

Østre Toten
kommune

Årsrapport 2024 for Østre Toten kommune

Årsrapporten i digital versjon:

https://pub.framsikt.net/2024/ostretoten/mr-202412-rapport_2024

Innhold

Kommunedirektørens innledning	3
Sammendrag	4
Organisasjon og utvikling	6
Konsekvenser av ekstremværet «Hans»	8
Kommunestruktur	9
Interkommunalt samarbeid	13
Flyktningssituasjonen.....	15
Samfunnssikkerhet og beredskap	16
Personvern og informasjonssikkerhet	18
Mål og resultater	20
Politiske råd og utvalg	23
Kommunens tjenesteområder	29
Sektor for administrasjon og forvaltning	29
Sektor for barn, oppvekst og opplæring	37
Sektor for helse, omsorg og velferd	53
Sektor for samfunnsutvikling	74
Fellesområder.....	101
Årsregnskap	103
Økonomiske nøkkeltall og KOSTRA-tall.....	108
Kommunedirektørens internkontroll	117
Sykefravær.....	123
Likestillingsrapport	126
Vedlegg.....	140
Oversikt over investeringsprosjekter 2024 - anleggsinvesteringer	141
Politiske vedtak gjennom året.....	143
Rapportering oppdrag 2024	185

Kommunedirektørens innledning

Det er med stor glede jeg presenterer årsrapporten for 2024 for Østre Toten kommune.

Rapporten gir en grundig gjennomgang av kommunens virksomhet i året som har gått. Den viser hva vi har oppnådd, hvilke utfordringer vi har møtt og hvordan vi har arbeidet for å løse kommunens samfunnsoppdrag. Gjennom året har vi fortsatt å jobbe målrettet med å oppfylle de vedtak og prioriteringer som kommunestyret har fastsatt, samtidig som vi har tilpasset oss endrede rammebetingelser og nye utfordringer.

En viktig sak i 2024 har vært kommunestyrets vedtak om å igangsette en prosess for å utrede mulig kommunesammenslåing mellom kommunene Østre Toten, Vestre Toten og Gjøvik. Arbeidet vil pågå i tiden fremover og innebærer bred involvering av både innbyggere, politikere og ansatte i 2025.

Jeg vil benytte anledningen til å takke alle ansatte, innbyggere, politikere, næringsliv og samarbeidspartnere for deres innsats, engasjement og bidrag i 2024. Sammen har vi stått i viktige beslutninger, håndtert utfordringer og lagt grunnlaget for videre utvikling av kommunen vår.

Ole Magnus Stensrud
kommunedirektør

Sammendrag

Kommunedirektøren legger med dette fram årsrapporten for 2024. Rapporten er bygd opp på samme måte som styringsdokumentet, og slik at politikerne skal få oversikt over hvordan målene i det vedtatte styringsdokumentet er fulgt opp.

Årsrapporten er en del av kommunedirektørens samlede rapportering til kommunestyret. Rapporten skal gi opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme kommunens økonomiske resultat og stilling, samt andre forhold av vesentlig betydning for kommunen. Årsrapporten skal være et utfyllende supplement til informasjon som gis i årsregnskapet.

Mål: “Handlingsprogram og økonomiplan 2023–2026” definerer følgende mål for kommunen. Denne årsrapporten rapporterer på måloppnåelse av disse målene:

1. **FNs bærekraftsmål:** Østre Toten skal legge FNs bærekraftsmål til grunn for videre planlegging, og bevare og videreutvikle sitt grønne preg og sine natur-, landskaps- og miljøkvaliteter.
2. **Fellesskapskommunen:** Kommunen skal, sammen med innbyggerne, skape en bedre kommune. Dette skal skje gjennom samskaping, frivillighet, digitalisering og demokratiske prosesser.
3. **Folkehelse:** I Østre Toten skal eget ansvar, mestring og deltagelse i samspill med offentlig og frivillig innsats ligge til grunn for en god folkehelse. Vi skal tenke helse i alt vi gjør og være bevisst på de påvirkningsfaktorer som underbygger en god helse.
4. **Barn og unge:** I Østre Toten skal vi utvikle robuste og tilfredse barn som trives, mestrer, utvikler seg og lykkes i livene sine. Alle barn og unge skal vokse opp i gode oppvekstmiljøer.
5. **Integrering:** I Østre Toten skal alle ha samme muligheter og ansvar uavhengig av bakgrunn. Alle barn skal ha en naturlig plass i fellesskapet.
6. **Boligpolitikk:** Østre Toten skal ha en attraktiv boligpolitikk, som sikrer en god utbyggingsstruktur og dekker et variert boligbehov. I dette skal både sosiale boligbehov og markedsmessig etterspørsel vektlegges.
7. **Arbeidsplasser og næringsutvikling:** Politikken i Østre Toten skal være offensiv og bidra til vekst og utvikling i næringslivet. Østre Toten skal ta en nasjonal posisjon innen næringer vi er sterke på – landbruk/matproduksjon i kombinasjon med opplevelsesnæringer.
8. **Kommunikasjon og samferdsel:** Østre Toten skal ha en bedret vegkvalitet internt og eksternt, med kortere reisetid til omkringliggende regioner. Fylkesveg 33 skal frontes som vår viktigste kommunikasjonsåre.
9. **Samfunnssikkerhet og beredskap:** Østre Toten-samfunnet skal være sikkert og ha beredskap for krisehåndtering.
10. **Organisasjon og medarbeidere:** Det skal utvikles attraktive arbeidsplasser som fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle, og som legger til rette for å tiltrekke seg, utvikle og beholde kompetente, initiativrike og stolte medarbeidere/ledere.

Tjenesteområder: Kommunestyret har gitt hver sektor oppdrag og økonomiske rammer hver for seg og samlet for hver sektor sine driftsenheter. Derfor er det i årsrapporten i stor grad rapportert på sektornivå.

Tjenesteområdene besto av fire sektorer ved inngangen til 2024: sektor for administrasjon og forvaltning, sektor for barn, oppvekst og opplæring, sektor for helse, omsorg og velferd og sektor for samfunnsutvikling. I forbindelse med organisasjonsutviklingsprosjektet ([les mer under kapittelet “Organisasjon og utvikling”](#)) er sektorene i løpet av 2024 blitt endret til kommunalområdene fellestjenester, oppvekst og velferd, helse og mestring og samfunn og strategi.

Økonomi: Netto driftsresultat ble minus 11,7 millioner kroner, som er en forverring sammenlignet med 2023. Netto driftsresultat på minus 0,75 % av brutto driftsinntekter er også et resultat dårligere enn normen på 1,75 % over tid.

Kommunens samlede gjeld er på om lag 2,165 milliarder kroner. Denne er økt 332 millioner kroner det siste året. Det er tatt opp lån til både startlån 60 millioner (videreutlån) og investeringer 239 millioner i 2024. Netto lånegjeld per 31.12.2024 er om lag 1,426 milliarder kroner, som er 89,1 % av brutto driftsinntekter. Dette er en reduksjon fra 2023 i inneværende økonomiplanperiode. Dette ligger innenfor den økonomiske handlingsregelen. Handlingsreglene som er vedtatt, indikerer mål om nedgang i netto lånegjeld målt i forhold til omsetningen, og måltallet er mindre enn 100 % av brutto driftsinntekter. Dette nivået ble nådd i 2020.

Disposisjonsfond er frie fondsmidler, og som kan disponeres av kommunestyret. Vi har totalt 169,3 millioner kroner på slike fond, og dette utgjør 10,6 % av brutto driftsinntekter. Dette er bedre enn vedtatt handlingsregel på minst 10 %, men er redusert fra 15,2 % i 2023. Ambisjonene for inneværende økonomiplanperiode er å holde andelen på 15 %.

Personvern og informasjonssikkerhet: Per februar 2025 er funksjonen som personvernombud ikke besatt. Stillingen som fagansvarlig for informasjonssikkerhet og personvern er vakant. For å ivareta oppgavene er det gjort interne omprioriteringer, i tillegg til innleie av ekstern konsulentbistand.

For å redusere kostnader, sikre et faglig miljø og redusere sårbarhet i disse funksjonene, har det over lengre tid vært arbeidet med å etablere et regionalt samarbeid. Kommunedirektøren forutsetter at dette kommer på plass innen kort tid. Dersom dette ikke lykkes, vil det bli vurdert å lyse ut stillingene eksternt på nytt.

Sykefravær: Sykefraværet for hele organisasjonen ble 9,2 % i 2024, og det er en nedgang på 0,2 % fra 2023.

Organisasjon og utvikling

Organisasjonsutviklingsprosjektet del 2

Kommunedirektørens ledergruppe bestilte i januar 2023 et tverrsektorielt prosjekt med tittel «Østre Toten kommune som framtidsrettet organisasjon: tidlig innsats, tverrfaglig samhandling og effektiv».

KS konsulent leverte 16.01.2024 sin sluttrapport. Det ble nedsatt en internt tverrfaglig prosjektgruppe, som ved hjelp av underliggende arbeidsgrupper arbeidet videre med funnene i sluttrapporten til KS Konsulent.

Følgende endringer har skjedd i løpet av prosjektet:

- Det administrative delegeringsreglementet er revidert (roller, ansvar og myndighet).
- Nav er blitt organisert under kommunalombudet oppvekst og velferd.
- Det er utarbeidet en rapport vedrørende duplisering og sårbar kompetanse. Det vil si der samme oppgaver løses flere steder i kommunen (ønske om effektivisering) og oversikt over hvor kompetanse kun ligger hos én person.
- Helhetlig porteføljestyling er igangsatt.
- Rapport med forslag til økt tverrfaglig samhandling er utarbeidet.
- Det er laget retningslinjer og en verktøykasse med metodeverktøy for gjennomføring av møter.
- Delprosjekt knyttet til digitalisering og implementering av ny organisering.

Prosjektet ble avsluttet 14.01.2025. Vedtatte endringer og anbefalinger er planlagt gjennomført i linja.

Østre Toten kommune har arbeidet utenfor prosjektet med harmonisering av ledernivåene, mellom kommunalombudene, for å sikre gjennomføringskraft og helhetlige tjenester. Det vil også øke kapasiteten til å ivareta strategisk utvikling og ledelse i organisasjonen.

Det er planlagt evaluering av alle endringer som har tredd i kraft etter organisasjonsutviklingsprosjektet.

Medarbeiderundersøkelse

Medarbeiderundersøkelsen (10-faktor) er en viktig del av arbeidsmiljøarbeidet i Østre Toten kommune og gjennomføres annethvert år. Denne undersøkelsen, utviklet av KS, er et verktøy for organisasjonsutvikling og måler faktorer som er avgjørende for gode resultater, inkludert arbeidsmiljø.

I mars 2024 ble undersøkelsen gjennomført med en svarprosent på 78,9. Alle ledere har fått opplæring i ulike temaer innenfor 10-faktor, noe som har bidratt til bedre forståelse og oppfølging av resultatene.

I 2022 ble mestringsorientert ledelse, relevant kompetanseutvikling og mestringsklima valgt som forbedringsområder på overordnet nivå. Det er fortsatt behov for å jobbe videre med disse områdene i 2024/2025, da de påvirker flere faktorer positivt.

Rekruttering

Kommunen har behov for å få på plass en ny og tilpasset rekrutteringsstrategi. HR har i 2024 deltatt i en kursrekke lagt opp som en prosess gjennom året knyttet til etablering av en fremtidsrettet rekrutteringsstrategi for kommunal sektor i regi av KS Agenda. Konkret har kurset bidratt til høyere bevissthet på de faktorene kommunen må jobbe med for å sikre en best mulig strategi for rekruttering for å sikre nødvendig kompetanse og ressurser fremover.

Kompetanse

Kompetanse er en kritisk faktor for å kunne levere gode tjenester, og for å kunne bidra til fornyelse av tjenester og arbeidsform. Utarbeidelse av overordnet kompetansestrategi planlegges parallelt med arbeidet med rekrutteringsstrategi. Disse to strategiene er det planlagt arbeid for, sammen med kommunikasjonsstrategi, i 2025.

Arbeidsgiverpolitikk og lederutvikling

Østre Toten kommune skal levere og videreutvikle gode tjenester til innbyggere, samt bidra til en bærekraftig samfunnsutvikling. Gode og fremtidsrettede arbeidsgivere har en tydelig visjon, mål og strategi, og kommuniserer dette klart ut til sine ansatte. De har et godt lederskap, og skaper en kultur som fremmer engasjement, innovasjon og ansvar. De har også et godt arbeidsmiljø og tilbyr velferdsordninger og karrieremuligheter for sine ansatte.

I mars 2024 vedtok kommunestyret i Østre Toten kommune en ny arbeidsgiverpolitikk, som bygger opp under målet for en attraktiv og nyskapende arbeidsgiver. Denne har dannet grunnlaget for blant annet ledersamlinger og arbeid i ledernetverkene gjennom året. Temaer har blant annet vært ledelse av digital transformasjon, sykefravær og mestringsorientert ledelse (10-faktor).

Det ble gjennomført to ledersamlinger i 2024. Tillitsvalgte deltok også.

Gjennom året har fellestjenester gitt opplæring og veiledning på ulike tema etter behov for ledere i kommunen. I forbindelse med OU-prosessen har HR bistått de nye ledernivåene med konkretisering og tydeliggjøring av rollene, ansvar og myndighet knyttet til ledernivåene.

Kommunikasjon

Organisasjonsutviklingsprosjektet, som ble avsluttet ved årsskiftet, identifiserte blant annet et behov for å forbedre organisasjonens interne og eksterne kommunikasjon for å sikre tydelig, konsistent og effektiv informasjonsflyt. Dette er avgjørende for å styrke tilliten til kommunen og forbedre tjenesteleveransen til innbyggerne.

En tverrfaglig arbeidsgruppe er blitt opprettet for å støtte opp om overordnede strategier, som blant andre kommuneplanens samfunnsdel og gjeldende kommunikasjonsstrategi.

Arbeidsgruppa består av representanter fra alle kommunalområdene i kommunen for å sikre bred kompetanse og ulike perspektiver.

Ansvarsområder:

- Arbeidsgruppa skal være proaktiv, og på selvstendig grunnlag komme med kommunikasjonsinnspill til kommunedirektørens ledergruppe og kommunalområdene.
- På oppdrag fra kommunedirektørens ledergruppe skal arbeidsgruppa utarbeide kommunikasjontiltak.
- På oppdrag fra alle kommunalområdene skal arbeidsgruppa utarbeide kommunikasjontiltak.
- På oppdrag fra ordfører/politikere skal arbeidsgruppa utarbeide kommunikasjontiltak.

Konsekvenser av ekstremværet «Hans»

Ekstremværet «Hans» i august 2023 har påvirket kommuneorganisasjonen gjennom hele 2024. Dette gjelder særlig enhetene vann og avløp, bygg og eiendom og plan og næring.

Det er i hovedsak utbedringer av kommunal infrastruktur som har krevd mye ressurser, men sikring av privat eiendom har også gitt vesentlig merarbeid.

Utbedring av egen infrastruktur

Flere av skadene som oppsto på veger, bruer og vann- og avløpsanlegg under «Hans» medførte behov for omfattende reparasjoner. Noe ble ferdigstilt i 2023, men arbeidet med å planlegge og prosjektere gjenstående tiltak har pågått gjennom hele 2024. Slik er status for de største prosjektene ved utgangen av året:

- ny gangbru til pilegrimsleden over Heggshuselva (ferdig)
- flomutbedringer i Kronborgsæterlinna (ferdig)
- ny Røisdalen bru (ferdig)
- ny avløpsløsning ved Landheim på Skreia (ferdig)
- sikring av Kloppen bru (siste tilpasninger gjenstår)
- utbedring av avløpsanlegg i Sagsvegutua (under utførelse)
- ny hovedvannledning Kjølsest bru til Orkla/KiMs (under utførelse)
- sikring av Tollefsrudvegen ved Krabyskogen (ferdig prosjektert, utføres 2025)
- sikring av kummer/pumpestasjon Bråstad Mølle (prosjektering pågår, utføres 2025)
- ny overvannsledning Buskomlinna (prosjektering pågår, utføres 2025)
- ny Galgerud bru (prosjektering pågår, utføres 2025)
- ny Bøvra bru (prosjektering pågår, utføres 2025)

Alle gjenstående prosjekter er planlagt ferdigstilt i 2025.

Østre Toten kommune fikk i 2024 tildelt ytterligere 50,5 millioner kroner i ekstraordinære skjønnsmidler til å reparere skader etter «Hans». Dette gir en samlet støtte etter ekstremværet på 86,5 millioner kroner. Ved utgangen av 2024 gjenstår 61,7 millioner kroner av disse.

Andre ressurskrevende oppgaver

De siste sakene om tilskudd ved produksjonssvikt etter «Hans» ble avsluttet i juni 2024. Det har gjennom det meste av året vært større behov enn normalt for veiledning til innbyggere og landbruksnæringen om støtteordninger og regelverk for tiltak i vassdrag. Kommunen har også gjennomført opprydding av avfall og drivved etter «Hans», spesielt langs Lenaelva.

Norge vassdrags- og energidirektorat (NVE) lyste høsten 2023 ut midler til sikring av private boliger som er utsatt for økt risiko etter «Hans». Ordningen krever at kommunen er søker og står for gjennomføring av tiltakene. Østre Toten kommune har fått til sammen 8,8 millioner kroner i støtte til seks slike prosjekter, deriblant riving av Galgerud bru. To av prosjektene ble ferdigstilt i 2024. De fire øvrige ble påbegynt i 2024, og sluttføres i 2025. Midlene fra NVE utbetales etter at prosjektene er ferdige. Påløpte kostnader på de fire pågående prosjektene vil derfor framstå som et merforbruk i årsregnskapet for 2024. Dette utgjør om lag 1,22 millioner kroner for plan og næring og 210 000 kroner for bygg og eiendom. Disse kostnadene vil bli dekket inn når prosjektene er avsluttet i 2025.

Det forventes at «Hans» vil medføre en økt belastning i SAM-sektoren også i 2025. Dette kan gjøre at andre planlagte aktiviteter må utsettes.

Kommunestruktur

I 2024 tok Østre Toten, Vestre Toten og Gjøvik initiativ til å utrede en mulig kommunesammenslåing. Bakgrunnen var en interpellasjon i Østre Toten kommunestyre, som førte til politiske vedtak i alle tre kommunene om å starte en felles prosess. Hensikten er å få et godt kunnskapsgrunnlag for å vurdere om det er ønskelig og hensiktsmessig å slå sammen kommunene.

Det er etablert en felles politisk styringsgruppe med representanter fra både flertall og mindretall i de tre kommunene. I tillegg er styringsgruppen supplert med representanter for de tillitsvalgte. Kommunedirektørene i de tre kommunene utgjør en administrativ styringsgruppe der de tillitsvalgte også er representert. Prosjektet koordineres av en felles prosjektleder i samarbeid med planressurser fra kommunene.

Prosessen er organisert i fire faser, med vedtatte milepæler og politiske beslutningspunkter etter hver fase. Første fase varer fram til sommeren 2025, og har hatt fokus på å kartlegge dagens situasjon, utfordringsbildet i hver kommune og mulige konsekvenser av en sammenslåing. Telemarksforskning har bistått med analyser og faglige vurderinger.

Målet med utredningen er å belyse både muligheter og utfordringer ved en eventuell sammenslåing, og danne grunnlag for videre politiske avklaringer og eventuell involvering av innbyggerne i neste fase.

Framdriftsplan

De tre kommunestyrene har vedtatt denne framdriftsplanen. Det er lagt inn milepæler og punkter underveis hvor kommunestyrene skal vurdere om prosessen skal videreføres.

Fase 1

Aktivitet	Dato/frist
Politisk vedtak om opplegg for utredning	01.11.2024
Politisk styringsgruppe (første møte)	30.01.2025
Politisk styringsgruppe (andre møte)	18.02.2025
Politisk styringsgruppe (tredje møte)	11.03.2025
Kartlegging av utfordringsbildet	01.04.2025
Felles formannskapsmøte hvor alle kommunestyremedlemmer inviteres	02.04.2025
Tverrpolitiske diskusjoner i kommunestyrene	01.05.2025
Politisk møte med politiske diskusjoner mellom kommunene	01.05.2025
Politisk styringsgruppe (fjerde møte)	20.05.2025
Vedtak i kommunestyrene om prosessen skal videreføres eller ikke	01.06.2025

Fase 2

Aktivitet	Dato/frist
Innbyggermedvirkning: Synspunkter og innspill på utfordringsbildet og hvordan dette best kan håndteres	01.09.2025
Oppsummering og offentliggjøring av innspill og synspunkter fra innbyggerne	01.10.2025
Politisk beslutning i den enkelte kommune om det er grunnlag for å gå videre med forhandlinger, og eventuell nedsettelse av forhandlingsutvalg	01.11.2025

Fase 3

Aktivitet	Dato/frist
Felles formannskapsmøte	05.11.2025
Gjennomføring av forhandlinger om intensjonsavtale	01.12.2025
Behandling og vedtak av intensjonsavtalen i kommunestyrene	31.12.2025

Fase 4

Aktivitet	Dato/frist
Informasjon om intensjonsavtalen og gjennomføring av høring blant innbyggerne	01.03.2026
Vedtak om kommunesammenslåing i kommunestyrene og nedsettelse av fellesnemd	01.04.2026
Gjennomføring av sammenslåingsprosess frem mot kommunevalget høsten 2027	30.06.2027
Kommunesammenslåing	01.01.2028

De tre kommunene har opprettet egen informasjonsside på sine hjemmesider, som blir oppdatert med likt innhold. [Her er informasjonssiden til Østre Toten kommune.](#)

Interkommunalt samarbeid

Viljeserklæringen om økt interkommunalt samarbeid, samt Håndbok i interkommunalt samarbeid, er vedtatt i samtlige kommuner i Gjøvikregionen. I desember 2024 vedtok kommunestyret en oppdatert versjon av viljeserklæringen. Regionen har et omfattende samarbeid, både gjennom felles eierskap i selskaper og ulike vertskommunesamarbeid. I løpet av 2024 har arbeidet med å utvikle nye samarbeidsprosjekter blitt videreført med utgangspunkt i denne erklæringen.

For Østre Toten kommune har noen av de viktigste sakene i 2024 vært implementeringen av et felles læringssenter i samarbeid med Gjøvik og Vestre Toten. I tillegg er det igangsatt en utredning om etablering av en felles brann- og redningstjeneste for regionen. Arbeidet med å opprette et felles landbrukskontor er sluttført. Kommunene vil i starten av 2025 ta stilling til hvordan de vil forholde seg til et felles landbrukskontor.

Videre har Vestre Toten og Østre Toten kommuner i 2024 besluttet å etablere en felles barnevernstjeneste. Tjenesten er planlagt iverksatt ved årsskiftet 2025/2026. I helseregionen, som også omfatter Gran og Lunner kommuner, har det vært arbeid med flere saker gjennom året, med mål om tettere samarbeid og bedre samordning av helsetjenester.

Oversikt over vertskommunesamarbeid i Gjøvikregionen 2024:

Samarbeidsområde	Vertskommune
Fellesenhet innføring	Vestre Toten kommune
ReKs (Regionalt Kompetansesamarbeid)	Gjøvik kommune
Felles anskaffelsesstrategi	Gjøvik kommune
Samarbeid om IKT, SIKT	Gjøvik kommune
Eierskapssekretariat	Gjøvik kommune
Gjøvikregionen utvikling	Gjøvik kommune
FACT-team*	Gjøvik kommune
Legevakt (i tillegg Gran og Lunner kommuner)	Gjøvik kommune
Barnevernsvakt (i tillegg Gran og Lunner kommuner)	Gjøvik kommune

* FACT-team, det vil bli fremmet som ny politisk sak.

Oversikt over selskaper vi eier sammen med en eller flere kommuner i Gjøvikregionen:

Aksjeselskap (AS): Topro AS, ATS Gjøvik/Toten, AS Mjøsmuseet AS, AS Oplandske Dampskibsselskap og Innlandet Energi Holding AS.

Interkommunale selskap (IKS): Horisont Miljøpark IKS, Miljørettet Helsevern IKS, Innlandet Revisjon IKS, Gjøvik Krisesenter IKS, SMISO Oppland IKS og Mjøslab IKS.

Flyktningsituasjonen

Bosetting av flyktninger

Det har i 2024 vært lavere aktivitet på flyktningsområdet enn i 2023. I 2024 ble det bosatt nærmere 30 000 flyktninger i Norge. Dette er færre flyktninger enn forrige år, grunnet restriksjoner fra myndigheter og at flere regioner er definert som trygge i Ukraina. Østre Toten har bosatt 89 flyktninger. Dette er i henhold til anmodning fra UDI og kommunestyrets vedtak.

Det er i all hovedsak flyktninger med kollektiv beskyttelse som er bosatt. Kollektiv beskyttelse gir de bosatte en rett, men ikke plikt, til introprogram og norskopplæring. Bosatte i aldersgruppen 55 år–67 år har ikke rett til introduksjonsprogram, men har rett til ett år med norskopplæring. Det er bosatt flest kvinner, barn og eldre.

Det statlige mottaket ble avviklet sommeren 2024. Det er nå kun Ecura særbomottak med 10 plasser som er i kommunen. Helse og mestring yter tjenester til mottaket. Dette påvirker kommunens kapasitet, og gir mindre rom for bosetting av mennesker med helseutfordringer.

Kommunens tjenester justeres ut fra aktiviteten i mottak og bosettingsarbeidet.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Overordnet beredskap

Kommunene har et omfattende beredskapsansvar i hele krisespekteret, også i den øvre delen som innebærer krise og krig. Sentrale aktiviteter i kommunen er arbeidet med helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyser, overordnet beredskapsplan, øvelser og krisehåndtering. Kommunenes beredskapsansvar er blant annet regulert gjennom lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven), sikkerhetsloven og helse- og sosialberedskapsloven (helseberedskapsloven) med tilhørende forskrifter. I tillegg er kommunene planmyndighet gjennom plan og bygningsloven, noe som blant annet er av stor betydning i arbeidet med å forebygge konsekvensene av fremtidige klimarelaterte hendelser.

10. januar 2025 godkjente Kongen i statsråd Totalberedskapsmeldingen fra Justis- og beredskapsdepartementet, Meld. St. 9 (2024-2025). Underteksten, Forberedt på kriser og krig, sier noe om alvoret i den sikkerhetspolitiske situasjonen vi opplever i Europa og verden i dag.

Kommunene skal sørge for trygghet i lokalsamfunnet og utgjør en viktig del av grunnberedskapen i landet. Krise og krig vil kunne utfordre kommunenes mulighet til å opprettholde grunnleggende tjenester for befolkningen. Regjeringen vil gjennom totalberedskapsmeldingen sørge for at samfunnets samlede ressurser utnyttes bedre både i forebygging og håndtering av kriser, og sikre tett involvering av privat næringsliv og frivillige. Under enhver hendelse høyt i krisespekteret er det nødvendig at samfunnet har forutsetninger og en beredskapskultur for å kunne håndtere ulike hendelser og kriser. Kommunene er et fundament og en viktig tverrfaglig samordningsarena i den nasjonale beredskapen. Kommunene er viktige for å sørge for befolkningens trygghet, både gjennom tjenestene kommunene ivaretar i det daglige, men også gjennom beredskapen de skal ha for å håndtere kriser (Totalberedskapsmeldingen).

Punkter som løftes frem i stortingsmeldingen: Regelfeste at alle kommuner må ha eller være tilknyttet et kommunalt beredskapsråd, vurdere hvordan beredskapskoordinatorrollen i kommunene kan videreutvikles og bedres, samt legge til rette for økt støtte og veiledning til kommunene gjennom utarbeidelse av veiledning og verktøy for å sikre bedre beredskap.

Østre Toten kommune har eget kommunalt beredskapsråd, beskrevet i overordnet beredskapsplan operativ versjon, og har besluttet at møteaktiviteten må økes. Stillingen for beredskapskoordinator ble videreført som 60 % stilling gjennom 2024, og ble besluttet økt til 100 % i løpet av 2025. Gjennom deltagelse på øvelser og andre formelle møteplasser med Statsforvalter, har regionale og kommunale organisasjoner fått økt veiledning i vårt arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

Kommunal overordnet risiko og sårbarhetsanalyse er ikke gjennomført i 2024. Dette på grunn av manglende ressurser, men også i påvente av føringer fra Statsforvalter for senariobeskrivelse av hendelser i øvre krisespektret. Statsforvalteren startet i 2024 et arbeid med Total Forsvars System Innlandet (TFSI). Dette er et omfattende arbeid der Statsforvalteren har startet med å ta for seg tre av de sju elementene som er beskrevet i NATOs sju grunnleggende forventninger til medlemslandenes motstandsdyktighet: kontinuitet i styresmakter og kriseledelse, hvordan sikre evnen til å håndtere masseskadesituasjoner og sikre robuste transportsystem.

Helseberedskap

Meld. St. 5 (2023-2024) En motstandsdyktig helseberedskap - Fra pandemi til krig i Europa (Helseberedskapsmeldingen) ble lagt frem 24. november 2023. Forsvarskommisjonen trekker frem helseberedskapen som en sårbarhet i totalforsvaret. Det er pekt på seks områder som krever særskilt

oppmerksomhet i årene som kommer: Sammensatte trusler (Hybrid krigføring) og krig. Digitale trusler og sårbarheter. Forsyningssikkerhet. Pandemi og smittevern. Trygg vannforsyning. Atomhendelser.

Som følge av Helseberedskapsmeldingen har det gjennom 2024 kommet tydelige signaler fra sentrale og regionale myndigheter på at helseberedskapen i større grad må dimensjoneres for den sikkerhetspolitiske situasjonen. Kommunen svarte ut i 2024 en kartlegging i regi av Statsforvalteren knyttet til deler av statusen for helseberedskapen i kommunen. Både stortingsmeldingen og egen kartlegging viser til betydelige tverrsektorielle avhengigheter. Dette krever kontinuerlig koordinering med interne og eksterne ressurser. En velfungerende hverdag i helsetjenestene, samt nødvendige samarbeidsparter, er en forutsetning for god beredskap i kriser fordi god beredskap baserer seg på løsninger og kapasitet i det daglige. Det daglige operative ansvaret for helseberedskapen er i større grad formalisert gjennom OU-prosessen, i tillegg til nødvendige koordineringsressurser.

Øvelser og kompetansehevende tiltak i 2024

Kompetansen til nøkkelpersonell i helse og mestring har blitt styrket gjennom utdanninger og kurs. Det er gjennomført diskusjonsøvelse i hjemmetjenesten med scenario bortfall av elektronisk kommunikasjon. På overordnet nivå ledet vår sikkerhetspartner en diskusjonsøvelse på tvers av kommunalområdene med scenario cyberangrep. Personell ved EPS (evakuerte- og pårørendesenter) har gjennomført opplæring samt at det er gjennomført øvelse for ledelselementet. Beredskapskoordinator og annet nøkkelpersonell deltok som observatører under Øvelse-Skibladner i regi av Statsforvalteren i Innlandet. Det er viktig at vi fortsetter å øve. Samtidig krever øvelsene tid til etterarbeid slik at forbedringspunkter ikke bare bli identifiserte, men også omsatt til ny praksis.

Personvern og informasjonssikkerhet

Personvernombudet

Offentlige myndigheter er pålagt å ha et personvernombud, som enten kan være ansatt i virksomheten eller eksternt engasjert.

Personvernombudet skal involveres i saker som omhandler behandling av personopplysninger, i tråd med regelverket.

I Østre Toten kommune skal personvernombudet, innenfor en ramme på 20 % stilling:

- gi råd til ledelsen og ansatte om hvordan personvern best kan ivaretas.
- kontrollere etterlevelsen av personvernregelverket.
- være kontaktpunkt for registrerte personer og Datatilsynet.
- gi råd om vurdering av personvernkonsekvenser (*Data Protection Impact Assessment*, DPIA).

Personen som innehar rollen som personvernombud kan også ha andre oppgaver i virksomheten, så lenge dette ikke medfører interessekonflikter.

Fagansvarlig informasjonssikkerhet og personvern

Rollen som fagansvarlig for informasjonssikkerhet og personvern har hovedansvar for å være pådriver og støtte for ledelsen og organisasjonen i arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern.

Både personvernombudet og fagansvarlig for informasjonssikkerhet og personvern rapporterer til kommunedirektøren.

Rådgivning og samhandling

Personvernombudet samarbeider tett med fagansvarlig for informasjonssikkerhet og personvern. I 2023 ble det etablert en funksjon for personvernkoordinator i alle kommunalområdene. I 2024 har personvernombudet og personvernkoordinatorene samarbeidet med mål om å:

- ha dialog om virksomhetsrelaterte spørsmål knyttet til personvern.
- diskutere fremgangsmåter og metodikk for å oppnå et godt personvern i kommunen.
- samarbeide for å etablere en positiv kultur for personvern og informasjonssikkerhet.
- dele kompetanse for å oppnå en bred og felles forståelse av personvern i kommunen.

Gjennom året har det vært arbeidet videre med å etablere en første versjon av behandlingsprotokollen, en oversikt over kommunens behandling av personopplysninger.

Kartleggingsarbeidet og dokumentasjonen gjennomføres av personvernkoordinatorene i hvert kommunalområde, med støtte og veiledning fra fagansvarlig for personvern og personvernombudet.

Personvernombudet og fagansvarlig for informasjonssikkerhet og personvern har gjennomført ledelsens gjennomgang med kommunedirektøren. Ledelsens gjennomgang er en årlig vurdering for å sikre effektiv styring av informasjonssikkerheten. Prosessen innebærer gjennomgang av kommunens regelverk, mål, risikovurderinger, sikkerhetskontroller, håndtering av hendelser og resultater fra revisjoner. Målet er å sikre at styringen er i samsvar med kommunens behov, og at den kontinuerlig forbedres for å håndtere trusler og risiko.

Personvernombudet og fagansvarlig har jevnlig deltatt i ulike regionale og nasjonale nettverk, samt i nettverket for Ikomm-kommunene.

Personvernombudet har hatt dialog med Datatilsynet i saker der det har vært mulig brudd på personvernforordningen.

Håndtering av avvik og hendelser

I løpet av året er det registrert totalt 112 avvik, fordelt på følgende kategorier:

- Personopplysninger på avveie: 26 avvik. Etter vurdering anses 19 av disse som brudd på GDPR/personvern.
- Svikt i systematisk internkontroll: 11 avvik. Kun 2 avvik vurderes som brudd på GDPR/personvern.
- Tilgang til informasjon og systemer: 49 avvik. Mange av disse omhandler tilgjengelighet til IT-systemer og fysisk sikkerhet.
- Dokumentasjon og informasjon: 33 avvik. Kun 4 av disse vurderes som brudd på GDPR/personvern.

Der det har vært relevant, er sakene vurdert for eventuell avviksmelding til Datatilsynet. To av avvikene er meldt inn, og begge er lukket av tilsynsmyndigheten uten ytterligere undersøkelser.

Bemanning og videre arbeid

Per februar 2025 er funksjonen som personvernombud ikke besatt. Stillingen som fagansvarlig for informasjonssikkerhet og personvern er vakant. For å ivareta oppgavene er det gjort interne omprioriteringer, i tillegg til innleie av ekstern konsulentbistand.

For å redusere kostnader, sikre et faglig miljø og redusere sårbarhet i disse funksjonene, har det over lengre tid vært arbeidet med å etablere et regionalt samarbeid. Kommunedirektøren forutsetter at dette kommer på plass innen kort tid. Dersom dette ikke lykkes, vil det bli vurdert å lyse ut stillingene eksternt på nytt.

Mål og resultater

14. juni 2023 ble “Kommuneplanens samfunnsdel 2023–2035 for Østre Toten kommune” vedtatt. I den er det definert sju satsingsområder, som det vil bli rapportert på i 2024.

Denne årsrapporten for 2024 rapporterer på mål og resultater som er definert i “Handlingsprogram og økonomiplan 2025–2028”:

1. **FNs bærekraftsmål:** Østre Toten skal legge FNs bærekraftsmål til grunn for videre planlegging, og bevare og videreutvikle sitt grønne preg og sine natur-, landskaps- og miljøkvaliteter.
2. **Fellesskapskommunen:** Kommunen skal, sammen med innbyggerne, skape en bedre kommune. Dette skal skje gjennom samskaping, frivillighet, digitalisering og demokratiske prosesser.
3. **Folkehelse:** I Østre Toten skal eget ansvar, mestring og deltagelse i samspill med offentlig og frivillig innsats ligge til grunn for en god folkehelse. Vi skal tenke helse i alt vi gjør og være bevisst på de påvirkningsfaktorer som underbygger en god helse.
4. **Barn og unge:** I Østre Toten skal vi utvikle robuste og tilfredse barn som trives, mestrer, utvikler seg og lykkes i livene sine. Alle barn og unge skal vokse opp i gode oppvekstmiljøer.
5. **Integrering:** I Østre Toten skal alle ha samme muligheter og ansvar uavhengig av bakgrunn. Alle barn skal ha en naturlig plass i fellesskapet.
6. **Boligpolitikk:** Østre Toten skal ha en attraktiv boligpolitikk som sikrer en god utbyggingsstruktur og dekker et variert boligbehov. I dette skal både sosiale boligbehov og markedsmessig etterspørsel vektlegges.
7. **Arbeidsplasser og næringsutvikling:** Politikken i Østre Toten skal være offensiv og bidra til vekst og utvikling i næringslivet. Østre Toten skal ta en nasjonal posisjon innen næringer vi er sterke på – landbruk/matproduksjon i kombinasjon med opplevelsesnæringer.
8. **Kommunikasjon og samferdsel:** Østre Toten skal ha en bedret vegkvalitet internt og eksternt, med kortere reisetid til omkringliggende regioner. Fylkesveg 33 skal frontes som vår viktigste kommunikasjonsåre.
9. **Samfunnssikkerhet og beredskap:** Østre Toten-samfunnet skal være sikkert og ha beredskap for krisehåndtering.
10. **Organisasjon og medarbeidere:** Det skal utvikles attraktive arbeidsplasser som fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle, og som legger til rette for å tiltrekke seg, utvikle og beholde kompetente, initiativrike og stolte medarbeidere/ledere.

Se også vedlegg, “Rapport og delmål 2024”.

Sammendrag fra sektorene – se utfyllende rapportering under “Kommunens tjenesteområder”:

Samfunnsutvikling:

Områdene som er prioritert i mål og resultater er sentrale for kommunalområdet.

FNs bærekraftsmål er sentrale, også når det gjennomføres større prosjekter og utviklingsarbeid i regi av kommunen. For fellesskapskommunen så har kommunalområdet deriblant bidratt ved flere arrangementer, som eksempelvis “Helt på jordet”. Kommunalområdet har videre det strategiske ansvaret for folkehelse i kommunen. Til punktet om boligpolitikk så er det dedikert egen ressurs til dette formålet, som jobber på systemnivå for å sikre fremdrift i utviklingsprosjekter. Det samarbeides godt med næringsforumet i kommunen og de har en god aktivitet. Her er næringsrådgiver et viktig bindeledd. For punktet om kommunikasjon og samferdsel, så har det vært høy oppmerksomhet på FV33. Det gjelder spesielt knyttet til at Innlandet fylkeskommune har bevilget 200 millioner kroner til utbedring. I første omgang vil det skje på strekningen Bilitt–Skreia. Videre har det vært jobbet godt med å nå målet om full bredbåndsutbygging i kommunen. Samfunnssikkerhet og beredskap er et område som

kommunalområdet har et overordnet ansvar for. Dette er et område det vil bli mer oppmerksomhet på i fremtiden.

Fellestjenester:

Sektoren hadde som beskrevet i handlingsprogrammet for 2023 noen hovedmålsettinger innenfor områdene sikker IKT, bedre nytte av ressurser i forvaltning av kommunen og en fremtidsrettet arbeidsgiverpolitikk. Dette er områder som ligger til primærtjenestene i sektoren, og som det er jobbet særskilt med i 2024. Samtidig er det jobbet spesielt med to hovedmål fra samfunnsplanen.

- Mål 2 – *Fellesskapskommunen (infrastruktur)* har sektoren gjennomført tiltak og etablert porteføljestyre for å ivareta delmål om trygg og brukervennlig digitalisering.
- Mål 10 – *Organisasjon og medarbeidere*. Fokuset på rasjonell arbeidsgiverpolitikk, HR-støtte og bruk av verktøy som 10-faktor-undersøkelser har stått sentralt. Det er også gjort et arbeide med å videreutvikle måten kommunen gjennomfører sin styring og kontroll på økonomiområdet. Arbeidet er iverksatt i 2024, men vil operasjonaliseres gjennom å innføre helhetlig virksomhetstyring i 2025.

Videre er det iverksatt et prosjekt i 2024 for å se på kommunens fellesoppgaver og tjenester med målsetting om å gjennomføre en kartlegging som skal hindre dupliseringer av oppgaver der det er hensiktsmessig, med effektivering i 2025.

Barn, oppvekst og opplæring:

Området har i 2024 jobbet spesielt med disse hovedmålene fra samfunnsdelen:

- Barn og unge i Østre Toten skal ha en trygg og god oppvekst, med gode rammer for læring og utvikling og et bredt aktivitets- og fritidstilbud.
- Østre Toten-samfunnet skal sikre god helse og fremme livskvalitet for alle innbyggere, uansett alder.

Det er arbeidet godt for å understøtte at barn og unge i Østre Toten kommune skal ha en god oppvekst gjennom mange ulike tiltak. I 2024 er revitalisering av Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI)-modellen prioritert. Dette for å sikre helhetlig og koordinert innsats, tidlig intervensjon og medvirkning. Modellen skal benyttes i hele kommunen. Det er videre jobbet med gode overgangsrutiner og samarbeid med støtteinstanser. Tiltak som "Se barnehagebarnet innenfra" og "Se eleven innenfra" fokuserer på å bygge trygge relasjoner og forebygge mobbing. Foreldreveiledningskurset ICDP gir foreldre verktøy og kunnskap for å støtte sine barns utvikling og integrasjon i det norske samfunnet. Barneverntjenesten har fokus på tidlig intervensjon og samarbeid med andre kommunale instanser, inkludert faste møter med BUP for å drøfte saker og tiltak. Gjennom tilbud om foreldreforberedende kurs og hjemmebesøk av jordmor og helsesykepleier etter fødsel sikres støtte og veiledning til nybakte foreldre.

Området har jobbet for å bidra til god helse og å fremme livskvalitet for alle, blant annet ved å tilby nyankomne flyktninger introduksjonsprogram med opplæring i norsk, arbeidspraksis og informasjon om det norske samfunnet. Foreldreveiledning er vektlagt i arbeidet. Det er videre jobbet med livsmestringsprogram og oppfølging av Fagfornyelsen og St.meld 6, for å sikre elevenes faglige, språklige, sosiale og personlige utvikling. Barneverntjenesten har deltatt i prosjekter og arbeidsgrupper med barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk, og ulike samarbeid på system og individnivå. Helsestasjonstjenesten tilbyr svangerskapsoppfølging i samarbeid med fastlege, tiltak rettet mot alle, men også utvidede tilbud på individ- og gruppenivå. Det gjennomføres systematisk tverrfaglige møter og samarbeid mellom instanser som helsestasjon, barnevern, PP-tjeneste og Nav i barnehage, og det er igangsatt en tilsvarende pilot i skole. Videre er det faste tverrfaglige møter mellom kommune og barne-

og ungdomspsykiatrisk poliklinikk. Det arbeides også med å tilby gode praksisplasser og helhetlig støtte for bosatte deltakere.

Helse, omsorg og velferd:

For å sikre god helse for alle, fokuserer vi på folkehelse og mestring i alt vi gjør. Ressursinnsatsen dreies mot helsefremmende og forebyggende arbeid gjennom tverrfaglig samarbeid både internt og tverrsektorielt. Vi styrker bruken av metoden Bedre tverrfaglig innsats (BTI), utvikler samhandlingsarenaer, og bruker Demings sirkel for å forbedre tjenestene. Opplæring av koordinatorrollen og utarbeidelse av rehabiliterings- og habiliteringsplaner er også prioritert.

Innbyggerne skal ha helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet og til rett tid. Dette oppnås gjennom oppdatering og fagutvikling av ansatte, etablering av fag- og utviklingsteam, deltakelse i piloter for Norsk standard helsefagarbeider, etisk refleksjon, pårørendefokus, kurs og videreutdanning, samt hospitering og opplæring.

Vi arbeider for at innbyggerne som mottar helsetjenester skal kunne leve aktive og selvstendige liv, ta medansvar for egen helse og delta i utformingen av tjenestene. Sektoren samarbeider med frivilligheten for å øke forståelsen for at innbyggerne må ta ansvar for eget liv, helse og bosituasjon. Dette inkluderer bruk av Husbankens virkemidler, etablering av boliger med fellesfunksjoner, Bygdelab, samarbeid med Nav hjelpemiddelsentral, og økt mulighet for sentrumsnære boliger.

For å forbedre kommunikasjon og innbyggerinvolvering, etableres sikre digitale løsninger, tildelingskriteriene revideres, og seniornettsiden videreutvikles. Digitaliseringstiltakene omfatter forbedring av nettverk og infrastruktur, anskaffelse av pasientvarsling og digital samhandling, utvikling av felles arbeidsflate for digital kommunikasjon og datafangst, kobling av styringsdata til tjenesteproduksjon og assetmanagement. Tiltakene synkroniseres med helhetlig innsatstrapp og innovasjonsprosjektet for legetjenesten videreføres.

For å sikre tilstrekkelig arbeidskraft og en effektiv, fleksibel kommuneorganisasjon, samt ivareta ansattes rettigheter og arbeidsmiljø, er ulike omstillinger og organisasjonsutvikling nødvendig. Vi fokuserer på å beholde, utvikle og rekruttere nødvendig kompetanse gjennom fremtidsrettede lønns- og arbeidsbetingelser, initiativet Menn i helse, utlysning, samarbeid med utdanningsinstitusjoner, målrettet bruk av sosiale medier og samarbeid med Nav. Organiseringen av profesjoner og oppgaver innebærer tydelige roller og oppgavefordeling, videreutvikling av drift til hjemmetjenesten, institusjon og tilrettelagte tjenester, samt revidering av strategi for legetjenesten. Medarbeiderskap og lederskap styrkes gjennom oppfølging av medarbeiderundersøkelser, sykefraværsoppfølging, heltidskultur, turnusplanlegging og individuell oppfølging.

Politiske råd og utvalg

Politisk organisering

Kommunestyret: Er det øverste, styrende organet i kommunen. Kommunestyret handler på vegne av kommunen i alle saker som ikke er delegert til andre kommunale organer. Kommunestyret fører tilsyn med kommunens samlede virksomhet. Kommunestyret har bevilgnings- og beskatningsmyndighet, vedtar budsjett for alle kommunale virksomheter, velger formannskap og medlemmer til andre kommunale styrer, råd og utvalg. Kommunestyret behandler saker som legges fram av formannskapet, råd og utvalg.

Etter kommunevalget i 2023, er Bror Helgestad (Sp) ordfører og Lars Braastad (H) varaordfører.

[Kommunestyret](#) hadde 10 møter og behandlet 94 saker i 2024.

Formannskapet: Utfører de oppgaver som kommuneloven tillegger dette utvalget, og er videre ansvarlig for den løpende styring av arbeidet med kommuneplan, økonomiplan og utbyggingssaker.

Formannskapet fattar vedtak på grunnlag av innstilling fra kommunedirektøren.

[Formannskapet](#) hadde 14 møter og behandlet 66 saker i 2024.

[Partsammensatt](#) hadde 2 møter og behandlet 9 saker i 2024.

[Eierutvalg](#) hadde 9 møter og behandlet 12 saker i 2024.

[Klageutvalg](#) hadde 3 møter og behandlet 3 saker i 2024.

Utvalg: Kommunestyret vedtok 6. september 2023 å slå sammen utvalgene barn, oppvekst og opplæring (BOO) og helse, omsorg og velferd (HOV) til ett utvalg, tjenesteutvalg. Sammenslåingen av disse to utvalgene er gjort for å se tjenestetilbudene innenfor områdene barn, oppvekst og opplæring og helse, omsorg og velferd i et mer helhetlig og tverrsektorielt perspektiv.

Sigurd Dyste (V) er utvalgsleder og Hans Olav Sethne (Sp) er nestleder i tjenesteutvalget.

[Tjenesteutvalget](#) hadde 7 møter og behandlet 47 saker i 2024.

Det andre utvalget er utvalg for samfunnsutvikling, som har ansvar for blant annet reguleringsplaner, plan- og byggesaksbehandling, vann og avløp, renovasjon, miljø- og naturvern, landbruk og skogbruk, folkehelse og kultur.

Tor Gaute Lien (FrP) er utvalgsleder og Lise Røise (Sp) er nestleder i utvalg for samfunnsutvikling.

[Utvalg for samfunnsutvikling](#) hadde 12 møter og behandlet 64 saker i 2024.

Kontrollutvalget: Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg til å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning på sine vegne. Utvalget skal ha minst tre medlemmer. Kommunestyret velger selv medlemmer og varamedlemmer til utvalget, og blant medlemmene leder og nestleder. Minst ett av utvalgets medlemmer skal velges blant kommunestyrets medlemmer. Utvalgets leder og nestleder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker behandles.

Karin Elisabeth Jansen (SV) er utvalgsleder og John Grønvold Skoglund (Ap) er nestleder i kontrollutvalget.

[Kontrollutvalget](#) hadde 11 møter og behandlet 92 saker i 2024.

Råd:

Råd for personer med funksjonsnedsettelse (NEFU): Formålet med rådet er å bidra til å sikre en bred, åpen og tilgjengelig medvirkning i saker som gjelder personer med funksjonsnedsettelse.

[NEFU består av sju representanter](#), hvor fire av medlemmene er oppnevnt etter forslag fra sekretariatet og kommer fra LHL, FFO, Norges handikapforbund og foreldreforeningen for barn med nedsatt funksjonsevne. Tre medlemmer er politisk oppnevnt.

Rådet oppnevnes i forbindelse med kommunevalgene og følger kommunestyreperioden. Lise Gunn Lystad er valgt til leder og Bernt Løvstad er nestleder.

Rådet har hatt seks møter i 2024. Det har vært fire møter i vårhalvåret og to møter på høsthalvåret.

Noen av de viktigste sakene som har vært på dagsordenen i råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i 2024:

- Frivillighetsplanen – det må legges til rette for at mennesker med nedsatt funksjonsevne i alle aldre også har mulighet til å delta og at det samarbeides med brukerorganisasjonene i forhold til frivilligheten i kommunen.
- Universell utforming – NEFU er opptatt av at alle skal ha lik mulighet til å delta i samfunnet.
- CRPD – FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Brukermedvirkning – det er viktig at brukerorganisasjonene må være involvert i prosesser i planleggingsfasen.
- Koordinator – hvordan dette organiseres i Østre Toten kommune.
- styringsdokumentet 2025. Handlingsprogram og økonomiplan 2025-2028 med årsbudsjett 2025
- rehabilitering og habiliteringsplan

Eldrerådet: Formålet med rådet er å bidra til å sikre en bred, åpen og tilgjengelig medvirkning i saker som gjelder eldre.

[Eldrerådet består av sju representanter.](#) Tre medlemmer oppnevnes fra organisasjoner i Østre Toten, som arbeider for eldres interesser. Fire oppnevnes på fritt grunnlag hvorav ett medlem velges fra kommunestyrets representanter.

Rådet oppnevnes i forbindelse med kommunevalgene, og følger kommunestyreperioden. Mildrid Lunden er leder med Hans Seierstad som nestleder. Tjenestoområdeleder kommunalmedisinske tjenester, Ola Snoen Tverå Løvstad, har vært sekretær for rådet.

Eldrerådet hadde 8 møter og behandlet 22 saker i 2024. Arbeidet har vært organisert med et arbeidsutvalg, bestående av leder, nestleder og Liv Aas, som har forberedt de ordinære møtene.

Representanter for administrasjonen har møtt i våre møter for orientering om aktuelle saker eldrerådet kan uttale seg om.

Eldrerådet deltok på opplæring, en digital dag, med medlemmer og varamedlemmer og en dag, felles for fylket og eldres dag. Eldrerådet har deltatt på opplæring, på regionale og lokale arenaer og har arrangert et åpent møte. Eldrerådet har deltatt på regionmøte på Dokka, og et fylkesmøte på Hamar.

Eldres dag ble arrangert på Bygdestua 1.10.2024. Hovedtaler var leder i ungdomsrådet Abdisa Waldereman, og underholdning ble besørget av Evald Fredholm. Ca. 130 deltok.

Eldrerådet har hatt en representant i kontaktgruppa ved Labo. Eldrerådet arrangerte et åpent møte på biblioteket, har deltatt på møte i Balke pensjonistforening, møte ved Fjellvoll, møte i Pårørendegruppa, har en deltager i planleggingsgruppa for Balke bo- og Servicesenter og deltok ved presentasjonen av Skrivertunet på Kapp.

Eldrerådet har møte og talerett i samfunnsutvalg og tjenesteutvalg. Eldrerådet har sendt uttalelser både til administrativ og politisk saksbehandling.

Budsjett:

Årsrapport for 2024

- eldrerådet disponerer en sum basert på renter av et TKE-fond
- eldrerådet opplever velvilje ved forespørsel om kursdeltagelse og enkelte utgifter. Eldres dag organiseres ved hjelp av den tildelte post.

Digitale medier:

- [saksliste, saker og protokoller er tilgjengelig på kommunens hjemmeside](#)
- rådet har ingen egen facebookside

Generelt:

Det tok litt tid før eldrerådet ble etablert. Praktiske rutiner kom på plass og det har vært en stor aktivitet. Vi bor i en kommune med demografiske utfordringer, som alle kommuner har. Det er pr. dato for få plasser med heldøgns bemanning, noe som fører til press på hjemmetjenesten. Eldrerådet vil berømme kommunen for å opprettholde tilbud av ikke lovpålagte dagplasser, noe som gjør at man kan bo hjemme lenger og gi et tilbud om avlastning for pårørende. Egnede boliger for eldre er også en utfordring.

Aktuelle saksområder for eldrerådet i 2024:

- innspill til alle sektorplaner
- innsatstrappa, utfordringer, særlig med hensyn til rehabilitering og boliger på de nest øverste trinnene i innsatstrappa
- digitalt utenforskap, informasjon til innbyggere fra kommunen, beredskapsarbeid

Saker det vil være viktig å holde fokus på fremover:

- møteplan og egen årsplan
- boligbygging for eldre, særlig fokus på Lena Nord
- Labo frivilligsentral med fokus på 65+
- helsetjeneste, herunder legekontor og fastlegetjeneste
- kontakt og samarbeid med foreninger som jobber med og for eldre, besøke alle fjerdingar i løpet av fireårsperioden
- sosiale møteplasser
- digitalt utenforskap
- jobbing overfor kommunepolitikere med hensyn til oppfordringer til fylkes- og statsnivå
- deltagelse på digitale og fysiske konferanser i regi av Innlandet fylke og eller Det aldersvennlige Norge

Ungdomsrådet: Formålet med rådet er å bidra til å sikre en bred, åpen og tilgjengelig medvirkning i saker som gjelder ungdom.

[Ungdomsrådet](#) hadde 9 møter og behandlet 15 saker i 2024. 2 av møtene har vært samarbeidsmøter med tjenesteutvalget og samfunnsutvikling. Eirik Evensen fra kulturkontoret er sekretær og koordinator for ungdomsrådet.

Ungdomsrådet har i perioden 2024 uttalt seg, eller gjort vedtak i disse sakene:

- lokalisering av felles ungdomsskole og løsning/lokalisering av svømmehall
- plan mot vold i nære relasjoner – forslag til høring
- orienteringssak om reguleringsplanarbeidet for Lena nord
- ungdomskandidat til idrettsrådet

- områderegulering for Kapp melkefabrikk
- kvalitetsrapport for grunnskolen
- høringsuttalelse til forslag til nye statlige planretningslinjer for arealbruk/mobilitet og klima/energi
- arbeid mot nytt ungdomshus i Silogata
- plan for tverrfaglig samhandling, tverrfaglig team som prosessveileder
- felles ungdomsskole – alternative løsninger for arealer til kroppsøving og tilrettelegging for flerbruk
- felles ungdomsskole – alternative løsninger for arealer til kroppsøving og tilrettelegging for flerbruk
- plan for habilitering og rehabilitering
- strategiplan legetjeneste i Østre Toten kommune for perioden 2025–2035
- veiledende regionale tildelingskriterier
- rangering av lokale søknader til tilskuddsordning Bufdir 2025

Ungdomsrådet har tatt opp disse sakene på eget initiativ:

- tema: møteplasser for ungdom
- motorisert aktivitet i Østre Toten
- skatepark/sykkelpark på Skreia
- botilbud på Lena/Valle
- synliggjøring av ungdomsrådet

Andre oppgaver og representasjoner:

- Jonas Engevoold representant for ungdomsrådet i Musikkrådet
- Arthur Helgevoold Bjørnerud representant for ungdomsrådet i styret i Frivilligsentralen
- Maksymilian Pecak representant for ungdomsrådet i Idrettsrådet
- Abdisa Yohannes Waldemariam ble valgt som leder i Innlandet ungdomsråd
- Abdisa Yohannes Waldemariam holdt tale under Radikaliseringskonferansen Innlandet 2024
- Abdisa Yohannes Waldemariam holdt tale under Eldres dag
- Abdisa Yohannes Waldemariam møte med sanitetsforeningen

Felles politiråd: Politirådet er politiets og kommunenes strategiske formaliserte samarbeidsforum for det lokale kriminalitetsforebyggende arbeidet. Østre Toten deltar i felles regionalt politiråd sammen med Vestre Toten, Gjøvik, Søndre Land og Nordre Land.

Fra hver av kommunene deltar ordfører/varaordfører, politisk opposisjon, administrasjon, SLT-koordinator, politikontakt og representant fra Nav. Vertskommune for politirådet ruller mellom kommunene og følger valgperioden. Fra høsten 2023 er det Østre Toten som har vært vertskommune for felles regionalt politiråd. Ordfører Bror Helgestad er ansvarlig for innkalling og møteledelse, og SLT-koordinator Lene Slettum er sekretær for politirådet.

Politirådet har gjennomført fire møter i 2024.

Noen av sakene som har vært på dagsordenen i politirådet i 2024:

- status politi og SLT: oversikt/informasjonsdeling knyttet til rus og kriminalitet i ungdomsmiljøene i regionen (fast sak)
- presentasjon av Ungdata 2024 v/ KORUS Øst

- russetid – en tryggere avgangsmarkering for russeren
- informasjon om radikaliseringskonferansen som ble avholdt høsten 2024
- informasjon om oppdaterte planer mot vold i nære relasjoner og radikalisering/voldelig ekstremisme
- informasjon om omvendt voldsalarm
- politikontaktsressurser i Gjøvik, Vestre Toten og Østre Toten – uttalelse sendt til politimesteren i Innlandet
- rektorene på de videregående skolene i GLT var invitert på møte med tema «vold og trusler i ungdomsmiljøet – hvordan er situasjonen på skolene våre»
- konfliktrådet var invitert inn og informerte om sitt arbeid
- evaluering av politiråd 2024
- revidert samarbeidsavtale og årshjul for politiråd/SLT-arbeidet

Samordning lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak (SLT): SLT står for Samordningsmodell for lokale, forebyggende tiltak mot rus og kriminalitet. Modellen skal sikre at ressursene i kommunen og politiet blir mer samkjørt og målrettet. SLT-koordinator er også kommunens bindeledd til politikontakt.

Rådgiver i oppvekst og velferd, Lene Slettum, er utnevnt som kommunens SLT-koordinator. SLT-modellen består av tre nivåer, hvor felles regionalt politiråd er det øverste styrende organet. I Østre Toten har vi et lokalt styringsråd som forbereder møtene i politiråd.

Styringsrådet har i 2024 bestått av kommunedirektør Ole Magnus Stensrud, ordfører Bror Helgestad, varaordfører Lars Braastad, kommunalsjef Anne Grethe Hole-Stenerud og SLT-koordinator Lene Slettum. Enhetsledere i kommunalområde oppvekst og velferd har fungert som koordinerende nivå.

Ungdomsforum er kommunens utøvende organ i SLT-modellen, og består av representanter fra ulike enheter som står for det direkte rus- og kriminalitetsforebyggende arbeidet. Politikontakt og konfliktrådet deltar også på møtene i Ungdomsforum.

Det er gjennomført åtte møter i Ungdomsforum i 2024.

Noen av sakene som har vært på dagsordenen i Ungdomsforum:

- status ungdomsmiljøet politi og kommune (fast sak)
- russetid
- 10. klasse-avslutning på Tallodden
- Foreldreinvolvering – foreldremøter
- presentasjon av tall fra UngData 2024
- sommerjobb for ungdom
- konfliktrådet har presentert tilbudet sitt

Knyttet til temaene sommerjobb for ungdom og foreldreinvolvering, har det blitt opprettet egne tverrfaglige arbeidsgrupper utenom Ungdomsforum. Det har blitt avholdt to stor-foreldremøter innværende år, hvor til sammen 650 foresatte deltok. I samarbeid med LePro er det igangsatt et prosjekt for å tilby ungdom sommerjobb, og det er søkt om eksterne midler til dette formålet. Østre og Vestre Toten har i 2024 hatt felles politikontakt, og det er avholdt felles status-møter med politikontakt og SLT-koordinator i de to kommunene hver andre uke.

I tillegg til den lokale modellen er det også opprettet et fora for SLT-koordinatorene og politikontaktene i Gjøvik-regionen. Det regionale nettverket består av SLT-koordinatorene fra de fem kommunene i

Gjøvik-regionen og politikontaktene. Regionalt SLT-nettverk skal utveksle informasjon om felles saker/utfordringer, for å bidra til bedre forebygging.

Det har blitt avholdt 10 møter i det regionale SLT-nettverket i 2024.

Noen av sakene som har vært på dagsordenen regionalt:

- russetid
- politikontakt-ressurser i regionen
- revidering av handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme
- planlegging og gjennomføring av radikaliseringskonferanse
- revidering av samarbeidsavtalen og årshjul for felles politiråd

Kommunens tjenesteområder

Sektor for administrasjon og forvaltning

Beskrivelse av dagens virksomhet

OU-prosessen resulterte i en endring fra sektor til kommunalområde, tidligere stab- og støtte ble til fellestjenester. Denne endringen kom høsten 2024 og førte til etablering av tre tjenesteområder: økonomi og styring, HR og administrasjon.

I kommunalområdet fellestjenester inngår også politiske styringsorganer med kontrollfunksjoner, kirkelig fellesråd og kommunedirektøren.

Kommunalsjef for kommunalområdet fellestjenester sluttet høsten 2024, og stillingen har stått vakant siden. Kommunedirektøren tar en ny vurdering om ansettelse til rollen innen sommeren 2025.

Økonomi og styring

Tjenesteområdet økonomi og styring utfører alle regnskapstjenester, fakturabehandling og fakturering, økonomisk oppfølging og styring, samt økonomisk planlegging og bistand til utarbeidelse av økonomiske planer. Enheten har egen ressurs for å ivareta kommunens bilforvaltning, spesielt mot hjemmetjenesten. Denne ressursen er plassert under økonomisjef. Gjennom året har flere tjenester blitt med i bilforvaltningen.

Det ytes også vesentlig støtte til kommunalområdene i forbindelse med oppfølging i den løpende driften. God styring av ressursbruk i forhold til budsjett krever et tett og konstruktivt samarbeid mellom økonomiavdelingen og de utøvende enhetene.

Vi jobber kontinuerlig med gjeldsforvaltning. Dette for å holde rentekostnaden på et så lavt nivå som mulig. Det jobbes innenfor interkommunale samarbeid i Gjøvik-regionen om innfordring og anskaffelser.

I 2024 er det utført løpende utredninger, analyser og svar på bestillinger mottatt fra politikere, administrasjon og andre enheter. Økonomiavdelingen er systemeier for Framsikt, som benyttes som overordnet økonomisk styringssystem for hele kommunen og anser dette som et fremtidig verktøy for bedre helhetlig virksomhetsstyring for hele organisasjonen.

HR

Tjenesteområdet HR besto av ressurser tilknyttet HR, HMS, lønn, internkontroll, lærlingeordningen, post og arkiv, politisk sekretariat, innbyggertorg og kommunikasjon. Fra høsten 2024 ble post og arkiv, politisk sekretariat, innbyggertorg og kommunikasjon del av tjenesteområde administrasjon.

En 100 prosent stilling har fungert som prosjektleder for organisasjonsutviklingsprosjektet i kommunen, i tillegg til at HR-rådgivere har bistått kommunens ledelse i organisatoriske endringer, noe som har påvirket andre prosesser HR hadde som mål å ivareta i 2024. Videre har HR hatt et særlig fokus på ledelse i form av opplæring og bistand til ledere i forbindelse med de endringene som er blitt gjennomført gjennom året. HR har bistått kommunedirektøren med to ledersamlinger, samt prosessarbeid i ledernettsverk. Tilgangstyring og organisasjonsendringer i kommunens personalsystem har opptatt tjenesteområdets digitale ressurs, som i dag er organisert inn i HR.

Planlegging av ny rekrutteringsstrategi og kompetansestrategi er påbegynt, og HR har gjennomført kompetansehevede tiltak i denne sammenheng.

Kommunens sykefravær har vært et gjennomgangstema gjennom året, og HR har bistått ledere i prosesser både på individ- og systemnivå. HR har planlagt og lagt til rette for kartlegging og ytterligere tiltak som skal gjennomføres i 2025. Her inngår tema som heltidskultur og oppgavekartlegging i tjenestene.

Pr. 01.02.25 er det 37 lærekontrakter tilknyttet opplæringskontoret. Dette er en nedgang i forhold til det politiske vedtaket som er fattet. Vi erfarer at et utvidet regionalt samarbeid mellom kommunene, vil kunne bidra til en styrket ordning rundt læringer. Nedgang i elevtall og stort behov for arbeidskraft i industrien lokalt, vil være en av hovedutfordringene framover.

Administrasjon

Tjenesteområdet administrasjon ble etablert høsten 2024 og består av innbyggertorg/sentralbord, post og arkiv, politisk sekretariat, kommunikasjon og IKT-forvaltning. Egen leder for tjenesteområdet ble tilsatt.

Som et resultat av organisasjonsutviklingsprosjektet ble det besluttet å omfordele oppgavene og ressursene i IDI. De utviklingsrelaterte oppgavene ble overført til det nyopprettede tjenesteområdet strategi og utvikling, mens forvaltningsoppgavene ble lagt inn under tjenesteområde administrasjon. Målet er fortsatt å sette Østre Toten kommune i stand til å utøve trygg innovasjon, digitalisering og drift hver dag.

Fokusområdene gjennom 2024 har vært en blanding av prosjekter og forvaltningsoppgaver.

De viktigste prosjektene har vært og er:

- Digitalisering av tilgangsstyring fase 2. Det største fokuset har vært å implementere de organisatoriske endringene som OU-prosjektet har medført inn i IT-infrastrukturen.
- Nettverksprosjekt – skifte ut gammelt utstyr og øke kapasitet og sikkerhet på kommunens nettverk.
- Innføring av ny eHelseplattform.
- Planlegge innføring av nytt barnevernssystem.
- Planlegge og forberede morgendagens IT-leveranser gjennom prosjektet Digital horisont.

De viktigste forvaltningsoppgavene har vært og er:

- Videreutvikle samhandling mot sektorene for en helhetlig prioritering og oversikt over ulike digitaliseringsaktiviteter.
- Videreutvikling av porteføljestyling og prosjektmetodikk.
- Videreutvikle samarbeid og samhandling med Ikomm. I og med overgangen til Ikomm ble gjort svært hurtig uten dagens ressurser, er det brukt mye tid i etterkant for å få en felles forståelse av roller, ansvar, funksjoner samt innhold i avtaleverk. Dette er en kontinuerlig prosess.
- Kontinuerlig IT-sikkerhetsarbeid. Etter datainnbruddet ble det utarbeidet en tiltaksliste som det jobbes aktivt med. Dette er en blanding av svært store og komplekse oppgaver og noen av mindre art. Denne prioriteres jevnlig, og er et godt og utviklende samarbeid mellom kommunen, Ikomm og rådgivende 3. part. Hovedfokus er å ha full kontroll på utstyr, brukere/tilganger og systemer.
- Gjennomgang og kartlegging av ulike avtaler for å få oversikt, samt rydde opp for å hindre at kommunen betaler for noe vi ikke benytter.
- Rådgivning mot sektorene i ulike spørsmål og behov knyttet til IT, digitalisering og IT-sikkerhet.
- Videreutvikle rutiner og prosesser for de IKT-oppgavene som ikke Ikomm har i sin leveranse. I tillegg til det som kommunen selv er pålagt å ivareta gjennom ansvarsfordelingsmodellen, må

kommune selv ivareta innkjøp av utstyr, administrasjon og forvaltning av mobiltelefoni og abonnementer, fasttelefoni og support inne i og mot de ulike fagsystemene.

- Prosess for ny rammeavtale for IKT-utstyr i Gjøvikregionen.
- Prosess for å se nærmere på Ikomm-avtalen i henhold til politisk vedtak.

Erfaringene som er gjort gjennom året, viser også at den tekniske gjelden og etterslepet etter dataangrepet og en svært hurtig overgang til Ikomm har vært betydelig større og mer kompleks enn det som var forventet. Det er prioritert og lagt ned svært mye arbeid i å bygge et solid fundament og en digital grunnmur da dette er en forutsetning for effektive, sikre og stabile digitale tjenester. Flere prosjekter og aktiviteter har måttet vente på grunn av dette.

Kommunedirektøren

Dette ansvarsområdet er begrenset til personalutgiftene til kommunedirektøren og andre utgifter knyttet til denne funksjonen.

Politisk virksomhet med kontrollfunksjoner

Under dette ansvarsområdet finner vi godtgjørelse og andre utgifter knyttet til ordfører, varaordfører og alle politiske organers virksomhet. Valgutgifter føres også her annen hvert år (kommunevalg og stortingsvalg) samt utgifter til revisjon og kontroll.

Kirken og andre trossamfunn

Dette ansvarsområdet består av kommunens tilskudd til kirkelig fellesråd. Kirkelig fellesråd har egen økonomi, lager budsjett og avlegger eget regnskap. Kommunen har plikt til å yte økonomisk tilskudd til kirkelige formål. Østre Toten kommune og Østre Toten kirkelige fellesråd har samarbeidsavtale, og fellesrådet sidestilles med den ordinære virksomheten i budsjettsammenheng.

Utvikling og utfordringer

Kommunens økonomiplan 2024–2027 sier at stab- og støttefunksjonene (fellestjenester) har ansvar for å støtte kommunens virksomhet gjennom å yte god service til organisasjonen, være utviklingsrettet og en aktiv støttespiller og strategisk partner i samarbeid med våre interne og eksterne aktører. På denne måten skal ansvar innen arbeidsgiverfunksjonen og organisasjonsutvikling sikres, samt bidra til at kommunen oppfattes som en samlet organisasjon. Videre skal sektoren sette resten av organisasjonen i stand til å til å møte fremtidige oppgaver, utfordringer og krav på en hensiktsmessig måte. Stab og støtte skal ivareta organisasjonsovergripende utviklings-, digitalisering-, innovasjons-, forvaltnings- og driftsoppgaver, som skal støtte enhetenes virksomhet rettet mot innbyggere og næringsliv innenfor økonomi og styring, HR og administrasjon.

Organisasjonsutviklings-prosjektet (OU) initierte i 2023 et behov for å ivareta kvalitet i drift, samtidig som vi ønsker et økt fokus på utvikling. For å imøtekomme oppgavene, og være organisert hensiktsmessig for å løse disse på en kvalitetsmessig god måte, har sektoren foretatt justeringer. Stab- og støttefunksjonene ble fra høsten 2024 organisert i tre tjenesteområder, med hver sin tjenesteområdeleder.

Sektoren har stått overfor utfordringer med å prioritere utviklingsrettet arbeid og nye prosjekter ettersom daglig drift har krevd mer ressurser enn det som er tilgjengelig. Dette har blant annet påvirket muligheten til å jobbe med prosjekter innen kompetanseplaner, virksomhetsstyring, styringsverktøy, digitalisering og transformasjon, som sektoren har ambisjoner om å kunne utvikle. Sektoren har ønsket å finne den rette balansen mellom driftsoppgaver og utvikling, og dette ble derfor en sentral tematikk i videreutviklingen gjennom 2024.

I løpet av 2024 har sektoren, sammen med de andre tre sektorene og tillitsvalgte, gjennomført en prosess for å danne en konseptbeskrivelse av hvordan kommunen samlet kan utnytte sine ressurser

best mulig og fortsette arbeidet for å konkretisere områder som krever spesielt fokus. Det vil også bli jobbet med dette utover i 2025.

Gjennom OU ble det avdekket behov for å forsterke flere fagområdet. Dette arbeidet har startet i 2024 og vil fortsette i 2025 innen følgende områder:

- helhetlig virksomhetsstyring vil bli et fagområde
- investeringsprosjekter med prioriteringer bør ha regelmessig gjennomgang
- kompetanse som fagområde bør det satses på
- kommunikasjonsområdet bør forsterkes
- området for politisk sekretariat har blitt noe forsterket med flere som kan bistå
- administrasjon og innkjøp som fellesfunksjon og som fagområde har blitt forsterket
- utredningskapasitet og juridisk kompetanse bør forsterkes eller innføres som fagområde

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhetsnivå	Regnskap	Regnskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2023	2024	2024		
100-Politisk virksomhet m/kontrollfunksjoner	6 960	6 560	5 936	-624	-10,5 %
102-Kirken og andre trossamfunn	10 451	10 450	10 450	0	0,0 %
110-Kommunedirektøren	5 199	4 172	4 534	362	8,0 %
115-Stab og støtte	80 260	66 997	64 045	-2 952	-4,6 %
Sum	102 871	88 179	84 966	-3 213	-3,8 %

Kommentar til status økonomi

Avvik ved årsslutt ble et merforbruk på 3,2 millioner kroner.

I det totale avviket for sektoren utgjør stab/støtte 3 millioner kroner.

Enhet for innovasjon, digitalisering og IKT (IDI) har et merforbruk på 0,6 millioner kroner, hvorav merforbruk lønn utgjør det meste og skyldes redusert inntekt i forbindelse med lavere prosjektaktivitet enn forutsatt.

IKT-avdelingen har et mindreforbruk på 1,5 millioner kroner der mindreforbruk på linjeleie, lisenser, konsulenttjenester og IKT-samarbeid er viktigste årsaker.

Personalavdelingen har et merforbruk på 1,3 millioner kroner hvorav lønn, lisenser, kursutgifter og annonser er viktigste årsaker. Det er også vesentlig lavere inntekt enn budsjettet når det gjelder refusjon fra private.

Lærlingeordningen har 0,8 millioner kroner i merforbruk på grunn av høyere antall lærlinger enn forutsatt i budsjettet.

Økonomiavdelingen har et merforbruk på 0,8 millioner kroner der lønn, lisenser og driftsavtaler innen IKT og lavere refusjon fra private enn budsjettet er viktigste årsaker.

Hos kommunedirektør var det et mindreforbruk på 0,4 millioner kroner. Innenfor politisk virksomhet er det et merforbruk på 0,6 millioner kroner hvorav merforbruk på lønn, bevertning/møter/kurs og konsulenttjenester er viktigste årsaker.

Merforbruket er redusert fra 2023, som var 18,8 millioner kroner. Viktigste årsaker er:

- Det er fordelt fakturaer fra Ikomm for 30,2 millioner kroner mellom tjenestoområdene og det er gjort budsjettjusteringer.
Hos IT-avdelingen var det i 2024 et merforbruk på 4,9 millioner kroner og i 2023 et mindreforbruk på 1,5 millioner.
- Personalavdelingen har en reduksjon i merforbruk fra 4,2 til 1,3 millioner kroner. Viktige årsaker er bedre samsvar mellom budsjett og regnskap på kjøp av konsulentttjenester og inntekt fra deltakelse i IT-prosjekter.
- Lærlingeordningen har hatt et bedre samsvar mellom budsjett og regnskap for antall lærlinger, som har gitt en reduksjon i merforbruk fra 2,6 til 0,8 millioner kroner.
- Hos IDI er et merforbruk på 2,5 millioner kroner redusert til et merforbruk på 0,6 millioner kroner. I 2023 var det et stort avvik mellom budsjett og regnskap på inntekter fra prosjektdeltakelse mens dette er mer i samsvar i 2024.
- Økonomiavdelingen har en reduksjon i merforbruk fra 2 til 0,9 millioner kroner. Det var i 2023 budsjettet med 1,5 millioner for lite til interkommunalt samarbeid mens dette er i balanse i 2024.

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Vurdering måloppnåelse	Statusbeskrivelse delmål
God kommunikasjon skal være en integrert og naturlig del av all planlegging og alle aktiviteter i kommuneorganisasjonen.	Kommuneorganisasjonen og Østre Toten som samfunn skal ha et godt omdømme og nyte tillit hos innbyggere, besøkende og andre aktører	Som forventet	Kommunikasjonsavdelingens bidrag i dag for at kommuneorganisasjonen og Østre Toten som samfunn skal ha et godt omdømme og nyte tillit hos innbyggere, besøkende og andre aktører: • Bistår i å synliggjøre organisasjonens positive aktiviteter og resultater internt og eksternt. • Bistår i å framheve verdiene som gjør Østre Toten til et attraktivt sted å bo, arbeide og drive næringsvirksomhet i. • Bistår slik at våre innbyggere og andre målgrupper kjenner til og forstår kommunens oppgaver og rammebetingelser, og sine egne rettigheter, muligheter og plikter. Et godt omdømme og tillit hos innbyggere, besøkende og andre aktører er ikke noe man bare får, det må det jobbes for. Nøkkelen til god omdømmebygging ligger i vår atferd, men også i kommunikasjonen og vår evne til å etablere gode relasjoner til omverdenen. Kommunikasjonsstrategien skal revideres i 2025. Punkt 6.7.2 i kommuneplanens samfunnsdel 2023–2035, side 36–37, blir et viktig utgangspunkt for revidert kommunikasjonsstrategi.
	Østre Toten kommune skal bruke målrettet kommunikasjon som et strategisk virkemiddel i alle deler av organisasjonen	Som forventet	Kommunikasjonsavdelingens bidrag i dag for at kommunen skal bruke målrettet kommunikasjon som et strategisk virkemiddel i alle deler av organisasjonen: • Er en pådriver i å praktisere klarspråk i all kommunikasjon. • Blant annet gjennom hjemmesiden blir det kommunisert forventningsavklaringer i tjenestetilbudet. • Sammen med enhetene blir det valgt hensiktsmessige kommunikasjonskanaler for den enkelte målgruppe. Kommunikasjonsstrategien skal revideres i 2025. Punkt 6.7.2 i kommuneplanens samfunnsdel 2023–2035, side 36–37, blir et viktig utgangspunkt for revidert kommunikasjonsstrategi.

Årsrapport for 2024

Hovedmål	Delmål	Vurdering måloppnåelse	Statusbeskrivelse delmål
	Østre Toten kommune skal være åpen, tydelig og tilgjengelig i sin kommunikasjon	Som forventet	Kommunikasjonsavdelingens bidrag i dag for at kommunen skal være åpen, tydelig og tilgjengelig i sin kommunikasjon: • Sammen med kommunalområdene oppdateres og vedlikeholdes hjemmesiden. • Er sammen med kommunalområdene bevisst dette med å ha en god balanse mellom digitalisering/selvbetjening og målgruppenes teknologiske kompetanse, og jobbe bevisst for å unngå digitalt utenforskap. • Er en pådriver for at kommunen praktiserer meroffentlighet. • Er en pådriver for at kommunen møter media på en åpen og proaktiv måte. Kommunikasjonsstrategien skal revideres i 2025. Punkt 6.7.2 i kommuneplanens samfunnsdel 2023–2035, side 36–37, blir et viktig utgangspunkt for revidert kommunikasjonsstrategi.
Østre Toten kommune skal være en attraktiv arbeidsgiver og ha en fleksibel organisasjon med rett kompetanse til å løse de oppgavene kommunen til enhver tid har.	Østre Toten kommune skal videreutvikle samarbeidet mellom politikk og administrasjon for å sikre gjensidig tillit og respekt mellom partene	Som forventet	Kommunedirektøren la høsten 2024 frem forslag til å etablere et dialogforum for kommunal utvikling som arena for dialog mellom tillitsvalgte, politisk ledelse og administrativ ledelse. Forumet møtes to ganger pr. år fra og med 2025.
	Østre Toten kommune skal ha en effektiv og fleksibel kommuneorganisasjon	Som forventet	Østre Toten kommune gjennomfører et organisasjonsutviklingsprosjekt hvor målet er effektiv og fleksibel kommuneorganisasjon, for å sikre best mulig tjenester for kommunens innbyggere. Prosjektet er sluttført i 2024, og legges ut som del av tjenesteutviklingen i 2025.
	Østre Toten kommune skal ha medarbeidere og ledere som jobber sammen for å finne de beste måtene å løse kommunens samfunnsoppdrag på	Som forventet	I forbindelse med organisasjonsutviklingsprosjektet er tverrfaglig samarbeid, samhandling og samling av dupliserte oppgaver prosjektsatt med egne arbeidsgrupper.
	Østre Toten kommune skal ha tilstrekkelig med kvalifisert arbeidskraft	Som forventet	Kommunen har behov for en egen kompetansestrategi og -oversikt, både for å skaffe oversikt og planlegge for nødvendig kompetanse og kvalitet i tjenesten for fremtiden. Dette må baseres på de kravene som stilles for å levere tjenester i henhold til lov- og avtaleverk. Tørn er et prosjekt i helse og mestring med mål om å kartlegge og fordele oppgaver til

Årsrapport for 2024

Hovedmål	Delmål	Vurdering måloppnåelse	Statusbeskrivelse delmål
			riktig ressurs og rolle, sett opp mot krav til kompetanse tilknyttet de ulike oppgavene. Dette blir også viktig erfaring å ta med inn i utarbeidelse av kompetansestrategi for hele Østre Toten kommune i 2025.
	Østre Toten kommune skal sikre de ansattes rettigheter, og ha et trygt arbeidsmiljø der ansatte kjenner seg verdsatte og godt ivaretatt	Som forventet	De ansattes rettigheter sikres gjennom partsarbeidet og involvering i prosesser. Ledelsen har iverksatt et tverrfaglig prosjekt med arbeidsgrupper sammensatt av ansatte, ledere, tillitsvalgte og verneombud på tvers av kommunen i forbindelse med organisasjonsutviklingsprosessen, nettopp for å sikre ansattes arbeidsmiljø og sikre involvering og ivaretagelse i prosessen. Organisasjonsutviklingsprosjektet har vært fast team inn i kontaktforum, som er et møte kommunedirektøren har med kommunens tillitsvalgte hver måned.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,19 %	0,82 %	2,01 %
Årlig sykefravær 2021	1,06 %	3,07 %	4,12 %
Årlig sykefravær 2022	1,28 %	2,89 %	4,17 %
Årlig sykefravær 2023	1,11 %	1,87 %	2,98 %
Årlig sykefravær 2024	1,39 %	1,16 %	2,55 %

Status sykefravær, HMS og avvikshåndtering

Vurdering av tiltak – nærvær/sykefravær 2024

Sykefravær for sektoren samlet i 2024 var 2,55 %. Dette er lavere enn i 2023 der det samlede fraværet var 2,98 %. Langtidsfraværet i 2024 var 1,16 %, og korttidsfraværet var 1,39 %. Dette kan anses som lavt.

Sektor for barn, oppvekst og opplæring

Beskrivelse av dagens virksomhet

Sektor barn, oppvekst og opplæring består av enhetene barnehage, grunnskole, pedagogisk psykologisk tjeneste, læringssenter, helsestasjonstjenesten og barnevern.

I organisasjons- og utviklingsprosessen som er gjennomført, ble tjenesteområdet Nav overført fra helse, omsorg og velferd [til det nye kommunalområdet oppvekst og velferd høsten 2024](#). Det ble også opprettet et nytt tjenesteområde, barn og familie, bestående av helsestasjonstjenesten, barneverntjenesten og pedagogisk psykologisk tjeneste.

Under følger rapportering basert på tidligere organisering, og det rapporteres for Nav under helse, omsorg og velferd (dagens helse og mestring).

Barnehagene

Det er seks kommunale og seks private barnehager i kommunen. Det var i 2024 til sammen 607 barn i barnehagene, 286 i kommunale barnehager og 321 i private barnehager. Av disse var 247 barn under tre år. Det var per 15. desember 2024 vel 82 årsverk i kommunale barnehager og snaut 91 årsverk i private barnehager. Dette er inkludert renhold, vaktmestertjenester og spesialpedagogisk hjelp. I de private barnehagene var dette en økning fra 2023, mens de kommunale barnehagene ligger stabilt de to siste årene. Alle barnehagene ligger tilnærmet på den nasjonale bemanningsnormen (3/6 barn per voksen) og pedagognormen (7/14 barn per pedagog).

Barnehagekontoret har jobbet sammen med de kommunale barnehagene med oppfølging av lederutviklingsprogrammet *Mind* - styrkebasert ledelse. Styrerne jobber også innad i barnehagene med dette programmet og styrkebaserte tilbakemeldinger. Det er også jobbet med styrkebasert ledelse sammen med de private barnehagene.

Se barnehagebarnet innenfra (SBI) er et satsningsområde både for barnehager og skoler i kommunen slik at barna møter de samme grunnverdiene i hele utdanningsløpet. SBI gir de ansatte en fordypning i hvordan man bruker utviklingspsykologi og relasjonskompetanse for alle barn i barnehagen, men likevel særlig for de barna som trenger trygge relasjoner aller mest. Målet med dette arbeidet er at det gir barna trygghet og grunnmuren de trenger for å lære og for å utvikle robusthet til å mestre livene sine som barn og ungdom.

Grunnskole

Grunnskolen i Østre Toten kommune består av sju barneskoler og to ungdomsskoler. Elevtallet per 1. oktober 2024 var 1533 elever. Det er 167 elever som går ut av grunnskolen våren 2025. Per nå er det registrert 119 elever som starter opp på 1. trinn i august 2025. Elevtallet er svakt synkende i årene fremover. 36 elever som er bosatt i Østre Toten går på private skoler. Disse skolene er Toten Montessoriskole, Steinerskolen og Gjøvikregionen International school. Enheten gir grunnskoleopplæring for 1.-10. trinn i samsvar med kravene i opplæringsloven. Virksomheten og resultatene er nærmere beskrevet i tilstandsrapporten (Kvalitetsrapporten) for 2024, som årlig legges fram for kommunestyret.

Grunnskolen hadde per 1. oktober 2024 156,5 årsverk for undervisningspersonalet. Kommunen har fortsatt et relativt høyt antall lærere over 57 år. Andelen undervisningspersonale med godkjent utdanning var 96 % i 2024. Til sammenligning var tallet 97 % i 2023. Vi har med dette god dekning av rett kompetanse i skolene våre. Men vi opplever å ha færre lærere med godkjent utdanning på søkerlistene

til lærerstillinger, og flere etablerte lærere søker seg til andre yrker. Det etterstrebes likevel å rekruttere lærere med godkjent utdanning i størst mulig grad.

Det er fortsatt mange lærere som hvert år tar videreutdanning i regi av den statlige satsingen "Kompetanse for Kvalitet". De senere årene har administrativ skoleeier i snitt prioritert mellom 10 og 15 lærere til videreutdanning. Høsten 2024 hadde vi seks lærere på videreutdanning. I henhold til vår kompetanseplan trenger vi fortsatt kompetanse i tospråklig pedagogikk, men også i de tre skriftlige fagene (norsk, engelsk og matematikk), språkfag og praktisk estetiske fag.

Læringssenteret

Læringssenterets hovedoppgaver er å drive opplæring av voksne på grunnskolenivå gjennom forberedende opplæring for voksne (FOV), realkompetansevurdering og opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne arbeidsinnvandrere. Deltakernes rett og plikt til introduksjonsprogram følges opp i forhold til innhold og varighet. Videre er etablering, bosetting og oppfølging av flyktninger med grunnlag i kommunestyrets vedtak om bosetting, en viktig del av driften.

Læringssenteret har i 2024 deltatt i det forberedende arbeidet til etablering av et interkommunalt kompetansesenter for Gjøvik, Vestre Toten og Østre Toten.

Barneverntjenesten

Barneverntjenesten arbeider etter lov om barneverntjenester og skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Barneverntjenesten er delt inn i tre team: undersøkelse og tiltak, omsorg og veiledning. To fagledere har ansvaret for hvert sitt fagområde. Tjenesten har i tillegg en barnevernleder og merkantil i full stilling. Tjenesten inngår i et interkommunalt samarbeid om tilsynsførerordning og barnevernvakt (utenom ordinær kontortid), driftet av Gjøvik/Land barneverntjeneste.

Ansvarsområdene til barneverntjenesten er å behandle bekymringsmeldinger, gjennomføre undersøkelser og iverksette og følge opp tiltak etter endt undersøkelse. Barneverntjenesten fremmer også saker om omsorgsovertakelse til barnevern- og helsenemnda, følger opp barn som flytter ut av hjemmet, fosterhjem og biologiske foreldre etter omsorgsovertakelse. Barneverntjenesten kan også utrede og fremme sak om adopsjon. Barneverntjenesten er en akutt beredskapstjeneste, og har myndighet til å fatte akuttvedtak/tvangsvedtak om flytting av barn. Barneverntjenesten jobber aktiv med barnets medvirkning og barnets beste-vurdering i alle ledd av en barnevernssak.

Helsestasjonstjenesten

Helsestasjonstjenesten er en lovpålagt kommunal helsetjeneste for barn og unge i alder 0–20, gravide og deres familier, jfr. forskrift om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjon og skolehelsetjeneste, 01.11.18. Tjenesten har ansvar for svangerskap og barselomsorg, helsestasjon 0–5 år, skolehelsetjeneste i grunnskole og videregående skole, helsestasjon for ungdom, støtte og veiledning gjennom familieteam, flyktningshelsetjeneste, smittevern og utenlandsvaksinering. Tilbudet i tjenesten er tverrfaglig. Universelle lavterskeltilbud med fokus på tidlig innsats både når det gjelder alder og identifisering av risikofaktorer, er grunnleggende. Tjenestetilbudet er dynamisk og må tilpasse seg nasjonale føringer og internasjonale hendelser.

Pedagogisk-psykologisk tjeneste

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) er en lovpålagt tjeneste. PP-tjenesten skal støtte barnehager og skoler i det forebyggende arbeidet for å gi et inkluderende tilbud til barn og unge som kan ha behov for tilrettelegging og bistår barnehager og skoler med kompetanse- og organisasjonsutvikling. Tjenesten bistår alle kommunale og private barnehager og skoler i Østre Toten, samt læringssenteret, Steinerskolen, Gjøvik Internasjonale skole og Steinerbarnehagen i Gjøvik.

PP-tjenesten har i 2024 prioritert de to lovpålagte oppgavene som er utarbeidelse av sakkyndig vurdering og systemrettet arbeid i skole og barnehage med fokus på veiledning og forebyggende arbeid. PP-tjenestens systemarbeid ivaretas gjennom faste drøftingsmøter i alle skoler hvor det oppholder seg barn/elever bosatt i Østre Toten kommune. Drøftingsmøter tilbys til barnehage ved henvendelse til PPT. PPTs systemarbeid i barnehage må sees i sammenheng med opprettelse av tverrfaglig team for barnehage.

PPT har i hele 2024 deltatt i faste drøftingsmøter med BUP, helsestasjon, barnevern og tildeling annenhver uke. Her drøftes saker som vurderes henvist til BUP for utredning. PPT deltar i kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkludering i Gjøvikregionen, samt at PP-leder deltar i PP-ledersamlinger for hele Innlandet fylke ca. 4 ganger pr. år.

Utvikling og utfordringer

Barnehagene

Ved hovedopptaket 2024 var det overkapasitet på cirka 60 enheter. Dette var en nedgang fra 2023. I 2024 var det noe større overkapasitet i de kommunale barnehagene enn de private barnehagene. Barnehagene tar fortløpende opp barn fra ventelisten ved ledig plass fram til 01.01.25. Høsten 2024 ble det gjennomført supplerende opptak. Vi lyste ut ledige plasser i Eventyråsen barnehage og Kolbu barnehage. I tillegg ønsket Nye Bonderudbakken Gårdsbarnehage å ta inn tre søsken. Det var 12 barn som søkte en av disse barnehagene. Alle barn som søkte innen fristen den 1. desember ble tilbudt plass. Av disse er det åtte barn som starter i barnehagene fra januar-mai 2025. Det er mye som tyder på at overkapasiteten antas å vedvare inn i 2025. Utover våren tas det opp nye barn dersom barn slutter, og det er rom innenfor pedagog- og bemanningsnorm. Dette gjelder både kommunale og private barnehager.

Barnehagesektoren har deltatt i et samarbeid med Gjøvik/SØVN, Statsforvalteren Innlandet og Universitetet i Innlandet om den sentrale kompetansestrategien. Alle kommunale styrere og pedagoger har deltatt, i tillegg til noen styrere i private barnehager. Se barnet innenfra (SBI) er et satsningsområde i barnehagene. Alle barnehagene med unntak av en privat barnehage deltar. Denne barnehagen har et tilsvarende opplegg. Det er utdannet to sertifiserte SBI-veiledere fra hver barnehage, som har hatt ansvaret for å implementere SBI i arbeidet i sin barnehage. Det er en kommunal ressursgruppe som har veiledet disse i deres arbeid. Det ble i 2024 gjennomført tverrfaglige møter 0-6 år. I tillegg til ansatte i barnehagen og enkeltforeldre, deltok helsestasjon, barnevern og PP-tjenesten. NAV har deltatt ved behov. Møtene oppleves som svært nyttige for barnehagen og de foreldrene som har valgt å delta.

Grunnskole

Skolens hovedsatsingsområder har for 2024 vært trygt og godt skolemiljø og digitalisering/IKT. Et trygt og godt skolemiljø omfatter i denne sammenhengen hvordan eleven har det på skolen, SFO og leksehjelptilbudet. Ved et godt og systematisk forebyggende arbeid som styrker elevenes trygghet, selvbilde og opplevelse av å være inkludert, vil en langt på vei unngå elever som har behov for å krenke andre. Elevene vil bli mer robuste til å stå i de situasjonene som oppstår i alle barns og voksnes liv. Alle skolene rapporterer inn til skolesjef rutinemessig om alle nyopprettede, pågående og avsluttede kap.12-saker hvert semester. Med overordnet del og fagfornyelsen er IKT et sentralt område både innen danning og utdanning. Kritisisk tenking og kildekritikk vil være en nødvendig kompetanse å inneha for barn og unge. Digitale ferdigheter er fortsatt en av de fem grunnleggende ferdighetene, noe som hierarkisk er overordnet fagplanene. Tverrfaglig samarbeid og bedre samhandling mellom ulike enheter er også et viktig arbeid grunnskolen ser vil være av stor betydning fremover. Laget rundt eleven må bygges solid med kompetente og godt kvalifiserte medarbeidere, som jobber for elevenes beste.

På lik linje med landet for øvrig har også våre skoler sett en økende grad av vold og trusler om vold i skolen. Det jobbes bredt forebyggende og tverrfaglig både med elever og ansatte for å håndtere denne utfordrende atferden med mål om å redusere den. Vi ser med bekymring på at vi har flere elever som strever med psykisk uhelse på ulike nivåer. De sosialfaglige i skolen er en veldig viktig ressurs for å kunne fange opp og bidra til å hjelpe disse elevene. Dette skjer i tett samarbeid med ledelsen og kontaktlærere. Det at disse elevene kan få en tettere oppfølging over kortere eller lengre perioder er med på å opprettholde en bedre skolehverdag for dem. En liten gruppe elever har så store utfordringer i livene sine at det blir veldig krevende og vanskelig for dem å skulle fungere i en skolehverdag sammen med andre, selv med gode og til dels store individuelle tilpasninger. Det vises vilje til å jobbe helhetlig og tverrfaglig rundt disse elevene og deres familier, men vi ser at dette fortsatt er et tydelig utviklingspunkt.

Flere kompetansetiltak er igangsatt. "Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis" er en del av tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling, sammen med "Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage" og "Desentralisert ordning for kompetanseutvikling i grunnskole og videregående skole". Et kriterium for kompetanseløftet, er at det i tillegg til barnehage- og skoleeiere skal omfatte ansatte i PP-tjenesten og andre tverrfaglige tjenester i kommunene.

Arbeidet med fagfornyelsen skjer i samarbeid med Universitetet i Innlandet (INN) og foregår regionalt, kommunalt og på skolenivå gjennom desentralisert kompetanseheving. Utviklingsarbeidet handler fortsatt om utvikling av skoleledergruppas og skolenes profesjonsfellesskap. Inkluderende praksis i skolen er også en side av fagfornyelsen som blir vektlagt gjennom kompetanseheving blant de ansatte. Felles språk-, lese- og skriveplan for kommunen som ble ferdig i 2022 er fortsatt sentral og viktig for praksis. Overgangsrutinene mellom barnehage og skole, og mellom skoler, skal styrke sammenhengen i hele utdanningsløpet for barn og unge i Østre Toten kommune. Rutinene er nå implementert i alle skoler og barnehager. Med Språkplanen 0-16 år ønsker oppvekstsektoren i kommunen å vise at vi jobber for en helhetlig tilnærming og for å sikre gode overganger fra helsestasjon til barnehage, innad i barnehagen, overgang barnehage-skole og barneskole-ungdomsskole.

Læringssenteret

Østre Toten bosatte 89 flyktninger i 2024. Dette var i all hovedsak flyktninger med kollektiv beskyttelse, som kan ha rett til inntil ett år i introprogram. De som ble bosatt har ønsket å lære norsk, som et av de viktigste tiltakene i introduksjonsprogrammet. I tillegg har de deltatt i språk-arbeidspraksis. De fleste av de som bosettes med kollektiv beskyttelse har høyere utdanning fra hjemlandet, men en del av dem har aldri jobbet med det de er utdannet til. Mange er sterkt preget av det som skjer i hjemlandet, og opplever inntil kun 1,5 år med rett til norskopplæring som stressende i forhold til å lære språket. Veien videre over i arbeidsmarkedet blir for noen, sannsynligvis krevende. De som er over 55 år har ikke rett på introprogram, men har rett på norskopplæring frem til de fyller 67 år. Prosessen i forhold til bosetting og ivaretagelse av de eldre over 55 år uten rett til introprogram, er ganske ny og utfordrer kommunale tjenester. Det jobbes med samarbeid og avklaringer med de berørte tjenestene.

Deltakerantallet ved læringssenteret ble påvirket av at de statlige mottakene for enslig mindreårige, samt ordinært desentralisert mottak, ble lagt ned i løpet av 2024. Det er nå kun Ecura sitt særbo mottak med 10 plasser i kommunen. Tjenesteområder yter bistand til beboere ved dette mottaket, og dette påvirker kommunens totale kapasitet. Kommunen har ikke kunnet bosette åtte personer med større helsemessige behov. Tilgang på boliger er til tider en utfordring. Videre utfordrer leiepris og beliggenhet sett i sammenheng med kollektivtransport. Boliger til de som ble bosatt i 2024 ble stort sett skaffet til veie via det private boligmarkedet (10 boenheter er kommunale).

Det er gjennom året jobbet med utredning av et interkommunalt kvalifiseringssenter for kommunene Gjøvik, Vestre og Østre Toten. Saken ble behandlet politisk i 2023, og det er bestemt at Vestre Toten blir

vertskommune. Usikkerheten rundt fremtidig arbeidsplass i forhold til interkommunalt kvalifiseringssenter har til en viss grad påvirket arbeidsmiljøet for noen av de ansatte ved læringssenteret. Det er gjennomført felles arrangement, og det har blitt arbeidet for å bidra til at prosessen blir god for de ansatte.

Barneverntjenesten

De siste tre årene har vært preget av store endringer på barnevernfeltet og i kommunens barneverntjeneste. Det har vært mye nytt for barneverntjenesten å sette seg inn i med reformen og ny barnevernlov. Nye og flere krav og forventninger, kombinert med organisatoriske endringer, har påvirket både daglig drift og faglig utvikling. Det jobbes mye med tverretattlig samarbeid og barneverntjenestens rolle i det. Dette er viktig arbeid. Samtidig krever det kapasitet og ressurser fra andre viktige arbeidsoppgaver. Det blir viktig fremover å finne en god måte å ivareta samhandlingsplikten, forebygging på systemnivå og de primære arbeidsoppgavene som ligger til barneverntjenesten. Samarbeid med andre instanser og tenke utenfor boksen på hjelpetiltak som er viktige for å bistå familier og barn og unngå innleie og alternative omsorgsbaser, har vært et fokus også i 2024. Dette er krevende da det tar tid å snu en praksis og bygge opp noe nytt, mens barneverntjenesten ofte ser et behov raskt.

Året 2024 har vært mye preget av daglig drift og få hverdagen til å gå opp, da det har vært bemanningsutfordringer. Det har vært fokus på prioriteringer av oppgaver og bistå hverandre på tvers av team knyttet til ressurser og kompetanse. Vi har et fokus på kompetanseheving og plan for kompetansekravet. Dette medfører at det er ansatte ute i utdanninger kontinuerlig, som også kan medføre en sårbarhet i tjenesten. Det ble gjennomført egentilsyn på undersøkelse som avdekket noen forbedringsområder det skal jobbes med utover 2025. Her blir blant annet barnets medvirkning, vekting av barnets beste og dokumentasjon viktige fokusområder.

Nytt fagsystem ble landet i 2024 og implementeringen gjennomføres første halvdel av 2025. Dette blir en stor utvikling for tjenesten. Det ble også vedtatt sammenslåing av barneverntjenesten i Vestre og Østre Toten. Årene fremover vil derfor brukes til å etablere en ny barneverntjeneste og jobbe for at den blir så god som mulig for innbyggerne i Vestre og Østre Toten.

Helsestasjonstjenesten

Høyt sykefravær i helsestasjonstjenesten i 2024 påvirket tjenestetilbudet til innbyggerne. Dette gjaldt spesielt skolehelsetjenestetilbudet. I tillegg til høyt sykefravær har det vært utfordringer å rekruttere helsesykepleiere til vakante stillinger. Beholde og rekruttere fagpersonell i tjenesten, har derfor vært tema over tid. Høsten 2024 valgte tjenesten for første gang å tilby helsesykepleierstudent en utdanningsavtale ved oppstart masterutdanning. Nytenking med tanke på å selv utdanne fagkompetansen kommunen er avhengig av, må det jobbes videre med.

Skolehelsetjenesten i videregående skole startet 2024 med lav tilstedeværelse grunnet sykefravær. Fra skolestart høsten 2024 fikk skolehelsetjenesten på plass tilstedeværelse på skolen fire dager pr uke, fordelt mellom avdeling Lena og avdeling Valle. «Åpen dør» er et viktig prinsipp i helsestasjonstjenesten, og for å ivareta dette må vi være tilstede i skolehverdagen for elever, foresatte og ansatte i skolen. Det er jobbet med å opprettholde tilstedeværelse i skolehelsetjenesten både i videregående og i grunnskolen.

Flyktninghelsetjenesten har hatt lavere aktivitet i 2024 enn i 2023, grunnet lavere bosettingstall og nedleggelse av Toten statlige mottak sommeren 2024.

Faste møter mellom kommunale virksomheter og BUP har vært opprettholdt i hele 2024. Gjennom denne samhandlingsarenaen legges det til rette for et tettere samarbeid mellom kommune og

spesialisthelsetjenesten. Hensikten med møtene har vært å sikre at de riktige henvisningene kommer til BUP, og at det er jobbet tverrfaglig og koordinert i forkant. Møtene er også en arena for veiledning og innspill både fra BUP og virksomhetene i kommunen. BUP kan også benytte møtene til å melde saker tilbake til kommune, etter utredning og behandling i spesialisthelsetjenesten. Dette benyttes i mindre grad.

Pedagogisk-psykologisk tjeneste

Tjenesten har i 2024 hatt noe vakans i stillinger som saksbehandler. Lederstillingen ble fra 1.oktober omgjort fra 100 % stilling til å være en kombinert 50 % saksbehandlerstilling og 50 % lederstilling. Dette har påvirket tilbudet til skolene, samt saksgang og utredningsprosess i forbindelse med sakkyndig vurdering. Når PPT ikke er tilgjengelig/ute på skoler og barnehager, resulterer dette i økt antall henvisninger. Det er fremdeles for mange henvisninger til tjenesten sammenliknet med antallet saksbehandlere til å behandle dem.

Statped reduserte i 2024 sitt tilbud til PPT som støttesystem, og den kommunale PP-tjenesten må i større grad ta ansvar for å inneha den relevante kunnskapen selv. Tjenestene kompenseres ikke med midler til å øke bemanning, men med Kompetanseløftet for spesialpedagogikk. Midlene er gitt til Universitet- og høyskolesektoren som skal tilby kommunene i regionen kompetanseheving. Kompetanseløftet for spesialpedagogikk har i 2024 foregått på saksbehandlernivå.

Slik kompetanseløftet er utformet og finansiert så løser det ikke tjenestens egentlig utfordringer, som er bemanning som passer til oppgavene. Det er heller ikke realistisk å tenke at mengden oppgaver går ned årene fremover. PPT har fått en presisering i opplæringsloven som gir tjenesten et utvidet mandat i skole og barnehage og at de lovpålagte oppgavene på systemnivå skal ta større plass, men det vil fremdeles være behov for sakkyndig vurdering der loven krever det.

Utvalgte nøkkeltall

Det finnes en rekke data, indikatorer og tall som er relevante for sektoren. I denne årsrapporten løftes følgende hovedtall frem:

	2021	2022	2023	2024
Antall fødsler	114	121	131	112
Hjemmebesøk av helsesykepleier	110	120	130	109
Barn i barnehage	642	628	608	607
- hvorav kommunale	308	306	294	286
- hvorav private	334	322	314	321
Elever i grunnskolen	1561	1555	1539	1536
Gruppestørrelse 2, 1.-10. trinn (mål på lærertetthet)	15,8	16,4	15,5	14,3
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	7,7 %	7,9 %	7,9 %	8,2%

Antall deltagere på læringssenteret	91	149	255	185
Bekymringsmeldinger til barneverntjenesten	201	195	213	169
Undersøkelsessaker i barneverntjenesten med konklusjon hjelpetiltak	36	30	23	24

Mål og resultater

Tidlig innsats har over år vært en føring i handlingsprogrammet. I tidlig og helhetlig innsats ligger det å arbeide helsefremmende og forebyggende i form av universelle tiltak rettet mot alle, og også det å komme tidlig inn med rett hjelp til rett tid ved behov. Rett hjelp til rett tid innebærer små grep i tidlig fase, heller enn inngripende tiltak når problemer har vokst seg større. Kommuneplanens samfunnsdel, strategidokumentet Oppvekst 2040 og oppvekstreformen styrker fortsatt prioritering tidlig innsats.

Kommunalområdet har i 2024 jobbet spesielt med disse hovedmålene fra samfunnsdelen:

- Barn og unge i Østre Toten skal ha en trygg og god oppvekst, med gode rammer for læring og utvikling og et bredt aktivitets- og fritidstilbud.
- Østre Toten-samfunnet skal sikre god helse og fremme livskvalitet for alle innbyggere, uansett alder.

Hovedmålene i samfunnsdelen er en god overbygning for prioriterte innsatsområder i strategidokumentet Oppvekst 2040, felles tverrfaglige mål som tjenestene har jobbet med og strategiene for området.

Prioriterte innsatsområder fra Oppvekst 2040:

- Alle barn, unge og familier opplever helhet og sammenheng i møte med kommunens tjenester.
- Alle har en naturlig plass i fellesskapet.
- Alle barn og unge skal utvikle robusthet.
- Alle barn og unge skal vokse opp i attraktive oppvekstmiljøer.

Områdene omsettes i praktisk handling gjennom arbeid med tverrfaglige mål:

- Innbyggerne er, i samspill med kommunen, aktive i eget liv.
- Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI)-modellen brukes i alle saker som gjelder barn, unge og deres familier.
- Kommunen har et tverrfaglig lavterskeltilbud til barn, unge og deres familier.

Kommunalområdet har prioritert arbeid med følgende strategier for 2024 og videre i økonomiplanperioden:

- **Forebyggende arbeid og tidlig innsats**

Barnehage har i 2024 jobbet med *kompetanseheving og relasjonsarbeid*.

Kommunen satser på "Se barnehagebarnet innenfra" (SBI) for å sikre at barn møter de samme grunnverdiene gjennom hele utdanningsløpet. SBI gir ansatte innsikt i utviklingspsykologi og relasjonskompetanse, med fokus på å bygge trygge relasjoner, spesielt for de mest sårbare barna. Relasjonsarbeid er tidkrevende, men gir barna den tryggheten de trenger for å lære og utvikle seg. Videre har barnehagen jobbet med *det psykososiale miljøet og mobbeforebygging*. I tråd med barnehageloven kapittel 8, arbeides det med å sikre alle barn et godt psykososialt barnehagemiljø, og det opprettes aktivitetsplaner ved behov. Det legges særlig vekt på å forebygge mobbing og det har vært fokus på § 43, voksne som krenker barn. Arbeidet støttes gjennom barnehagemyndighetens tilsyn. Barnehagen arbeider med *medvirkning og samarbeid*. Det er tett samarbeid med foresatte gjennom daglige møter og regelmessige foreldresamtaler. Det er fokus på at aktivitetene i barnehagen er meningsfylte og tilpasset barnas behov og interesser og i tråd med barnehageloven, rammeplanen og Barnekonvensjonen. Barnehage, skole og PP-tjeneste samarbeider med Universitetet Innlandet for å nå felles mål om en robust organisasjon, etablerte rutiner, inkludering og trygge relasjoner for alle barn.

Skole har jobbet med *kompetanseheving og livsmestringsprogram*. Det har særlig vært jobbet med tiltakene "Se eleven innenfra" og "Trygg oppvekst" for å styrke elevenes psykologiske forståelse, selvstendighet og sosiale ansvar. "Trygg oppvekst" er et livsmestringsprogram med et forebyggende perspektiv for barn og ungdom. Videre har skolen arbeidet med *trygt skolemiljø*. I tråd med opplæringslova kapittel 12, har skolene en handlingsplikt for å sikre et trygt og godt skolemiljø. Den utvidete aktivitetsplikten gjennomgås jevnlig i rektorgruppa og på skolene, og det er utarbeidet en plan for trygt og godt skolemiljø i Østre Toten. Skolene følger *Fagfornyelsen* og St.meld 6 "Tett på - tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO", som vektlegger betydningen av elevenes faglige, språklige, sosiale og personlige utvikling.

Læringscenteret hjelper nyankomne flyktninger å starte et nytt liv i Norge gjennom *introduksjonsprogrammet*. Dette inkluderer opplæring i norsk, arbeidspraksis, foreldreveiledning og informasjon om det norske samfunnet. *Foreldreveiledning* er vektlagt. Flyktninger med barn i alderen 0-18 år deltar i foreldreveiledningskurset ICDP (International Child Development Programme) som en del av introduksjonsprogrammet. Kurset gir foreldre verktøy og kunnskap for å støtte sine barns utvikling og integrasjon i det norske samfunnet.

Barneverntjenesten har vektlagt *tidlig intervensjon og samarbeid*. Det jobbes kontinuerlig med tidlig intervensjon i samarbeid med andre kommunale instanser, inkludert faste møter med BUP (Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk) for å drøfte saker og tiltak. BUP deltar også i prosjekter og arbeidsgrupper for å bidra med ressurser og kompetanse. Barneverntjenesten deltar i *samarbeidsfora* både på systemnivå og i individualsaker.

Helsestasjonstjenesten har helsefremmende og forebyggende arbeid som grunnsteiner i sitt arbeid. Det gjennomføres *svangerskapsoppfølging* i samarbeid med fastlege, etter den gravides ønske. Alle nybakte foreldre er tilbudt *foreldreforberedende kurs*. Nybakte foreldre får *hjemmebesøk* av både jordmor og helsesykepleier etter fødsel. Ved behov initieres tverrfaglig samarbeid. Tjenesten har også i fjor lagt vekt på universelle tiltak som suppleres med utvidede tilbud, både på individ og gruppenivå.

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) har samarbeidet godt med skole og barnehage om "Se Barnehagebarnet Innenfra" og "Se Eleven Innenfra". Tjenesten har også deltatt i Kompetanseløftet for inkludering og spesialpedagogikk i Gjøvikregionen. PPT ønsker fremover å øke sin ressurs på forebyggende arbeid i skole og barnehage. Arbeidet med overganger, veiledninger og samarbeid er prioritert.

- **Fleksibilitet i og på tvers av tjenestene i kommunen**

Barnehage har i 2024 har barnehagene jobbet med å *revitalisere BTI-modellen*

(Handlingsveilederen for bedre tverrfaglig innsats). Hver barnehage har en BTI-agent som sikrer helhetlig og koordinert innsats, tidlig intervensjon og medvirkning. Modellen ansvarliggjør ansatte og styrker deres handlingskompetanse for å fange opp og følge opp barn fra tidligst mulig tidspunkt, i samarbeid med foreldrene.

Det gjennomføres *tverrfaglige møter 0-6 år* hvor ansatte og foresatte møter støtteinstanser som helsestasjon, barnevern, PP-tjeneste og NAV. Disse møtene drøfter saker både på system- og individnivå etter behov. Det er også gode systemer for samarbeid rundt barn med spesielle behov, med møter på tvers av enheter for å ivareta barnets behov best mulig. Barnehagene har fokus på *gode overganger* mellom barnehage, skole og SFO, i samarbeid med læringsmiljøteam og PP-tjenesten. Overgangsrutinene revideres kontinuerlig. Barnehagene jobber også med å styrke barnas språk gjennom en kommunal språkplan, med språkkontakter som får kompetanseheving og møtes i nettverk fire ganger i året.

Grunnskole har i 2024 jobbet med å *revitalisere BTI-modellen* (Handlingsveilederen for bedre

tverrfaglig innsats). Hver skole har en BTI-agent som sikrer helhetlig og koordinert innsats, tidlig intervensjon og medvirkning. Modellen ansvarliggjør ansatte og styrker deres handlingskompetanse for å fange opp og følge opp elever fra tidligst mulig tidspunkt, i samarbeid med foreldrene. To skoler har igangsatt en pilot med *tverrfaglige møter* hvor skoleansatte og foresatte møter støtteinstanser som helsestasjon, barnevern, PP-tjeneste og NAV. Disse møtene drøfter saker både på system- og individnivå etter behov. Det er også gode systemer for samarbeid rundt barn med spesielle behov, med samarbeids-/ansvarsgruppemøter på tvers av enheter for å ivareta barnets behov best mulig. Skolene har etablert gode *overgangsrutiner* mellom barnehage, skole og ungdomsskole, i samarbeid med læringsmiljøteam og PP-tjeneste. De jobber også med å implementere kommunens felles språk-, lese- og skriveplan, som er utarbeidet i samarbeid med barnehage, skole, PPT og biblioteket, for å skape helhet og sammenheng i barnas utdanningsløp.

Læringscenteret prioriterer samarbeid med NAV for å sikre oppfølging av bosatte deltakere som ikke skal i introprogrammet. Det er også samarbeid med rus- og psykiatritjenesten, helsestasjonstjenesten og tildelingsenheten for å gi helhetlig støtte. Det er arbeidet godt med å skaffe *praksisplasser*. Det er ulik tilgang på praksisplasser for introdeltakere i kommunale tjenester. Det bør framover vurderes om det er behov for noe økt koordinering og oppfølging på området.

Barneverntjenesten deltar i flere samarbeidsfora både på systemnivå og ved individsaker. Det er arbeidet med samarbeidsavtaler og rutiner for samarbeid med blant annet NAV, helsestasjon, tildelingsenheten, psykisk helse og rustjeneste. Tjenesten har også prioritert deltakelse i nettverksmøter med sosialfaglige på skolene og tverrfaglige møter 0-6 år.

Helsestasjonstjenesten deltar på *tverrfaglige møter 0-6 år* sammen med barnefysioterapeut, PPT, barnevern og NAV. Hver 14. dag holdes møter mellom kommunale enheter og barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP) for å samordne og koordinere innsatsen internt i kommunen og med spesialisthelsetjenesten, både på systemnivå og individnivå. Tjenesten er involvert i flere prosesser og arbeidsgrupper internt i kommunen, som arbeidsgruppen for bekymringsfullt fravær som ledes av skole.

PPT vektlegger fleksibilitet. Eksempelvis er det løst vedtak om barnekoordinator. PPT har deltatt i "Se Barnehagebarnet Innenfra" og "Se Eleven Innenfra" sammen med barnehage og skole. Tilsvarende er det prioritert deltakelse i *tverrfaglige møter 0-6 år* og drøftingsmøte med BUP.

- **Omstilling og organisasjonsutvikling**

Kommunalområdet har i 2024 hatt stort trykk på omstilling og utvikling. Demografisk utvikling og utfordringer innenfor området, tilsier behov for endringer både på kort og lengre sikt. I tråd med Oppvekst 2040 er strukturarbeidet prioritert. Det er særlig jobbet med forarbeid til etablering av en felles ungdomsskole. Dette i godt samarbeid med eiendomsavdelingen. Videre er utredningsarbeid og utvikling av interkommunalt samarbeid prioritert i 2024 for henholdsvis læringssenteret og barneverntjenesten. Organisasjonsutviklingsprosessen ledet fram til endret struktur innenfor kommunalområdet. PPT, barneverntjenesten og helsestasjonen dannet fra 1. september 2024 tjenesteområdet barn og familie. Hensikten er å styrke forebyggende arbeid og tidlig innsats, i tillegg til å bidra til helhet og sammenheng innenfor tjenesteapparatet. Nav er fra september også del av kommunalområdet. Omstilling og organisasjonsutvikling er videre høyt prioritert innenfor virksomhetene:

Barnehage prioriterer arbeid med *digital utvikling*. Det er dedikerte medarbeidere, superbrukere innenfor området, som samles 2-4 ganger i året for å dele erfaringer og utvikle kompetanse. Dette bidrar til å utnytte de digitale mulighetene i barnehagene. *Barnehageplass* tilbys i alle deler av kommunen, noe som kan føre til varierende antall barn i hver barnehage fra år til år. Dette krever fleksibilitet fra de ansatte, som kan oppleve variasjon i arbeidsplasser basert på etterspørselen etter plasser. Høsten 2024 ble det gjennomført *supplerende opptak*. Alle barn på ventelisten fikk tilbud om å søke plass i Eventyråsen og Kolbu barnehager. Tolv barn fikk tilbud om plass og åtte barn takket ja til plass og starter i barnehage våren 2025.

Grunnskole: Med revideringen av Kunnskapsløftet i 2020 (Fagfornyelsen) har skolene lagt større vekt på lærernes samarbeid og profesjonsfellesskap. Fagfornyelsen skal føre til en skole som rustet elevene til å møte utfordringer i arbeidslivet og livet generelt, med undervisning som reflekterer behovet for nye kompetanser i samfunnet. Elevene får mulighet til å gå i dybden på fagene, samtidig som deres faglige forståelse styrkes, og lærerne legger til rette for elevenes medvirkning i alle fag. Barnehage, skole og PP-tjeneste samarbeider med Universitetet Innlandet om kompetanseløftet, med mål om å ha en robust organisasjon, bruke etablerte rutiner og systemer, sikre at alle barn har en plass i fellesskapet, og jobbe med trygge relasjoner til alle barn. Dette samarbeidet bidrar til en helhetlig og inkluderende praksis i utdanningsløpet.

Læringssenteret har gjennom fjoråret jobbet med forarbeid til etablering av et *interkommunalt kompetansesenter* sammen med Gjøvik og Vestre Toten kommuner. Dette i tråd med vedtak i de tre kommunene. Vestre Toten er vertskommune. Det er mål om oppstart 1. august 2026, men 1. januar 2027 kan være mer realistisk for fysisk sammenslåing. Læringssenteret har videre deltatt i *det nasjonale pilotforsøket* Forberedende voksenopplæring, som fra høsten 2024 ble det ordinære tilbudet for voksne under videregående nivå, nå kalt Forbedrende opplæring for voksne (FOV).

Læringssenteret har også bidratt med *podkaster og filmer*, som er informasjonsmaterieell for andre voksenopplæringer, og deltatt i en *digital opplæringsmodul* for klasselesekurs. Et *digitalt norskkurs* for deltakere som ønsker B2-nivå i norskferdigheter er startet som et utviklingsprosjekt for å møte kravene om fleksibilitet i norskopplæring.

Barneverntjenesten har gjennom deltakelse i Tjenestestøtteprogrammet og læringsnettverk med Vestre Toten kommune, utviklet barneverntjenestens egen organisasjon og egne tiltak. Tjenesten deltar i prosjektet "Sammen for barnets beste" i regi av fosterhjemtjenesten og Seljelia barne- og familiesenter for å tenke nytt om hvordan tilby tiltak og tjenester til det beste for barn og familien. Videre er det i 2024 utredet og vedtatt etablering av en interkommunal barneverntjeneste for Østre og Vestre Toten, med mål om økt kvalitet og større fagmiljø. Det er

jobbet med anskaffelse av nytt fagsystem og med forberedelse til å systemet i bruk. Systemet implementeres i 2025 og skal bidra til å sikre kvalitet og effektivitet i saksbehandlingen.

Helsestasjonstjenesten har prioritert prosess med samlokalisering av helsestasjonstjenesten i Silogata. Det er gjennomført jevnlig prosjektgruppemøter ledet av prosjektleder for Fremtidens rådhus. I prosjektgruppa deltar ledere og verneombud fra Nav og Helsestasjonstjenesten. Det har videre vært fokus på kontinuerlig arbeid med tjeneste- og fagutvikling.

PPT dannet sammen med barnverntjenesten og helsestasjonstjenesten et nytt tjenesteområde, barn og familie fra 1. september 2024. Dette som følge av organisasjonsutviklingsprosessen.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhetsnivå	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
200-Fellesområde oppvekst	5 774	3 947	4 297	351	8,2 %
210-Barnehagene	116 301	123 589	119 943	-3 646	-3,0 %
220-Grunnskole	203 697	221 604	216 069	-5 536	-2,6 %
230-Læringssenteret	17 229	20 802	20 667	-135	-0,7 %
240-Barneverntjenesten	46 665	44 059	44 756	697	1,6 %
250-Helsestasjonstjenesten	13 467	12 958	14 755	1 798	12,2 %
260-PPT pedagogisk psykologisk tjeneste	9 435	9 711	9 623	-88	-0,9 %
Sum	412 568	436 670	430 110	-6 560	-1,5 %

Kommentar til status økonomi

Kommunalområdet har et merforbruk for 2024 på i underkant av 6,6 millioner. Dette er et avvik fra rammen på 1,53 %. Merforbruket ved årsslutt er noe lavere enn prognosen fra andre tertial som var på 8,4 millioner.

Det er gjennom høsten, innenfor alle tjenester, jobbet for at området som helhet skulle nærme seg rammen. Fellesområdet, helsestasjonstjenesten og barneverntjenesten har mindreforbruk. Læringssenteret og PPT leverer resultat tilnærmet balanse. Barnehage og skole har merforbruk.

Under følger noen hovedforklaringer for avvikene.

200 Fellesområde oppvekst

Avvik ved årsslutt og årsak til avvik

Fellesområdet har mindreforbruk på i underkant av 0,4 millioner.

Årsak til avviket er noe høyere tilskudd og refusjoner enn budsjettet. Det er også tilført noe prosjektmidler fra fond som er øremerket prosjektdrift.

210 Barnehagene

Avvik ved årsslutt og årsak til avvik

Barnehage har et merforbruk på 3,6 millioner.

Det er flere årsaker til avviket. Innenfor ordinær barnehagedrift er det et merforbruk på ca 4,6 millioner kroner. Dette er knyttet til merforbruk på lønn, hovedsakelig på grunn av innleie av vikarer for ansatte som tar videreutdanning. Det er videre merforbruk grunnet økning i antall barn i private barnehager og

dermed økt tilskudd. Det er noe lavere inntekt enn budsjettert på foreldrebetaling, refusjon for gjestebarn. Det er gjennomført supplerende opptak, som ga økte utgifter på 1,1 millioner kroner. Det er videre lavere utgifter enn budsjettert på enkelte poster. Hovedsaklig handler dette om lavere redusert foreldrebetaling til private barnehager og noe lavere driftsutgifter i kommunale barnehager.

Innenfor styrket tilbud til førskolebarn er det et mindreforbruk på ca 0,9 millioner. I kommunale barnehager var det for 2024 mindreforbruk på spesialpedagogisk hjelp, mens det i private barnehager var noe høyere utgifter enn budsjettert. Barnehage kreves refusjon for barn med behov for spesialpedagogisk hjelp i andre kommuner. Dette var ikke budsjettert og merutgiften er på 0,5 millioner. Det er noe høyere inntekter enn forutsatt pga statlig tilskudd til språkutviklingstiltak for minoritetsspråklige barn og refusjon fra andre kommuner for barn med behov for spesialpedagogisk hjelp, på tilsammen 1,6 millioner.

220 Grunnskole

Avvik ved årsslutt og årsak til avvik

Grunnskole har et merforbruk på vel 5,5 millioner.

Det er et merforbruk på lønn med 2,14 millioner kroner. Dette skyldes økt behov for andre tilsatte i skolen, knyttet til elever med store sammensatte behov. I tillegg er det noe økt innleie av vikarer. Det er videre noe høyere utgifter til undervisningsmateriell og skoleskyss, som medfører et merforbruk på driftsutgifter med 3,2 millioner kroner. Det er lavere utgifter knyttet til elever utenfor kommunale skoler enn budsjettert og et mindreforbruk på 1,3 millioner kroner. Dette skyldes at tilskuddet til private skoler og betalingen for gjesteelever til andre kommuner også ble noe lavere. Mot slutten av året, ble det nødvendig å sette igang et sterkere tiltak i regi av en privat aktør, på en av skolene. Tiltaket er ment å være av begrenset varighet, men påvirker utgiftsnivået på skolen.

Inntektene er noe lavere enn budsjettert. Dette gjelder brukerbetalinger for SFO og refusjoner fra staten, totalt ca 1,5 millioner. Når det gjelder refusjoner fra staten, gjelder dette refusjoner fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, hvor tiltak er satt i gang og refusjon forventes å komme. Det er også tilført prosjektmidler fra fond med 0,4 mill. i forbindelse med kompetanseheving.

230 Læringssenteret

Avvik ved årsslutt og årsak til avvik

Læringssenteret fikk et lite merforbruk på i overkant av 0,1 millioner og leverer resultat tilnærmet balanse.

240 Barneverntjenesten

Avvik ved årsslutt og årsak til avvik

Barneverntjenesten har et mindreforbruk på ca 0,7 millioner.

Det er flere årsaker til avvik fra budsjettet. I 2024 er det høyere utgifter til juridisk bistand enn budsjettert. Behovet for slik bistand til barneverntjenesten varierer. Videre har det vært behov for noe innleie av saksbehandler første halvår i fjor. Det er også noe høyere utgifter til konsulenttenester enn budsjettert. Dette har vært nødvendige tiltak i enkelte saker.

Institusjonskostnadene er tilnærmet som budsjettert. Lønn til fosterhjem har i 2024 vært på et lavere nivå enn prognosen tilsa ved starten av året. Det samme gjelder godtgjøring til besøkshjem. Barneverntjenesten har jobbet med alternative løsninger for de mest kostbare tiltakene, etter individuelle vurderinger. For kjøp fra andre kommuner, som barnevernvaktordningen og tilsynsførerordningen, er utgiftene noe lavere enn budsjettert. Utgifter til kurs og kjøregodtgjøring

fortsetter å gå ned. Budsjettmidler i forbindelse med nytt fagsystem ble ikke benyttet i 2024. Nytt system innføres våren 2025.

250 Helsestasjonstjenesten

Avvik ved årsslutt og årsak til avvik

Helsestasjonstjenesten har et mindreforbruk på i underkant av 1,8 millioner.

Årsaker til mindreforbruk er vakanser og refusjon for sykefravær uten bruk av vikar. Det har vært krevende å få tilsatt uten lengre opphold i stillinger. Stillinger har vært utlyst, men det har tatt tid å ansette. Deler av mindreforbruket er ubrukte midler som er tilskudd fra Helsedirektoratet. I tillegg fikk området noe høyere overføring, 0,4 millioner kroner ved budsjettjustering etter sentrale forhandlinger, enn reelt behov.

260 PPT pedagogisk psykologisk tjeneste

Avvik ved årsslutt og årsak til avvik

PPT har et merforbruk på i underkant av 0,1 millioner og resultat tilnærmet balanse.

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Vurdering måloppnåelse	Statusbeskrivelse delmål
Barn og unge i Østre Toten skal ha en trygg og god oppvekst, med gode rammer for læring og utvikling og et bredt aktivitets- og fritidstilbud.	Alle barn skal ha tilgang på barnehageplass av god kvalitet som bidrar til trygghet, utvikling og læring, og som forbereder barna til grunnskolen	Som forventet	Alle enheter innenfor BOO-sektor arbeider, hver for seg og i samarbeid, for å bidra til en trygg og god oppvekst, med gode rammer for læring og utvikling og et bredt aktivitets- og fritidstilbud. Barnehage, skole og PPT har et særlig fokus på lek og læring, i barnehage, skole og skolefritidsordningen. Det jobbes systematisk med forebyggende arbeid, tidlig og tverrfaglig innsats.
Østre Toten-samfunnet skal sikre god helse og fremme livskvalitet for alle innbyggere, uansett alder.	Østre Toten-samfunnet skal arbeide helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død	Som forventet	Helsefremmende og forebyggende arbeid, og tidlig innsats med et systematisk tverrfaglig samarbeid som utgangspunkt, skal bidra til å sikre god helse og fremme livskvalitet for alle innbyggere. Det pågår flere tiltak som skal bidra til å nå målet. Barnehager og skoler har felles kompetanseheving gjennom <i>Se barnehagebarnet innenfra</i> og <i>Se eleven innenfra</i>. Dette bygger på tilknytningspsykologi og Circle of Security, som det over tid er jobbet med i flere barnehager og andre tjenester. PPT, barneverntjenesten og helsestasjonstjenesten har også deltatt i kompetansehevingen. Det er arbeidet med revitalisering av modellen <i>Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI)</i> med tilhørende digitale verktøy, som skal bidra til å styrke praksis for tidlig innsats. Det ble gitt opplæring til brorparten av virksomhetene i kommunalområdet i 2024. Resterende får opplæring i i 2025. Barnehage, skole og PPT har også felles styrking gjennom kompetanseheving og utviklingsarbeid i regionen. Videre er det jobbet med rutiner for forebygging og oppfølging av bekymringsfullt skolefravær.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,10 %	5,98 %	8,08 %
Årlig sykefravær 2021	2,36 %	6,01 %	8,37 %
Årlig sykefravær 2022	3,00 %	6,01 %	9,01 %
Årlig sykefravær 2023	2,43 %	6,92 %	9,36 %
Årlig sykefravær 2024	2,16 %	6,06 %	8,22 %

Status sykefravær, HMS og avvikshåndtering

200 Fellesområde oppvekst

Vurdering av tiltak – nærvær/sykefravær 2024

Det har vært noen enkeltdager fravær. Disse er ikke kommet med i registreringen. Fravær følges opp i henholdt til rutiner for fraværsoppfølging.

210 Barnehagene

Sykefravær:

Barnehagene har et sykefravær på 12.88% for 2024. Dette er en oppgang på 0.48% fra 2023. Dette viser at sykefraværet er ganske stabilt over de to siste årene, selv om målet har vært å øke nærværet. For å nå målet om å gå ned 1% på sykefraværet er det i tett samarbeid med HR-avdelingen arbeidet med oppfølging og avklaring av arbeidsforhold ut fra individuelle vurderinger ved langtidssykemelding hvor helse tilsier utfordringer med videre arbeid i barnehage. Det jobbes videre med nærværarbeid og oppfølging av fravær i henhold til rutiner i barnehagene. Det er god oversikt over bakgrunn for langtidsfravær og styrerne er i tett dialog i oppfølging av sykmeldte.

Fire barnehager har over 14% sykefravær, dette er svært høye tall. Det er gledelig med gode eksempler som Oliviabakken barnehage, som har et sykefravær på 4.18% i 2024. Korttidsfraværet er lavt i barnehagene og ligger på 3.12%.

Når det gjelder avvik i barnehage, er det for hele 2024 meldt 20 avvik. I dette ligger 3 avvik som er "tester" og dermed ikke reelle avvik. Avvikene fordeler seg slik: 3 fallskade, 3 barn ut port/gjerde, 2 utskrifter fra annen enhet på kopimaskin, 1 barn alene ute, 7 skade/vold barn - ansatt, 1 postgangen i kommunen

Alle avvik er fulgt opp gjennom tiltak. Dette har vært ivaretagelse av ansatte som er utsatt for vold, gjennomgang og arbeid med rutiner, reparasjon av port.

220 Grunnskole

Vurdering av tiltak – nærvær/sykefravær 2024

Det samlede sykefraværet for grunnskolen endte opp på 6,6 %. Dette er 2,27 % ned sammenlignet med fjoråret. Med et så stort tjenesteområde som skole er, er dette å anse som et godt resultat.

Det jobbes godt med oppfølging av sykefravær ute på den enkelte skole, noe det er naturlig å se som en årsak til at sykefraværet har sunket betraktelig det siste året. Det er også positivt å registrere at andelen korttidsfravær har økt sammenliknet med i fjor. Det registreres større bevissthet fra lederne ved at de veileder ansatte til å benytte seg av egenmeldingsdager før sykmelding. Dette er et effektivt tiltak som ofte forhindrer sykmeldinger av lengre varighet. Ansatte utfordres til å gå til leder før lege.

De minste enhetene våre får det største utslaget på sykefraværstatistikken sin. Noen få medarbeidere med fravær over lengre tid, får store utslag. Dette er det viktig å være bevisst når det skal jobbes med sykefraværet på disse minste virksomhetene.

Omfanget av fravær er ulikt fordelt mellom skolene. Dersom en sammenlikner fravær opp imot antall HMS- avvik, kan det eksempelvis på en skole se ut til å ha en sammenheng. Ser en på en annen skole, med mange genererte avvik, kan en ikke se sammenhengen i fht fravær. En kan ikke utelukke at antall avvik ikke påvirker sykefraværet, men avvik alene kan ikke forklare omfanget.

Grunnskole har hatt et økende antall avviksmeldinger de siste tre årene, og det er HMS avvik som dominerer. Avvik knyttet til vold og trusler utgjør de fleste av alle HMS avvik. Skole har hatt fokus på å melde avvik og etablere rutiner for dette, arbeidet pågår. Vi ser fortsatt forskjeller mellom skolene når det gjelder avviksmeldinger, noe som gjør at vi fortsatt kan anta at statistikken vår inneholder flere feilkilder. I 2024 ble det meldt 360 avvik hvorav 305 av disse omhandlet vold og trusler. Det jobbes på flere nivå og tverrfaglig, for å forebygge og samtidig ruste skolene i arbeidet med vold og trusler.

230 Læringscenteret

Sykefraværet er fulgt opp i henhold til lover og rutiner for fraværsoppfølging. Langtidsfraværet er somatisk betinget. Ved overgang til nytt år der det ikke lenger langtidsfravær.

Det er registrert 1 avvik ved Læringscenteret i 2024. Avviket gjaldt låsesystemet og ble lukket umiddelbart.

240 Barneverntjenesten

Barneverntjenesten ligger på et samlet sykefravær for 2024 på 7.82 %. Dette er en stor nedgang fra 2023, hvor fraværet var på 13.80 %. Det er har vært enkelte perioder med langtidsfravær. Årsaker til fraværet er kjent og det følges opp i henhold til rutiner.

Tjenesten har et relativt stabilt korttidsfravær, men vi ser variasjon i perioder (som på høsten) med økt smitte i samfunnet. Flere ansatte har små barn, noe som også kan bidra til sykdom enkelte tider.

Barneverntjenesten har de siste årene hatt stort fokus på arbeidsmiljøet med tanke på mye endringer. 2024 har vært preget av endringer i lederteamet, da barnevernleder har vært ute i permisjon og fagledere har måttet ta på seg andre oppgaver.

Barneverntjenesten mottar ekstern veiledning som skal bistå i å redusere belastning, holde oppe engasjementet og positiviteten i en krevende hverdag, og jobbe for å bedre samspill og støtte mellom kollegaer.

Det er meldt 7 HMS-avvik i 2024. Det jobbes internt med holdninger og kulturen for å melde avvik. Det arbeides jevnlig med temaer som emosjonell belastning og krenkende atferd fra klienter over tid, både i AMU og i hele ansattgruppen. Det gjennomføres også årlig HMS-dag i samarbeid med barneverntjenesten i Vestre Toten, med fokus på avvik, risikovurdering og vold og trusler. Barneverntjenesten hadde høsten 2024 dokumenttilsyn fra Arbeidstilsynet med tema systematisk forebygging knyttet til arbeidsrelatert muskel- og skjelettplager og psykiske plager. Pålegg lukkes første halvår av 2025.

250 Helsestasjonstjenesten

Vurdering av tiltak – nærvær/sykefravær 2024

Målet for nedgang i sykefraværet har ikke blitt nådd i 2024. Dette skyldes flere langtidsfravær. Det er lavere fravær i overgangen til nytt år. Sykefraværet hadde en topp i 2. tertial med markant nedgang i 3. tertial. Det er en forventning om økt nærvær inn i 2025. Korttidsfraværet var lavt i 2024. Langtidsfraværet følges opp i dialog med ansatte og i samarbeid med HR.

Det er meldt 3 HMS- avvik i 2024: 1 smittevern og 2 i forhold til fysisk arbeidsmiljø knyttet til støy og dagslys. Behov for bygningsmessige endringer, gjør at det løses første kvartal 2025.

260 PPT pedagogisk psykologisk tjeneste

Vurdering av tiltak – nærvær/sykefravær 2024

Det er en stigning i sykefravær. Fraværet følges opp i henhold til rutiner og i dialog med HR.

Det er meldt 3 HMS-avvik i 2024. Tjenesteområdet vil i 2025 jobbe for å redusere terskelen for å melde avvik, og øke forståelsen for at å melde avvik handler om forbedringsarbeid og tjenesteutvikling og arbeidsmiljøarbeid.

Sektor for helse, omsorg og velferd

Beskrivelse av dagens virksomhet

I 2024 har kommunen hatt en OU-prosess, som har resultert i endring fra sektor til kommunalområde, tidligere helse, omsorg og velferd [og nå helse og mestring](#). Fra 1. september 2024 gikk sektoren fra enhetsnivå til tjenesteområdenivå med underliggende virksomheter. Fra samme dato ble Nav organisert under kommunalområdet oppvekst og velferd. I årsrapporten for 2024 vil Navs rapportering ligge under helse, omsorg og velferd, som var betegnelsen for sektoren/kommunalområdet ved inngangen til 2024.

Kommunalområdet bidrar til at innbyggerne får tilrettelagt tjenester som er avgjørende for at den enkelte mestrer egne helseutfordringer og egen hverdag. Tjenestene i helse og mestring er viktige premissleverandører for velferdsområdene helse, utdanning, bolig og arbeid. Utfordringene fremover krever at tjenestene utvikles og forbedres, for å møte den enkeltes behov. Sektoren og tjenestene må omstille seg for å bli mer bærekraftig.

Tildelingsenheten

Enheten er kommunens felles adresse for mottak og behandling av søknader om helse- og omsorgstjenester, samt boligkontor. Enheten skal sørge for rettssikkerhet, likebehandling og kvalitet i vurdering av behov og tildeling av tjenester.

Koordinerende enhet er organisatorisk plassert til enheten. Koordinerende enhet skal bidra til å sikre helhetlige og koordinerte tjenestetilbud. Dette omfatter både samhandling internt i kommunen, med fastleger, andre sektorer og spesialisthelsetjenesten. Koordinerende enhet har ansvar for å oppnevne koordinatorene, opplæring og veiledning av koordinatorene som er fordelt i ulike enheter og sektorer.

Demenskoordinator har ansvar for koordinering av oppfølging av innbyggere med demens, både på system- og individnivå.

Kreftkoordinator har ansvar å koordinere oppfølging av innbyggere med kreftsykdom, både på system- og individnivå.

Barne- og systemkoordinator har ansvar for å koordinere individuell plan (IP) og koordinatorene.

I 2024 ble det utarbeidet regionale veiledende tildelingskriterier sammen med fem av kommunene i helseregionen. Disse ble vedtatt av kommunestyret høsten 2024

Enheten er mottak på dagtid av meldinger om innlagte og utskrivningsklare pasienter fra sykehuset. Det er enhetens ansvar å koordinere oppfølging etter utskrivelse.

Boligkontoret har ansvaret for å forvalte Husbankens virkemidler som startlån og bostøtte. Startlån er en behovsprøvd ordning, og skal bidra til at personer med langvarige finansieringsproblemer kan skaffe seg egnet bolig og beholde den.

I juli 2023 trådte den nye loven om "kommunenes ansvar for det boligsosiale feltet" i kraft. Dette er en lov som angår alle sektorer, og forutsetter samarbeid på tvers av enheter og sektorer. Hovedessensen i loven er å hjelpe "vanskeligstilte" til å skaffe seg bolig og beholde den. Loven gjelder for alle som oppholder seg i kommunen og alle aldersgrupper.

I 2024 fikk tildelingsenhet ansvar for å behandle alle søknader om skjenkebevilling.

I 2024 hadde vi 271 overliggerdøgn på sykehuset og kjøpte 124 døgn med korttidsplasser fra andre kommuner. Til sammen er dette en kostnad på ca. 2 millioner kroner.

Tildelingsenhet har ansvar for fakturering og vederlag for oppholdsbetaling ved kommunens sykehjem. Dette er en viktig del av inntektene til kommunen.

Enheten har 13,8 årsverk.

Tilrettelagte tjenester

Tilrettelagte tjenester besto av fem enheter. Fra 1. september 2024 ble enhetene en del av tjenesteområde tilrettelagte tjenester. Området yter tjenester til barn, unge og voksne personer med funksjonsnedsettelser med ulikt behov for bistand. Målrettet miljøarbeid er en sentral del av tilbudet som gis i tilknytning til brukers bolig og/eller aktivitetstilbud, og for at den enkelte skal kunne mestre hverdagslivet. Det dreier seg om å tilrettelegge for mestringsopplevelser, selvbestemmelse og selvstendighet ut fra de forutsetningene hvert enkelt individ har. Sammen med tjenestemottaker, eller på vegne av, settes det faglige, etiske og personlige mål for hvordan miljøarbeidet bør gjennomføres og hva som er ønsket resultat.

Tjenesteområdet gir tjenester til 70 tjenestemottakere. For å ivareta tjenestemottakernes behov er det 183 ansette fordelt på nærmere 137 årsverk.

Bistanden kan gis alt fra noen timer pr. uke til der det er behov for flere ansatte pr. tjenestemottaker for å ivareta behovene.

Mange av tjenestemottakerne leier leiligheter i boliger som består av flere boenheter. Dette er boenheter både med og uten fellesområder. Andre får tjenester i eget hjem.

I tillegg har tjenesten et avlastningstilbud for barn og unge.

Hjemmetjenesten

Hjemmetjenesten utfører nødvendig helsehjelp, veiledning og praktisk bistand til kommunens innbyggere. Tjenesten er stadig i utvikling. Tjenesten ivaretar blant annet medisinsk oppfølging, ernæringskartlegging/-oppfølging. Videre utfører tjenesten medisinske prosedyrer, kartlegger og veileder i bruk av hjelpemidler og velferdsteknologi og bistår brukere med tjenesten trygghetsalarm.

Brukere av tjenesten kommer raskt hjem etter opphold i spesialisthelsetjenesten. Det er stadig krav til høy faglig kompetanse for å ivareta sammensatte og komplekse diagnoser. Gjennom året hadde enheten flere brukere der vi la tilrette for palliativ og lindrende omsorg i hjemmet. I 2024 hadde hjemmetjenesten totalt 75 årsverk. Enheten var delt inn i tre geografiske områder med tre team, fordelt på tre enhetsledere.

Hjemmetjenesten ivaretok omkring 650 brukere som på grunn av sykdom, skade eller funksjonssvikt hadde behov for hjelp hele døgnet. 340 brukere hadde tjenesten trygghetsalarm.

Psykisk helse og rus

Psykisk helse og rus-enheten for voksne gir hjelp og støtte til personer, som har en psykisk lidelse og/eller dobbeltdiagnose innen psykisk helse og rus. Tjenesten hadde 21 årsverk og av disse 19 ansatte med videreutdanning i rus og psykiatri. Enheten utførte hjemmebesøk, aktiviteter, samarbeid med andre instanser, medisintil levering og grupper. Enheten arbeider etter brukers vedtak.

Enhetens fokus i 2024 var samarbeid om bedring, mestring og individuell vekst.

Fra 1. september 2024 ble enheten en del av tjenesteområde hjemmetjenester.

Heldøgntjenesten

Heldøgntjenesten besto frem til 1. september 2024 av fem enheter. To enheter er for personer med demens. Somatisk enhet for langtidspasienter, en enhet for korttid og KAD og kjøkken var også under heldøgntjenesten frem til 1. september 2024. Det var ca. 200 fast ansatte. Labo er også en viktig møteplass for kommunens innbyggere. Det arrangeres kulturelle aktiviteter, og mange frivillige bidrar til livsglede for beboerne. Labo er et sykehjem som jobber aktivt med livsglede, og ble i 2024 resertifisert som Livsgledehjem. Totalt har Labo 110 plasser. I forbindelse med OU-prosessen i 2024 ble kjøkken og korttidsavdelingen flyttet til tjenesteområdet for kommunalmedisinske tjenester 1. september 2024.

Plassene var fordelt slik:

Avdeling 1 hadde 24 plasser for personer med demens, fordelt på tre bo-grupper. En av disse gruppene besto av en skjermingsenhet med åtte pasientrom, hvorav to var sterke skjermingsrom og seks vanlige skjermingsrom. De to andre bo-gruppene har hatt åtte pasientrom hver. Avdelingen hadde 31,71 årsverk.

Avdeling 2 hadde også 24 plasser for personer med demens, hvorav ett har vært et rulleringsrom for avlastning. Det var 27,71 årsverk på avdeling 2.

Avdeling 3 hadde totalt 36 plasser. Ved årsskiftet var pasientfordelingen som følger: 20 korttidsplasser, 6 rulleringsplasser, 2 KAD-plasser og 8 langtidsplasser. Dette innebærer tre bo-grupper med korttids-, rullerings- og KAD-plasser, samt én bo-gruppe med åtte langtidspasienter. Flere av korttidsplassene har i løpet av året vært brukt av pasienter som venter på langtidsplass eller tilrettelagt bolig. I forbindelse med OU-prosessen ble avdeling 3 og kjøkkentjenesten flyttet til tjenesteområdet for kommunalmedisinske tjenester 1. september 2024. Avdelingen har 52,33 årsverk.

Avdeling 4 hadde 26 somatiske langtidsplasser fordelt på tre bo-grupper. Avdelingen hadde 28,71 årsverk

Kjøkkenet består av ett hovedkjøkken, en kafé og to postkjøkken. Maten lages fra bunnen av på kjøkkenet, og kafeen, som heter Laes kafe, og har vært godt besøkt hver dag. Ansatte i denne avdelingen betjener 13 bo-grupper og tre grupper med dagplasser, hvorav én gruppe var Fjellvoll. Kjøkkenet har også levert møtemat til rådhuset, barnehager (for aktivitetsdager og møter) og møter på Labo. Som en del av organisasjonsendringen 1. september 2024 ble kjøkkenet flyttet til tjenesteområdet for kommunalmedisinske tjenester.

Helse og mestring

Fysio- og ergoterapitjenesten har 15,5 årsverk, inkludert leder, og 16 faste ansatte. Tjenesten yter forebyggende og helsefremmende arbeid, habilitering og rehabilitering, utredning, diagnostisering og behandling, kartlegging og veiledning, samt formidling av tekniske hjelpemidler. De fungerer også som syns- og hørselskontakter. Målgruppene inkluderer barn og unge, personer med begynnende eller varig funksjonssvikt, personer med behov for habilitering eller rehabilitering, hjemmeboende eldre, eldre i institusjon og personer med nedsatt syn og/eller hørsel. Tilbudet gis individuelt eller i gruppe. I løpet av året mottok 494 innbyggere fysioterapi og 552 innbyggere ergoterapi. 25 personer deltok på dagrehabilitering, og 54 personer hadde vedtak om rehabiliteringsopphold på korttidsavdeling Labo. 30 personer mottok hverdagsrehabilitering i eget hjem, noe som resulterte i en 14 % reduksjon i hjemmetjenester etter tiltak. Det ble gjennomført tre typer grupper for voksne og eldre gjennom hele året, med omtrent 45 deltakere per uke. Disse gruppene inkluderte styrke- og balansegrupper, fallforebyggende kurs og pust og fres. Det ble også arrangert en bassenggruppe for barn med

funksjonsutfordringer, med 10-12 deltakere per uke. En fysioterapeut deltok på en fire måneders gruppe i samarbeid med helsestasjonstjenesten en gang i måneden, med fokus på bevegelsesutvikling. Det ble gjennomført 19 lavterskelkonsultasjoner av fysioterapeut i samarbeid med helsestasjonstjenesten, med fokus på barn i alderen 0-2 år. Noen ungdommer på ungdomsskoletrinn ble undersøkt og vurdert i samarbeid med helsesykepleier. Tjenesten har til enhver tid koordinatorsansvar for 20-25 personer, inkludert barn, ungdom, voksne og eldre.

Frisklivstjenesten, lokalisert på rådhuset, har 1,5 årsverk og to faste ansatte. De gir individuell oppfølging innen kostholdsveiledning, fysisk aktivitet, søvn, psykisk helse og røykeslutt. Friskliv har tre ukentlige gruppetilbud, inkludert utetrening, trim for helse og sterkere sammen. I løpet av året fikk 81 personer individuell oppfølging innen livsstilsendringer.

Kommunen har fire fysikalske institutter: Lena Helsekompani, Skreia Fysioterapi, Kapp Fysioterapi og Mova Lena. Det er totalt 8,55 hjemler og 10 avtalefysioterapeuter. I løpet av året mottok 1428 pasienter behandling, og det ble gjennomført 20144 behandlinger, både individuelt og i gruppe. Driftsavtalene fordeler seg geografisk slik: Skreia har to 100 %-avtaler, Lena har to 100 %-avtaler, en 50 %-avtale og en 75 %-avtale og Kapp har to 100 %-avtaler og en 80 %-avtale. 50 % av et helt tilskudd er øremerket psykomotorisk fysioterapi.

Legetjenesten har 22,36 årsverk. Det antas at omtrent 60-80 % av innbyggerne, det vil si mellom 14 000 og 20 000 personer, kan ha hatt kontakt med helsevesenet for legetjenester i løpet av 2024. Kolbu legesenter har en fast ansatt lege, fem selvstendig næringsdrivende leger og tre hjelpepersonell i 80 % stillinger. Lena legesenter har fem selvstendig næringsdrivende leger og fire hjelpepersonell i 100 % stillinger. Skreia legesenter har fire selvstendig næringsdrivende leger, en LIS-lege, tre hjelpepersonell i 80 %-stillinger, en i 90 %-stilling og en i 60 %-stilling. Kapp legesenter har fem selvstendig næringsdrivende leger og fire hjelpepersonell i 100 %-stillinger.

Aktivitetstjenesten/dagsenter har 7,95 årsverk, inkludert en 50 %-stilling som frivilligkoordinator, og åtte faste ansatte. I løpet av 2024 fikk 137 innbyggere vedtak om dagrehabilitering. Det er tre lokasjoner med dagsentertilbud: Solkroken, som er et dagsenter for personer med demens, Labo og Fjellvoll. Driften på Fjellvoll ble avvirket ved årsskiftet og flyttet til Balke. Solkroken har åtte plasser hver dag, mens Labo og Fjellvoll/Balke har tolv plasser per dag. Fra 1. september 2024 er aktivitetstjenesten en del av virksomheten aktivitet og mestring og tjenesteområdet kommunalmedisinske tjenester.

Labo frivilligsentral startet opp med daglig leder 1. oktober 2024, som har kontor plass på Labo. Det er etablert et rådgivende organ, og hovedfokus er på aldersgruppen 65+. Frivilligsentralen koordinerer frivilligheten på Labo og driver oppsøkende virksomhet og kartlegging av eksisterende frivillige aktiviteter og møteplasser for aldersgruppen 65+ i kommunen.

Nav

Nav Østre Toten er et partnerskap mellom Østre Toten kommune og Nav Innlandet, med ansvar for å yte tjenester etter folketrygdloven, Nav-loven og sosialtjenesteloven. Kontoret fokuserer på å øke sysselsettingen, forebygge utenforskap og inkludere flere i arbeidslivet. Nav Østre Toten samarbeider med arbeidsgivere, frivillige organisasjoner, helsevesenet og andre aktører.

Tjenester etter sosialtjenesteloven:

- økonomisk sosialhjelp
- kvalifiseringsprogram
- opplysning, råd og veiledning
- gjeldsrådgivning

- forvaltning av innbyggers økonomi

Prioriterte målgrupper i 2024: Ungdom (16-29 år), innbyggere med innvandrerbakgrunn og personer utenfor arbeidslivet over lang tid.

Prosjekter: "Veien til arbeid" og "Utviklingskoordinator" har fokusert på arbeidsinkludering og forbedring av interne rutiner. Begge prosjekter ble avsluttet i 2024.

Per 31.12.2024 hadde Nav Østre Toten 25 ansatte fordelt på 24,6 årsverk, og fikk ny Nav-leder i mai 2024.

Utvikling og utfordringer

Fellesfunksjoner i HOV

Det strategiske utgangspunktet for satsing og prioritering av budsjettgrunnlaget for perioden 2024–2027 er i stor grad basert på en videreføring av dreiningen og omstillingene som pågår i tjenestene, og i tråd med retningsvalgene i Ny velferd 2040 og helhetlig innsatstrapp. Satsingen på forebyggende og helsefremmende tiltak skal bidra til god livskvalitet.

- Styrke og videreutvikle sektorens satsing på innovasjon og kompetanseutvikling, samt bygge utviklingskapasitet i organisasjonen.
- E-helse, digitalisering og teknologi skal være en integrert del av tjenestetilbudet i løpet av fireårsperioden. Selvbetjeningsløsninger skal være et etablert tilbud i flere tjenester.
- I løpet av fireårsperioden skal forprosjektering for boligutvikling i tilrettelagte tjenester og for seniorer være sluttført.
- I løpet av fireårsperioden skal alle ledere i sektoren ha utviklet praktiske ferdigheter og styringskompetanse i strategisk rekrutterings- og bemanningsledelse.
- Spredning av perspektivene i samskaping og personsentrert omsorg fortsetter i alle tjenester i fireårsperioden.

Strategiene er omfattende utviklings- og omstillingsløp, som krever tid for å gi ønskede effekter, og vil derfor fortsette i hele fireårsperioden i samarbeid med øvrige sektorer.

Nav

Utvikling:

- **Økonomisk sosialhjelp:** Nav Østre Toten brukte 14,42 millioner kroner på utbetalinger etter sosialtjenesteloven i 2024. Det er en liten nedgang fra 2023. Grunnen til nedgang i utbetalinger er at færre brukere mottok økonomisk sosialhjelp i 2024, sammenlignet med året før. I 2024 mottok 295 personer sosialhjelp, mot 326 personer i 2023.
- **Nye brukere på sosialhjelp:** Antall nye brukere av sosiale tjenester har økt.
- **Ungdomsoppfølging:** Stabil og god oppfølging av ungdom, med fokus på arbeidsinkludering og samarbeid med ulike tiltak og arbeidsgivere.
- **Individuell jobbstøtte (IPS Ung):** Tiltaket har vært et viktig redskap i arbeidsrettet oppfølging av unge med psykiske lidelser. Tiltaket fokuserer på å tilpasse og tilrettelegge løsninger som passer for hver enkelt deltaker, noe som øker sannsynligheten for ansettelse og jobbfastholdelse. Kapasitetsutnyttelse av tiltaket har økt høsten 2024 – takket være IPS-veilederens innsats og utvikling av samarbeid internt med ungdomsveiledere ved Nav Østre Toten, og med helsetjenester som henvisende instans.

- **Kvalifiseringsprogram (KVP):** Stabilt antall deltakere i programmet, gode resultater på overgang til arbeid og utdanning ved endt KVP. KVP-deltakere får varierte arbeidsrettene tiltak, individuell oppfølging og veiledning og økonomisk støtte.

Utfordringer:

- **Økonomisk sosialhjelp:** Selv om det har vært en liten nedgang i antall brukere som har økonomisk sosialhjelp som sin viktigste kilde til livsopphold, er antallet på sosialhjelp fortsatt høyt.
- **Nye brukere på sosialhjelp:** Den betydelige økningen i antall nye brukere (53 flere i 2024 sammenlignet med 2023) tyder på økende sosiale og økonomiske problemer i befolkningen.
- **Flyktninger:** Det er en økning i antall flyktninger i kommunen som har behov for sosialhjelp – både flyktninger med sosialhjelp som hovedinntektskilde, og flyktninger som er avhengige av supplerende sosialhjelp.
- **IPS Ung-tiltaket:** Utfordringer med fravær av IPS-veileder og personalutskiftninger har påvirket oppfølgingen av deltakere. Det har vært krevende å ha full kapasitetsutnyttelse av tiltaket i løpet av første halvåret 2024.
- **KVP-deltakelse:** Målet om økning av antall deltakere på KVP i 2024 ble ikke oppnådd. Det er fortsatt et mål for Nav Østre Toten å øke antall deltakere i kvalifiseringsprogrammet.

Helse og mestring

Aktivitet og mestring har følgende virksomhetsområder:

Friskliv

Det er mangel på egnede lokaler og kontorfasiliteter, noe som har ført til at to ansatte må dele en kontorplass eller samtalerom. Denne situasjonen er lite effektiv og skaper noe utfordringer i arbeidsmiljøet. Når det gjelder fordeling av ressurser til folkehelsearbeid versus friskliv, er det viktig å følge veilederen nøye. Ressursene må fordeles på en måte som sikrer at både folkehelsearbeid og frisklivstiltak får tilstrekkelig støtte og oppmerksomhet. Videre er det nødvendig å utvikle tilbud som kan nå flere brukergrupper, spesielt med tanke på Friskliv ung. Dette vil bidra til å inkludere unge mennesker i helsefremmende aktiviteter og støtte deres velvære.

Fysio- og ergoterapitjenesten

Det er utfordrende å utføre HDR-tilbudet da hjemmetjenesten har liten kapasitet til å medvirke. Når det gjelder velferdsteknologi knyttet til rehabiliteringsprosesser, som Berntsen Beinlaus, er både budsjett og opplæring på plass. Det som mangler nå er gjennomføringen av anskaffelsesprosessen, slik at teknologien kan bli implementert og begynne å støtte rehabiliteringsarbeidet. Intern organisering av tjenesten må ha fokus på henvisningsrutiner og forløpsarbeid for de deler av tjenestene som ikke er vedtaksbaserte.

Aktivitetstjenesten

Det er nødvendig å videreutvikle tjenesten i tråd med prinsippene for "Bærekraftige aktivitetstilbud". Den gamle og delvis utdaterte bilparken skaper hyppige utfordringer med transport av brukere og oppfølging av frivillige sjåførere. Det er derfor viktig å oppgradere bilparken for å sikre pålitelig og effektiv transport, samt støtte de frivillige sjåførene på en bedre måte.

For å sikre en stabil og effektiv drift av tjenesten, må det utvikles rutiner i Compilo. Dette vil bidra til å standardisere arbeidsprosesser og sikre at alle ansatte har tilgang til nødvendige verktøy og informasjon for å utføre sine oppgaver på en god måte.

Frivilligsentral 3

Det jobbes med å etablere sosiale, åpne møteplasser. Finne egnede lokaler

Private fysioterapeuter

For å få bedre kontroll og forutsigbarhet på vedlikeholdstilbudet til kronikere, er det nødvendig å implementere tiltak som frigjør kapasitet til prioritert 2-pasienter. Dette innebærer å fokusere på forløp og evaluering, slik at ressursene kan brukes mer effektivt og pasientene får den oppfølgingen de trenger.

Det er også viktig å sikre nye hensiktsmessige lokaler for de to driftsavtalene tilknyttet Mova Lena. Dette vil bidra til å opprettholde en god geografisk fordeling av fysioterapiressurser, slik at alle pasienter har tilgang til nødvendig behandling uavhengig av hvor de bor.

Legetjenesten

Det har vært veldig mange utfordringer i forbindelse med å miste tilgang til journalsystemer. Tjenesten er avhengig av svært rask respons som IKT/Ikomm ikke har klart å innfri. Vi jobber nå med et prosjekt for å kunne løfte legetjenesten på IKT. Her er det leid inn en ekstern prosjektleder som skal ta seg av fremdriften i prosjektet og utarbeide nye løsninger for legetjenesten. Legetjenesten får også et løft når det gjelder nettverk. At legetjenesten får skiftet ut medisinskteknisk utstyr (MTU) og IKT-utstyr på sine kontorer gjør at hverdagen deres blir mer stabil og forutsigbar. Vi har også et mål om å få etablert en felles internkontroll på alle legesentrene. Dette skal utarbeides i samarbeid med lederne i GLT. Dette blir et prosjekt som det skal jobbes med nå i 2025. Denne skal inn i Compilo og skal sikre driften i legetjenesten fremover. Det er fremdeles en utfordring med å rekruttere nok folk til å gå i sykefravær hos de ansatte. Det ble utarbeidet ny plan, Strategi for legetjenesten, som ble lagt frem til politisk behandling høsten 2024. Planen beskriver utfordringer i legetjenesten fremover, med forslag til løsninger. Det ble fattet politisk vedtak om at eksisterende plan forlenges i påvente av endrede sentrale rammevilkår for legetjenesten. Kolbu legesenter har for små lokaler til å drifte et legesenter med seks leger. Møte/pauserom er i leid brakke utenfor bygget. Kapp legesenter har kun lokaler frem til 2027. Da går leieavtalen ut.

Tildelingsenheten

Enhetens hovedutfordring ligger i å understøtte strategien om å bidra til at flest mulig får mulighet til å leve sitt foretrukne liv med minst mulig inngripen fra kommunale tjenester. Helse- og omsorgstjenestene skal medvirke til at innbyggerne opplever sikre tjenester, mestrer egne helseutfordringer og bevarer egne ressurser. Det er knapphet på økonomiske- og personellmessige ressurser (fagfolk). Teknologiske løsninger skal derfor være førstevalget.

Enheten skal være en pådriver og bidragsyter for strategisk utvikling og gjennomføring innen helse, omsorg og velferd på bakgrunn av sin strategiske posisjon innenfor kommunalområdet.

Gjennom tildeling av boligstiftelsens boliger og husbankene virkemidler skal virksomheten bidra til at vanskeligstilte på boligmarked skal få et egnet sted å bo. Vi ser at det er flere som har fått innvilget startlån i 2024 enn tidligere år.

Enheten samarbeider med tjenesteutøvere i kommunen, spesialisthelsetjenesten og Statsforvalter med flere. Vi ser at det er en øking av henvendelser fra andre enheter utenfor helse og mestring i forhold til barns behov for helsetjenester, blant annet fra barnevern. Dette er en utfordring, både personellmessig og økonomisk for kommunalområdet.

Videre ser vi at sykehuset melder PLO (pleie- og omsorgsmelding) på innlagt pasient, helseopplysninger og utskrivningsklar pasient i løpet av en kort tidsperiode. Vi ser at helseopplysningene fra sykehuset i

varierende grad er mangelfulle. Dette kan gjøre det vanskelig å planlegge drift/bemanning. Det er i 2024 sendt flere samhandlingsavvik til sykehuset.

Vi ser også at vi har hatt noen kapasitetsutfordringer på korttidsopphold. Flere som har fått innvilget langtidsopphold blir liggende på korttidsavdelingen da det ikke er ledige plass på langtidsavdelingen. Dette har resultert i at vi har hatt mange overliggerdøgn på sykehuset. I 2024 har vi hatt flere overliggerdøgn enn tidligere år, da de andre kommunene har hatt mindre kapasitet til å selge korttidsopphold. Allikevel er summen av overliggere og kjøp av korttidsplasser lavere i år en foregående år.

Dette krever også bedre planlegging og godt samarbeid med både hjemmebaserte tjenester og korttidsavdelingen.

Tildelingsenheten skal ha oversikt over tjenestetilbudet og aktuelle virkemidler som kan bidra til at innbyggerne kan leve sitt foretrukne liv.

Enheten skal bidra til Østre Toten kommunes ambisjon om å styrke samhandlingen med innbyggerne og sivil sektor for utvikling og drift av helse- og velferdstjenester. Dette inkluderer medborgerskap, brukerorientering og pårørendestøtte.

Innsatstrappa er et viktig virkemiddel for å nå kommunens mål innen velferdsområdet. Tildelingsenheten skal være en aktiv medspiller sammen med resten av kommunalområdet for utvikling av innsatstrappa og bruken av den.

I 2024 ble de felles veiledende regionale tjenestekriterier i helseregionen Gjøvik/Toten og Land, samt Gran politisk vedtatt. Disse skal nå implementeres hos alle ansatte, gjøres kjent for innbyggere og politikere

I 2024 har vi hatt utfordringer med "heng" i fagsystemet vært. Dette innebærer økt tidsbruk for saksbehandlere og leder når vedtakene skrives og godkjennes. Det forventes ikke noen bedring med denne utfordringen før ny EPJ er på plass.

Tilrettelagte tjenester

Det var også i 2024 utfordrende å rekruttere tilstrekkelig personell i høgskolestillinger i tjenesten. spesielt sykepleiere og vernepleiere som kreves til forsvarlig medisinshåndtering og drifting av kapittel 9-vedtak.

Det er økende behov for foreldreveiledning/hjemveiledning. Sett mot innsatstrappa med tidlig innsats, er dette en hensiktsmessig måte å jobbe på. Foreldre-/hjemveiledning kan hjelpe foreldre til å stå lenger i situasjonen. Dette kan medføre at tiltaket løses med et mindre omfang, også fram i tid. Det er viktig å kunne se på muligheter for tverrfaglig samhandling tidlig rundt mennesker som har ekstra behov for bistand.

Tjenesten blir stadig utfordret på å løse flere, og også nye og kompliserte oppgaver.

I dagens samfunn ser en stadig økende utfordringer med mennesker som av en eller annen årsak har en utfordrende adferd. Selv om en ved tidlig innsats og god tverrfaglig samhandling kan skape gode arenaer for mestring og læring, vil en måtte anta at noen vil ha utfordringer også i voksen alder. Dette ser tilrettelagte tjenester allerede konturene av, og dette krever en helt annen bemanning, og kanskje også en utvidet kompetanse for å håndtere på en forsvarlig måte.

Med de økonomiske rammene som foreligger i offentlig sektor, settes tjenestene under betydelig press med bakgrunn i overstående.

Hjemmetjenesten

Utvikling:

I enheten er det økt fokus på studenter, lærlinger og elever, velferdsteknologi, pasientforløp, tverrfaglig samarbeid, hverdagsrehabilitering, hverdagsmestring, "Leve livet hjemme", kompetanseheving og oppgavedeling.

Utfordringer:

Spesialisthelsetjenesten har en stadig raskere turnover på sykehuset, som ofte medfører mer komplekse og krevende pasienter som kommer ut i hjemmetjenesten. Det oppleves stadig oftere at det meldes PLO på innlagt pasient, helseopplysninger og utskrivningsklar pasient i løpet av en kort tidsperiode, noe som kan gjøre det vanskelig å planlegge drift og bemanning. I tillegg så skrives pasienter ut på tidspunkter av døgnet eller uken, som gjør at det oppstår mye ekstraarbeid med tanke på at det ofte mangler medisiner, utstyr eller epikrise.

Beholde og rekruttere fagkompetanse. Har hatt fokus på høyt sykefravær og tett oppfølging av ansatte. Det er mye bruk av overtid for å sikre fagkompetanse, leder har hatt økt bevissthet ved innleie og fordeling av kompetanse. Det sees på muligheter for samarbeid på tvers av team. Leder tar melding av fravær selv.

Rus/psykisk helse

Utvikling:

Videreutvikling av brukerstyret senter. Inne med prosjektmidler her fra Statsforvalteren. Stor fleksibilitet i utførelsen av tjenesten. Ansatte er klar for endringsarbeid. Har høyskoleansatte på flere tider av døgnet. Prosjektarbeid, etisk refleksjon er etablert og innarbeid i fagplanen vår. Det er utarbeidet prosedyre for pårørende/barn som pårørende. I begynnerfase med utvikling av Sykehjemsparken.

Utfordringer:

Mange brukere som har vært i tjenesten over lang tid. Overvurdering av hvor mye brukerne trenger oss som tjeneste da vi er med på å gjøre mennesker mer hjelpetrengende. Boliger til pasienter som har liten bo-evne og samtidig ikke ønsker å ta imot hjelpen som tilbys. Vi har ikke riktig type utvalg av boliger, som eksempel vandalsikre boliger. Vi får stadig dårligere og mer komplekse pasienter, som før fikk behandling på sykehusnivå. Krevende koordinatroller. Noen brukere kan være vurdert som farlig for samfunnet, men skal samtidig boettes i kommunen.

Heldøgntjenester

Utvikling

Videreført samarbeid med KS i "Menn i helse", "innsats for andre" som er valgfag på ungdomsskolen og prosjekt med NTNU. For å vedlikeholde, oppdatere og øke kompetanse, er flere ansatte delaktige i Demensnettverk Innlandet. Tjenesteområdet følger opp med systematisk oppdatering og kompetanseheving av arbeid med økt pårørendefokus og observasjonskompetanse. Det kurses ressurspersoner, som igjen skal være kollegaveiledere til sine i de respektive fire avdelinger.

Opprettelse av fag- og utviklingsteam (FUT) som ble gjort i 2023 er nå implementert i avdeling 1 og 3.

Kommunens første avansert klinisk sykepleier (AKS) er ferdig utdannet.

Fokus på visjonen “vi treffes på Labo” har økt igjennom 2024, og det er etablert en frivilligsentral på Labo med daglig leder (1. oktober 2024).

Det gjennomføres faste møter i samarbeidsutvalg.

Velferdsteknologi

Vi er i gang med å skifte ut pasientvarslingssystem og installere RoomMate på alle pasientrom. Mål om å være ferdig før påske 2025.

Heldøgntjenesten jobber videre med TØRN og har systematisert tidligere oppgavekartlegging for sykepleiere/vernepleiere/helsefagarbeidere/assistenter. Alle ansatte har på en eller annen måte vært delaktig i dette arbeidet. Nattevaktene har startet arbeidet med ny praksis og fortsetter i 2025. Skal være klart innen det nye pasientvarslingssystemet er i gang. Målet med endringen er “den gode vakta” for brukere, pårørende og ansatte.

Lederne har deltatt i “Stødig lederskap” via NAV.

Lederne har deltatt på opplæringsprogram i systematisk styring og ledelse med Statsforvalter.

Det har vært digitale frokostmøter i regi av Statsforvalteren en fredag i måneden med ulike temaer som er relevant for kommunen. Målet med møtene er å bedre informasjonsflyten knyttet til nasjonale satsninger. Informasjonen tar utgangspunkt i de utviklingsoppgavene enhet helse- og omsorg forvalter

Vi har tatt i bruk kunstig intelligens (KI) i forbindelse med turnus.

Utfordringer

Demenspasientene som kommer inn på langtidsplass fungerer dårligere kognitivt, men er ofte fysisk spreke. Erfaringen viser at det er flere som har behov for skjerming og en-til-en bemanning. Det er et økt behov for miljøterapeutiske tiltak, som krever riktig kompetanse og bemanning. Vi trenger flere ansatte med spesialkompetanse innen demens og utfordrende adferd med en systematisk oppfølging av dette. For å møte denne utfordringen også framover må en sikre en bærekraftig bemannings-/kompetanseplan.

TØRN og Sensio er to store prosjekter som har gjort at andre planlagte kompetanse- og kvalitetshevede tiltak er blitt satt på vent (FUT, ProAct, fagtimer).

Det er et økende press på korttidsplasser på grunn av at pasientene skrives raskere ut fra sykehus. En ser også at det er et økende behov for plasser beregnet på personer med demens. Det har i den siste tiden vært flere pasienter på korttidsavdelingen, som venter på fast plass på avdeling for pasienter med demens. Men også pasienter som venter på fast plass på somatisk langtidsavdeling, eller venter på å komme ut til en tilrettelagt bolig, tar i perioder opp plass på korttidsavdeling.

Det er også en utfordring at spesialisthelsetjenesten stenger spesialavdelinger på sommer, noe som øker presset på helse og mestring og behovet for den spesialkompetansen som trengs.

Pasientene har et mer komplekst sykdomsbilde som krever sykepleierkompetanse med tanke på spesielle prosedyrer. Dette gjør også at det kreves økt kompetanse hos de andre ansatte med tanke på observasjoner og oppfølging. Pasienter med demens, rus og psykiatri medfører at det i perioder er nødvendig å iverksette tiltak for å skjerme disse. Tiltakene er økt bemanningsbehov (også på natt) og låste dører inn til avdelingen.

Pasientene skrives raskere ut fra sykehuset. Dette medfører ekstraarbeid med tanke på at det ofte er mangler når de kommer inn på Labo (medisiner, utstyr, epikrise osv.). Flere ganger meldes PLO-meldinger (elektronisk pleie- og omsorgsmelding) på innlagt pasient, helseopplysninger og utskrivningsklar pasient i løpet av en kort tidsperiode. Dette kan gjøre det vanskelig å planlegge drift/bemannning.

Utvalgte nøkkeltall

Nav

	Utbetalinger 2023	Utbetalinger 2024
Økonomisk sosialhjelp		
Brukergruppe aktivitetsplikt	kr 111 999,89	kr 135 142,02
Brukergruppe Sosialhjelp	kr 7 815 941,77	kr 7 215 575,13
Brukergruppe gjeldssak	kr 39 753,33	kr 14 620,00
Uten brukergruppe	kr 2 160 301,42	kr 1 035 192,14
Brukergruppe flyktning	kr 2 138 843,41	kr 4 551 277,60
Brukergruppe LAR	kr 36 266,01	kr 600,00
<i>Sum sosialhjelp</i>	<i>kr 12 303 105,83</i>	<i>kr 12 952 406,89</i>
Kvalifiseringsprogram (KVP)		
<i>Kvalifiseringsstønad</i>	<i>kr 2 294 205,91</i>	<i>kr 1 472 598,69</i>
Totalt utbetalt	kr 14 597 311,74	kr 14 425 005,58

Økonomisk sosialhjelp	Under 30 år/ungdom	Over 30 år/voksne	Totalt
<i>Nye brukere 2024</i>	97	136	233
Nye brukere 2023	71	109	180
Nye brukere 2022	81	110	191
Nye brukere 2021	69	66	135

Årsrapport for 2024

<i>Brukere med økonomisk sosialhjelp 2024 (alle)</i>	92	203	295
Brukere med økonomisk sosialhjelp 2023	110	216	326
Brukere med økonomisk sosialhjelp 2022	101	194	295
Brukere med økonomisk sosialhjelp 2021	80	142	222
<i>Brukere med øk.sos.hj med barn 2024</i>	11	63	74
Brukere med øk.sos.hj med barn 2023	18	78	96
Brukere med øk. sos.hj med barn 2022	19	76	95
Brukere med øk. sos.hj med barn 2021	13	55	68
<i>Øk.sos.hj. som viktigste kilde til livsopphold 2024</i>	46	57	103
Øk.sos.hj. som viktigste kilde til livsopphold 2023	44	64	108
Øk.sos.hj. . som viktigste kilde til livsopphold 2022	46	59	105
Øk.sos.hj. som viktigste kilde til livsopphold 2021	38	42	80

Årsrapport for 2024

Flyktninggrupper	Antall brukere 2023	Antall utbetalinger 2023	Utbetalt 2023	Antall brukere 2024	Antall utbetalinger 2024	Utbetalt 2024
Ektepar/samboende med forsørger ansvar for barn	17	149	kr 798 339,37	12	193	kr 1 258 788,10
Ektepar/samboende uten forsørger ansvar for barn	4	9	kr 34 010,00	4	40	kr 354 203,50
Enslige forsørgere	10	59	kr 346 305,58	13	171	kr 678 615,16
Enslige ungdom fra og med fylte 18 år og inntil de fyller 25	2	3	kr 4 140,00	4	44	kr 201 950,05
Enslige fra og med fylte 25 år	17	197	kr 956 048,46	23	466	kr 2 057 720,79
Totalt	50	417	kr 2 138 843,41	56	914	kr 4 551 277,60

Tildelingsenheten

Startlån:

Det var 115 husstander som søkte om startlån i 2024, over 50 % av de som søkte var barnefamilier. 107 av søknadene ble behandlet i 2024 og 37 av disse fikk avslag. En grunn til avslag er manglende betalingsevne.

Grunnen til manglende betjeningsevne var svært ofte at søkerne hadde gjeld som skulle betjenes. Dette bidro til at betjeningevnen ble redusert ved at det ikke var igjen nok midler til å kunne betjene et startlån og ytterligere boutgifter som kommunale avgifter, eiendomsskatt, hus- og innboforsikring og vedlikehold.

Det ble i 2024 utbetalt 66,5 millioner i startlån.

Mål og resultater

Strategimål i handlingsprogram 2024

Utvalg av aktiviteter for 2024 av de fire valgte strategiske mål fra kommuneplanen samfunnsdel vil fremkomme nedenfor.

God helse for alle:

Vi har fokusert på helsefremmende og forebyggende arbeid gjennom tverrfaglig samarbeid både internt og tverrsektorielt. Tiltakene inkluderer styrket bruk av metoden Bedre tverrfaglig innsats (BTI), utvikling av samhandlingsarenaer, bruk av Demings sirkel for kontinuerlig forbedring, opplæring av koordinatore og utarbeidelse av en rehabiliterings- og habiliteringsplan.

For å sikre helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet, er det etablert fag- og utviklingsteam i noen enheter. Vi har deltatt i en pilot for Norsk standard helsefagarbeider, fremmet etisk refleksjon, fokusert på pårørende og tilbudt kurs og videreutdanning. Vi har også tilrettelagt for hospitering og

mottak av lærlinger og studenter, samt deltatt i statsforvalterens opplæringsprogram for ledelse og kvalitetsforbedring.

Innbyggerne skal kunne leve aktive og selvstendige liv, ta medansvar for egen helse og delta i utforming av tjenestene ut fra egne forutsetninger og behov.

Kommunen som organisasjon:

For å sikre tilstrekkelig arbeidskraft og en effektiv, fleksibel kommuneorganisasjon, samt ivareta ansattes rettigheter og arbeidsmiljø, er ulike omstillinger og organisasjonsutviklingstiltak nødvendig. Kommunalområdet fokuserer på å beholde, utvikle og rekruttere nødvendig kompetanse gjennom fremtidsrettede lønns- og arbeidsbetingelser, initiativet "Menn i helse", både intern og ekstern utlysning, tilstedeværelse og samarbeid på utdanningsinstitusjoner og utdanningsmesser, målrettet bruk av sosiale medier og annen profilering, samt tettere samarbeid med Nav og bruk av deres virkemidler. Videre innebærer organiseringen av profesjoner, fordeling og forskyvning av oppgaver å definere tydelige roller og oppgavefordeling mellom faggrupper, andre ansattgrupper og frivillige, gjennomgang og videreutvikling av drift til hjemmetjenesten, institusjon og tilrettelagte tjenester, samt implementering av strategi for legetjenesten. For å styrke medarbeiderskap og lederskap vil det bli fulgt opp 10-faktor- medarbeiderundersøkelse, Tillit på Toten-oppfølgingsprosjekt, sykefraværsoppfølging, heltidskultur og turnusplanlegging, samt tettere individuell oppfølging.

Kommunikasjon:

For å bidra til kommunikasjon og innbyggerinvolvering, skal det etableres sikre digitale løsninger for kommunikasjon mellom ansatte og innbyggere som mottar tjenester. Tildelingskriteriene revideres, og seniornettsiden videreutvikles. Digitaliseringstiltakene inkluderer forbedring av nettverk og infrastruktur ved Labo, avvikling og anskaffelse av pasientvarsling og digital samhandling mellom ansatte, beboere og pårørende ved Labo, samt videreutvikling av en felles arbeidsflate for digital kommunikasjon og datafangst for alle ansatte i helse og mestring og oppvekst og velferd.

Styringsdata skal kobles direkte til tjenesteproduksjon, med oversikt over hendelser, budsjett og regnskap i sanntid, noe som muliggjør automatisk oppfølging og gevinstrealisering. Assetmanagement vil sikre kontroll på eget utstyr, samt forvaltning og tilstand på utstyr og enheter. Tiltakene synkroniseres med helhetlig innsatstrapp, og innovasjonsprosjektet for legetjenesten videreføres

Frivillighet, medvirkning og samskaping:

Kommunalområdet skal samarbeide med frivilligheten og jobbe aktivt for å øke forståelsen for at innbyggerne i større grad må ta ansvar for eget liv, helse og bosituasjon. Dette skal oppnås ved å i større grad benytte Husbankens virkemidler, tilby boliger med fellesfunksjoner, etablere Bygdelab, forbedre samarbeidet med Nav hjelpemiddelsentral, øke muligheten for sentrumsnære boliger, samt drifte frivillighetssentral 3 og videreføre og videreutvikle samarbeid med frivillighet, lag og organisasjoner.

Nav:

Tjenester til innbyggere etter sosialtjenesteloven i 2024:

Nav Østre Toten har brukt over 14,42 millioner kroner på utbetalinger etter sosialtjenesteloven i 2024. Dette inkluderer sosialhjelpsutbetalinger og kvalifiseringsstønad. Utbetalinger etter sosialtjenesteloven holder seg på omtrent det samme nivå som i 2023 (svak nedgang fra 14,59 millioner kroner i 2023 til 14,42 millioner kroner i 2024).

Nøkkeltall på sosiale tjenester viser en økning i antall nye brukere fra 2023 til 2024, men en generell nedgang i antall brukere som mottar økonomisk sosialhjelp, spesielt blant de med barn. Antall brukere som har økonomisk sosialhjelp som sin viktigste kilde til livsopphold har hatt en liten nedgang.

Det er flere årsaker til økningen i antall nye brukere på sosiale tjenester, blant annet:

- Inflasjon: Økte levekostnader kan gjøre det vanskeligere for folk å klare seg uten hjelp.
- Lavinntektsjobber: Innbyggere som har lavinntektsjobber, får ikke tilstrekkelig inntekt til å dekke sine grunnleggende behov. Blant innbyggere med lavinntektsjobber finner vi personer med liten eller ingen formell utdanning (eksempelvis manglende fullført videregående skole), store hull i CV, samt flyktninger.
- Høye bosettingstall: Kommunen fortsatte i 2024 å bosette mange flyktninger – der de fleste har behov for sosialhjelp (enten som tilleggsytelse eller som hovedkilde til inntekt).
- Endringer i regelverk: Endringer i lover og regler som gjør det lettere å kvalifisere for støtte.
- Bedre tilgang til tjenester: Nav Østre Toten gir god informasjon og veiledning til brukere som har behov for våre tjenester, og det fører til at flere tar kontakt og søker om hjelp.

Oppfølging av ungdom:

Nav Østre Toten bruker nå ressurser tilsvarende fire årsverk på å følge opp ungdom. I tillegg kjøper Nav Østre Toten tjenester hos LePro AS, som vi har tett samarbeid med om oppfølging av målgruppen. I 2024 har vi i gjennomsnitt hatt ca. 170 ungdommer under oppfølging. Behovet for oppfølging har variert. Majoriteten av ungdommer som vi følger opp er omfattet av Navs ungdomsgaranti, som sikrer god og tett oppfølging for målgruppen via blant annet en fast kontaktperson i Nav og veiledning og hjelp med utgangspunkt i ungdommens behov og mål for videre utdanning/ arbeid. Nav Østre Toten har i 2024 hatt stabil og god oppfølging av ungdom, og har ivaretatt brukergruppen i tråd med gitte krav.

Ungdomsveiledere i Nav samarbeider tett med LePro AS (tiltak S44), oppfølgingstjenesten, tiltaksarrangører, fastlegene og andre aktuelle tjenester i kommunen. Målet er å få flere ungdommer i aktivitet, utdanning eller arbeid. Ungdomsveilederne har høyt fokus på arbeidsinkludering, og har et bevisst forhold til samarbeid med aktuelle arbeidsgivere til enhver tid.

Vi har også hatt stor suksess med det kommunale tiltaket S44, hvor ungdom kan møte opp allerede dagen etter de har kontaktet Nav. Dette tilbudet har hjulpet oss med å følge opp aktivitetskravet etter lov om sosiale tjenester. Vi har også kunnet gi ungdom "oppmuntringspenger" for å delta i tiltak når de ikke har andre rettigheter i Nav noe som muligens har bidratt til økt aktivitet.

Individuell jobbstøtte for unge brukere (IPS ung):

Individuell jobbstøtte for unge brukere (IPS Ung) har vært et viktig tiltak i arbeidet med helhetlig oppfølging av målgruppen. Nav Østre Toten har siden 2023 hatt en IPS-veilederstilling i 100 % med ansvar for å jobbe med arbeidsinkludering av brukere med lette og moderate psykiske lidelser. IPS-veilederen er en del av ungdomsteamet ved Nav Østre Toten, og har fått på plass et godt samarbeid med ungdomsveilederne. Dette har bidratt til at vi har fått flere ungdommer inn i arbeidsrettet aktivitet.

Målet for 2024 har vært å få på plass en god og trygg tjeneste som er rustet for å ta inn flere deltakere. IPS-veileder skal ha en portefølje på inntil 20 deltakere. I 2024 har vi hatt noen utfordringer med full kapasitetsutnyttelse av tiltaket i perioden januar–juni, grunnet personalmangel. Det ble rekruttert vikar i IPS-veilederstilling i mai 2024. Vikaren fikk i løpet av kort tid økt antall deltakere i porteføljen. Det er pr 31.12.2024 etablert et godt samarbeid med BUP, DPS og kommunale helsetjenester som psykisk helse- og rustjeneste og helsestasjon. Vi erfarer at oppfølging av IPS-veileder, der fokus er utdanning/jobb samtidig med behandling, gir gode resultater.

Kvalifiseringsprogram (KVP):

Kvalifiseringsprogrammet gir ekstra støtte og oppfølging for å hjelpe deltakerne med å komme seg i

aktivitet/jobb, og innholdet i programmet er variert for å tilpasses den enkelte deltaker. I 2024 har det i gjennomsnitt vært mellom 9 og 12 deltakere i kvalifiseringsprogrammet.

Nav Østre Toten har pr nå 0,6 årsverk som følger opp deltakere i kvalifiseringsprogrammet. Målet i 2024 har vært å sørge for et godt innhold i programmet for den enkelte og et godt samarbeid med de ulike samarbeidspartnere, for at deltakere skal lykkes med kvalifiseringen. Videre har det vært fokus på å øke antall deltakere i kvalifiseringsprogrammet. Ønsket antall er ca. 18, men tilbakemeldingene fra Statsforvalteren i Innlandet er at Østre Toten er god på å følge opp kvalifiseringsprogrammet, og de er fornøyde med antall deltakere. På tross av gode tilbakemeldinger fra Statsforvalteren ønsker vi å ha fortsatt fokus på å øke antall deltakere i programmet.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhetsnivå	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
300-Fellesfunksjoner i HOV	15 017	14 516	18 557	4 041	21,8 %
301-TISK	954	0	0	0	0,0 %
310-NAV	25 957	26 790	27 400	610	2,2 %
320-Helse og mestring	54 351	52 947	51 048	-1 899	-3,7 %
322-Rus/psykisk helse	14 678	19 839	18 920	-919	-4,9 %
330-Tildelingsenheten	61 148	67 672	71 135	3 463	4,9 %
336-Tilrettelagte tjenester	81 760	93 936	80 942	-12 994	-16,1 %
337-Hjemmetjenester	85 625	85 627	79 403	-6 224	-7,8 %
339-Heldøgntjenester	146 146	152 470	148 385	-4 085	-2,8 %
Sum	485 635	513 796	495 789	-18 007	-3,6 %

Kommentar til status økonomi

Avviket for sektoren ble et merforbruk på 18 millioner.

Tilrettelagte tjenester hadde i 2024 et merforbruk på 13 millioner.

Dette skyldes økning i vedtakstimer for flere ressurskrevende tjenester. Dette har medført økt behov for faste stillinger med fastlønns tillegg og økt behov for vikarer. Merforbruk på lønnsgruppa 8,6 millioner.

I tillegg ble også budsjettet saldert ved at refusjoner for ressurskrevende tjenester ble økt til urealistisk høyt nivå. Effekt mindreinntekt 2,5 millioner. Driftutgifter merforbruk 0,7 millioner og kjøp av bemanningsressurser merforbruk 0,7 millioner.

Hjemmetjenester

Hjemmetjenesten hadde i 2024 et merforbruk på 6,2 millioner.

De største avvikene for driftsresultat for 2024 viste et merforbruk på lønn med 1,6 millioner, overtid 4,8 millioner og 2,5 millioner innleie i forhold til sykefravær. 9 deltidsansatte fikk økt sin stilling i kalenderplan i 2023, dette førte til økt bruk av fastlønn i 2024. Dette er stillinger som var utover tildelt ramme.

Høyt sykefravær og vakante stillinger, spesielt på helg, førte til bruk av overtid og forskyving av vakter for å sikre forsvarlig fagkompetanse. Med bakgrunn i klagesak fra Statsforvalter og tilsynssak fra Arbeidstilsynet, har det vært gjennomført mange obligatoriske møter og opplæring gjennom hele året.

Hjemmetjenesten bisto med personale, spesielt sykepleierkompetanse til tilrettelagte tjenester og BPA-bruker, dette medførte merkostnader/overtid.

Rus/Psykisk helse hadde i 2024 merforbruk 0,9 millioner. Skyldes at forventede prosjektmidler ikke ble innvilget.

Heldøgntjenesten hadde i 2024 et merforbruk på 4,1 millioner.

Merforbruk lønn 3,5 millioner

Driftsutgifter, merforbruk 2,3 millioner. Ser økte kostnader for medikamenter, papir og plast og diverse driftsmateriell, vask av tekstiler og lisensavtaler IKT.

Refusjoner ressurskrevende tjeneste, mindreinntekt 2,6 millioner. Det skjedde endringer med tjenesteomfanget som ikke ble fanget opp da budsjettet ble lagd. Har medført at dette ble overbudsjettet.

Overforbruk av overtid og ekstrahjelp, samt bonusutbetalinger jfr. avtale for ekstra helgebelastning i sommerferieperiode og bonusordning for rekrutteringsstillinger/sykepleiervikarer i sommer. Mangel på vikarer med tilstrekkelig kompetanse, utfordringer med å dekke vakanser, ansatte med utdanningspermisjoner, TØRN, utfordringer med urolige og krevende pasienter og til tider høyt sykefravær har ført til et merforbruk på lønn.

Helse og mestring hadde i 2024 et merforbruk på 1,9 millioner.

Dette skyldes blant annet kostnadsøkning over vanlig prisvekst for den interkommunale legevakta på Gjøvik. Effekt 1,1 millioner. Merutgifter i forbindelse med kjøp av legeressurser fra ekstern leverandør, effekt 0,8 millioner.

Fellesfunksjoner i HOV hadde i 2024 et mindreforbruk på 4 millioner. Dette skyldes vakante stillinger, mindre bruk av eksterne konsulenter og diverse reserver som ikke har blitt brukt. På inntektssiden har vi fått økte statlige øremerkede tilskudd.

Tildelingenheten hadde i 2024 et mindreforbruk på 3,5 millioner. Dette skyldes vakante stillinger og dermed mindreforbruk på lønnsgruppa med 1,5 millioner. Kjøp av omsorgstjenester fra eksterne leverandører som skyldes flere ressurskrevende tjenester, merforbruk på 1,6 millioner og kostnader for ekstra liggedøgn på sykehus merforbruk 1 million. Refusjoner for ressurskrevende har økt betydelig på grunn av nye ressurskrevende tjenester som kjøpes fra ekstern leverandør, merinntekt 4,6 millioner.

Nav hadde i 2024 et mindreforbruk på litt over 600 000. Begrunnelse for mindreforbruk:

- avvik mellom budsjettet beløp og brukt beløp på 10890
Introduksjonsstønad/kvalifiseringsstønad er hovedgrunnen til mindreforbruk. Beløp på 10890 budsjetteres med utgangspunkt i prognose for antall deltakere i kvalifiseringsprogrammet det vil si antall personer som får utbetalt kvalifiseringsstønad). Det ble tatt inn færre deltakere i kvalifiseringsprogrammet enn opprinnelig budsjett, derfor mindreforbruk på ca. 1 500 000 på denne kontoen.
- 17100 refusjon sykepenger på over 300 000 er en annen grunn for mindreforbruk. Inntekter vi fikk på 17100, er større enn de utgiftene vi har hatt til bruk av vikar i perioden vi fikk sykepengerefusjon for.

Kontoer med største avvik:

- merforbruk på nærmere 2 000 000 på sosialhjelp (14701 Bidrag til livsopphold, og 14702 Bidrag til boutgifter)
- mindreforbruk på 1 500 000 på utbetaling av 10890 kvalifiseringsstønad
- økning i inntekter på refusjoner på 470 000 (17100 refusjon sykepengen og 17101 refusjon fødselspenge)

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Vurdering måloppnåelse	Statusbeskrivelse delmål
Østre Toten kommune skal ha engasjerte innbyggere og en sterk og selvstendig frivillig sektor som bidrar til gode og aktive nærmiljøer for alle aldersgrupper.	Frivilligheten skal gis gode vilkår i samsvar med intensjonene vedtatt i tidligere planverk	Som forventet	Det er et aktivt og pågående arbeid for å nå målene, der blant annet Innsatstrappa er et godt virkemiddel og verktøy. Det har sammen med representanter fra HOV (HM) og BOO (OV) vært holdt møter sammen med ledere og ansatte på ulike lokalisasjoner, samt på ledersamlinger. Det er laget en egen film som tar for seg utfordringer vedrørende boliger og bosituasjon. Denne skal brukes aktivt fremover. Fysi- ergoterapitjenesten og Friskliv har stort fokus på mestring og brukermedvirkning. Det er utarbeidet og vedtatt en Re- og Habiliteringsplan som involverer flere tjenester. Det er viktig at fokuset på mestring forankres i hele organisasjonen.. Hjemmetjenesten er en viktig faktor for å lykkes, både med tanke på kapasitet og kompetanse. Likeledes at BOO området tidlig klarer å fange opp manglende mestring og at egnede tiltak blir satt i verk tidnok. Når dette ikke gjøres, genereres det behov for tjenester i HOV og hos NAV i tillegg til at kommunen mister verdifull arbeidskraft. Senior på Toten er i gang, og det jobbes aktiv med Bygdelab for å komme bedre i dialog med kommunens innbyggere for å lage mulighet for samskaping. Erfaringsmessig når vi holder innbyggermøter, så fremkommer det et stort behov for dialog og forklaring på hva kommunale tjenester innebærer, hvordan de er organisert, og avklaring av ansvarsforhold mellom innbygger om kommune.
	Kommunen skal være en medspiller for frivillig sektor	Som forventet	Det ble høsten 2024 etablert kommunal frivilligsentral.
	Østre Toten skal ha et sterkt og aktivt lokaldemokrati	Som forventet	Det ble i 2024 gjennomført folkemøter med ulike temaer: hjemmetjenesten og Labo har hatt med pårørende, brukere og andre. Det har også vært folkemøte hvor tema var innsatstrappa og regionale tildelingskriterier. Informasjonsmøte om mulighetsstudiet Balke BSS. Det har vært noe informasjonsreportasjer i media. Kommunen har i samarbeid med demensforeningen pårørendeskolen.
	Østre Toten skal videreutvikles som en fellesskapskommune, der innbyggerne, næringslivet, kommunen og andre aktører føler og tar ansvar for fellesskapet	Som forventet	Det vært jobbet aktivt med innsatstrappa for at hver enkelt ansatt skal se sin betydning for ivaretagelse av helheten i Østre Toten kommune. Sektoren har brukt husbankens virkemidler aktivt slik at innbyggere kan søke startlån og/eller tilskudd for å skaffe bolig samt oppgradere bolig.
	Østre Toten skal være et samfunn der	Under forventning	Sektoren har vært medvirkende i arbeidet å planlegge en Bygdelab. I et slikt tiltak er målet at

Årsrapport for 2024

Hovedmål	Delmål	Vurdering måloppnåelse	Statusbeskrivelse delmål
	alle setter samarbeid og samskaping i fokus		samarbeid og samskaping med innbyggere skal forsterkes.
Østre Toten-samfunnet skal sikre god helse og fremme livskvalitet for alle innbyggere, uansett alder.	Innbyggere som mottar helsetjenester skal kunne leve aktive og selvstendige liv, ta medansvar for egen helse og delta i utforming av tjenestene ut fra den enkeltes forutsetninger og behov	Som forventet	Det er klartgjort for ny e-helseplattform som skal drifts settes i 2025. Målet er e-helseplattformen breddes ut slik at innbyggere i større grad kan motta digitale tjenester. Tjenesten har deltatt i nasjonalt nettverk CRPD (FN-konvensjonen om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne). Veiledende regionale tildelingskriterier ble vedtatt høsten 2024, i disse kriteriene er CRPD innlemmet.
	Innbyggerne skal ha tilgang til helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet og til rett tid	Som forventet	Enhetsledere i sektoren har deltok i opplæringsprogram i regi av Statsforvalter som tok for seg god ledelse i praksis, forskrift om ledelse og forbedring. Det var fokus på kvalitet i tjenestene, Demings sirkel (planlegge, utføre, evaluere og korrigere) er sentral. Plan for legetjenesten ble revidert og framlagt til politisk behandling høsten 2024 med vedtak om at nåværende plan er gjeldende. Det fremlegges ny plan innen sommeren 2025.
	Østre Toten kommune skal samarbeide aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer	Som forventet	Se tiltak over
	Østre Toten skal ha tilrettelagte og trygge bomiljøer for mennesker i alle aldre og med alle funksjonsnivå	Under forventning	Kommunen søkte og fikk innvilget ytterligere startlånmidler fra husbanken, slik at flere innbyggere skal ha muligheten til å søke lån. Sektoren har deltatt i boligplanlegging, og sett på ulike løsninger for bolig med felles funksjoner. Sektoren har vært en aktiv pådriver i boligutvikling for å sikre framdrift. Det ble politisk vedtatt å ta i bruk 5 leiligheter på tidligere Balke BSS, til målgruppen eldre.
	Østre Toten-samfunnet skal arbeide helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død	Som forventet	Frisklivsentralen har i 2024 hatt mange folkehelseaktiviteter. Det ble i 2024 utarbeidet rutiner for koordinatorarbeid. Sektoren har tverrfaglig bidratt i BTI arbeidet i 2024.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	3,15 %	8,43 %	11,58 %
Årlig sykefravær 2021	2,80 %	10,87 %	13,67 %
Årlig sykefravær 2022	3,38 %	9,50 %	12,87 %
Årlig sykefravær 2023	3,20 %	8,58 %	11,78 %
Årlig sykefravær 2024	2,85 %	8,95 %	11,79 %

Status sykefravær, HMS og avvikshåndtering

Vurdering av tiltak – nærvær/sykefravær 2024

Kommunalområdet hadde ved årsslutt et samlet sykefravær på 11,79 %, fordelt på 2,85 % korttidsfravær og 8,95 % langtidsfravær. Dette er tilsvarende 2023, men korttidsfraværet har gått ned og langtidsfraværet opp sammenlignet med året før. Det er de store døgndrevne tjenestene som har høyest sykefravær.

Det jobbes kontinuerlig med arbeidsmiljøet. Vi har hatt fokus på mestring og trygghet for ansatte i møte med krevende og urolige brukergrupper. Det er blitt gjennomført veiledning og undervisning med fokus på å skape et rett terapeutisk miljø for pasientene, og vi forsøker å være i forkant med tiltak. "Tillit på Toten" brukes aktivt i et tett samarbeid med HR og Nav. Vi har hatt fokus på å styrke nærværet, blant annet basert på resultater fra 10-faktor, bruk av AMU og medarbeidersamtaler.

Sektor for samfunnsutvikling

Beskrivelse av dagens virksomhet

[Kommunalområdet samfunn og strategi](#) ble i 2024 organisert på nytt, som en del av kommunens organisasjonsutviklingsprosess. Det ble ikke gjort store endringer, utenom å samle sentrale utviklingsressurser i et eget tjenesteområde med navn strategi og utvikling. Rekruttering av leder er ferdigstilt og vil være på plass mars 2025. Videre har tidligere plan- og næringsenheten fått nytt navn til byggesak og landbruk. Det er høye ambisjoner i kommunens planer, forventninger til leveranser og da ble dette besluttet for å styrke utviklingsarbeidet.

Tjenesteområdene er organisert slik:

- brann og redning – ledes av Bård Henriksen
- byggesak og landbruk (tidligere plan- og næringsenheten) – ledes av Per André Rjaanes
- eiendom – ledes av Bjørn Eng
- kultur – ledes av Jo-Terje Sagrusten Høyvesveen
- strategi og utvikling – ledes av Gudrun Fodstad (fra 1.3.2025)
- vann, avløp og renovasjon – ledes av Vegard Aass

Formannskapet vedtok i desember 2024 at Østre Toten eiendomsselskap sine oppgaver skal føres over til kommunen. Dette vedtaket følges opp første kvartal 2025, og vil i stor grad berøre kommunalområdet.

Bygg og eiendom

Bygg- og eiendom har ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold av alle kommunale bygg. Enheten har også ansvaret for planlegging og gjennomføring av byggeprosjekter. Dette gjelder både rehabilitering og nybygg.

Enheten har også ansvaret for forvaltning av kommunale eiendommer. Dette omfatter bla. leie- og festeavtaler samt kjøp og salg.

Bygg og eiendom har også et ansvar for:

- drift av kommunens hjelpemiddellager
- utfører serviceoppgaver for omsorgstjenesten
- egen stilling med hovedvekt på teknologisk utstyr inne omsorg.

Driften utføres i stor grad av egne ansatte. Dette gjelder bla renhold og vaktmester- og teknikertjenesten. Håndverkertjenester utføres i kombinasjon med egne ansatte og innleid bistand.

Prosjekter gjennomføres gjennom konkurranse basert utlyste anbudskonkurranser eller ved bruk av rammeavtaler.

Som prosjektledere benyttes ansatte innenfor bygg og eiendom eller ved innleie av eksterne personer/firma. Det er benyttes innleid bistand i større grad pga de mange investeringsprosjektene som skal gjennomføres.

Ansatte på enheten jobber i stor grad på tvers i organisasjonen. Dette gjelder ikke minst innenfor planlegging av byggeprosjekter. Enheten har også i 2024 avgitt betydelige ressurser til arbeidet med OU-prosessen og til beredskapsarbeid.

I likhet med andre områder i kommunen opplever en at det er vanskelig å rekruttere fagpersonell i ledige stillinger. Dette gjelder både innen renhold og i stillinger som f.eks prosjektledelse.

Av prosjekter så fremheves at byggearbeidene med en ny og flott barnehage i Nordlia startet i løpet av høsten. Det har også blitt utført mye god planlegging av felles ungdomsskole på Lena. Det er har i tillegg blitt utført mange "Hansprosjekter". Spesielt må nevnes den nye brua i Røisedalen.

Kultur

Tjenesteområdet kultur omfatter kulturkontoret, kulturskolen mjølkefabrikken, Østre Toten folkebibliotek og Peder Balke-senteret.

Kulturs hovedarbeid er å skape et bredt aktivitets- og opplevelsestilbud for kommunens innbyggere og besøkende. Dette gjøres i tett samarbeid med private aktører, lag og foreninger, engasjerte innbyggere og frivillig sektor.

Gjennom året ser vi at det er høy aktivitet på flere arenaer. Dette er noe som verdsettes av innbyggerne. Kultur, med sine virksomheter, vil fortsette å utvikle gode tjenester og tilbud til innbyggerne.

Brannvesenet

Østre Toten brann og redning er en viktig del av lokalsamfunnet, og deres innsats er avgjørende for å sikre tryggheten til innbyggerne. Østre Toten brann og redning sysselsetter totalt 24 mannskaper, hvorav 7 er ansatt i ulike kommunale stillinger på dagtid. Disse utgjør brannvesenets innsatspersonell mellom kl. 07:00 og kl. 15:00. I tillegg er 17 personer ansatt i deltidsstillinger som brannmannskap. Ved hendelser på kveld, natt og i helgene møter disse på brannstasjonen og rykker ut til skadestedet.

Forebyggende- og feieravdeling

Forebyggende avdeling består av en avdelingsleder, branninspektør og feiere. I tillegg er en 40 % stilling dedikert til arbeidet med trygghetsalarmer og 20 % administrasjon av feiing. Forebyggende avdeling arbeider med risikobaserte tilsyn, feiing, befaringer, samt informasjonsarbeid ut mot innbyggerne. De har også oppfølgingsansvaret for nedgravde oljetanker over 3200 liter.

Beredskapsavdeling

Beredskapsavdelingen består av brannsjefen, en avdelingsleder (begge ansatt fulltid) og 17 deltidsmannskaper i vaktordning som utgjør en 1,67 % stilling. Vaktordningen er 5-delt, hvor 5 vaktlag bytter på å ha vakt ei uke, med vaktbytte hver torsdag kl. 15.00. Etter 5 uker gjentas turnusen. Et vaktlag består av en utrykningsleder og 2-3 brannkonstabler som rykker ut med det aktuelle kjøretøyet som skal brukes i innsatsen. I tillegg har hvert vaktlag en innsatsleder. Utrykningslederen leder innsatsen inntil innsatsleder brann overtar.

Østre Toten brann og redning har stabilitet i mannskapene med lite turnover, og rekrutteringsgrunnlaget er godt. Dette skyldes organiseringen med fulltidsansatte på dagtid og vaktordning på kveld og natt.

Konklusjon

Østre Toten brann og redning er godt organisert og har en effektiv struktur som sikrer rask respons ved nødsituasjoner. Deres arbeid med forebygging og beredskap er avgjørende for å opprettholde

sikkerheten i lokalsamfunnet. Med dedikerte ansatte og en solid vaktordning og gode samarbeidsavtaler med andre brannvesen, står de klare til å håndtere enhver utfordring som måtte oppstå.

Veger

Området omfatter forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av kommunalt vegnett. Dette omfatter både gang-/sykkelveger og kjøreveger. I tillegg omfattes offentlige parkeringsplasser, drift og forvaltning av kommunale friområder(sammen med bygg) samt gatebelysning langs kommunal veg.

Standarden på det kommunale vegnettet er fortsatt på tross av begrensede økonomiske midler.

Reinvesteringsmidler er helt nødvendig for å kunne opprettholde standarden.

I 2024 har en benytte disse til:

- Oppgradering av Kronborgsvingen på Skreia
- Oppgradering av nedre del av Rossgutua (ved nye Kiwi)
- Mur i Fossenfeltet
- Asfaltering Industrivegen

Det har vært en betydelig arbeidsinnsats med flere tiltak/prosjekter i etterkant av flommen "Hans" i 2023.

Vann og avløp

Beskrivelse av dagens virksomhet - tjenester og oppgaver

Ansvarsområder

Produksjon av drikkevann, rensing av avløpsvann og behandling av septik, drift og vedlikehold av ledningsnett for vann og avløp, utbyggings- og investeringsprosjekter innen VA, oppfølging av renovasjonsordningen ovenfor Horisont IKS, saksbehandling og forvaltning av regelverk innen vann, avløp og i forhold til spredt avløp.

- fremme og følge opp saker og tiltak innen drikkevann og avløp
- drift og vedlikehold av kloakk-pumpestasjoner
- drift og vedlikehold av vann-pumpestasjoner
- drift og vedlikehold av 4 renseanlegg
- drift og vedlikehold av vanninntak og vannrenseanlegg
- drift og vedlikehold av 14 høydebasseng
- drift og vedlikehold av 500 km kommunale vannledninger
- drift og vedlikehold av 200 km kommunale avløpsledninger
- drift og vedlikehold av 3000 kumtyper med rør/ventiloppsett
- drift og vedlikehold av sjøledninger
- drift av lager, utstyr, kjøretøyer for vann og avløp
- installering og vedlikehold av vannmålere
- 24-timers beredskap innen vann og avløp
- lekkasje-søk
- overvannshåndtering
- forurensning vannforekomster.
- forvaltning og saksbehandling i vann, avløp- og renovasjons-saker.
- damforvaltning.
- økonomi og gebyrberegning i selvkostområdene.

Videre er kommunens planlegging svært viktig for å nå målet om god tilstand i norsk vann og for innbyggerne. Vann og avløp er derfor involvert i arbeidet i vannregionutvalget og særlig arbeidet i vassdrag og vannområdene.

Hendelser 2024

Året 2024 ble det foruten nødvendig daglig drift bruk mye tid og ressurser på etterarbeid etter høst stormen Hans i 2023. Områdene Kolbu sentrum, Narum, Vestvegen og mot Sagsvegutua langs elva. Mange avløpskummer som ble utvasket og svekket førte til at innlekk fra overflatevann trenger inn i avløpssystemet. Dette arbeidet med reparasjoner pågikk hele vinteren og utover sommeren 2024. Skreia sentrumområdet ble også kraftig berørt av høy vannføring i Lenaelva. Dette førte til brudd på flere VA- ledninger gjennom elva på ulike steder.

- Montert ny PS avløp ved Landheim fabrikk. Erstatte avløp som krysset Lena elva ved Jerikovegen. (HANS)
- Startet sanering av HL vann fra Skreia KIMs ved nedkjøring Skreia idrettsplass. (HANS) Ny trase opp mot kryssing Lena elva Kjølset brua (Myrland garasje).
- Sanering av HL vann i området Lillo kjolesenteret-Øvre Evangsgutua.
- Sanering av div SP kummer og ledningsnett Lillokneika.
- Oppfølging av ny vannforsyning Nordlia NO 1. Barnehage-byggefelt, pumpestasjon og planlegging oppgradering i Askjum HB ventilkammer.
- Planlegging og oppstart sanering av innlekk SP Skjelstadvegen - Dølenga . Oppstart 2024-2025.
- Planlegging ny reduksjonskum/ hus for vannforsyning i området Totenvika Vingebakken.
- Jobbet med en ramme/saneringsplan VA for Kolbu sentrum (Sivesind med mer) 2024-2025.
- Sanert deler av HL vann Kraby-Gihlegutua.
- Det er utført omfattende arbeid med kamerainspeksjon i SP ledninger i større områder for å kartlegge tilstand og innlekking.
- Det har blitt jobbet aktivt med lekkasje på vann og avløp. Søk på ledningsnett de tider det har vært praktisk mulig.
- Arbeid med rutinemessig utskifting av vannmålere er mangelfullt i 2024, delvis på grunn av manglende bemanning. Det er hovedsaklig utført utskifting ved feil og mangler og utlevering av nyanlegg. Det er delt ut 154 vannmålere til rørleggere. Dette gjelder frost, nyanlegg og ved sanering stikkledninger.
- Året 2024 har blitt preget av oppfølging og planlegging av tiltakene i forbindelse med HANS. Dette følger oss videre inn i 2025. Gjenstående arbeid fortsatt i sentrum av Skreia, og blant annet plastring og rehabilitering av elvekryssing ved Bråstad mølle i Kolbu. Der er det også et behov for ekstra tiltak rundt VA konstruksjoner i elvekryssingen. Planlegging påbegynt i 2024 og forventes en oppstart vinter 2025.

Investeringsprosjekter

- Skreia renseanlegg. Sluttrapport gjennomføring og økonomi ferdigstilt. Legges fram mars-april 2025.
- VA Olterud-Overn Etp 2: Delprosjektet er fullført som planlagt i henhold til budsjett og tidsplan.
- VA Olterud-Overn Etp 3: Oppstart ble som planlagt i juni 2024. Forventet ferdigstilt til sommeren 2025.
- VA Lensbygda-Gransmarka: Detaljprosjektering kom godt i gang mot slutten av året.
- Sivesind område: Prosjektering er i gang og oppstart er forventet ila. 2025.
- NO1 Vann og avløp: Nordlia-prosjekt. Har pågått siden våren 2024. Henger tett sammen med NO1 gang-sykelsti, vegprosjekt og bygging av ny barnehage.

- Beredskap - nødstrømsaggregat: Innkjøp av flere mobile aggregat ferdigstilt i 2024 i henhold til budsjett og tidsplan. Viktig del av kommunal beredskap og vannforsyning.
- Beredskap - vannstasjon Lena: Prosjektet var ferdig sommeren 2024 i henhold til budsjett og tidsplan.
- Fritidsbolig- og hytterenovasjon: Prosjektering og planlegging av renovasjonsløsninger og hentepunkter pågår. Forventet oppstart sensommeren 2025.

Plan- og næringsenheten

Beskrivelse av dagens virksomhet:

Plan- og næringsenheten forvalter og utøver myndighet på en rekke områder som er regulert gjennom et omfattende lov- og regelverk;

- plansaksbehandling
- private og offentlige reguleringsplaner
- kommuneplan og kommunedelplaner
- bygge- og delingssaksbehandling
- kart og oppmåling
- oppmålingsforretninger
- eiendomsseksjonering
- geografisk informasjon
- matrikkel
- jordbruksforvaltning
- skogbruksforvaltning
- eiendomsskatt
- naturforvaltning
- naturoppsyn
- klima og miljø (herunder forurensning)

Utvikling og utfordringer

Bygg og eiendom

Utviklingen innfor Bygg og eiendom endrer seg i takt med samfunnet. Det blir flere oppgaver som skal og må løses. Oppgaver som tjenesteområdet håndterer blir mer teknisk kompliserte. Videre så kommer det endringsbehov, som skjer oftere og raskere. Dette krever en smidig omstilling og fleksibel planlegging. Samhandling på tvers av tjenesteområder blir mer sentralt, for å kunne løse oppgavene. Økonomisk så er dette et område som preges av økt prisstigning innenfor bygg de siste årene. Klimaendringer påvirker også tekniske løsninger og er kostnadsdrivende. Til slutt så det bemerkes at rekruttering er mer krevende. Årsaken til det er at lønnsnivået i det private er tildels høyere innenfor tekniske fag.

Kultur

Her opplever vi et økende behov for fritidstilbud til ungdom. Dette har det vært fokusert på i 2024 og spesielt knyttet til utviklingen av et nytt ungdomshus lokalisert i Silogata 20. Vi opplever et større behov for å samarbeide med både andre interne deler av kommunen og med eksterne som andre kommuner og ikke minst det frivillige kultur og idrettslivet.

Vi opplever også en økende forventning fra innbyggere om bistand fra kommunen både økonomisk og med arbeidskapasitet til utvikling av gode aktiviteter, arrangementer og tilbud. Dette forsøker vi å gjøre så godt vi kan, men som ofte begrenses dette i kapasiteten som finnes i tjenesten.

I virksomhetene har det også vært utvikling og endringer i 2024.

Biblioteket

Biblioteket holder et høyt aktivitetsnivå på arrangementer og aktiviteter som også er godt besøkt igjennom hele året. I desember åpnet også "Meråpent bibliotek" som vil gi innbyggere som ønsker dette tilgang til biblioteket utover ordinær åpningstid.

Kulturskolen

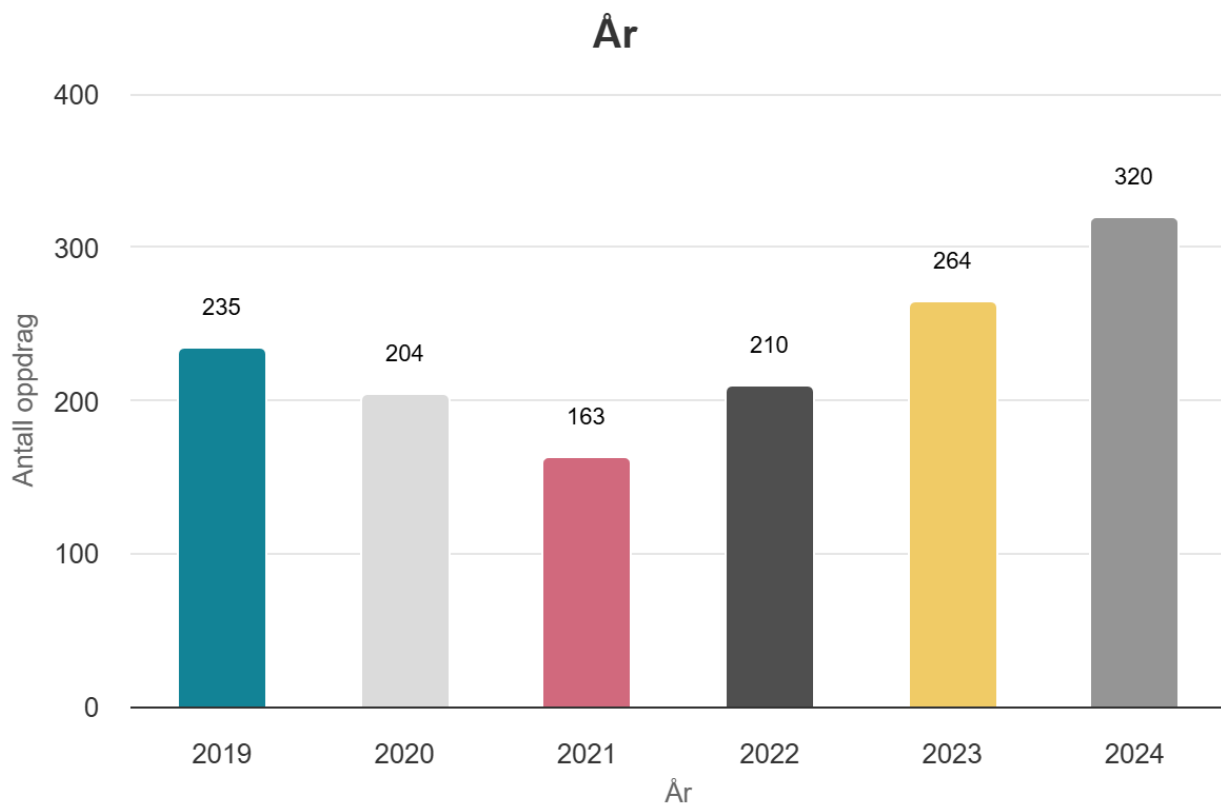
Elevmassen undervisningstid ligger stabilt og skolen har fokus på løpende kvalitetsheving og endring av tilbud der det er hensiktsmessig. Skolen har imidlertid en del utfordringer med selve bygningsmassen i Kapp melkefabrikk, dette handler om generell slitasje på bygg og utstyr, ventilasjonsanlegget og rominndelinger for en god og hensiktsmessig undervisningssituasjon.

Peder Balke-senteret

2024 sesongen avsluttes med økning i antall besøkende og vi estimerer totalt besøk på rundt 20 000 personer. I 2024 har vi igangsatt arbeidet med reguleringsplan for Billerud gård, og startet arbeidet med en utomhusplan. Begge deler er prosesser som bygger opp under målet om å få utviklet låven og Peder Balke-senteret til helårsdrift.

Brannvesenet

Som det kommer frem av tabellen er at antall innrapporterte oppdrag øker årlig. Økningen i antall oppdrag siste året skyldes nytt rapporteringssystem som innrapporterer flere hendelser enn tidligere. Dette er hendelser som 110-sentralen håndterer selv, og som ikke påvirker brann og redning sine oppdrag. Det er færre reelle utrykninger i 2024 enn det vi hadde i 2023.

Klimaendringer og ekstremvær øker forventninger fra samfunnet om at dette er noe som i første rekke kommunen må løse. Sterk vind, mye nedbør, sterk kulde eller varme og tørke er like ille, og alt skaper utfordringer for oss som brannvesen. Skal vi tro klimaekspertene, er dette noe vi vil se mer av i framtiden.

Et utviklingstrekk i vår kommune som kan medføre utfordringer for brannvesenet er at stadig flere eldre mennesker bor lenger i eget hjem. Det er økende behov for sykehjemsplasser og omsorgstilbud, og kognitiv svikt er ikke ensbetydende med heldøgns omsorg. En må forvente at flere vil kunne omkomme i brann i eget hjem.

I 2023 ferdigstilte vi beredskapsanalyse for brannvesenet, denne analysen beskriver hvordan brannvesenet må være organisert, utrustet og bemannet for å håndtere den kartlagte risikoen og sårbarheten i kommunen. Analysen konkluderer med at brannvesenet i all hovedsak er godt rustet til å håndtere dagens situasjon, men påpeker nødvendigheten av å øke antall mannskaper på vakt for å være innenfor minimumskravet i lovverket. Analysen påpeker også at antall øvelsestimer pr. ansatt må økes for at mannskapene skal være øvet og trent til å håndtere de hendelsen de kan forvente og bli stilt ovenfor.

I 2024 ble det vedtatt ny brannordning for Østre Toten Kommune. Brannordningen beskriver hvordan brann og redning skal være dimensjonert og utrustet for å kunne håndtere de situasjoner enn må forvente i vår kommune. Brannordningen er bygget på funnene i ROS-analysen, forebyggende analysen og beredskapsanalysen. Endringene i brannordningen jobbes det nå med å gjennomføre. Dette dreier seg om å øke antall personer på vakt og øke antall timer brannkonstblene skal øver årlig. Det er deriblant ikke avsatt nok midler til nytt årsverk knyttet til forebyggende arbeid. På bakgrunn av at det avventes et resultat knyttet til å vurdere samarbeid med øvrige brann- og redningstjenester i regionen, er denne stillingen holdt vakant uten lønnsmidler. Dette må vurderes som en del av budsjettprosess for 2026.

Veger

Utfordringene fremover er i stor grad knyttet til økende utgifter til drift og vedlikehold. Det kan se ut som om en får mer varierende og og krevende (ekstremt) vær. i 2023 og 2024 har det vært en endret situasjon der det både har vært uvanlig antall brøytedager og mye strøing. I 2024 har det ikke vært spesielle ekstremvær slik som "Hans" i 2023

Å redusere på standarden på vegene gjennom redusert vedlikehold eller å kutte på brøyting og strøing vurderes å være nesten umulig uten at dette får store konsekvenser for sikkerhet og omdømme. Det å redusere antall kilometer veg kan være en mulighet gjennom å nedklassifisere veger til privat eie. Dette er noe som er tidkrevende og innebærer at veger må rustes opp.

Det vil være et økt behov for mer penger til drift og vedlikehold av vegene fremover. Dette vil kreve omfordeling fra andre områder.

Vann og avløp

Avdelingen er påvirket av ekstremværet etter "Hans" og vil bruke ressurser på dette som påvirker framdrift av andre investerings- og drifts prosjekter.

Vann, avløp og renovasjon er også påvirket av tilsvarende fremtidige oppgaver i SAM-området:

- At det stadig blir flere oppgaver som skal og må løses.
- Oppgavene blir mer teknisk kompliserte.
- Endringsbehovene skjer oftere og raskere.

- Det er behov for samhandling på tvers om å løse oppgaver. Dette jobber vi med å effektivisere.
- Kostnader øker mer enn den generelle prisstigningen.
- Økte myndighets krav til tjenester både i vann, avløp og renovasjon.
- Klimaendringer skaper utfordringer for drift og planlegging for framtiden.
- Rekruttering har blitt mer krevende. Det er til tider vakanser og langtidssykefravær som reduserer saksbehandlingstider.

Plan- og næringsenheten

Plan- og næringsenheten forvalter og utøver myndighet på en rekke områder som er regulert gjennom et omfattende lov- og regelverk og som på forskjellige måter griper inn i lokalsamfunnet. Dette er bl.a. regelverk som kan begrense den private eiendoms- og råderetten til fordel for hensynet til viktige samfunnsinteresser og fremtidige generasjoner sine interesser. Det er til tider utfordrende å forvalte lov- og regelverk på en faglig korrekt måte samtidig som en skal prøve å bistå og veilede ulike aktører (utbyggere, tiltakshavere, landbruksnæring mv.) og gjennom det bidra til prosesser som skal skape utvikling og gode løsninger for lokalsamfunnet.

I 2024 er enhetenes ressurser blitt utfordret igjen

- Arbeidet med ekstremværet "Hans" har medført en omprioritering av ressurser til arbeidskrevende oppfølgingsoppgaver i etterkant av "Hans" gjennom 2024. Dette arbeidet fortsetter inn i 2025.
- Lang periode med vakans på landbruk gjennom høysesongen på saksbehandling av tilskuddsøknader har medført bruk av overtid og hard nedprioritering av andre saker.
- Lang periode med vakans på saksbehandler byggesak. At det har vært lavere aktivitet i byggebransjen har "hjulpet" oss i perioden vi har hatt med kun en saksbehandler. Vakant stillingen ble besatt tett opp mot nyåret og opplæring en godt i gang.
- Vi har fortsatt vakans på tidligere ressurs på kombinasjonen oppmåling/byggesak. Det ansees krevende å få tak i en ressurs som dekker begge disse fagfeltene, men vi vil forsøke å få det til i løpet av våren.
- For 2023 rapporteringen ble det skrevet "Uforutsette hendelser har de siste årene forekommet regelmessig (datainnbruddet, korona og "Hans"), spørsmålet er om slike hendelser er blitt den nye "normalen". I 2024 hadde vi hovedutfordring på manglende ressurser (vakante stillinger) som skapte utfordringer (se punktene over). Dette er en påminnelse om hvor sårbare vi er med "akkurat nok ressurser". Vi har i begynnelsen av 2025 startet med tiltak som på sikt kan gjøre oss noe mer robust. Det gjøres gjennom opplæring av ressurser områder de ikke har jobbet med tidligere.

Det er i 2023 startet opp et arbeide for å vurdere om det er grunnlag for å etablere et regionalt (interkommunalt) landbrukskontor. Gjøvik har besluttet å trekke seg fra denne prosessen. Beslutning om en skal gå videre med dette arbeidet med målsetting å etablere et regionalt landbrukskontor forventes i løpet av starten på 2025.

Antall oppdrag knyttet til fallvilt holder seg på samme nivå som i 2023 (se nøkkeltall). De neste årene vil vise om det er å forvente at vi skal ligge på dette nivået.

Antall bygge- og delingssaker har fortsatt på relativt lavt nivå med 191 saker i 2024. Dette er det laveste antall bygge -og delingssaker som er registrert de siste årene. Årsaken er eksterne forhold som høyere priser generelt og spesielt høyere strømpriser og renter. Dette har bl.a. medført en mindreinntekt i form av byggesaksgebyrer på kr 740' i forhold til budsjettet.

Digitalisering av resterende papirbaserte eiendomsarkiver (hovedsakelig gards-, skogbruks- og oppmålingsarkivet) ble startet opp i 2022 som prosjekt. Målet er på sikt å gjøre eiendomsinformasjonen tilgjengelig (søkbar) for innbyggerne slik at de selv kan søke informasjon om egne eiendommer. Prosjektet har etter hvert blitt kraftig forsinket fra leverandør, men er nå gjennomført. Vi forventer å ha verifisert og avsluttet jobben innen 01.07.2025. Bakgrunnen for den tiden det tar å gjøre verifikasjon og avslutning på dette arbeidet er etterslep av nedprioriterte oppgaver fra 2024 grunnet ressursutfordringene og at vi er på vei inn i høysesong på deler av tjenesteområdet.

I 2024 har ressurssituasjonen gjort det påkrevet å prioritere drift noe som medfører at utvikling blir nedprioritert. Gjennom å få vakante stillinger besatt og nye medarbeidere opplært, samt å få endret organisering skikkelig i gang, forventer vi at det skal kunne bedre potensialet for å drive utvikling i tillegg til driften.

Utvalgte nøkkeltall

Bygg og eiendom

	2022	2023	2024
KOSTRA			
Energikostnader pr. m2	194	162	Mangler
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter kommunal eiendomsforvaltning pr m2	84	125	Mangler
Utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning pr m2	167	173	Mangler
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning i prosent av samlede netto driftsutgifter i kommunen	9,1	9,4	Mangler
Annet			
Vannforbruk totalt i m3	24151		25967
Energiforbruk totalt kwh (1000)	10555	11167	11440

Årsrapport for 2024

	2022	2023	2024
Antall årsverk			
Ledelse/administrasjon og prosjekt	6,4	6,1	5,6
Vaktmester, teknikere og håndverk	13,5	13,0	13,0
Servicemedarbeidere	1,5	1,0	1,0
Renhold	31	31	31
Hjelpemiddellager og helseteknologi	1,0	2,0	2,0

Kultur

I 2024 har kulturenheten hatt 21 årsverk, fordelt på 34 ansatte. Dette er så og si uendret fra 2023, hvor vi hadde 21,08 årsverk fordelt på 34 ansatte. Av de 21 årsverkene er 3,5 stillinger ledere for virksomhetene i kultur.

Brannvesenet

KOSTRA-tallene for 2023 viser at Østre Toten Kommune bruker mindre penger på brann og ulykkesvern enn sammenlignbare kommuner. Antall utrykninger er på lik linje med resten av kostragruppe 7 noe stigende.

Østre Toten kommune leverer gode tjenester til en lav pris.

	Østre Toten 2022	Østre Toten 2023	Vestre Toten	Gjøvik	Gran	Stange	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet								
Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere	14,1	17,8	22,0	16,8	18,2	13,3	16,1	17,0
Netto driftsutgifter til funksjon 338 pr. innbygger (B) *) **)	139	112	100	131	82	9	95	116
Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger (B) *) **)	614	543	814	903	1028	561	911	1030
Netto driftsutgifter,	0,8 %	1,0 %	1,3 %	1,5 %	1,5 %	0,8 %	1,4 %	1,5 %

Årsrapport for 2024

brann og ulykkesvern, i prosent av totale netto driftsutg (B)									
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret +1) *)	407	499	614	520	368	863		509	589

Veger

	2021	2022	2023	2024
Netto driftsutgifter pr. innbygger. Samferdsel i alt	721	813	1058	(mangler)
Netto driftsutgifter i kroner pr. km veg	122851	139253	<u>180540*</u>	(mangler)
Antall kilometer kommunal veg	84	84	85,5	86
Antall gatelys	100	817	849	874

*Tallene for 2023 og for 2024 omfatter også utgifter til en del "Hans-prosjekter"

Vann og avløp

Produsert mengde vann: 1,77 millioner m3

Lekkasjeprosent 2024: 42,1%. Dette er en reduksjon fra 2024 med ca 2%.

Bortfall av vann i deler av ledningsnettets som påvirker innbyggere:

36 akutte ledningsbrudd

36 planlagte ledningsbrudd med sanering i områder.

Status ledningsnettets materialer og anleggsår: Nye ledninger lagt 2024:

Lengde vannnett, material fordeling				Nye Ledninger 2024	
Sum lengde Asbest	28 272	m		Avløp	2088m
Sum lengde Jern/Stål	90 137	m		Vann	2417 m
Sum lengde PVC	172 829	m		Overvann/Drensledn	1133m
Sum lengde PE	200 842	m		Erstattet/Nedlagte ledninger 2024	
Sum lengde ukjent	6 030	m			
Sum lengde	498 110	m		Vann	1839m
				Avløp	132m
Sum lengde vannnett, anleggsår fordeling				Erstattet/Fjerne 2024	
Sum lengde <= 1910	386	m		Vann	272m
Sum lengde 1911-1940	284	m		Avløp	165m
Sum lengde 1941-1970	84861	m			
Sum lengde 1971-2000	185411	m			
Sum lengde => 2000	181573	m			
Sum lengde, anleggsår ukje	46817	m			
Sum lengde	499332	m			

Plan- og næringsenheten

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antall årsverk	-	-	-	16	17	17	17
Antall ansatte	-	-	-	16	17	17	17
Antall vedtatte reguleringsplaner (planendringer)	4	3	2	5	1	2 (7)	4 (9)
Bygge- og delingssaker etter plan og bygningsloven	346	301	345	381	262	198	191
Antall dispensasjonssaker	34	46	52	60	47	33	18
Salg av eiendomsmeglerpakker (Infoland)	216	219	176	222	190	236	243
Landbruk - antall konsesjonssaker	15	13	23	16	13	17	10
Landbruk - antall søknader om produksjonstilskudd	324	332	327	324	321	320	308
Landbruk - antall øknader om tilskudd ved produksjonssvikt	285	62	2	6	3	186	1
Landbruk - antall søknader om BU-tilskudd (Innovasjo Norge)	11	12	7	15	8	7	13
Landbruk - antall søknader om regionalt miljøtilskudd (RMP)		156	154	165	182	184	185
Landbruk - antall søknader om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)	5	9	14	10	11	8	9
Landbruk - antall søknader om tilskudd til grøfthing	12	29	32	16	17	27	54
Landbruk - antall søknader om godkjenning av plan for nydyrking	11	13	8	14	9	8	9
Antall oppmålingsforetninger	79	65	65	58	62	50	38
Antall søknader vedrørende motorferdsel i utmark	9	9	3	7	9	7	7
Fallvilt - antall rapporterte hendelser			57	47	147	285	260

Mål og resultater

Bygg og eiendom

Egenevaluering av resultater og måloppnåelse:

Medarbeidere og organisasjon:

Året 2024 har vært et år med stor aktivitet. Oppgavene er nå så store i forhold til enhetens ressurser at det til tider er utfordrende å levere er for krevende å levere i henhold til forventning. Dette gjelder både med hensyn til personalressurs og penger.

Men alt i alt så utfører ansatte innfor enheten mye godt arbeide med høy kvalitet.

Dette gjelder både innenfor drift av bygningsmassen, vedlikehold og byggeprosjekter.

Faglig ansvar og kvalitet:

Bygg og eiendom har ansatte som både kan og vil. Kompetanseutvikling blant egne ansatte prioriteres. Det er flere ansatte som gjennomfører etterutdanning innen bla. tekniske fag, beredskap og prosessledelse. Generelt er det lite klager på kvalitet på tjenestene.

Internkontroll-beredskap Bygg og eiendom har avgitt 60% stilling som Beredskapskoordinator i 2024. Dette uten å få dekket opp med denne ressursen.

Enheten benytter IK-Bygg/Laft for oppfølging av internkontroll i tillegg til Compilo. Dette arbeidet har blitt nedprioritert for å kunne utføre planleggingsjobb i forbindelse med investeringsprosjekter.

Brannvesenet

Medarbeidere og organisasjon

Østre Toten brann og redning har i dag 24 ansatte. Av disse er brannsjef, varabrannsjef/leder forebyggende, stasjonssjef/overbrannmester, branninspektør og to feiere ansatt på fulltid. I tillegg er en

person ansatt i 60 % stilling med ansvar for trygghetsalarmer og administrasjon av feiing. Disse sju personer utgjør brannvesenets innsatspersonell på dagtid, mellom kl.07.00 og kl 15.00. I tillegg er 16 personer ansatt i deltidstillinger, som brannmannskap. På kvelder, natt og i helger møter disse på brannstasjonen og rykker ut til skadestedet.

Utviklingstrekk og trender

Brann- og redningsvesenet i Østre Toten har i økende grad utviklet seg til å være et brann- og redningsvesen, fremfor et rent brannvesen. Dette skyldes at antall branner har gått ned, mens antallet redningsinnsatser har økt. Brannvesenet rykker ut på omtrent 200-250 hendelser årlig, og statistikk fra de siste tre årene viser at de fleste oppdragene er knyttet til trafikkulykker og helseoppdrag. De ansatte trener 36 timer årlig, men dette viser seg å være for lite til at de kan føle seg trygge på å håndtere de ulike arbeidsoppgavene de kan bli stilt overfor på en god måte. Gjennom den nye brannordningen vil antallet øvelsestimer økes fra 36 timer til 60 timer årlig.

De siste årene har det ikke vært noen omkomne i brann i kommunen, men det er nå færre plasser for heldøgns pleie, noe som betyr at flere eldre pleietrengende bor hjemme. Dette kan på sikt føre til en økning i antall brannrelaterte dødsfall i hjemmene.

Faglig ansvar og kvalitet

Brann og redning sitt ansvar og arbeidsoppgaver er definert gjennom brannvernlovgivningen med tilhørende forskrifter. Det leveres god kvalitet på alle tjenester og vi samarbeider godt med andre kommunale enheter. Brannvesenet har godt omdømme blant befolkningen i kommunen.

Internkontroll

Østre Toten brann og redning har en internkontroll som beskriver oss og hvordan vi skal jobbe. Internkontrollen er godt innarbeidet hos alle ansatte. daglig oppfølging av internkontrollen gjennomføres i CIM og Compilo

Veger

Forvaltning og drift av kommunale veger går godt på tross av få ressurser. En liten organisasjon som gir rask og positiv respons på henvendelser innebærer at området har et relativt godt omdømme.

Antallet klager er forholdsvis få. Det samarbeides godt med eksterne leverandører av tjenester. Det er imidlertid et forbedringspotensiale når det gjelder mulighet for innbyggere til å melde inn behov for brøyting/vedlikehold utenom åpningstid på Rådhuset.

Vann og avløp

Se punkt for utvalgte nøkkeltall.

Plan- og næringsenheten

Det er viktig for oss å opprettholde god leveranse på tjenestene våre. Ser vi på byggesaksbehandlinger ser vi fra KOSTRA tallene fra 2023 at sammenlignet med Ringsaker, Vestre Toten og Gjøvik kommune leverer vi gjennomsnittlig eller bedre. I 2023 hadde vi en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 7 dager. Vestre Toten, Gjøvik og Ringsaker hadde henholdsvis 10, 15 og 34 dager. Vi har ikke KOSTRA tallene for 2024 enda, men forventer at gjennomsnittet er noe høyere, men likevel fullt på høyde med sammenlignbare kommuner, selv om vi har hatt kun én byggesaksbehandler i høst.

Når det gjelder landbruk er vi nettopp igjennom en periode med høysesong på tilskuddsøknader. Med én ressurs for lite i teamet har det vært gjort en ekstra innsats fra de ressursene vi har, og vi har kommet i mål med en viktig jobb for bøndene i bygda. Det vil likevel være etterslep med oppgaver som vi har vært nødt til å nedprioritere, som vi må ta tak i utover våren.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhetsnivå	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
150-Bygg og eiendom	64 348	63 220	62 121	-1 100	-1,8 %
159-SAM felles	540	155	2 962	2 807	94,8 %
400-Kulturenheten	26 894	26 266	26 509	243	0,9 %
510-Brannvesenet	9 848	10 014	10 281	267	2,6 %
531-Veger	9 848	8 653	7 958	-694	-8,7 %
532-Vann og avløp	-29 330	-43 692	-43 960	-268	-0,6 %
600-Fellesfunksjon næring	10 465	2 575	5 961	3 385	56,8 %
610-Plan- og næringsenheten	12 794	13 567	14 224	658	4,6 %
Sum	105 406	80 758	86 056	5 298	6,2 %

Kommentar til status økonomi

Oppsummerende beskrivelse for kommunalområdet

Året 2024 har vært preget av mye etterarbeid relatert til ekstremværet Hans. Dette har gjort sitt til at vi har hatt lavere driftsutgifter, men høye utgifter som er Hans-relaterte prosjekter. Totalt er det ført 21,3 millioner kroner på prosjektkode knyttet til Hans. Disse midlene er ført mot tildelte skjønnsmidler. Økonomisk gjør dette sitt til at kommunalområdet går med mindreforbruk knyttet til budsjettet drift på rett i overkant av 5 millioner kroner. Da er selvkostområdet trukket fra. Videre er det verdt å merke seg at det er cirka 1,5 millioner kroner som er utgifter som er ført i 2024, som blir refundert i 2025. Dette er midler fra NVE.

Klima, miljø og vær preger utgiftsnivået til kommunalområdet. For et par år siden ble det tilført ekstra midler knyttet til strøm. Vi ser at det beløpet fortsatt bør være på samme nivå i fremtiden. Veg-området preges også av vær og vedlikehold. Kraftige nedbørsmengder i form av snø er også kostnadsdrivende.

Lederne har høy budsjett disiplin og bruker mye tid på planlegging for å sikre en økonomisk forsvarlig drift innenfor vedtatte rammer.

150 Bygg og eiendom

Ansvar 15000 har totalt sett et merforbruk på 1 300 000 kroner. Det er flere årsaker til dette:

Kommunale avgifter og lisenser: Det har vært et betydelig merforbruk på kommunale avgifter til vann og avløp på ca. 500 000 kroner. Dette skyldes både økt forbruk (ny-akonto) og at gebyrene øker mer enn den generelle prisstigningen. Bygg og eiendom har blitt belastet ca. 700 000 kroner utgifter til IKOMM. Det er ikke tilført budsjett til denne kostnaden. Dette ligger i en samlepost innfor fellesområde på kommunalområdet.

Vedlikehold: Det har vært økte kostnader til vedlikehold. Det har vært noen enkelttilfeller av kostbare reparasjoner samt at det har vært en klar økning i innkjøp av materiell til egne håndverkere. Det siste er positivt da det viser at vi utfører mye i egen regi.

Konsulentbistand innen merverdiavgift: Det har vært bruk for bistand til avklaringer om merverdiavgift både på Østre Toten Idrettspark og Silogata 20 AS.

15100 Energi

Energibudsjettet for 2024 ble redusert med 3.0 mill. kroner i forbindelse med 1. tertial. Dette på tross av at utgiftene på dette tidspunkt økte i forhold til budsjett. Dette har da medført et overforbruk. Totalt sett så er overforbruket for strøm på ca. 1 600 000 kroner. Utgiftene til fjernvarme har imidlertid vært noe lavere enn budsjett. På grunn av lavere spotpriser har også inntektene ved salg av konsesjonskraft blitt lavere enn budsjettet. Alt i alt er merforbruket i størrelsesorden 1 200 000 kroner til energi.

15050 Prosjekter -drift

Området som stort sett består av planlegging og gjennomføring av forskjellige nærmiljøprosjekter på skoler og kommunale friområder har et resultat i regnskapet med et overforbruk på nærmere 400 000 kroner. Overforbruket skyldes imidlertid at utbetaling av spillemidler er forsinket, slik at en utbetaling på i overkant av 300 000 kroner blir ført som inntekt i 2025.

Følgende prosjekter er gjennomført:

- Totenviken sykkelløype bygd i 2024. Samarbeide med FAU på skolen.
- Vilberg skole – Klatrepyramide bygd i 2024. Samarbeide med FAU på skolen.
- Enge Store – ballslette og lysløype bygd i 2024. Samarbeide med Enge Store Vel.
- Uroa: Fullført ballbane/skøytebane og utstyrslager i 2024. Samarbeide med Uroas venner.

15100 Renhold

Høyt langtidsfravær og manglende tilgang på vikarer har resultert i et økonomisk mindreforbruk på lønn. Det er kjent at utfordringer med å skaffe personell fører til dårligere renholdskvalitet. Avsatte midler til utvendig vindusvask og innkjøp av renholdsmaskiner er ikke benyttet.

15200 Vaktmestertjenesten

Regnskapet er totalt sett i tråd med budsjett. Det har imidlertid vært noe underbudsjettet på lønnskostnader. Dette er dekket inn ved at en ikke har satt inn vikarer ved en del sykefravær.

150 Bygg og eiendom oppsummert

Regnskapet viser et merforbruk på totalt ca 1 100 000 kroner. Men i realiteten er regnskapet tett ved å være i balanse når en trekker fra utgifter til IKOMM og manglende utbetaling av spillemidler som blir inntektsført i 2025. Dette på tross av at budsjettet til energi ble kuttet betraktelig i 1. tertial.

400 Kulturenheten

Tjenesteområde kultur

Tjenesteområdet leverer et mindreforbruk på i overkant av 200 000 kroner. Mindreforbruket skyldes vakante stillinger ved kulturkontoret, som igjen er med på å dekke inn noe merforbruk i biblioteket for 2024. Dette er i hovedsak engangsutgifter knyttet til nye publikums-pcer. Mindreforbruk på lønn har ellers vært omdisponert til annen kulturaktivitet for kommunenes innbyggere.

40000 Kulturenheten

Avvik ved årsslutt 340 108 kroner i mindreforbruk

Kulturenheten leverer et mindreforbruk i underkant av 400 000 kroner. Lønnsbudsjettet har det største avviket med 1 178 368 kroner. Dette skyldes vakante stillinger og et mindreforbruk på timer i lønnsbudsjettet. Noen av midlene er omdisponert til annen kulturaktivitet som fotokunstprosjektet

“Den varme bygda”, mer aktivitet i den kulturelle skolesekken, samt støtte til lag og foreningers arbeid med å tilrettelegge for friluftaktivitet. Kultur har også fått tilført kostnader knyttet til IKT-drift som ikke var budsjettet med, eller tilført ramme på.

41000 Kulturskolen

Kulturskolen leverte et resultat med 25 886 kroner i mindreforbruk. Det ble tidlig varslet et merforbruk grunnet mindre leieinntekter enn opprinnelig estimert i budsjettet. Estimaten på leieinntekt sto seg, men regnskapet ble bedre enn forventet på grunn av statlig tilskudd som ikke var tatt med, samt mer inntekter på brukerbetalingen.

42000 Biblioteket

Biblioteket leverer et merforbruk på 177 000 kroner. Det er flere årsaker til dette:

Montering av nye reoler biblioteket (reoler innkjøpt 2023, montering fikk vi på 2024)

Det kom en ekstrapågift på ca. 60 000 kroner knyttet til transport av bøker (Norsk bibliotektransport), som tidligere har vært dekket over porto fra sentraladministrasjonen.

Montering og igangsetting av meråpent bibliotekløsning.

Det måtte byttes til godkjente overvåkningskameraer til meråpent bibliotek etter ny sikkerhetsvurdering an Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM).

Innkjøp, oppsett av seks nye publikumspc'er som biblioteket har vært foruten siden dataangrepet og utgifter til oppsetting av publikumsløsningen for disse pc-ene.

43000 Peder Balke-senteret

Leverer 532 kroner i merforbruk. Det er å regne som balanse. Avvik økte inntekter er grunnet salg av kunst i utstillingsperioden. Dette vil variere fra år til år og er vanskelig å budsjettere helt korrekt.

510 Brannvesenet

Tjenesteområdet brann og redning hadde et mindreforbruk 267 133 kroner i 2024.

Tjeneste 2540, trygghetsalarmer

Tjenesten gikk i balanse i 2024

Tjeneste 3380, feiervesenet

Feiertjenesten er et selvkost området og driftes i sin helhet av gebyrinntekter. Gebyret for feiing og tilsyn var i 2024 satt til 499 kroner pr. tilsyn/skorstein. I 2024 var gebyrinntektene litt lavere enn budsjettet.

Tjeneste 3381, forebyggende brannvern

Tjenesten gikk i balanse i 2024

Tjeneste 3390, beredskap mot brann og andre ulykker

Tjeneste 3390 hadde totalt et mindreforbruk på 146 821 kroner. Vi har hatt noe lavere lønnsutgifter i 2024, noe som skyldes færre utrykninger enn budsjettet. Antall utrykninger er vanskelig og forutse hvert år, men trenden de siste årene, er økning i antall utrykninger. Vi hadde noe høyere driftsutgifter enn forventet.

531 Veger

53100 Kommunale veger

Året 2024 har vært krevende. Vinterdrift fra januar til april medførte store kostnader på grunn av mange snøfall. Dette innebar at det har vært helt nødvendig å kjøre en stram prioritering på tiltak gjennom sommeren for å kunne ha penger til vinterkostnader på slutten av året. Sommervedlikehold, som grøfting og annet generelt vedlikehold av vegene, blir dermed skadelidende. Dette er svært uheldig i et langsiktig perspektiv.

Kostnadene i november og desember ble imidlertid noe lavere enn det som har vært normalen de senere årene.

Regnskapstallene er ellers preget av de mange prosjektene etter flommen "Hans". Dette gjør at både inntektssiden og utgiftssiden er høye, siden utgifter er ført i driftsbudsjettet og så dekket inn med tilskudd fra staten.

Totalt sett viser regnskapet et merforbruk på ca. 700 000 kroner. Dette er noe lavere enn det som ble varslet i månedsrapporter gjennom 2024.

532 Vann og avløp

Totalt avvik utgifter: Mindreforbruk kroner 5.730.134

Totalt avvik inntekter: Mindreinntekt kroner 2.613.219

Skjønnsmidler er utgiftsført og inntektsført på forskjellige konto. Bruk/avsetning til selvkostfond inngår også i totalen her.

Årsaker til avviket

VAR er et område hvor aktiviteten varierer stort gjennom året. I vinterhalvåret er det historisk lavere aktivitet enn på sommerhalvåret, grunnet vær og vanskeligere forhold. Det kan også oppstå kostnader sporadisk gjennom året som for eksempel større ledningsbrudd, flom osv. Dermed er det vanskelig å periodisere alle budsjettposter.

Årsaken til mindreforbruket i 2024 skyldes stort sett opprydding etter "Hans" og dens påvirkning av andre driftprosjekter og saneringsarbeider.

Strømprisen har vært blitt fulgt nøye med på gjennom året, grunnet store sesongvariasjoner og uforutsigbarhet de siste årene. I 2024 ble strømutførelse så og si som budsjettet og vi endte året med et lite mindreforbruk.

Rente- og kapitalkostnader for lån på investeringer er fortsatt høy og påvirker resultatet.

Det har vært mindre aktivitet på drift grunnet pågående og fremtidig prosjektering og utføring av "Hans"-prosjekter. Tid brukt på "Hans"-prosjekter forskyver vedlikehold og mindre prosjekter i drift. Kostnader knyttet til konsulentbruk er i stort "Hans"-kostnader som har blitt refundert via skjønnsmidler. Utgiftene knyttet til "Hans" er ført direkte på utgiftskontoer, mens inntekten fra skjønnsmidlene er ført på konto 19500 Bruk av fondsmidler.

Årsrapport for 2024

Totalt i 2024 ble det brukt ca. 15 000 000 kroner på vedlikehold, hvorav 5 000 000 kroner på "Hans"-prosjekter. Det ble også brukt 1,8 millioner kroner på konsulenttjenester/prosjektering, hvorav ca 1,5 millioner kroner er "Hans" relatert. Anslaget per årsslutt fra 2. tertial, et mindreforbruk på vedlikehold, viste seg da og stemme. Konsekvenser av dette blir lavere økning av vann- og avløpsgebyrer neste år, enn først beregnet.

Mindreforbruket på renovasjon skyldes at Horisont IKS har fakturert kommunen for mindre enn vi antok ved budsjetteringen. Vår prognose med oppgang på 38 %, ble ikke så høy.

600 Fellesfunksjon næring

Avvik ved årsslutt

Avviket speiler ikke virkeligheten og dagens drift da bunnlinjer inneholder utgifter knyttet til bredbåndsprosjektet i 2024 på kr 6,4 millioner kroner samt 2020 inntekter fra samme prosjekt på kr 11,4 millioner kroner.

Regnskapsført lønn 3.641.000 : Budsjett 2.526.000

Regnskapsførte utgifter 5.262.000 : Budsjett 4.055.000

Regnskapsførte inntekter 1.090.620 : Budsjett 724.000

Totalt per årsslutt er det et reelt merforbruk på kr 1.956.000

Årsaker til avvik

Ser vi bort i fra utgifter/inntekter fra bredbåndsprosjektet er det nå et reelt merforbruk på kr 1,9 mill. Dette skyldes 2025 fakturaen på ca 560 000 kroner til Visit Innlandet ført på desember + at en stilling mer er regnskapsført her enn budsjettet.

610 Plan- og næringsenheten

Avvik ved årsslutt (i kroner) og årsak til avvik

Akkumulert positivt i år (mindreforbruk) på ca. 650 000 kroner. Ansvar 61000 er til og med desember 2024 belastet med 1 234 824 kroner i form av kostnader knyttet til NVE-tiltak "Hans". Disse kostnadene er ikke ført mot sentrale midler, da NVE tilskudd ikke er utbetalt enda. Lønnskostnadene til boligutvikler er ikke ført på prosjekter som forutsatt og gir et merforbruk på 965 651 kroner. Derfor er det positive avviket ved årsslutt pr 31.12.2024 ca. kr 2,8 mill.

Hovedårsaker til avviket;

- Reduserte lønnskostnader som følge av flere helt eller delvis vakante stillinger gjennom året, hvor det ikke er leid inn vikarer.
- Merinntekt i form av refusjon fra Nav ca. 600 000 kroner.
- Mindreinntekt i form av gebyrer ca. 332 000 krone (mindreinntekt i ft. budsjett). Årsaken er fortsatt generelt lav aktivitet i samfunnet som genererer gebyrer i hht. plan- og bygningsloven sammenlignet med tidligere år.
- Kostnader til oppfølging av div. prosjekter etter NVE tiltak "Hans" ca 1,2 millioner kroner, er belastet ansvar 61000, men ikke ført mot sentrale midler som forutsatt.

Årsrapport for 2024

- Lønnskostnadene til stillingen som boligutvikler er ikke ført på aktuelle prosjekter som forutsatt, kun belastet ansvar 61000, akkumulert avvik (merforbruk) ca. 965 000 kroner.

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Vurdering måloppnåelse	Statusbeskrivelse delmål
Barn og unge i Østre Toten skal ha en trygg og god oppvekst, med gode rammer for læring og utvikling og et bredt aktivitets- og fritidstilbud.	Barn og unge skal utvikle relevant kompetanse for fremtidens samfunn og arbeidsliv, med særlig vekt på yrkesrettede fag, teknologi, innovasjon og entreprenørskap	Som forventet	Dette gjøres gjennom bruk av læringer, god dialog med videregående skole, og bruk av kompetansen til næringsrådgiver. Bygg og eiendom forvalter, drifter, vedlikeholder og utvikler formålsbygg, som skal fremme både lek og læring.
	Østre Toten skal være et godt lokalsamfunn å bo, leve og vokse opp i	Som forventet	Dette følges opp gjennom våre planprosesser for utvikling av områder, innbyggerinvolvering og oppfølging av tips knyttet til brudd på lovverk.
Østre Toten kommune skal ha engasjerte innbyggere og en sterk og selvstendig frivillig sektor som bidrar til gode og aktive nærmiljøer for alle aldersgrupper.	Frivilligheten skal gis gode vilkår i samsvar med intensjonene vedtatt i tidligere planverk	Som forventet	Dette gjøres gjennom i størst grad gjennom tjenesteområdet kultur. Kultur spiller en viktig rolle i samspill med frivilligheten innen kultur, idretten, integrering, frivilligsentraler og lokal samfunnsbygging. Andre kommunale områder som helse og mestring samarbeider også med frivilligheten. Frivillig innsats er en viktig faktor for at innbyggerne opplever at Østre Toten er en god bokommune og at samarbeide med kommunale tjenester styrker denne opplevelsen. Kommunale bygg og eiendommer stilles til rådighet for frivillig aktivitet både innen kultur og idrett.
	Kommunen skal være en medspiller for frivillig sektor	Som forventet	Det å skape og utvikle gode møteplasser sammen med innbyggere er viktig, her vil blant annet nye prosjekter som Silogata 20 være en nøkkel, men også utvikling av arenaer som allerede eksisterer, som Laes kafe og Biblioteket. I tillegg til arenaer er det viktig å jobbe for at vi sikrer frivillig sektor nødvendige rammer for å utøve sitt arbeid og engasjement. Tjenesteområde kultur har et særskilt ansvar.
	Østre Toten skal ha et sterkt og aktivt lokaldemokrati	Bedre enn forventet	God dialog mellom politisk ledelse og administrativ ledelse vil være en nøkkel i dette. Det å sikre gode medvirkningsprosesser med innbyggere er også et verktøy. Her utøves det bruk av åpne møter i eksempelvis planprosesser, bruk av facebook som en informasjonskanal ut til innbyggerne med mer. I tillegg har utvalg for samfunnsutvikling hatt en mer åpen innretning knyttet til å invitere inn ulike aktører for å holde orienteringer og deltagelse i politisk verksted. Arbeidet med bygdelag vil være et viktig punkt å følge opp i 2025.

Årsrapport for 2024

Hovedmål	Delmål	Vurdering måloppnåelse	Statusbeskrivelse delmål
	Østre Toten skal videreutvikles som en fellesskapskommune, der innbyggerne, næringslivet, kommunen og andre aktører føler og tar ansvar for fellesskapet	Under forventning	Pr nå mangler vi en samskappingsarena for å kunne jobbe effektivt med begrepet fellesskapskommunen. Bygdelab eller bylab kan være en løsning på dette. Dette tas også med inn i planlegging av bygging av kommunale bygg fremover, eksempelvis badetkvartalet og transformasjonen av Balke bo- og servicesenter.
	Østre Toten skal være et samfunn der alle setter samarbeid og samskaping i fokus	Som forventet	Dette er en viktig faktor i kommuneplanens samfunnsdel. Vi jobber aktivt med dette i tjenesteutviklingen, og i utøvelsen av tjenestene til de enkelte.
Østre Toten skal bli et klimarobust lavutslippssamfunn der hensynet til klima og miljø veier tungt i alle kommunale beslutninger, og der det er naturlig for alle i kommunesamfunnet å velge miljøvennlig	Østre Toten-samfunnet skal redusere klimagassutslippene i tråd med nasjonale og internasjonale målsettinger, med sikte på å bli et lavutslippssamfunn innen 2050	Under forventning	Dette er et tema i våre plansaker og i våre interne rutiner knyttet til innkjøp og drift. Det er vektlagt klima og klimagassutslipp som faktor ved større innkjøpskontrakter, som for eksempel ved byggeprosjekter og utbygging av infrastruktur. Dette er et område vi bør løfte oppmerksomheten vår på i de nærmeste årene. Dette være seg flere konkrete tiltak, og bruk av dette i kommuneplanens arealdel.
	Alle i Østre Toten-samfunnet skal vektlegge klima- og miljøhensyn i sin hverdag	Under forventning	Kommunen deltar i et interkommunalt prosjekt som skal bidra til mer klimavennlige reiser blant innbyggerne (gjennomføres 2025). God oppslutning om miljørelaterte støtteordninger i landbruket. Behov for å øke forståelsen vesentlig for viktigheten av å ivareta klima og miljø i alle sektorer, både i kommuneorganisasjonen og i samfunnet for øvrig.
	Østre Toten skal bli et samfunn som er tilpasset kommende klimaendringer	Under forventning	Hensyn til klimaendringer blir godt ivaretatt i planarbeid. Nødvendig å revidere overordnet ROS-analyse ut fra nye målsettinger og oppdatert kunnskap, og behov for økt prioritering av klimatilpasning i kommuneorganisasjonen. Behov for økt fokus på klimatilpasning og egenberedskap i samfunnet for øvrig.
	Østre Toten skal fremme sirkulærøkonomi	Som forventet	Konseptutvikling av regionalt ombrukssenter avsluttes i 2024. Resirkulering av klær og sko er i kraft fra 1.1.2025. Hytterrenovasjon med kildesortering forventes innført sommeren 2025. Behov for vesentlig økt fokus på temaet både i kommuneorganisasjonen og i samfunnet for øvrig. I byggeprosjekter har en begynt å sette fokus på dette i planleggingsarbeidet.
	Østre Toten skal ivareta naturmangfoldet og	Under forventning	Omfattende nydyrking utfordrer dette delmålet. God oppfølging av jordvernstrategien kan virke i positiv retning. Behov for større innsats innen forurensning, særlig i landbruket. Behov for å

Årsrapport for 2024

Hovedmål	Delmål	Vurdering måloppnåelse	Statusbeskrivelse delmål
	viktige økosystemtjenester		vesentlig økt forståelse av viktigheten av dette temaet, både i kommuneorganisasjonen og i samfunnet for øvrig.
	Østre Toten-samfunnet skal redusere klimagassutslippene i tråd med nasjonale og internasjonale målsettinger, med sikte på å bli et lavutslippssamfunn innen 2050	Under forventning	Kommunen deltar i et regionalt prosjekt for å heve kompetansen innen klimavennlige anskaffelser i kommuneorganisasjonen (gjennomføres 2024), og i et interkommunalt prosjekt som skal bidra til mer klimavennlige reiser blant innbyggerne (gjennomføres 2025). I planlegging og gjennomføring av større byggeprosjekter legges det nå en betydelig vekt på at prosjektene blir mer miljøvennlige. ET eksempel er den nye barnehagen i Nordlia. Klimafokus i bygging av nytt renseanlegg, har en relativt høy andel elbiler, og fokus på matsvinn på Labo. Behov for å øke fokuset vesentlig på klimagassreducerende tiltak i kommuneorganisasjonen, og vesentlig økt forståelse i samfunnet for øvrig.
Østre Toten skal ha et kompetent og innovativt næringsliv basert på lokale og regionale fordeler, som også evner å utnytte de muligheter som det grønne skiftet innebærer.	Bidra til økt regionalt samarbeid	Som forventet	Både politisk ledelse og administrasjonen må sørge for gode rammebetingelser for et næringsliv som ønsker og investere og vokse. Østre Toten kommune har vedtatt å være en "Næringsvennlig kommune". Dette er noe som forplikter, og som gjør at vi på tvers skal arbeide aktivt med å tilrettelegge for at eksisterende, og nye næringer lykkes.
	Etablere samarbeidsarenaer med kompetansemiljøer som er relevante for lokalt næringsliv	Som forventet	Næringsforum er etablert, og er en naturlig arena hvor dette samarbeidet kan videreutvikles. I tillegg vurderes det etablering av bygdelab i Silogata, som vil kunne være en viktig bidragsyter. Det er også tegnet avtale med Landsbyen næringshage for tiltak. Næringsrådgiver er kontaktleddet mellom næringene og de ulike tiltakene.
	Østre Toten skal arbeide aktivt med å tilrettelegge for utvikling av nye virksomheter og næringer	Som forventet	Aktiv næringsrådgiver som deltar på sentrale arenaer, i dialog med innbyggere, næringsliv og næringsforum. I tillegg er det utarbeidet en praktisk handlingsplan knyttet til næringsstrategien, som operasjonaliserer strategien.
	Østre Toten skal ha gode rammebetingelser for næringsvekst	Under forventning	Næringsstomter og utvikling av dette skjer gjennom eiendomsselskapet. I dag er det noe ledige arealer på Bilitt, og Krabyskogen nærmer seg fullt utviklet. I tillegg har vi Sikten, Kapphøgda næringspark, som er under utvikling. Kommunen skal overta oppgaver som eiendomsselskapet har i dag. Det må lages tydeligere prioriteringer fremover, for å sikre at vi har gode arealer som er tilrettelagt for næringsvekst.

Årsrapport for 2024

Hovedmål	Delmål	Vurdering måloppnåelse	Statusbeskrivelse delmål
			Næringsrådgiver er kontakttledet, og kan spille kommunen god sammen med næringslivet.
	Østre Toten skal være en næringsvennlig kommune	Som forventet	Det er utarbeidet handlingsplan som næringsrådgiver følger opp. Den har blitt forankret i kommunens ledelse og i kommunens tjenesteområder. Det er i tillegg gjennomført undersøkelse om næringsvennlig kommune. Tiltak fra denne vil bli fulgt opp.
Østre Toten skal være en attraktiv og god bokommune med inkluderende, trygge og bærekraftige lokalsamfunn og god infrastruktur	Alle innbyggere skal ha tilgang på rent og godt drikkevann og hensiktsmessige avløpsløsninger	Bedre enn forventet	Kvaliteten i drikkevannet er svært godt. Dette er illustrert i folkehelseoversikten 2024 som FHI utarbeider for alle landets kommuner hvert år. Det arbeides aktivt med utbedring av avløpsanlegget for å kunne sikre hensiktsmessige løsninger for avløp, i en stor geografisk kommune som Østre Toten.
	Alle innbyggere skal ha tilgang på tilfredsstillende og trygge boliger	Som forventet	Mye av dette ansvaret ligger hos innbyggeren selv, i det å ta aktive valg for egen bosituasjon, knyttet til sin livsfase. Utviklingen av flere omsorgsboliger er det viktig å fortsette med, for å kunne svare opp den demografiske utviklingen. Kommunen har ansvar for utvikling av gode bomiljøer for de som har behov for bolig gjennom kommunen. Fysio/ergo tjenesten og hjemmetjenesten er de som er rette til å kunne veilede innbyggerne i egne hjem. Det er fordi at de tjenestene leverer tjenester i hjemmet til innbyggerne.
	I Østre Toten skal alle ha samme muligheter og ansvar, uavhengig av etnisk bakgrunn	Som forventet	Det arbeides aktivt med dette knyttet til integreringen av innbyggere som kommer til kommunen fra andre land. Flyktningtjenesten underviser om det norske samfunnet. Frivilligheten er gode til å inkludere, for å sikre at alle får samme muligheter.
	Østre Toten kommune skal ha et balansert og bærekraftig bosettingsmønster	Under forventning	Vi er en kommune med stor geografisk avstand, og spredt bebyggelse. Dette kan medvirke til at vi har enkelttjenester som ikke er bærekraftige over tid. Det er fremmet behov for revidering av kommuneplanens arealdel. Arbeidet med den bør sikre et mer balansert og bærekraftig bosettingsmønster.
	Østre Toten skal sikre de store kulturminnene i kommunen på en god måte, både som kulturarv og til aktiv bruk	Som forventet	Dette sikres gjennom vår egen kulturminneplan.

Årsrapport for 2024

Hovedmål	Delmål	Vurdering måloppnåelse	Statusbeskrivelse delmål
Østre Toten-samfunnet skal sikre god helse og fremme livskvalitet for alle innbyggere, uansett alder.	Østre Toten skal være en trygg kommune å bo i, besøke og drive næringsvirksomhet i	Under forventning	For å kunne krysse av dette, så krever det en oppdatert overordnet risiko og sårbarhetsanalyse for kommunen. Dette er påpekt i planstrategien. Vårt overordnede planverk skal bygge oppunder temaet om beredskap, som skal gjøre at kommunen er en trygg kommune.
	Østre Totens ulike strukturer skal utvikles med vekt på helhet og gode sammenhenger	Under forventning	Dette må i større grad innarbeides i planene til kommunen. Dette punktet stiller krav til både administrativ og politisk ledelse til å lede etter de "røde trådene" i vår kommune. Når disse røde trådene blir mer synlige i plandokumentene, så vil det være enklere å utvikle strukturer som sikrer helhet og gode sammenhenger.
	Østre Toten kommune skal samarbeide aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer	Som forventet	De ulike tjenestene har dialog med sine kontakter, som gjør at det allerede er etablerte arenaer. Et eksempel er at kommunen har i dag tre frivillighetssentraler, hvorav den siste etableres nå i 2024. De ulike tjenestene har dette i sine planverk. Det må i større grad tydeliggjøres konkrete handlingsplaner som beskriver i større grad hvordan vi skal møte dette.
	Østre Toten skal ha tilrettelagte og trygge bomiljøer for mennesker i alle aldre og med alle funksjonsnivå	Under forventning	Det er allerede etablerte områder som faller inn under dette delmålet. Dette er et område det arbeides aktivt med. Her vil det være naturlig å hekte på boligstiftelsen og eiendomsselskapet inn i planlegging av nye områder.
	Østre Toten-samfunnet skal arbeide helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død	Som forventet	Dette gjøres gjennom det praktiske arbeidet, deriblant knyttet til folkehelse.

Sammendrag status investeringer

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,53 %	3,82 %	5,35 %
Årlig sykefravær 2021	1,05 %	4,52 %	5,57 %
Årlig sykefravær 2022	1,66 %	5,54 %	7,20 %
Årlig sykefravær 2023	1,47 %	3,62 %	5,09 %
Årlig sykefravær 2024	1,52 %	5,80 %	7,32 %

Status sykefravær, HMS og avvikshåndtering

Bygg og eiendom

15000 Bygg og eiendom

Fraværet i 2024 har vært høyt. Årsaken til dette er langtidsfravær. Det er iverksatt plan og tiltak for å redusere fraværet.

15100 Renhold

Sykefraværet har vært høyere enn ønsket gjennom hele året.

4,1 prosentpoeng lavere enn 2022, 1,5 prosentpoeng høyere enn i 2023.

Høyest andel langtidsfravær med 7,23% langtid og 2,31% korttid.

Renholdere i ØTK har høy gjennomsnittsalder og består av mange dyktige medarbeidere som har jobbet i et fysisk belastende yrke i mange år. Langtidsfraværet preges i stor grad av typiske tegn på belastningsskader slik som smerter i skuldre, nakke og rygg. Det er noe begrenset med tilretteleggingsmuligheter innad i virksomhetsområdet, som gjør at det kan ta lengre tid å komme tilbake i jobb.

Økt oppmerksomhet på forebygging av fravær startet opp i desember 2024 og vil fortsette fremover.

15200 Vaktmestertjenesten

Sykefraværet på slutten av året har vært høyt. Dette skyldes i hovedsak langtidsfravær, som ikke er arbeidsrelatert.

Kulturenheten

Tjenesteområde kultur

Sykefraværet i kultur ender på 2,89 % i 2024. Det er en ganske lik fordeling mellom korttidsfraværet og langtidsfraværet i 2024.

For å styrke nærværet hos ansatte og motvirke fravær er tett dialog mellom ansatt og leder en nøkkelfaktor. Vi vil fortsette nærværarbeidet sammen med lokalt AMU i 2025.

40000 Kulturenheten

Sykefraværet i 2024 ender på 2,3%

3. tertial har økt fra 0,89% i 2023 til 5,18% i 2024. Dette er en stor økning i %, men kulturkontoret er lite og har få ansatte, derfor vil helt normalt sesongbetont fravær fort endre tallene.

Uavhengig av om fraværet er bekymringverdig høyt eller innenfor det vi vil kalle normalt, er det viktig for oss på kultur og ha god dialog mellom medarbeider og leder. Dette gjør vi for å kunne tilrettelegge der det er mulig og for å ønske medarbeidere raskt tilbake i arbeidsmiljøet.

41000 Kulturskolen

Kulturskolen har samlet høyere sykefravær i 2024 enn 2023.

Korttids sykefravær skyldes egenmeldt fravær stort sett på grunn av sesongrelatert sykdom.

Langtids sykefravær er i hovedsak ikke arbeidsrelaterte forhold.

42000 Biblioteket

Langtidsfravær er ikke arbeidsrelatert. Grunnet få ansatte gir det store utslag på samlet sykefraværsprosent.

Korttidsfraværet samlet på året er på 2,13 % som er et bra resultat.

43000 Peder Balke-senteret

Har et samlet fravær på 1,29%.

Brannvesenet

Vurdering av tiltak – nærvær/sykefravær 2024

Sykefraværet er på et svært lavt nivå. Vi jobber kontinuerlig med arbeidsmiljø, kompetanse og utvikling av den ansatte, dette er med på å holde nærværet høyt.

Vi har gode rutiner for oppfølging av ansatte etter hendelser og de følges opp av bedriftshelsetjenesten.

Vann og avløp

Vurdering av tiltak – nærvær/sykefravær 2024

SUM 2024:

Korttidsfravær 1,66 %.

Langtidsfravær 6,15 %.

SUM fravær 7,81 %.

For å redusere sykefraværet med 1% er det spesielt langtidsfraværet og avklaringer det arbeides med. Dette videreføres i 2025.

Ingen alvorlige HMS-hendelser i forbindelse med arbeid eller i prosjekter.

Plan- og næringsenheten

Vurdering av tiltak – nærvær/sykefravær 2024

Det er ikke gjort spesifikke tiltak i 2024 for å få ned sykefraværet. Plan og næring hadde totalt 329 dagsverk fravær i 2024. Her blir små tall store, på grunn av et lavt antall ansatte. Ser vi bort fra ett

forhold, som er under avklaring, vil fraværet ligge på 89 fraværsdager, noe som tilsvarer et sykefravær på rundt 2,5%. Dette ansees å være et relativt lavt sykefravær, noe plan og næring har vært vant til å ha tidligere år. Det vil bli gjort tiltak i tjenesteområdet i henhold til plan for 2025 der målet er å komme ned på "normalt" fraværnivå og helst enda bedre. Listen over tiltak vi har laget er ikke uttømmende. Det er viktig å se på jobben med sykefravær som en kontinuerlig prosess for tjenesteområdet for å opprettholde og øke trivselen og arbeidsgleden, og gjennom det forbedre sykefraværet.

Fellesområder

Beskrivelse av dagens virksomhet

Fellesområdene i budsjett- og regnskapssammenheng består av fellesområde tjenester og fellesområde finansiering og finans.

Fellesområde tjenester har noen utgifter og inntekter som gjelder ordinær drift, men som ikke henføres direkte til en sektor eller enhet.

Fellesområde finans er "finansieringsområdet" til den kommunale driften. Her føres kommunens skatter og statstilskudd og finansutgifter og -inntekter og føring til og fra fond.

Fellesområde tjenester har noen utgifter og inntekter som gjelder ordinær drift, men som ikke henføres direkte til en sektor.

Dette omfatter forsikringspremie knyttet til ansvarsforsikring og personforsikringer. Her føres også noen spesielle funksjoner knyttet til pensjonsordningene, som premieavvik, amortisering av disse og premiefond. Dette gjelder kommunens andel av overskudd i KLP og SPK.

Kommunens tilskudd til noen interkommunale ordninger føres her.

Det samme gjelder sentrale kurs- og omstillingsmidler.

Avskrivninger i kommunal sammenheng føres både som utgift og som inntekt, og det er avdrag som er driftsutgiften i de kommunale budsjettene og regnskapene.

Kommunen har i mange år vært såkalt vertskommune for statlig asylmottak, og mottar statstilskudd for dette.

Alle renteinntektene fra utlån av startlån føres her, og det samme gjelder kommunens renteutgifter til Husbanken. Avdrag for startlån føres i investeringsregnskapet.

Fellesområde finansiering er finansieringsområdet inn i den kommunale driften. Det er herfra sektorenes nettobudsjett blir finansiert. Området har inntektsføring av skatt og rammetilskudd fra staten, samt andre generelle statstilskudd. Her føres også kommunens renter og avdrag, unntatt renter på startlån. Generelt statstilskudd ved bosetting av flyktninger føres også her.

Alle interne føringer til og fra disposisjonsfond føres under dette området.

Nettoinntekten fra fellesområdet er det beløpet som stilles til disposisjon for alle sektorenes netto budsjetter.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhetsnivå	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
900-Fellesområde tjenester	-93 209	-35 083	-34 256	827	2,4 %
990-Fellesområde	205	326	0	-326	0,0 %
Sum	-93 004	-34 756	-34 256	501	1,5 %

Årsregnskap

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Rammetilskudd		-538 802	-563 542	-599 516	-558 542	40 974	7,3 %
Innteks- og formuesskatt		-443 537	-463 914	-468 187	-463 914	4 273	0,9 %
Eiendomsskatt		-36 513	-35 000	-38 290	-40 000	-1 710	-4,3 %
Andre generelle driftsinntekter		-70 685	-72 033	-77 354	-72 033	5 321	7,4 %
Sum generelle driftsinntekter		-1 089 537	-1 134 489	-1 183 346	-1 134 489	48 858	4,3 %
Korrigert sum bevilgninger drift, netto		985 847	1 054 027	1 102 179	1 076 387	-25 792	-2,4 %
Avskrivninger		63 413	62 164	71 728	62 164	-9 564	-15,4 %
Sum netto driftsutgifter		1 049 261	1 116 191	1 173 907	1 138 551	-35 356	-3,1 %
Brutto driftsresultat		-40 276	-18 298	-9 439	4 062	13 502	332,4 %
Renteinntekter		-19 862	-20 700	-31 227	-21 700	9 527	43,9 %
Utbytter		-20 968	-12 000	-12 677	-12 000	677	5,6 %
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0	0	
Renteutgifter		43 764	68 076	76 799	68 076	-8 723	-12,8 %
Avdrag på lån		48 761	60 500	59 983	56 250	-3 733	-6,6 %
Netto finansutgifter		51 694	95 876	92 878	90 626	-2 252	-2,5 %
Motpost avskrivninger		-63 413	-62 164	-71 728	-62 164	9 564	15,4 %
Netto driftsresultat		-51 996	15 414	11 711	32 524	20 814	64,0 %
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering		3 649	3 500	15 367	3 500	-11 867	-339,1 %
Avsetninger til bundne driftsfond		39 865	423	60 960	423	-60 537	-14311,2 %
Bruk av bundne driftsfond		-12 067	-11 437	-30 538	-12 722	17 816	140,0 %
Avsetninger til disposisjonsfond		48 747	47 000	13 681	47 000	33 319	70,9 %
Bruk av disposisjonsfond		-28 198	-54 900	-71 180	-70 725	455	0,6 %
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet		0	0	0	0	0	
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		51 996	-15 414	-11 711	-32 524	-20 814	-64,0 %
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0	0	

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Sektor for administrasjon og forvaltning		102 871	84 221	88 179	84 966	-3 213	-3,8 %
Sektor for barn, oppvekst og opplæring		412 568	402 409	436 670	430 110	-6 560	-1,5 %
Sektor for helse, omsorg og velferd		485 635	455 584	513 796	495 789	-18 006	-3,6 %
Sektor for samfunnsutvikling		105 406	80 377	80 765	86 056	5 290	6,1 %
Fellesområder		-93 004	19 000	-23 812	-34 256	-10 444	-30,5 %
Sum bevilgninger drift, netto		1 013 476	1 041 590	1 095 598	1 062 665	-32 933	-3,1 %
Herav:							
Avskrivninger		63 413	62 164	71 728	62 164	-9 564	-15,4 %
Motpost avskrivninger		-63 413	-62 164	-71 728	-62 164	9 564	15,4 %
Netto renteutgifter og -inntekter		251	-1 000	3 209	-1 000	-4 209	-420,9 %
Overføring til investering		149	0	11 867	0	-11 867	0,0 %
Avsetninger til bundne driftsfond		39 316	0	8 881	0	-8 881	0,0 %
Bruk av bundne driftsfond		-12 067	-11 437	-30 538	-12 722	17 816	140,0 %
Bruk av disposisjonsfond		-20	0	0	0	0	
Korrigert sum bevilgninger drift, netto		985 847	1 054 027	1 102 179	1 076 387	-25 792	-2,4 %

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Investeringer i varige driftsmidler		160 823	265 304	265 304	175 892	89 412	33,7 %	265 304
Tilskudd til andres investeringer		2 672	250	250	369	-119	-47,7 %	250
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		23 402	3 500	3 500	3 198	302	8,6 %	3 500
Utlån av egne midler		0	0	0	24 715	-24 715		0
Avdrag på lån		0	0	0	0	0		0
Sum investeringsutgifter		186 897	269 054	269 054	204 174	64 880	24,1 %	269 054
Kompensasjon for merverdiavgift		-8 234	-14 920	-14 920	-16 626	1 706	11,4 %	-14 920
Tilskudd fra andre		-28 048	0	0	-4 965	4 965		0
Salg av varige driftsmidler		-13 314	0	0	-1 725	1 725		0
Salg av finansielle anleggsmidler		0	0	0	0	0		0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		-575	-11 000	-11 000	-575	-10 425	-94,8 %	-11 000
Bruk av lån		-138 438	-239 634	-239 634	-175 320	-64 314	-26,8 %	-239 634
Sum investeringsinntekter		-188 610	-265 554	-265 554	-199 212	-66 342	-25,0 %	-265 554
Videreutlån		37 599	50 000	110 000	66 654	43 346	39,4 %	110 000
Bruk av lån til videreutlån		-25 000	-50 000	-110 000	-66 654	-43 346	-39,4 %	-110 000

Årsrapport for 2024

	Note Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Avdrag på lån til videreutlån	12 682	12 200	12 200	13 970	-1 770	-14,5 %	12 200
Mottatte avdrag på videreutlån	-11 405	-12 200	-12 200	-17 413	5 213	42,7 %	-12 200
Netto utgifter videreutlån	13 875	0	0	-3 444	3 444		0
Overføring fra drift	-3 649	-3 500	-3 500	-15 367	11 867	339,1 %	-3 500
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	3 444	-3 444		0
Bruk av bundne investeringsfond	-1 276	0	0	-12 091	12 091		0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0		0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0		0
Dekning av tidligere års udekket beløp	9 896	0	0	22 496	-22 496		0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	4 971	-3 500	-3 500	-1 519	-1 981	-56,6 %	-3 500
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	17 135	0	0	0	0		0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Note Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Sektor for administrasjon og forvaltning	9 107	7 900	7 900	5 698	2 202	27,9 %	7 900
Sektor for barn, oppvekst og opplæring	580	0	0	510	-510		0
Sektor for helse, omsorg og velferd	4 588	10 300	10 300	11 768	-1 468	-14,2 %	9 400
Sektor for samfunnsutvikling	144 462	245 604	245 604	156 345	89 259	36,3 %	246 504
Fellesområder	2 087	1 500	1 500	1 572	-72	-4,8 %	1 500
Investeringer i varige driftsmidler	160 823	265 304	265 304	175 892	89 412	33,7 %	265 304

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Justeringsavtale VA Stensbyhagen		5	0	0	5	-5		0
Justeringsavtale VA Midttun		44	0	0	44	-44		0
Justeringsavtale Askegård		13	0	0	6	-6		0
Justeringsavtale Furumo		0	0	0	64	-64		0
Investeringsstilskudd Kirkelig Fellesråd		1 000	250	250	250	0	0,0 %	250
Aksjer		1 610	0	0	0	0		0
Tilskudd til andres investeringer		2 672	250	250	369	-119	-47,7 %	250

3. Investeringer i aksjer og andeler

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Silogata 20 AS		20 364	0	0	0	0		0
Aksjer		3 038	3 500	3 500	3 198	302	8,6 %	3 500
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		23 402	3 500	3 500	3 198	302	8,6 %	3 500

4. Utlån

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Andre lån		0	0	0	24 715	-24 715		0
Utlån av egne midler		0	0	0	24 715	-24 715		0
Sum del 1-4		186 897	269 054	269 054	204 174	64 880	24,1 %	269 054

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Rammetilskudd		-538 802	-563 542	-558 542	-599 516	40 974	7,3 %	-558 542
Innteks- og formuesskatt		-443 537	-463 914	-463 914	-468 187	4 273	0,9 %	-463 914
Eiendomsskatt		-36 513	-35 000	-40 000	-38 290	-1 710	-4,3 %	-40 000
Andre skatteinntekter		-455	-423	-423	-486	63	14,8 %	-423
Andre overføringer og tilskudd fra staten		-73 458	-71 610	-71 610	-80 088	8 478	11,8 %	-71 610
Overføringer og tilskudd fra andre		-238 563	-141 429	-137 429	-207 445	70 016	50,9 %	-135 128
Brukerbetalinger		-39 177	-39 377	-36 477	-37 341	864	2,4 %	-33 848
Salgs- og leieinntekter		-134 188	-132 885	-132 885	-154 126	21 241	16,0 %	-153 406
Sum driftsinntekter		-1 504 694	-1 448 179	-1 441 279	-1 585 478	144 199	10,0 %	-1 456 871
Lønnsutgifter		726 790	699 406	704 817	780 817	-76 000	-10,8 %	729 746
Sosiale utgifter		178 906	197 746	199 502	208 779	-9 277	-4,7 %	206 971
Kjøp av varer og tjenester		411 561	425 025	430 533	432 392	-1 859	-0,4 %	415 181
Overføringer og tilskudd til andre		83 747	45 541	47 041	82 322	-35 282	-75,0 %	46 872
Avskrivninger		63 413	62 164	62 164	71 728	-9 564	-15,4 %	62 164
Sum driftsutgifter		1 464 417	1 429 881	1 444 056	1 576 039	-131 982	-9,1 %	1 460 933
Brutto driftsresultat		-40 276	-18 298	2 777	-9 439	12 217	439,9 %	4 062
Renteinntekter		-19 862	-20 700	-21 700	-31 227	9 527	43,9 %	-21 700
Utbytte		-20 968	-12 000	-12 000	-12 677	677	5,6 %	-12 000
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0	0		0
Renteutgifter		43 764	68 076	68 076	76 799	-8 723	-12,8 %	68 076
Avdrag på lån		48 761	60 500	56 250	59 983	-3 733	-6,6 %	56 250
Netto finansutgifter		51 694	95 876	90 626	92 878	-2 252	-2,5 %	90 626
Motpost avskrivninger		-63 413	-62 164	-62 164	-71 728	9 564	15,4 %	-62 164
Netto driftsresultat		-51 996	15 414	31 239	11 711	19 528	62,5 %	32 524
Disponering eller dekning av netto driftsresultat								
Overføring til investering		3 649	3 500	3 500	15 367	-11 867	-339,1 %	3 500

Årsrapport for 2024

Avsetninger til bundne driftsfond	39 865	423	423	60 960	-60 537	-14311,2 %	423
Bruk av bundne driftsfond	-12 067	-11 437	-11 437	-30 538	19 101	167,0 %	-12 722
Avsetninger til disposisjonsfond	48 747	47 000	47 000	13 681	33 319	70,9 %	47 000
Bruk av disposisjonsfond	-28 198	-54 900	-70 725	-71 180	455	0,6 %	-70 725
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0		0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	51 996	-15 414	-31 239	-11 711	-19 528	-62,5 %	-32 524
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0		0

Økonomiske nøkkeltall og KOSTRA-tall

Netto driftsresultat ble minus 11,7 millioner kroner, som er en forverring sammenlignet med 2023. Netto driftsresultat på minus 0,75 % av brutto driftsinntekter er også et resultat dårligere enn normen på 1,75 % over tid.

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter viser hvor stor andel av kommunens driftsinntekter som gjenstår etter at driftsutgifter og netto finansutgifter er dekket inn. Nøkkeltallet kalles for resultatgrad, og er det viktigste nøkkeltallet i kommuneøkonomien. Netto driftsresultat er ikke et regnskapsmessig resultat, som er resultatet etter fondsbruk og avsetninger i tillegg. Resultatet for 2024 på minus 0,4 % er regnet fra kommunens og tilhørende konsernfunksjoner i form av datterselskaper og deleide selskaper. Resultatet for 2024 er dårligere enn normen for kommuner, og også dårligere enn vedtatt handlingsregel for inneværende økonomiplanperioden.

Kommunens samlede gjeld er på om lag 2,165 milliarder kroner. Denne er økt 332 millioner kroner det siste året. Det er tatt opp lån til både startlån, 60 millioner kroner (videreutlån) og investeringer, 239 millioner kroner i 2024. Netto lånegjeld per 31.12.2024 er om lag 1,426 milliarder kroner, som er 89,1 % av brutto driftsinntekter. Dette er en reduksjon fra 2023 i inneværende økonomiplanperiode. Dette ligger innenfor den økonomiske handlingsregelen. Handlingsreglene som er vedtatt, indikerer mål om nedgang i netto lånegjeld målt i forhold til omsetningen, og måltallet er mindre enn 100 % av brutto driftsinntekter. Dette nivået ble nådd i 2020.

Disposisjonsfond er frie fondsmidler, og som kan disponeres av kommunestyret. Vi har totalt 169,3 millioner kroner på slike fond, og dette utgjør 10,6 % av brutto driftsinntekter. Dette er bedre enn vedtatt handlingsregel på minst 10 %, men er redusert fra 15,2 % i 2023. Ambisjonene for inneværende økonomiplanperiode er å holde andelen på 15 %.

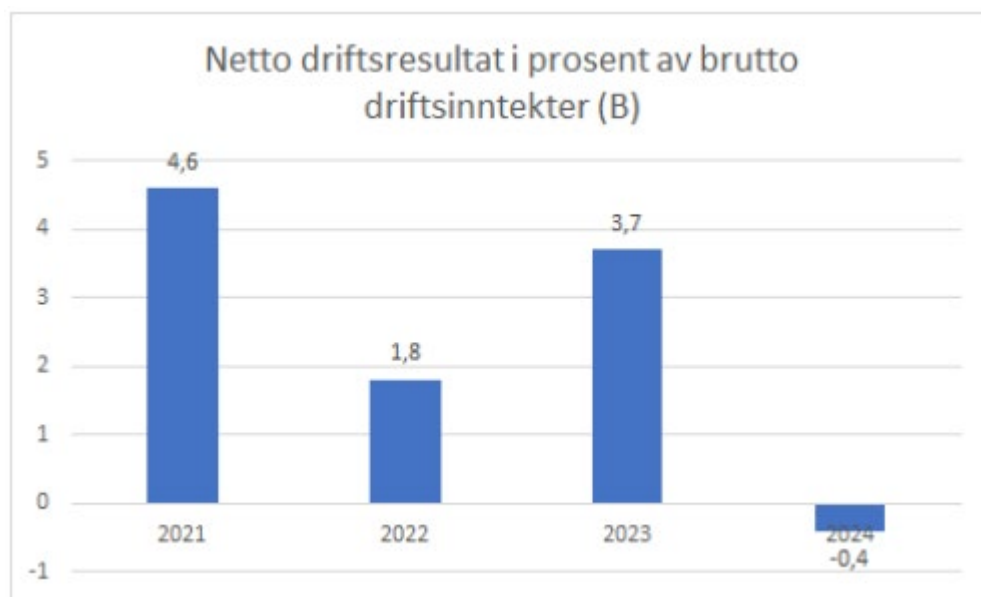
En viktig handlingsregel, som kommunestyret har vedtatt, er at de løpende driftsinntektene skal være store nok til å dekke de løpende driftsutgiftene. I det ligger at det ikke skal være nødvendig å bruke fond for å finansiere ordinær drift. I økonomiplanperioden er det lagt opp til at utgiftsnivået skal tilpasses

dette inntektsnivået. Det har vært nødvendig å ta grep for å få dette til. For 2024 er det benyttet fond for å dekke ordinære driftsutgifter. Dette utgjør 57,5 millioner.

Handlingsreglene om finansiering av investeringer, omfatter alle former for investeringer, også de som ikke er anleggsinvesteringer. Her er måltallet 85 % for planperioden 2024–2027. For 2024 er nøkkeltallet 86,7 %.

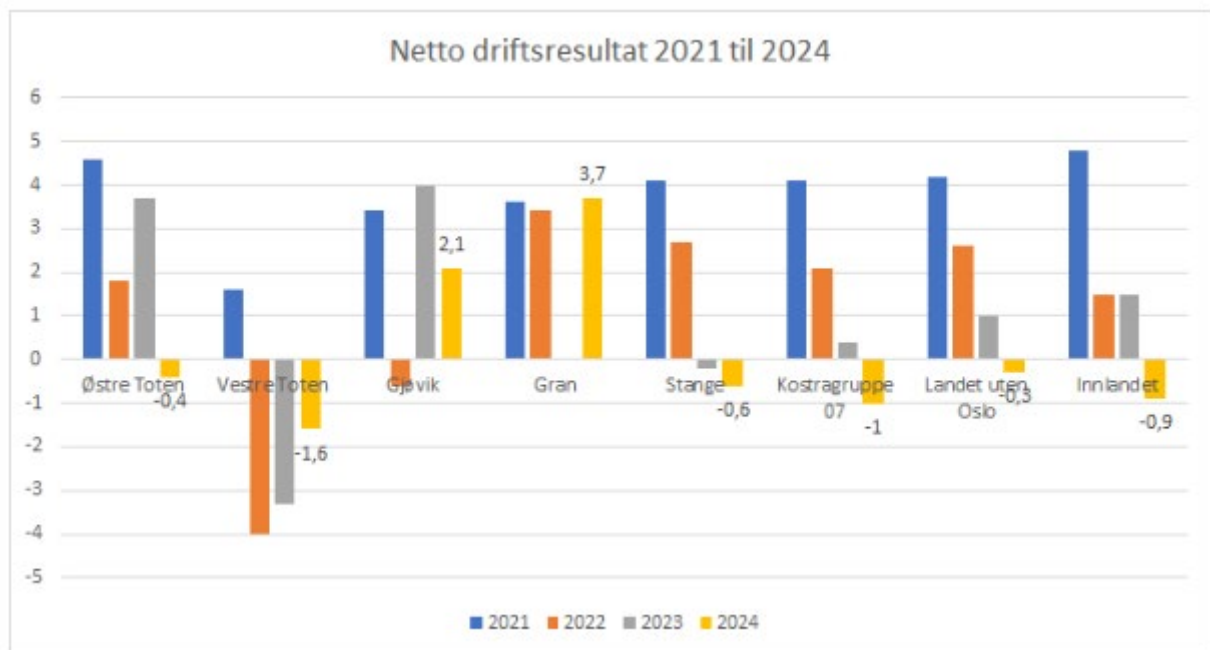
Det siste økonomiske nøkkeltallet for våre handlingsregler er hvor store brutto finansutgifter skal være målt opp mot brutto driftsinntekter. Måltallet er 7 %. For 2024 er oppnådd måltall 7,9 %, og dette er samme måltall som er satt opp i budsjettet for 2024. Mindre realisert netto låneopptak enn budsjettet i 2024. Ubrukt låneopptak plasseres på rentebærende konto. For året 2024 betaler kommunen minimumsavdrag i henhold til de krav som gjelder. For 2024 betalte vi 60 millioner kroner i avdrag.

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter:

Denne grafiske framstillingen viser utvikling i netto driftsresultat for periode 2021–2024, og omfatter kommunen som såkalt konsern. Tallene er hentet fra KOSTRA-rapporteringen til SSB. Det er med andre ord et avvik mellom resultat for kommunen som selskap og kommunen som konsern, jamfør omtale av kommunens handlingsregler ovenfor.

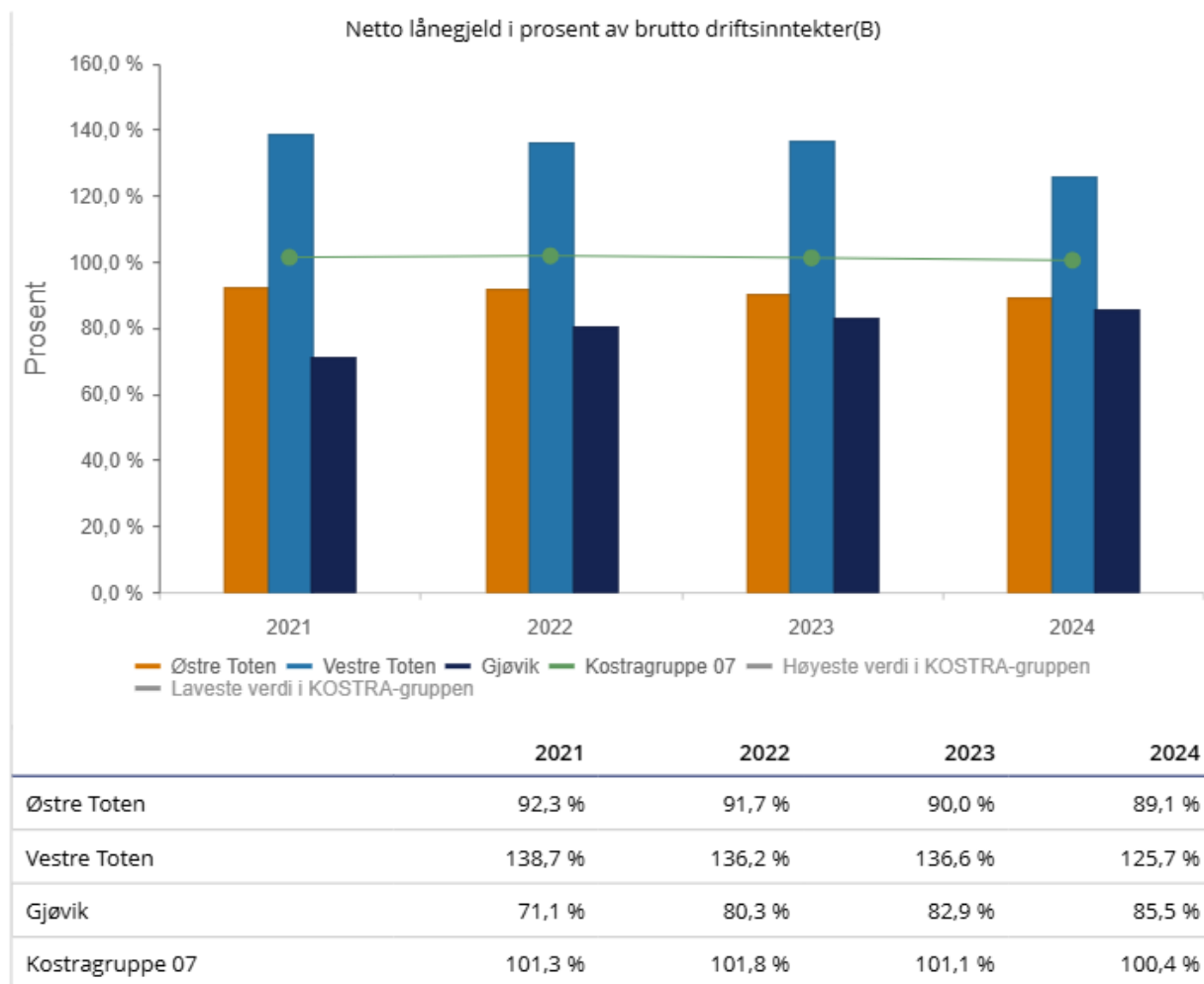
Netto driftsresultat prosent av brutto driftsinntekter – sammenligning med andre:

Dette er konserntall, og ikke kun for kommunen som eget selskap.

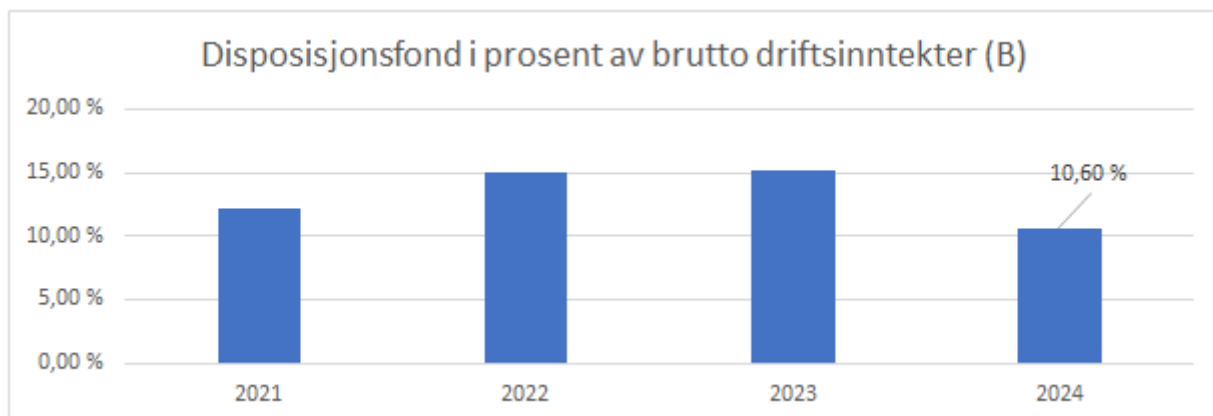
Denne oversikten over utviklingen av netto driftsresultat over tid for hele kommunesektoren, inkludert den kommunegruppa som Østre Toten tilhører, kommunene i Innlandet og noen kommuner i nærheten, viser at det er en fallende trend på resultat fra 2023 til 2024. For 2024 ligger Østre Toten på samme nivå som KOSTRA-gruppe 07. Fra år til år vil det være individuelle forskjeller fra kommune til kommune.

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter:

Denne grafiske framstillingen illustrerer at kommunen har investert mye de siste årene, og at lånegjelden har økt betraktelig. Det er imidlertid flere formål med investeringer, og det er også nødvendig å finansiere store deler av investeringer med lån. Til slutt er det en forutsetning at kommunen har driftsøkonomi til også å betjene gjeld. Kommunens lånegjeld i 2024 er betjent med om lag 6,2 % av brutto driftsinntekter.

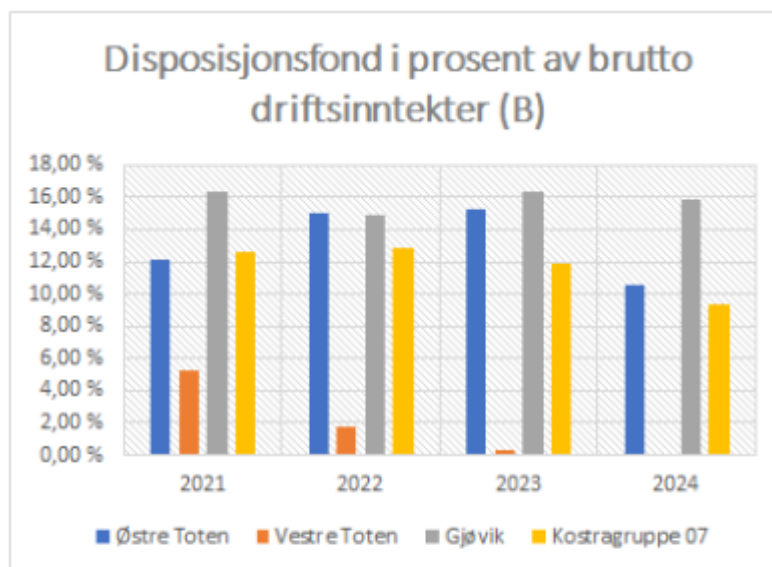
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter:

Oversikten viser at kommunen har opparbeidet seg en driftsreserve i løpet av de fire siste årene.

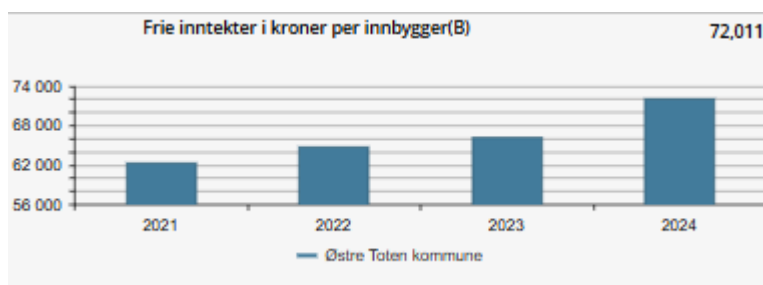
Disposisjonsfond er 31.12.2024 på 169,3 millioner kroner. Disse midlene er knyttet til fremtidige amortiserte pensjonsforpliktelser.

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter – sammenligning med andre:

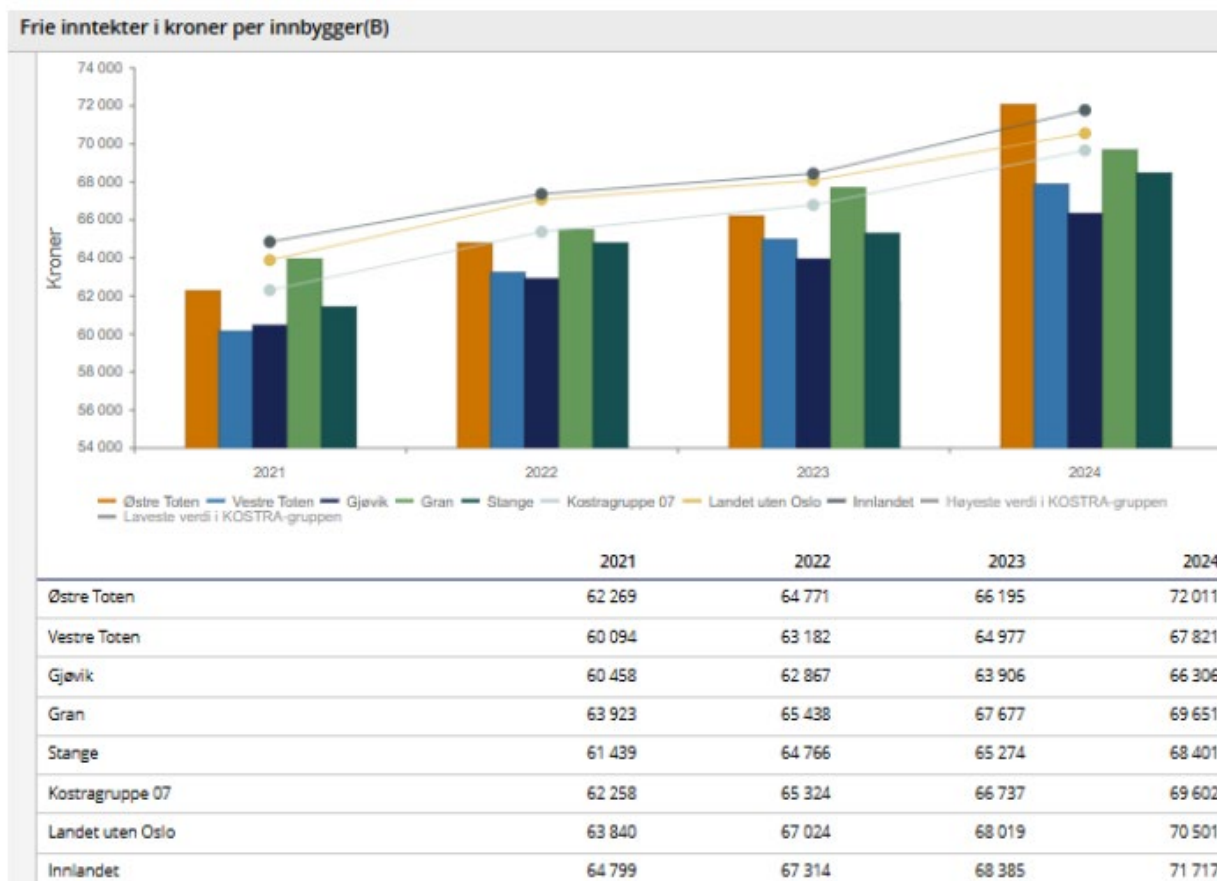

	2021	2022	2023	2024
Østre Toten	12,10 %	15,00 %	15,20 %	10,60 %
Vestre Toten	5,30 %	1,80 %	0,30 %	0,10 %
Gjøvik	16,40 %	14,90 %	16,40 %	15,90 %
Kostragruppe 07	12,60 %	12,80 %	11,90 %	9,30 %

Frie inntekter:

Framstillingen viser frie inntekter i kroner per innbygger for årene 2021–2024. Frie inntekter består av skatt- og rammetilskudd kommunen mottar fra staten årlig. Denne endringen skyldes endringer i demografi og tilskudd i forbindelse med uværet "Hans".

Frie inntekter i kroner per innbygger, justert for utgiftsbehov i den enkelte kommune og for lønns- og prisvekst (deflator).

Østre Toten kommune har 15,7 % vekst i perioden og Vestre Toten kommune har 12,9 % vekst i perioden, mens gjennomsnittet for landet, utenom Oslo, er 10,4 % og for gjennomsnittet i kostragruppe 7 er veksten 11,8 %. Gjennomsnittlig vekst for innlandskommunene i perioden er 10,7 %.

Framtidsperspektiv

Kommunen er inne i en utfordrende tid i forhold til økonomiske resultater. For 2024 ble netto driftsresultat negativt med 11,7 millioner for "kommunekassa" og minus 6,7 millioner for kommunekonsernet. Dette skyldes bortfall av ekstra skatteinntekter som tidligere har tilkommet mot slutten av året. I tillegg ser vi at behovet for ressurskrevende tjenester øker i omfang. Vi ser også at det er økende behov for styrkede tiltak i barnehage og grunnskole, da flere barn trenger ekstra oppfølging. Kommunens overforbruk er egentlig 44 millioner når vi ser på bruk av disposisjonsfond. Denne hastigheten må korrigeres fremover.

I økonomiplanen for perioden 2024–2027 er det lagt opp til en gradvis og trinnvis tilpasning av de løpende driftsutgiftene til de forventede driftsinntektene som kommunen kan regne med å få i tiden framover. Vi jobber løpende med å hensynta endringer i budsjettet i forhold til utviklingstrekkene og satsningsområdene i kommunen. Prognosemodellene fra KS legges til grunn for våre budsjetter.

Det kommer til å bli endringer, og det vil nok merkes, samtidig som flere vil synes at det smerter. Vi mottar frie inntekter i forhold til folketall og demografi. Når dette endrer seg, så endres også kommunens oppgaver samtidig som de frie inntektene endrer sammensetning og nivå. Det er likevel et mål om at kommunen fortsatt skal tilby gode tjenester for innbyggerne.

Også kommuneøkonomien har hatt usikre tider i 2024, noe som også vil vedvare i 2025. Vi har ekstra utgifter i forbindelse med noe høyere rentekostnader, prisvekst, lønnsoppgjør og pensjonsreguleringer. Verdensøkonomien er preget av usikkerhet, knyttet til renteøkning, prisstigning og den spesielle sikkerhetssituasjonen som vi befinner oss i. Det er krig i Europa, krig i verden og ny president i USA.

Forventing om å få pris- og lønnsvekst under kontroll ligger til stede, men det dukker stadig opp flere og flere yrkesgrupper som det er krevende å rekruttere fra. Dette kan medføre at oppgaver ikke blir løst og utført for fremtiden, da antall hender og hoder er mangelvare.

Utfordringene fremover

I årene fremover vil handlingsrommet kunne bli mindre. Det blir flere eldre, som vil gi en vekst i utgifter til helse- og omsorgstjenester og til pensjonsutbetalinger. For kommunene vil dette bety vekst i utgifter til pleie- og omsorgstjenesten, og at arbeidskraftbehovet øker innenfor sektoren. Samtidig vil det bli relativt færre i yrkesaktiv alder, som også betyr at veksten i skatteinntekter vil avta.

For at innbyggerne også på lang sikt skal kunne få gode velferdstjenester, må det gjøres grep. Slik kan regjeringens strategier for å møte utfordringene oppsummeres:

- verdiskaping og jevn fordeling sikres gjennom at flest mulig er i arbeid
- en effektiv og fremtidsrettet offentlig sektor
- klima- og miljøutfordringene må møtes med en offensiv politikk
- økning av pensjonsalder
- bekjempelse av utenforskap
- sikkerhetspolitisk oppbygging/beredskap

Norge har et godt utgangspunkt for å møte de langsiktige utfordringene. I internasjonal sammenheng har vi en svært god statsfinansiell situasjon, vi har høy sysselsetting og lav ledighet, vi har et høyt utdanningsnivå og god omstillingsevne, og vi har gode velferdsordninger og jevnere fordeling mellom innbyggerne.

For å møte samfunnsutfordringene må vi jobbe smartere. Innovasjon, digitalisering og bruk av ny teknologi er helt sentralt. Regjeringen vil legge til rette for at innovasjon kan skje gjennom å gi

kommunene handlingsrom og incentiver til å innovere. Kommunesektoren må ha god økonomi for fortsatt kunne gi gode tjenester og satse på fremtidens løsninger. Dette oppnås best med mer rammefinansiering og mindre øremerking, slik at kommunene kan finne lokalt tilpassede løsninger og beholde gevinsten når ting gjøres smartere. Den statlige styringen av kommunesektoren bør baseres på mer målstyring og mindre detaljstyring. Regjeringen ønsker å sette overordnede mål, og har tillit til at kommunene finner gode måter å nå disse målene på.

Kommunens utviklingsfond:

Østre Toten kommune har et utviklingsfond som kan gi økonomisk støtte til prosjekter som fremmer bosetting, næringsutvikling, sysselsetting og stedsutvikling. Det kan søkes om midler hvis man har en plan for utvikling av lokalsamfunnet, nyetableringer innen næringslivet eller for samarbeid og vekst. Fondets størrelse pr. 31.12.24 var på ca. 1,1 million kroner. For nærmere regler og søknadsskjema, se vår hjemmeside: [Søke midler fra utviklingsfondet - Østre Toten kommune](#)

Bevegelsene til utviklingsfondet i 2023 og 2024:

FONTENEHUSET GJØVIK AS budsjvedtak komm styre 7 des 20	2023	148 700,00
STIFT TOTEN ØKOMUSEUM/HISTORIEL MEDLEMSK	2023	315 000,00
ØSTRE TOTEN NÆRINGSFORUM	2023	195 000,00
OL- TOTENTROLL	2023	110 000,00
Renter gavefond	2023 -	121 340,00
Saldo 311223	-	2 946 072,37
OL- TOTENTROLL	2024	125 000,00
TOTEN HISTORIELAG	2024	315 000,00
Ks-sak 47/24 helt på jordet	2024	180 000,00
JVB Buss - ikke bokført	2024	500 000,00
Helt på jordet (vedtak 2024)	2024	300 000,00
Tilføring av midler konsesjonskraft 2024	2024 -	485 773,00
Renter Gavefond - anslag 4,5%?	2024 -	100 000,00
Saldo pr 311224	-	2 111 845,37

Den disponible saldoen er 1 111 845 kroner.

Regjeringens kommuneproposisjon. Her sier regjeringen blant annet:

Regjeringen vil gjennom en helhetlig politikk for kommunesektoren legge til rette for at kommuner og fylkeskommuner over hele landet skal være i stand til å tilby nødvendige og tilpassede velferdstjenester. Regjeringen vil legge til rette for at folk kan bo der de vil, gjennom å sikre gode grunnleggende tjenester i hele landet.

Kommunene har ansvar for mange av de viktigste velferdsoppgavene, og bidrar derfor avgjørende til å redusere ulikhet og levekårsforskjeller både i by og land i hele Norge. Kommunesektoren spiller også en viktig rolle for å nå våre ambisiøse klimamål og motvirke sentraliseringen. Norge er organisert slik at vi opprettholder et sterkt lokalt folkestyre, bosetting over hele landet, rettferdig fordeling og høy tillit til institusjonene i samfunnet.

Rammefinansiering skal fortsatt være bærebjelken i finansieringen av kommunesektoren. Kommunenes inntektssystem skal brukes til å utjevne de økonomiske forskjellene mellom kommunene, og det samlede finansieringssystemet skal sikre at forholdet mellom inntekter og faktiske oppgaver samsvarer bedre.

Gode fellesskapstjenester som er tilgjengelig for alle skal redusere forskjeller og forebygge ensomhet. Bykommuner har en sentral rolle i dette arbeidet. Forskjeller i levekår mellom fattige byområder og resten av landet øker. Regjeringen vil ta tak i utfordringer knyttet til levekår, sosial mobilitet og barnefattigdom i byene.

Kommunedirektørens internkontroll

I Østre Toten kommune foretar enhetene årlige risikovurderinger innenfor sine områder.

Årsberetningen skal inneholde redegjørelse for den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling (kommunelovens § 14-7 e) og hva kommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringslovens § 26 (kommunelovens § 14-7 f).

Kommunelovens kapittel 25 om internkontroll:

§ 25-1 Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen

Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren

a) utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering

b) ha nødvendige rutiner og prosedyrer

c) avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik

d) dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig

e) evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

§ 25-2 Rapportering til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og statlig tilsyn

Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året

Kommunedirektørens egenvurdering av internkontrollen

Dokumentet «Slik styres internkontrollen i Østre Toten kommune» beskriver kommunedirektørens overordnede styring av internkontrollen. Kommunedirektøren har et ansvar for å etablere og følge opp at kommunen har et tilfredsstillende system for dette.

Internkontroll omfatter de systemer og rutiner som kommunedirektøren etablerer for å sikre tilstrekkelig styring, måloppnåelse og regeletterlevelse. Internkontrollen skal også sikre at kommunen er gjenstand for betryggende kontroll.

Når virksomhetene gjennomfører risikovurderinger og rapporterer på status i forbindelse med årsrapporten, bidrar dette til bedre styring og kontroll. Derfor er bruk av risikovurderinger som verktøy viktig for god internkontroll. Her vurderes risiko mot manglende oppfølging av lov og forskrifter, som for eksempel mangler eller svikt i tjenestene og uønskede hendelser.

God internkontroll krever et kontinuerlig fokus, og dette følges opp som en del av den løpende lederopplæringen der rolle og ansvar avklares. Selv om kommunedirektøren har ansvar for å ivareta et tilfredsstillende system, er det også forventet at ledere ellers og den enkelte medarbeider forstår viktigheten av å oppdatere seg selv og andre der man har muligheten. Dette gjelder både evne og vilje til å rapportere, men også å bidra til en kultur for erfaringsdeling. Kommunen sitt verdigrunnlag understøtter dette.

Compilo er det elektroniske verktøyet for dokument- og avvikshåndtering som Østre Toten bruker, og rutiner for bruk utvikles kontinuerlig. Kontinuerlig opplæring sikrer at alle brukere forstår systemet og

bruker det riktig. Økt intern kompetanse vil bidra til at organisasjonen kan dra nytte av systemet på en enda bedre måte.

Kvalitetssystemet er tilgjengelig så lenge man har tilgang til elektronisk behandling. Der dette ikke er mulig skal håndteringen skje i linjen på de medier eller fora som er tilgjengelig.

Å håndtere avvik på en god måte er avgjørende for kontinuerlig forbedring og sikker drift. For å håndtere avvikene så godt som mulig er det etablert kvalitetsutvalg i kommunalområdene. Disse utvalgene bidrar til at kommunen som organisasjon ivaretar helhet og utvikling, og kan fokusere på å identifisere trender, analysere avvik og foreslå forbedringstiltak.

Kvalitetsarbeid

Kommunen nytter kvalitetssystemet Compilo for å gi organisasjonen mulighet til å jobbe systematisk med kvalitetsarbeid. ROS-modulen, et verktøy for risiko- og sårbarhetsanalyser, er tatt i bruk sammen med behandling av avvik, og benyttes mye innen HMS-området. Det foretas kontinuerlig kompetanseheving på både bruk av systemet og forståelse av hvorfor dette er viktig

Avviksrapportering er en sentral del av internkontrollen. Avvikshåndtering handler om å oppdage, melde, rette opp og forebygge uønskede hendelser på arbeidsplassen. At de ansatte tør og kan si ifra om slike uønskede hendelser er også viktig for arbeidsmiljøet.

Leders avviksbehandling

Et avvik eller forbedringforslag som meldes inn fra en ansatt, går automatisk til nærmeste leder. Organisasjonskartet benyttes for å sikre at rett leder alltid får tilsendt egne ansattes rapporterte avvik. Dette sikrer at rett leder blir informert og kan iverksette korrigerende tiltak i egen virksomhet. Kvalitetssystemet legger til rette for at ledere følger opp avvik og henter informasjon om forbedringene som ligger i avviksmeldingene.

Ledere kan følge opp og utbedre avvikene gjennom kommentarer og faktiske oppgaver, tiltak eller endringer, som for eksempel å endre på rutinene eller innføre nye hjelpemidler og utstyr. God håndtering av avvik og forbedringsforslag gir organisasjonen endringskompetanse og utvikling.

Kategorifordelingen på avvik 2024 sammenlignet med 2023

Det ble rapportert 2662 avvik i 2024 sammenlignet med 753 avvik i 2023.

Kategorier	Antall	Høy alvorlighet	Middels alvorlighet	Lav alvorlighet
Årstall	2023/2024	2023/2024	2023/2024	2023/2024
Organisasjon/internt Hendelser og situasjoner knyttet til interne forhold på arbeidsplassen. Dette kan være seg samarbeid, organisering, avtaler osv.	182 /255	27/41	58/113	97/101
HMS Hendelser og situasjoner knyttet til helsen, miljøet eller sikkerheten til	993/890	305/223	323/266	365/401

de ansatte. Videre også hendelser som vedgår det indre eller ytre miljø på arbeidsplassen. For eksempel skade på utstyr, miljøutslepp, skade på ansatt osv.				
Tjenestemottaker (helse og mestring) Hendelser og situasjoner som angår tjenestemottagere. For eksempel brukere, pasienter og lignende.	384/1371	76/136	155/685	153/550
Tjeneste/bruker (felles) Hendelser og situasjoner som angår tjenestemottagere. For eksempel elever, pasienter og lignende.	323/419	75/74	125/176	123/169
Tjenestemottaker (oppvekst og velferd) Hendelser og situasjoner som angår tjenestemottagere. For eksempel barn, elever og lignende.	29/25	6/1	9/10	14/14
Personvern/informasjonsikkerhet GDPR Hendelser og situasjoner som omhandler brudd på personvern/informasjonsikkerhet GDPR.	104/112	25/21	46/59	33/32

Av HMS-avvik er det 574 avvik sammenlignet med 756 avvik i 2024, som omhandler vold og trusler mot ansatte. Det er viktig å jobbe systematisk etter forskriften om forebygging av vold og trusler på arbeidsplasser og avdekke hvilke risiko som finnes på arbeidsplassen.

Av tjenestemottaker-avvik (helse og mestring) er de fleste av avvikene fordelt på legemiddel, fall/uhell og bruker/pasient fremviser utagerende adferd. Økning av avvikene handler om at alle tjenesteavvik skal registreres og behandles i kvalitet og avvikssystemet.

Av tjeneste/bruker-avvik (felles) er de fleste av avvikene fordelt på saksbehandling, IT teknisk/møterom, ledelse/personal/økonomi.

Av personvern- og informasjonssikkerhet-avvik er det flere av avvikene som er feil kategorisert, og/eller hendelser som ikke førte til brudd på personvern/informasjonsikkerhet.

Risiko

En sentral del av arbeidet med betryggende kontroll er risikobasert ledelse, som innebærer kartlegging og vurdering av risikoer i organisasjonen. Det gir et grunnlag for tiltak som kan redusere risiko og sikre bedre kontroll.

Metoden inkluderer systematisk gjennomgang av hendelser, avvik eller svikt som har skjedd eller kan oppstå. Farer identifiseres, og forebyggende tiltak vurderes og iverksettes.

Arbeidet med risikobasert ledelse skal gi organisasjonen et godt grunnlag for å iverksette risikoreduserende tiltak. Risikobasert ledelse gir organisasjonen muligheten til å forebygge avvik, ulykker og uønskede hendelser. Det bidrar til å skape en bevissthet blant ledere og ansatte om risikoer i det daglige arbeidet. Ved å gjennomføre risikoanalyser kan organisasjonen kontinuerlig forbedre prosesser og sikre tryggere drift.

Det er 57 aktive risikoanalyser i kvalitetssystemet, 26 flere analyser i forhold til 2023. Risikoanalyser er en strukturert og systematisk gjennomgang av hendelser, avvik eller svikt i tjenestene eller organisasjonen som har eller kan oppstå. Risikoanalyser er en god måte å bevisstgjøre ledere og ansatte på risiko og konsekvenser som kan oppstå i det daglige arbeidet.

Risikovurdering og internkontroll

Virksomheter i Østre Toten kommune prioriterer risikoer basert på hvor de opplever risikoen som størst. Dette er en viktig del av evalueringsfasen i årshjulet for kommunen. Risikovurderingene rapporteres normalt fra sektorene/enhetene til kommunedirektøren i forbindelse med årsrapporteringen. Tjeneste- og virksomhetsleder følger opp risikovurderingene og iverksetter nødvendige tiltak. Kommunalsjefer følger også opp tjenestoområdene gjennom løpende lederoppfølging.

Dokumenthierarki

Det er besluttet å utarbeide et dokumenthierarki for Østre Toten kommune, som skal bidra til økt kvalitet og styring. Dette arbeidet er påbegynt og er ikke slutført. Vil bli en del av internkontrollarbeidet i 2025.

Rutiner og dokumentasjon

Det jobbes kontinuerlig med å forbedre rutiner og dokumentasjon. Rutiner og dokumentasjon skal oppdateres jevnlig.

Reglementer

Generelt er det behov for en gjennomgang og forbedringer av reglementer i kvalitetssystemet Compilo, og det er gjennomført flere forbedringer i 2024. Dette blir også en del av arbeidet med dokumenthierarkiet.

Delegering

Kommunen benytter KF Delegeringsreglement fra Kommuneforlaget (KF), [som er publisert på kommunens hjemmeside](#). I forbindelse med OU-prosjektet er det utarbeidet et nytt administrativt delegeringsreglement.

Rapportering

Støttesystemet Framsikt gir organisasjonen muligheten til å samle, analysere og presentere data på en mer effektiv måte, og kvalitetssystemet Compilo er et verktøy for å håndtere avvik, forbedringforslag og kvalitetsarbeid. Det kreves kontinuerlig opplæring for å sikre at alle brukere forstår systemet og bruker det på riktig måte. Økningen i intern kompetanse vil bidra til at organisasjonen kan dra nytte av systemene på en enda bedre måte.

Tilsyn og oppfølging av tilsyn fra myndigheter i 2024

Tilsynsmyndighet	Tema	Forespørsel, besøk, rapport	Status
Statsforvalter	Landsomfattende tilsyn med barne- og avlastningsboliger	Besøk	Påpekning. Tiltak er gjennomført. Avviket er nå lukket av statsforvalter.
Barnehagemyndighet i Vestre Toten	Barnehageloven	§ 43 plikten til å straks varsle, undersøke og sette inn tiltak dersom en som jobber i barnehagen, krenker ett eller flere barn.	Barnehagemyndighet i Vestre Toten utfører tilsyn i Østre Toten kommune og omvendt. Gjennomført i to barnehager (en privat og en kommunal). Ingen avvik, tilsynet er avsluttet.
Miljørettet helsevern IKS	Tilsyn med sikkerhet på uteområdet og førstehjelp etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.	Alle kommunale og private barnehager hadde tilsyn. § 4 Internkontroll, § 9 Utforming av uteområdet, § 14 Sikkerhet og beredskap, § 15 Førstehjelp	Tilsynet er avsluttet etter retting av avvik.
Statsforvalter	Kommunens ansvar for et helhetlig krisesentertilbud	Alle kommunene i Gjøvik-regionen fikk tilsyn fordi vi er eiere/brukere av Gjøvik krisesenter.	Noen punkter til forbedring. Tiltak er gjennomført og meldt tilbake i egen tiltaksplan. Tilsynet er avsluttet.
Utdanningsdirektoratet	Barnehagens bruk av tilskudd og foreldrebetaling	Hvorvidt kostnader på BASIL-post 6010 – avskrivning transportmidler-gjelder godkjent barnehagedrift, jf. barnehageloven §	Avsluttet (ingen avvik)

		23. Tilsyn i en privat barnehage.	
Arbeidstilsynet	Ansattes arbeidsmiljø, med vekt på psykososialt, ergonomisk. vold og trusler på arbeidsplassen	3 tilsyn i helse og mestring	16 pålegg. Alle lukket inne frist.
Statsforvalter	Spesialpedagogisk hjelp og internkontroll	Tilsynet ble gjennomført ved digitale møter.	6 pålegg etter kommuneloven iht. §25, om internkontroll (manglende ros-analyse). Avvikene er lukket og godkjent.
Arbeidstilsynet	Psykososiale og organisatoriske faktorer som kan gi psykiske plager og/eller muskel-og skjelettplager	Dokumenttilsyn	5 pålegg. Retting er under arbeid (frist 01.06.25)
Statsforvalteren	Landsomfattende tilsyn på undersøkelsessaker	Egenvurderingstilsyn	Avvik. Det er utarbeidet tiltak og laget plan for arbeidet. Arbeidet skjer i 2025. Nytt egenvurderingstilsyn innen 1 år.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

HMS-arbeidet gjennom AMU-strukturen er viktige arenaer for å styrke partssamarbeid på arbeidsplassene. Det å styrke rolleforståelsen i AMU er et kontinuerlig arbeid i tjenestene. Det er etablert system og struktur for å sikre utvikling og vedlikehold i partsarbeidet.

HMS-arbeidet er en del av lederskapet i organisasjonen. Faktorene i et arbeidsmiljø er viktig og det sees i sammenheng med 10-faktor.

I kvalitetssystemet (Compilo) er det laget årshjul for HMS-aktiviteter på overordnet nivå. Det er rapportert inn 890 HMS-avvik, herav 23 avvik på ulykke/uhell med personskade, og vold og trusler mot ansatte er en stor andel av HMS avvikene.

40 timers grunnkurs i HMS er gjennomført hel-digitalt i 2024 gjennom KS læring. Bedriftshelsetjenesten ble brukt etter behov, samt i tråd med pålagte lovkrav i organisasjonen.

Etikk og verdigrunnlag

Årsberetningen skal inneholde redegjørelse for tiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard (kommunelovens §14 -7 d).

Østre Toten kommunes etiske retningslinjer gjelder for medarbeidere og folkevalgte, og ble vedtatt i kommunestyret september 2015, og er til revidering. Dette arbeidet er i slutfasen, og nye etiske retningslinjer ble vedtatt i 2024.

Det forventes at medarbeidere i Østre Toten kommune:

- er kjent med kommunens verdier og legger dette til grunn i alt sitt arbeid
- opptrer saklig, med respekt og på en profesjonell måte både internt og eksternt og tar avstand fra og bekjemper enhver uetisk forvaltningspraksis
- avstår fra handlinger som kan skade kommunens omdømme og tillit
- tar ansvar for at kritikkverdige forhold blir varslet og endret
- overholder lover, forskrifter, reglementer og vedtak som er truffet

Kommunen har et verdigrunnlag som skal støtte opp om den samfunnsutviklingen vi ser og fremtidens Østre Toten kommune. Verdigrunnlag for Østre Toten kommune vektlegger, stolthet, mot, handlekraft og samarbeid.

Det skal kjennetegne oss som er ansatte, hvordan vi samhandler for å løse de viktige oppgavene. Det skal være førende for hvordan vi jobber i kommunen, hvilke valg vi tar og hvordan vi opptrer ovenfor kolleger.

Verdigrunnlaget vårt er:

- *Vi er stolte av å jobbe i Østre Toten kommune, hvor vi møter utfordringer med mot og optimisme.*
- *Vi tør å utfordre oss selv og hverandre, tenke nytt og bry oss.*
- *Vi er profesjonelle og samarbeider om gode løsninger.*
- *Vi skal skape gode tjenester sammen med innbyggerne*

Sykefravær

Sykefraværet for hele organisasjonen ble 9,2 % i 2024, og det er en nedgang på 0,2 % fra 2023.

Fordeling av fraværet er følgende:

- korttidsfravær til og med 16 dager 2,3 % (2023 hadde 2,6 %)
- langtidsfravær fra og med 17 dager 6,9 % (2023 hadde 6,9 %)

Nedgangen i fraværet er på korttidsfravær, men langtidsfraværet er stabilt høyt.

Sykefravær 2021–2024 fordelt på sektor:

Sektoroversikt fravær i prosent:

Sektor	2021	2022	2023	2024
Helse og omsorg	13,7	12,9	11,8	11,8
Oppvekst	8,4	9	9,4	8,2
Samfunn	5,6	7,2	5	7,3
Stab og støtte	4,1	4,2	3	2,5
Totalt	9,8	10	9,4	9,2

Figur: Utviklingen av fravær pr sektor i prosent

Sektor	Resultatenhet	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Oppvekst	Barnehagene	9,6	8 %	10,3	14	14,2	12,4	12,8
Oppvekst	Barnevernstjenesten	6,2	4,5	6,6	3,3	10,5	13,8	7,8
Oppvekst	Helsestasjonstjenesten	8,4	10,4	14,4	8,6	6,6	6,5	14,8
Oppvekst	Grunnskolen	6,5	7,1	7,4	7,2	7,9	8,9	6,6
Oppvekst	Læringssenteret	2,2	5,5	4	3,6	2,7	4,8	6,5
Oppvekst	PP tjenesten			4,6	4,3	7,3	6,3	12,7
Samfunnsutvikling	Brannvesen	7,6	6,3	0,9	0,7	0,8	0,8	0,8
Samfunnsutvikling	Vann og avløp	3,3	3,7	6,5	3,7	7,3	4,4	7,8
Samfunnsutvikling	Bygg og Eiendom	7	5,8	7,2	9	9,9	7	9,9
Samfunnsutvikling	Kultur	4,7		2,5	1,4	3,4	2,3	2,9
Samfunnsutvikling	Plan og næring	7,8	7,9	5,1		3,3	6,3	8,4
Stab og støtte	Stab og Støtte	4,2	3,4	2	4,1	4,2	3	2,5
Helse, omsorg og velferd	Heldøgntjenester	11,1	13,8	12,5	15,4	16,1	12,7	10
Helse, omsorg og velferd	Hjemmetjenester	15,3	11,6	12,2	15,5	17,5	13,5	18
Helse, omsorg og velferd	Tildeling og boligkontor	6,3	11	8,4	8,2	7,8	8,6	6,4
Helse, omsorg og velferd	Helse og mestring	12,9	12,2	13,6	16,2	10,9	13,8	10,6
Helse, omsorg og velferd	NAV	10,7		0,5	5	0,5	1	6,2
Helse, omsorg og velferd	Rus og psykisk helse				10,6	11,2	11,2	9,7
	Østre Toten kommune	8,3	8,9	8,7	9,8	10	9,4	9,2

Figur: Utviklingen av fravær fra 2018 til 2024 i prosent.

Fraværet er for høyt, men vi fortsetter nedgangen fra 2022. Det er et vedtak fra kommunestyret at kommune skal ned 1 prosent poeng fra 2023 som tilsvarer et måltall på 8,4 % . Dette tilsvarer en nedgang på 2475 dagsverk i hele kommunen. Faktisk nedgang fra 2023 til 2024 ble ca. 500 dagsverk.

Kommunedirektøren har iverksatt kompetansehevende tiltak for alle ledere, samt oppfordrer til tett partssamarbeid på arbeidsplassen for å øke muligheten for å lykkes for 2025. Tiltak vil baseres på egen arbeidsmiljøundersøkelse som gjennomføres mars 2025, i tillegg til de behovene organisasjonen ser nødvendig i egne tjenester. Arbeidet skal følges tett i lokale AMU.

Vi har kunnskap om hva som øker nærværet og den skal anvendes i dette arbeidet. Vi ser at når systemet og rutiner praktiseres, bygges kultur og holdninger i organisasjonen. For å få til en varig endring, fortsettes det å gjenta og repetere tema på alle nivåer i organisasjonen.

Likestillingsrapport

Formål og bakgrunn

Likestilling blant ansatte er en grunnleggende verdi i vår kommune og en forutsetning for et rettferdig og inkluderende arbeidsmiljø. Som arbeidsgiver har vi et ansvar for å fremme likestilling og motarbeide diskriminering på alle nivåer i organisasjonen. Denne likestillingsrapporten har som mål å gi en oversikt over vår nåværende situasjon, identifisere utfordringer og presentere konkrete tiltak for å sikre likestilling for alle ansatte.

I henhold til likestillings- og diskrimineringsloven er vi forpliktet til å arbeide systematisk og målrettet for å fremme likestilling og hindre diskriminering. Dette innebærer å sikre like muligheter og rettigheter uavhengig av kjønn, alder, etnisitet, funksjonsevne, seksuell orientering, religion eller livssyn.

Arbeidsgivers aktivitetsplikt

Alle arbeidsgivere har plikt til å aktivt jobbe for likestilling. I § 26 i likestillings- og diskrimineringsloven heter det: «alle arbeidsgivere skal, innenfor sin virksomhet, arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering». I tillegg skal arbeidsgivere «søke å hindre trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold». Arbeidet skal omhandle alle de personalpolitiske områdene som rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter, tilrettelegging og mulighet for å kombinere arbeid og familieliv. Videre skal alle offentlige virksomheter og arbeidsgivere som sysselsetter mer enn 50 ansatte følge denne firetrinn-modellen for å oppfylle aktivitetsplikten:

- undersøke risiko for diskriminering og hindre likestilling
- analysere årsakene til identifiserte risikoer
- iverksette tiltak for å øke likestilling og mangfold, og motvirke diskriminering
- vurdere resultater av arbeidet

Arbeidet skal dokumenteres, gjøres fortløpende og i samarbeid med ansattes representanter.

Arbeidsgivers plikt til å redegjøre

Ifølge kommuneloven § 14-7 (e-f) skal *Årsberetningen redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling, samt hva kommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringslovens § 26.*

Gjennom denne rapporten ønsker vi å synliggjøre vårt engasjement for likestilling og presentere våre strategier og tiltak for å oppnå et mer inkluderende og rettferdig arbeidsmiljø. Vi inviterer alle ansatte og samarbeidspartnere til å bidra i dette viktige arbeidet.

Kilder

Rapporten er framstilt på bakgrunn av våre egne tall fra lønns- og personalsystemet, Visma Enterprise HRM, per 31.12.24, samt KS personaladministrativt informasjonssystem (PAI) «Statistikkpakken» for 2024.

Rapporten inkluderer fast ansatte (også dem som ikke mottar lønn på grunn av langvarig sykdom), midlertidig ansatte/vikarer og ansatte i ulike permisjoner.

Likestilling i Østre Toten kommune 2024

KS publiserte 5. mars 2025 en artikkel på sine hjemmesider som viser til at kvinners lønn innenfor KS-området for 2024 var på 94,8 prosent av menns lønn. Andelen har økt jevnt de siste 20 årene. Videre vises det til at hovedårsaken til forskjellen som fremdeles er der, skyldes det kjønnsdelte

arbeidsmarkedet, ved at kvinner og menn fordeler seg ulikt på stillinger med ulikt lønnsnivå (KS: [Stadig synkende lønnsgap mellom kvinner og menn - KS](#)).

Ved utgangen av 2024 hadde Østre Toten kommune totalt 1025 årsverk, som viser en økning på 13 årsverk siden 2023. Årsverkene var fordelt på 1284 ansatte, som viser en økning på 20 antall ansatte. Minner om at «antall ansatte» inkluderer både faste og midlertidige antall ansatte.

Tabell 1: Kjønnsbalanse totalt i virksomheten

År	2024	2023	2022	2021
Antall årsverk	1025	1012	972	987
Antall ansatte	1284	1264	1221	1302
Antall menn	264	256	240	233
Antall kvinner	1020	1008	981	1069

Kilde: KS, PAI for 2024, og Visma Enterprise HRM

Ut av tabell 1 kan vi se at det kun er ansatt 20,56 % menn totalt i Østre Toten kommune. Det vil si at en av fem ansatte er menn. Vi ønsker oss en bedre kjønnsbalanse i kommunen, og enkelte tjenester hvor det er særlig aktuelt har oppfordret menn til å søke ved utlysning. Likevel har det vist seg at man innenfor enkelte områder ikke har greid å få til den utjevning man ønsker seg.

Et annet tiltak for å bedre kjønnsbalanse, har vært en satsing i helse og omsorgssektoren fra 2022 gjennom prosjektet «Menn i helse». Dette er et komprimert utdanningsløp frem til fagbrev som helsefagarbeider, og er et konkret rekrutteringstiltak for å tiltrekke oss menn inn i dette kommunalområdet. Prosjektet er et samarbeid mellom kommune, Nav, fylkeskommune, KS og Helsedirektoratet. Videre er Menn i helse av Regjeringen ansett som en av de mest vellykkede satsningene på rekruttering av menn til helsesektoren. Målet er å knytte til oss menn som ønsker å bli i tjenestene og i kommunen vår etter endt utdanningsløp. I 2024 ansatte Østre Toten kommune kun en mann via dette prosjektet, mot 11 i 2023. For 2025 er det lagt en plan for å ansette fem menn via prosjektet.

Tabell 2: Kjønnsbalanse i kommunens administrative ledelse, angitt i antall ansatte

År	2024	
	M	K
Ledere kap. 3.4.1 (øverste ledelse)	2	2
Leder kap. 3.4.2	13	44
Ledere kap. 4/ fagleder	17	28

Kilde: KS' PAI-register pr. 01.12 2024

I 2024 besto kommunedirektørens ledergruppe av to menn (inkl. kommunedirektør) og to kvinner. Med andre ord er det en god kjønnsbalanse i toppledelsen. Videre ser vi, ikke overraskende sett opp mot organisasjonen for øvrig, at det er flere kvinner i lederroller i kapittel 3.4.2 og kapittel 4. Likevel er det interessant å se at såpass mange menn innehar lederroller, når andelen menn som er ansatt totalt er såpass lavt. Går man inn og ser nærmere på sektorene og kjønnsfordelingen for hele organisasjonen, er det kun teknisk sektor som skiller seg ut fra de andre sektorene med 68 % menn (se under). De andre områdene har flest kvinner i lederroller.

Tabell 3: Prosent av antall kvinner og menn i ulike sektorer i Østre Toten kommune

Sektor	Antall		Andel (i prosent)	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
I ALT	1000	257	80	20
Sentraladministrasjonen	55	28	66	34
Oppvekst	364	69	84	16
Skoleadministrasjon	3	1	75	25
PP-tjeneste	13	1	93	7
Grunnskole	240	55	81	19
Barnehager	79	6	93	7
Fritidshj/skolefritidsordn	12	2	86	14
Barnehj/andre inst bu	0	0	0	0
Øvrig oppvekst	17	4	81	19
Helse/sosial	533	113	83	17
Administrasjon	27	9	75	25

Årsrapport for 2024

Alm helsevern	68	13	84	16
Somatiske sykehjem	61	9	87	13
Alders- og sykehjem	109	7	94	6
PU	116	49	70	30
Aldershjem	19	6	76	24
Hjemmehjelp/-sykepleie	78	11	88	12
Sosialhjelp	21	0	100	0
Andre virksomheter	34	9	79	21
Kultur	28	6	82	18
Teknisk sektor	18	39	32	68
Ymse	2	2	50	50

Kilde: KS' PAI-register pr. 01.12 2024

Likelønn

En forskningsrapport fra Institutt for samfunnsforskning viser at lønnsforskjellene mellom kvinner og menn har holdt seg nesten uendret på rundt 13 prosent det siste tiåret. Lønnsgapet er åtte prosent mellom kvinner og menn som har samme utdanningslengde, erfaring, hel-/ deltidsstilling, yrke og jobber i samme næring. Sammenlignes ansatte med samme arbeidsgiver, som dermed har samme arbeid, tjener kvinner seks prosent mindre enn menn.

Tabell 4: Gjennomsnittlig månedsfortjeneste, grunnlønn, samt endring av lønn

Kapittel	Arbeidsgruppe	Månedss- Fortjeneste	Grunnlønn	Vekst i mnd.- fortjeneste 01.12.22- 01.12.23	Vekst i grunnlønn 01.12.22- 01.12.23
Alle	Alle	52.284	49.088	5,9%	6,2%
	Kvinner	52.153	48.956	6,6	6,7
	Menn	52.777	49.584	3,1	4,5
3	Alle	69.196	69.130	3,1%	3,2%
	Kvinner	66.894	66.884	3,7	3,8
	Menn	76.180	75.940	5,6	5,5
	Ledere kap. 3.4.1	103.230	103.230	5,0%	5,0%
	Alle				
	Kvinner	94.510	94.510	5,5%	5,5%
	Menn	111.950	111.950	7,5%	7,5%
	Ledere kap 3.4.2	66.787	66.715	4,3%	4,4%

Årsrapport for 2024

	Alle				
	Kvinner	65.624	65.614	4,1%	4,2%
	Menn	70.677	70.400	6,8%	6,8%
4	Alle	50.571	47.029	6,0%	6,3%
	Kvinner	50.847	47.377	6,5%	6,5%
	Menn	49.419	45.575	3,5%	5,4%
	Ledere kap. 4 Alle	55.851	54.962	4,2%	5,7%
	Kvinner	55.735	54.775	5,9%	6,2%
	Menn	56.051	55.284	0,8%	4,4%
	Stillinger uten særlig krav om utdanning	41.553	36.872	7,0%	6,3%
	Alle				
	Kvinner	41.276	37.224	7,2%	6,4%
	Menn	42.184	36.072	6,3%	6,6%
	Fagarbeiderstillinger	47.073	42.644	5,0%	5,7%
	Alle				
	Kvinner	47.181	42.595	5,6%	5,6%
	Menn	46.647	42.837	2,3%	5,8%
	Krav om fagbrev og 1-årig fagskoleutdanning	52.579	44.985	6,7%	7,1%
	Alle				
	Kvinner	52.332	44.860	7,6%	7,4%
	Menn	53.561	45.482	3,7%	6,2%
	Lærer og stillinger med krav om 3-årig U/H-utdanning	52.890	50.188	6,4%	7,3%
	Alle				
	Kvinner	52.830	50.098	6,7%	7,3%
	Menn	53.337	50.852	4,3%	7,2%
	Adjunkt og stillinger med krav om 4-årig U/H-utdanning	55.253	52.957	6,3%	6,4%
	Alle				
	Kvinner	55.520	53.225	6,4%	6,6%
	Menn	53.422	51.120	6,5%	6,1%
	Adjunkt med tilleggsutdanning og stillinger med krav om 5-årig	59.901	57.599	5,2%	5,3%
	Alle				
	Kvinner	59.852	57.563	5,2%	5,5%
	Menn	60.197	57.815	5,4%	4,6%

	Lektor og stilling med krav om mastergrad	59.790	57.909	5,9%	5,7%
	Alle				
	Kvinner	59.789	57.929	6,5%	5,3%
	Menn	59.793	57.812	3,0%	7,8%
	Lektor med tilleggsutdanning	62.710	60.162	4,3%	4,9%
	Alle				
	Kvinner	63.165	60.697	4,1%	4,6%
	Menn	61.118	58.292	4,6%	5,2%
5	Alle	63.777	63.271	6,8%	7,3%
	Kvinner	64.067	63.167	5,8%	5,3%
	Menn	63.459	63.385	8,0%	9,7%

Kilde: KS' PAI-register pr. 01.12 2024

Tabellen over viser at gjennomsnittlig grunnlønn for menn og kvinner totalt sett er ganske utjevnet i Østre Toten kommune, og det skiller med kun 628 kroner mellom menn og kvinner.

Tallene viser videre at menn har en høyere gjennomsnittlig grunnlønn enn kvinner, og tjener i gjennomsnitt 9056 kroner mer enn kvinner i kapittel 3. Grunnlønnen i kap. 3.4.1 skiller 17 440 kroner mellom kvinner og menn. For ledere i kap. 3.4.2 skiller det 4786 kroner mellom menn og kvinner. Avviket kan dermed sies å være minimalt, da vi også vet at kommunedirektøren påvirker avviket i kap. 3.4.1 og er en mann.

I kapittel 4 ser vi at det er kvinners grunnlønn som ligger høyest med et avvik på 1802 kroner. Dette skillet ser vi kommer fra grunnlønn for kvinner i gruppen «stillinger uten særlig krav om utdanning», gruppen «adjunkt og stillinger med krav om 4-årig universitets- eller høyskole utdanning» og gruppen «lektor med tilleggsutdanning».

Heltid og deltid i Østre Toten kommune

Januar 2023 kom en ny bestemmelse i arbeidsmiljøloven § 14-1 b), som viser til en hovedregel om at arbeidstaker som hovedregel skal ansettes på heltid.

Østre Toten kommune har som mål å øke antall heltidsansatte for hele kommunen. For å være en attraktiv arbeidsgiver er det nødvendig å tilby heltidsstillinger til de som både ønsker og kan jobbe fullt. Samtidig er det viktig å merke seg at en heltidskultur ikke innebærer at alle må jobbe heltid. Det vil selvfølgelig være ansatte som jobber deltid på grunn av stillingstype, helseutfordringer, sosiale forhold eller fordi de har ulike typer permisjoner. Det er også de ansatte som bevisst velger å jobbe deltid.

Kommunens politikere er opptatt av at kommunen som arbeidsgiver jobber for en heltidskultur, og følger utviklingen jevnlig.

I 2024 hadde Østre Toten kommunes 1025 årsverk og i alt 1284 ansatte. Totalt har det vært 1418 stillinger i kommunen. Av disse er det 58 prosent som jobber i deltidsstillinger, noe som er en forholdsmessig høy andel deltidsansatte. Se tabell 5 under. Dette er en liten nedgang fra 2023, hvor 53 prosent jobbet deltid.

Ser vi på hvordan deltid er fordelt på kjønn, vises en overvekt av kvinner som jobber deltid på 60 prosent, mot 53 prosent av menn.

Tabell 5 Heltid- og deltid i Østre Toten kommune alle, samt fordelt på kjønn

Sektor		Stillinger			Ansatte			
	Heltid/ Deltid	Antall stillinger	Andel av stillinger i sektoren	Gjennom- snittlig størrelse på stilling	Andel av ansatte i sektoren	Stillings- størrelse per ansatt	Ansatte	Årsverk
Alle		1418		72%		80%	1284	1025
	Deltid	827	58%	52%	51%	61%	658	398
	Heltid	591	42%	100%	49%	100%	626	627
Alle Kvinner		1120		73%		80%	1008	805
	Deltid	668	60%	54%	54%	62%	547	337
	Heltid	452	40%	100%	46%	100%	473	474
Alle Menn		298		72%		81%	264	214
	Deltid	159	53%	47%	42%	55%	111	61
	Heltid	139	47%	100%	58%	100%	153	153

Kilde: KS' PAI-register per 01.12.2024.

Tallene skiller ikke mellom frivillig og ufrivillig deltid, og det er viktig å understreke at det er en viss andel som har en permisjon/reduksjon av stillingsstørrelse ut ifra eget ønske. Østre Toten kommune har ikke gjennomført noen ny kartlegging av frivillig/ufrivillig deltid. Ledere og HR ser at det er ansatte som takker nei når de mottar tilbud om å øke sin stilling ved vakanse, og hører at det er ansatte som kommuniserer at de ønsker å beholde sin deltidsstilling. Kommunen er i gang med prosjektet Tørn, og vil i den sammenheng samkjøre funn og videre arbeid for å støtte opp rundt arbeidet med heltidskultur.

Tabell 6 Heltid- og deltid i Østre Toten kommune. Kvinner og menn.

Sektor	Heltid/ deltid	Stillinger				Ansatte		
		Antall stillinger	Andel av stillinger i sektoren	Gjennomsnittlig størrelse på stilling		Andel av ansatte i sektoren	Stillingsstørrelse per ansatt	Ansatte
Alle	Alle	1418		72%			80%	1284
	Deltid	827	58%	52%		51%	61%	658
	Heltid	591	42%	100%		49%	100%	626
Administrasjon	Alle	62		93%			93%	62
	Deltid	11	18%	61%		18%	61%	11
	Heltid	51	82%	100%		82%	100%	51
Undervisning	Alle	443		68%			81%	372
	Deltid	269	61%	48%		51%	63%	188
	Heltid	174	39%	100%		49%	100%	184
Barnehager	Alle	110		85%			86%	109
	Deltid	50	45%	68%		45%	69%	49
	Heltid	60	55%	100%		55%	100%	60
Helse/pleie/omsorg	Alle	709		71%			74%	683
	Deltid	452	64%	55%		61%	58%	420
	Heltid	257	36%	100%		39%	100%	263
Samferdsel og	Alle	68		66%			86%	52
	Deltid	34	50%	32%		17%	20%	9
	Heltid	34	50%	100%		83%	100%	43
Annet	Alle	26		79%			85%	24
	Deltid	11	42%	50%		33%	56%	8
	Heltid	15	58%	100%		67%	100%	16

Kilde: KS' PAI-register per 01.12.2024.

En ansatt kan ha flere stillinger. Om en ansatt har stillinger i flere sektorer, vil vedkommende telles i hver av disse sektorene. Derfor kan summen av ansatte over sektorene være høyere enn antall ansatte.

Stillingsstørrelse per ansatt er antall årsverk arbeidet i sektoren, delt på antall ansatte i sektoren. Har en person flere stillinger, teller alle med i stillingsstørrelsen. Årsverk disse ansatte yter i en annen sektor eller annen kommune tas her ikke med i beregningen av stillingsstørrelsen.

Bruken av deltidsstillinger varierer noe mellom sektorene. Helse/pleie/omsorg ligger høyest med 64 prosent deltid, og undervisning følger med en deltid på 61 prosent. I samferdsel ligger andelen med deltidsstilling på 50 prosent. I barnehage finner vi en andel deltidsansatte på 45 prosent. Administrasjonen ligger lavest med en andel på 18 prosent deltidsansatte.

Ser vi på gjennomsnittlig størrelse på stilling, så ser vi at samferdsel ligger lavest med en gjennomsnittlig stillingsprosent på 32 prosent, etterfulgt av undervisning med et gjennomsnitt på 48 prosent stillingsstørrelse. Barnehage viser høyest gjennomsnittsstørrelse på sine deltidsstillinger på 45 prosent.

Totalt er det 668 deltidsstillinger hos kvinner, mot 159 deltidsstillinger hos menn (se tabell 7 og 8).

I tabell 7 ser vi nærmere på hvordan kvinnene, som er den høyeste andel deltidsansatte fordeler seg med tanke på deltid. Vi ser blant annet at sektor for helse/pleie/omsorg ligger øverst med 63 prosent deltid, mens sektor for administrasjon ligger lavest med 26 prosent deltid blant kvinnene.

Tabell 7 Heltid- og deltid i Østre Toten kommune. Kvinner.

Sektor	Heltid/ deltid	Stillinger				Ansatte			
		Antall stillinger	Andel av stillinger i sektoren	Gjennomsnittlig størrelse på stilling		Andel av ansatte i sektoren	Stillingsstørrelse per ansatt	Ansatte	Årsverk
Alle	Alle	1120		72%			79%	1020	810
	Deltid	668	60%	54%		54%	62%	547	337
	Heltid	452	40%	100%		46%	100%	473	474
Administrasjon	Alle	35		90%			90%	35	31
	Deltid	9	26%	61%		26%	61%	9	5
	Heltid	26	74%	100%		74%	100%	26	26
Undervisning	Alle	360		67%			80%	303	242
	Deltid	227	63%	48%		54%	63%	163	102
	Heltid	133	37%	100%		46%	100%	140	140
Barnehager	Alle	103		85%			86%	102	87
	Deltid	47	46%	67%		45%	68%	46	31
	Heltid	56	54%	100%		55%	100%	56	56
Helse/pleie/omsorg	Alle	582		73%			75%	562	423
	Deltid	364	63%	56%		60%	59%	339	200
	Heltid	218	37%	100%		40%	100%	223	223
Samferdsel og	Alle	24		58%			87%	16	14
	Deltid	14	58%	28%		19%	32%	3	1
	Heltid	10	42%	100%		81%	100%	13	13
Annet	Alle	16		79%			79%	16	13
	Deltid	7	44%	53%		44%	53%	7	4
	Heltid	9	56%	100%		56%	100%	9	9

Kilde: KS' PAI-register per 01.12.2024.

En ansatt kan ha flere stillinger. Om en ansatt har stillinger i flere sektorer, vil vedkommende telles i hver av disse sektorene. Derfor kan summen av ansatte over sektorene være høyere enn antall ansatte.

Stillingsstørrelse per ansatt er antall årsverk arbeidet i sektoren, delt på antall ansatte i sektoren. Har en person flere stillinger, teller alle med i stillingsstørrelsen. Årsverk disse ansatte yter i en annen sektor eller annen kommune tas her ikke med i beregningen av stillingsstørrelsen.

Barnehage ser ut til å ha den høyeste gjennomsnittlige størrelse på stilling blant kvinner på 67 prosent. Samferdsel ligger lavest med en gjennomsnittlig størrelse blant kvinnene på 28 prosent. Renhold har mange deltidsansatte, og det er grunn til å tro at det er denne yrkesgruppen som trekker andelen ned innenfor samferdsel.

Tabell 8 Heltid- og deltid i Østre Toten kommune. Menn.

Sektor	Heltid/ deltid	Stillinger				Ansatte			
		Antall stillinger	Andel av stillinger i sektoren	Gjennomsnittlig størrelse på stilling		Andel av ansatte i sektoren	Stillingsstørrelse per ansatt	Ansatte	Årsverk
Alle	Alle	298		72%			81%	264	214
	Deltid	159	53%	47%		42%	55%	111	61
	Heltid	139	47%	100%		58%	100%	153	153
Administrasjon	Alle	27		97%			97%	27	26
	Deltid	2	7%	60%		7%	60%	2	1
	Heltid	25	93%	100%		93%	100%	25	25
Undervisning	Alle	83		73%			87%	69	60
	Deltid	42	51%	46%		36%	65%	25	16
	Heltid	41	49%	100%		64%	100%	44	44
Barnehager	Alle	7		92%			92%	7	6
	Deltid	3	43%	82%		43%	82%	3	2
	Heltid	4	57%	100%		57%	100%	4	4
Helse/pleie/omsorg	Alle	127		65%			69%	121	83
	Deltid	88	69%	50%		67%	53%	81	43
	Heltid	39	31%	100%		33%	100%	40	40
Samferdsel og	Alle	44		70%			86%	36	31
	Deltid	20	45%	34%		17%	14%	6	1
	Heltid	24	55%	100%		83%	100%	30	30
Annet	Alle	10		78%			98%	8	8
	Deltid	4	40%	45%		13%	80%	1	1
	Heltid	6	60%	100%		88%	100%	7	7

Kilde: KS' PAI-register per 01.12.2024.

En ansatt kan ha flere stillinger. Om en ansatt har stillinger i flere sektorer, vil vedkommende telles i hver av disse sektorene. Derfor kan summen av ansatte over sektorene være høyere enn antall ansatte.

Stillingsstørrelse per ansatt er antall årsverk arbeidet i sektoren, delt på antall ansatte i sektoren. Har en person flere stillinger, teller alle med i stillingsstørrelsen. Årsverk disse ansatte yter i en annen sektor eller annen kommune tas her ikke med i beregningen av stillingsstørrelsen.

Tabell 8 viser andel menn som jobber deltid i Østre Toten kommune. Blant menn er det helse/pleie/omsorg som står for den største andelen av stillinger med deltid på 69 prosent, hvor den gjennomsnittlige størrelsen på stillingen er 50 prosent. I undervisning ser vi at det er en andel på 51 prosent menn som innehar en deltidsstilling, og at gjennomsnittlig størrelse på stillingen er 46 prosent. Lavest ligger administrasjon med 7 prosent menn i deltidsstilling, med en gjennomsnittlig stillingsstørrelse på 60 prosent.

Tabell 9 Ansatte fordelt på stillingsstørrelse pr. ansatt *) og kjønn.

		Årstall					
Stillingsstørrelse per ansatt	Kjønn	2022		2023		2024	
		Antall ansatte	Prosent	Antall ansatte	Prosent	Antall ansatte	Prosent
0 - 24,9%	Kvinner og menn	73	6,0	74	5,9	80	6,2
	Kvinner	50	5,1	50	5,0	57	5,6
	Menn	23	9,6	24	9,4	23	8,7
25 - 49,9%	Kvinner og menn	86	7,0	90	7,1	108	8,4
	Kvinner	68	6,9	71	7,0	89	8,7
	Menn	18	7,5	19	7,4	19	7,2
50 - 74,9%	Kvinner og menn	212	17,4	224	17,7	193	15,0
	Kvinner	187	19,1	193	19,1	165	16,2
	Menn	25	10,4	31	12,1	28	10,6
75 - 99,9%	Kvinner og menn	281	23,0	282	22,3	277	21,6
	Kvinner	244	24,9	253	25,1	236	23,1
	Menn	37	15,4	29	11,3	41	15,5
100%	Kvinner og menn	569	46,6	594	47,0	626	48,8
	Kvinner	432	44,0	441	43,8	473	46,4
	Menn	137	57,1	153	59,8	153	58,0

Kilde: KS' PAI-register per 01.12.2024.

*) Tabellen handler om stillingsstørrelse pr. ansatt. Derfor vil for eksempel en person med to stillinger på hhv. 20 og 50 % bli tilordnet gruppen 50–74,9 %. Stillinger i andre kommuner er ikke tatt med i vurdering av en ansatts stillingsstørrelse.

Overordnet ser vi at 58 prosent av menn jobber i 100 prosent stillinger. Vi ser videre at antall ansatte som jobber i en 100 prosent stilling har hatt en forsiktig økning de tre siste årene. Det er blant kvinner at stillingsprosenten har økt, mens hos menn har det vært en nedgang fra 2023 til 2024.

Antall ansatte som jobber 75–99,9 prosent viser totalt en økning fra 2023 til 2024. Blant kvinner har det holdt seg ganske stabilt fra 2022 til 2023, men har hatt en nedgang til 2024. Antall menn hadde en nedgang i 2024, men er nå økt tilbake til noenlunde samme nivå som i 2023.

Andelen menn som jobber 50–74,9 prosent stilling økte fra 2022 med 10,4 prosent menn, og til 2023 med 12,1 prosent menn. Deretter har andelen blitt redusert ned til 10,6 prosent i 2024. Andelen kvinner som jobber i samme stillingsstørrelse har holdt seg helt stabilt fra 2022 til 2023, men hatt en nedgang fra 2023 til 2024.

Ser vi på ansatte som jobber 25–49,9 prosent stilling, ser vi at andelen har holdt seg stabilt for begge kjønn fra 2022 til 2023. Nedgangen som var fra 2021 til 2022 har med andre ord ikke fortsatt nedover. Andelen har totalt sett økt fra 7,1 prosent i 2023 til 8,4 prosent i 2024.

Antall ansatte som jobber 0–24,9 prosent stilling har holdt seg noenlunde stabilt tre siste årene, men en liten økning til 2024.

Gjennomsnitt antall uker foreldrepermisjon

Østre Toten kommune ønsker å bidra til at begge foreldre skal få mulighet til å tilbringe tid med sine barn. Tall fra SSB viser at det er mødre som tar ut mesteparten av foreldrepermisjonen, mens fedres lengde i stor grad følger fedrekvoten. Ser vi på tallene for Østre Toten kommune ser vi samme trend som i landet for øvrig.

Tabell 10 Gjennomsnitt antall uker foreldrepermisjon, fordelt på kjønn

Gjennomsnitt - KVINNER	Gjennomsnitt antall dager	Antall ansatte	Antall dager
Totalt gjennomsnitt antall dager permisjon	132	54	7002
Gjennomsnitt antall dager 80 % dekningsgrad	150	8	1203
Gjennomsnitt ansatt dager 100 % dekningsgrad	126	46	5798

Gjennomsnitt - MENN	Gjennomsnitt antall dager	Antall ansatte	Antall dager
Totalt gjennomsnitt antall dager permisjon	11	14	767
Gjennomsnitt antall dager 80 % dekningsgrad	13	4	53
Gjennomsnitt ansatt dager 100 % dekningsgrad	71	10	714

Kilde: lønns- og personalsystemet Ansatt Visma pr. 01.12.2024

Seniorpolitiske tiltak

Retningslinjene for seniorpolitiske tiltak i Østre Toten kommune har som målsetting at flest mulig arbeidstakere ut over 62 år skal stå i arbeid så lenge som mulig. Dette blir som kjent mer og mer aktuelt i dagens arbeidsmarked. Kommunen må derfor så langt som mulig legge til rette for at arbeidstakere over 62 år skal kunne stå i arbeid. Gjeldende retningslinjer ble sist revidert i 2014, og må gjennomgås for å tilpasse dagens behov.

Østre Toten kommune ønsker å etablere en livsfasepolitikk som ivaretar alle ansatte i ulike sårbare faser av livet. Dette er et viktig tiltak for å kunne beholde, utvikle og rekruttere medarbeidere i kommunen. Det er naturlig at kommunen tar en gjennomgang på seniorpolitikken i denne sammenheng.

Under viser tabell 11 status for uttak av AFP i Østre Toten kommune siste fire årene.

Tabell 11: Seniorpolitiske tiltak

	Antall ansatte 62 – 66år					Antall ansatte med 95% arbeidstid og 100% lønn			
	2024	2023	2022	2021	2020	2024	2023	2022	2021
Totalt	89	86	110	87	73	12	13	44	32
Kvinner	71	69	93	77	63	6	5	33	26
Menn	18	17	17	10	20	6	8	11	6

Kilde: lønns- og personalsystemet Ansatt Visma pr. 01.12.2024

Faste og midlertidige stillinger er tatt med i utvalget over totalt antall ansatte i AFP-alder.

Det gis anledning til å inngå avtale om redusert arbeidstid til 95 % med 100 % lønn for alle i aldersgruppa 62 til og med 66 år. Tilbudet er begrenset til fast ansatte i 100 % stilling. Undervisningspersonale har egen avtale [Arbeidstidsavtalen-SFS-2213-01-01-2020-31-12-2021.pdf](#).

Totalt i 2024 var det 89 ansatte mellom 62–66 år som valgte å ta ut AFP, hvorav 71 var kvinner. Videre ser vi at det var totalt 12 ansatte som valgte å inngå avtale om redusert arbeidstid, hvorav 6 var kvinner og 6 var menn.

Tiltak for å fremme likestilling i 2025

Kvalifiserte personer oppfordres til å søke våre utlyste stillinger uansett alder, kjønn, funksjonsnedsettelse eller kulturell bakgrunn. Alle søkere behandles etter kvalifikasjonsprinsippet. Østre Toten kommune forplikter ledere til å kalle inn alle kvalifiserte søkere fra annen kulturell bakgrunn og med nedsatt funksjonsevne til intervju. Mangfold er av stor verdi for oss med tanke på bredde og kompetanse i vår virksomhet.

Østre Toten kommune har et politisk vedtak at det skal jobbes med heltidskultur. Østre Toten har visjonen om «LIVSKVALITET VED MJØSA» og ønsker å være en framtidsrettet og attraktiv arbeidsgiver.

Utviklingen av heltidskultur krever organisasjonsendring med politisk vilje, tydelig ledelse og samarbeidende tillitsvalgte og ansatte. Heltidskultur handler også om holdninger, normer og forankring.

Heltidsprosjektet som ble rigget i 2023, og vil fortsette i 2024 i samkjøring med TØRN-prosjektet. Tørn er et forsøk med å organisere og fordele oppgaver ute i tjenestene riktig med utgangspunkt i krav til kompetanse. Heltidskultur ligger i bunnen.

Kommunen vil i forbindelse med årets lønnsforhandlinger fortsette påbegynte prosess for å rette opp eventuelle lønnsforskjeller basert på kjønn kommende år.

«Menn i helse» viser gode resultater, og kommunen fortsetter dette arbeidet kommende året.

Vedlegg

Oversikt over investeringsprosjekter 2024 - anleggsinvesteringer

Investeringsrapport 2024

Beløp i 1000 kr

Hovedprosjekt	Hovedprosjekt (T)	Totalbudsjett	Regnskap totalt	Regnskap hiå.	Status framdrift (HP)	Statusbeskrivelse (HP)
19590	VA Bernsgutua	1 400	994	621		
20630	Nye Skreia renseanlegg	188 500	181 240	19 350	Iht. plan	Skreia RA er under avslutning ihht plan på økonomi, kvalitet og framdrift. Vi er i avslutning prøvedrift. Sluttrapport og saksframlegg for avslutning av prosjektet er planlagt behandlet i mars 2025.
22720	Bru på Torsætervegen ved Skjeppsjøen	8 300	32	15	Forsinket	Kommunen har forholdsvis mange bruer på det kommunale vegnettet. De fleste er gamle og tilstanden er ikke god. Flere av bruene er i etterkant av inspeksjon foreslått erstattet med ny bru. Det er avsatt midler til planlegging av ny løsning for flere bruer. Det er videre helt nødvendig å erstatte dagens løsninger på bru på Torsætervegen ved Skjeppsjøen og over Riiseelva på Kloppvegen. Har blitt utsatt pga. "Hans-prosjekter". Det ble startet noe planlegging mot slutten av året.
22774	Holtevegen Oppgradering	0	2 179	0	Ferdig	
22860	Konsept - Infrastruktur 2040 - Østre Toten	4 500	0	0	Forsinket	
23221	Hoffsvangen skole - oppgradering av garderober	0	672	0	Ferdig	
23381	Oppgradering garderobeanlegg i Totenhallene	0	673	384	Iht. plan	
23412	Østre Toten Idrettspark. Ventilasjonsanlegg i hall A. Planlegging	5 800	5 546	5 375	Ferdig	Prosjektet er gjennomført i henhold til tidsramme og økonomi. Ventilasjonsanlegget i Hall A er byttet ut.
23430	Kapp melkefabrikk - Planlegging videre utvikling	2 000	108	108		Arbeidet med områderegulering av Kapp melkefabrikk med tilliggende områder ble vedtatt i 2024. Det er da viktig og nødvendig å følge opp dette med videre detaljplanlegging og utvikling av de enkelte delområder/deltema.

Årsrapport for 2024

Hovedprosjekt	Hovedprosjekt (T)	Totalbudsjett	Regnskap totalt	Regnskap hiå.	Status framdrift (HP)	Statusbeskrivelse (HP)
23850	Brannvesenet - Oppgradering av utstyr	0	544	0	Iht. plan	
24262	Klimatiltak - Kjøp av elektrisk gressklipper	0	299	299		
24600	Anskaffelse av oppmålingsutstyr	400	370	370		
Totalsum		210 900	192 657	26 522		

Politiske vedtak gjennom året

Vedlegg – oversikt vedtak januar 2024 til desember 2024

I dette vedlegget er det oppstilt et utvalg med vedtak fra kommunestyret med påskrevet status. Enkelte vedtak er fjernet da de ikke anses å ha relevans for rapportering. Dette være seg søknader om fritak eller forskudd, rapporter med videre. Det enkelte vedtak er ikke detaljert rapportert i dette vedlegget, men viser hvorvidt arbeidet er iverksatt, under prosess eller utsatt. Sakene er fordelt til sektorene med påført saksbehandler.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
16/1975	23/33255	Reforhandlet samarbeidsavtale mellom sykehuset Innlandet og Østre Toten kommune gjeldende fra 01.03.2024	Inger Cock-Olsen	15.02.2024	
Vedtakstekst					
Kommunestyret godkjenner reforhandlede avtaler mellom kommunen og Sykehuset Innlandet HF. Avtalene består av overordnet samarbeidsavtale mellom kommunen og helseforetaket, samarbeidsprosedyrer og fem underliggende delavtaler; Pasientsamarbeid delavtale 1Samarbeid om kompetansedeling, utdanning, innovasjon og forskning delavtale 2 Digitalt samarbeid delavtale 3 Samarbeid om beredskap delavtale 4 Felles planlegging og utvikling delavtale 5Kommunestyret vedtar følgende fullmakt til å forvalte avtalene: Ordføreren signerer den overordnede samarbeidsavtalen med delavtaler. Kommunedirektør har fullmakt til å fremforhandle og godkjenne endringer delavtalene dersom det oppstår behov i avtaleperioden og partene er enige i disse.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/1164	24/8704	Salg av Fjellvoll - Bygning/arealer	Karl Arne Witzøe	18.04.2024	
Vedtakstekst					
1. Fjellvoll legges ut for salg, og det skal fastsettes innen utgangen av 2025 hvor og hvordan man viderefører opprettholdelse og drift av dagplassene som driftes på Fjellvoll per i dag. 2. Eiendommen legges ut for salg på samme måte som Kapp bo- og servicesenter, hvor potensielle kjøpere legger frem en plan for hva de ønsker å bruke stedet til. 3. Kostnader til gjennomføring av salgsprosessen dekkes av den etterfølgende salgsinntekten					

4. Boligtomt gnr. 253 bnr 27 legges selges til høystbydende
5. Stiftelsen "Sigrid og Thorvald Skjølås minne" overtar nødvendig tomtegrunn uten kostnad slik at de kan fortsette sin utleieaktivitet.
6. Dyrket mark vurderes fradelt og solgt til landbrukseiendom før salg av Fjellvoll.
7. Endelig avklaring fra Vestre Toten kommune omkring leie av Fjellvoll.
8. Det inngås dialog med interesserte frivillige organisasjoner om muligheter for fremtidig aktivitet i bygget

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
22/2555	24/5063	Balke bo- og servicesenter. Videre utvikling	Bjørn Eng	18.04.2024	

Vedtakstekst

1. Kommunen legger nødvendige føringer og insitamenter til grunn for videre utvikling av Balke- bo og servicesenter
2. Det innledes en dialog med Østre Toten boligstiftelse med sikte på å inngå en avtale om felles utvikling av tidligere Balke- bo og servicesenter, SK2A i fellesskap innenfor de rammer og føringer som blir gitt for eiendommen
3. Det velges en referansegruppe bestående av 3 politikere som bistår administrasjonen i å gjennomføre punktene 1-2
Følgende representanter velges:
 4. En eventuell avtale mellom Østre Toten kommune og Østre Toten boligstiftelse legges frem for politisk behandling.
 5. Skissert forslag til fremdrift i saksframlegget legges til grunn for det videre arbeidet.
 6. Estimerte kostnader for 2024 på kr. 700.000,- dekkes av avsatte midler fra prosjekt: Nr.23330 Heldøgns plasser - 30 plasser, Etappe 1". Budsjett for 2024 reduseres fra kr. 3.000.000,- til kr. 2.300.000,-.
 7. Kostnader etter 2024 tas inn i budsjettarbeidet for 2025

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
22/1956	24/8726	Jordvernstrategi for Østre Toten kommune 2024-2035 - sluttbehandling	Inger Lise Willerud	18.04.2024	

Vedtakstekst

Kommunestyret vedtar Jordvernstrategi for Østre Toten kommune 2024-2035 datert 10.03.2024.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
22/934	24/9678	Kortsiktig likviditetsbehov i Østre Toten Eiendomsselskap AS	Ole Magnus Stensrud	18.04.2024	
Vedtakstekst					
Driften i Østre Toten Eiendomsselskap AS tilføres kortsiktig likviditet som grunnlaget i selskapets rapport av 20.03 viser. Total likviditetstilførsel kr. 24.714.500. Likviditetstilførselen ytes som avdragsfritt lån. Rente vilkår; 3 måned NIBOR. Lånet løper inntil kommunestyret har tatt stilling videre drift og organisering av Østre Toten Eiendomsselskap AS. Videre oppfølging av eierutvalgets vedtak fra 13.03.2024 fremmet når de er ferdig utredet av kommunedirektøren. Av kr. 24.714.500 gis kr. 7.776.544 som rentefritt lån.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
18/1158	24/9626	Søknad om støtte 2024 - Helt på Jordet	Dag Arnesen	18.04.2024	
Vedtakstekst					
Søknaden til Helt på Jordet 2024 innvilges. 180.000 kroner dekkes fra Utviklingsfondet.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
18/1017	24/7991	Tilskudd til å støtte videre utbygging av bredbånd i Østre Toten - Søknad 2024	Hans-Morten Blikseth	18.04.2024	
Vedtakstekst					
Østre Toten kommune søker Innlandet Fylkeskommune om tilskudd til utbygging av høyhastighets bredbånd i 2024. 2. Det bevilges kr 1,5 mill. som lokal medfinansiering, tilskuddet dekkes over disposisjonsfondet. 3. Kommunedirektøren delegeres myndighet til å prioritere hvis disponible tilskuddsmidler ikke er tilstrekkelig til å bygge ut resterende tilskuddsberettigede adresser					

Årsrapport for 2024

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/1060	24/5296	Regionale tildelingskriterier for helse- og omsorgstjenester	Ellen Barlund	21.03.2024	
Vedtakstekst					
Saken tas til orientering					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
23/5198	24/5422	Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2024-2027	Lene Slettum	21.03.2024	
Vedtakstekst					
Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2024-2027 vedtas.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/1585	24/8520	Kvalitetsrapport for grunnskolen i Østre Toten kommune - 2023	Gunn Helen Skogen Rebne	18.04.2024	
Vedtakstekst					
Kvalitetsrapport for grunnskolen i Østre Toten kommune 2023 tas til orientering.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
23/5198	24/5422	Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2024-2027	Lene Slettum	21.03.2024	
Vedtakstekst					

Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2024-2027 vedtas.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
-------	------	--------	---------------	-------------	---------

24/1601	24/8714	Utredning av interkommunal barneverntjeneste	Anne Grethe Hole-Stenerud	18.04.2024	
---------	---------	--	---------------------------	------------	--

Vedtakstekst

1. Kommunestyret gir tilslutning til oppstart av utredningsarbeid for å avklare om det er hensiktsmessig å etablere en felles barneverntjeneste for Vestre Toten kommune og Østre Toten kommune.

2. I utredningsarbeidet skal følgende punkter belyses:

a. Organisatorisk samarbeidsløsning

b. Lokalisering

c. Økonomi

d. Organisering

3. Kommunestyret forutsetter at utredningsarbeidet gjennomføres i involverende prosess med de ansatte og tillitsvalgte.

4. Prinsippsak om videre forpliktende samarbeid om interkommunal barneverntjeneste, legges fram for kommunestyret i november 2024.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
-------	------	--------	---------------	-------------	---------

24/2707	24/14337	Sammenligninger gebyrer (HOV, Brann, VAR, Kulturskolen)	Hans Joachim Møllerhagen	13.06.2024	
---------	----------	---	--------------------------	------------	--

Vedtakstekst

Kommunestyret sender saken tilbake til kommunedirektøren og ber om en helhetlig sak om gebyrregulativet med disse bestillingene:

Gebyrene settes opp til sammenligning med Gjøvik kommunes gebyrer Forskjeller i enkeltgebyrer, når det kommer til innretting, skal forklares Forskjell i enkeltgebyrer, når det kommer til prisdifferanse, skal forklares om avviket er større enn 10 %.
Selvkostregnskapene blir presentert, sammen med en vurdering av selvkostgrunnlaget

Kommunestyret vil ha tilbake denne saken senest april 2025, men forventer at åpenbare fornuftige endringer i gebyrregulativet fremmes til budsjettbehandlingen for 2025.

Det forventes at selvkostregnskap og forventet inntekt fra gebyrene synliggjøres i budsjettprosessen.

Kommunestyret forventer at gebyrene blir presentert i Framsikt til budsjettprosessen.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/2597	24/13796	Høringsuttalelse til forslag til nye statlige planretningslinjer for arealbruk/mobilitet og klima/energi	Kirsten Andersen	13.06.2024	

Vedtakstekst

Østre Toten kommune har følgende innspill til de nye statlige planretningslinjene:

a. Forslaget til nye retningslinjer gir økte kostnader for kommunene, både i arealplanlegging, saksbehandling og drift. Dette må synliggjøres, og tilstrekkelig med midler må tilføres kommunene.

b. Retningslinjene bør primært slås sammen til én forskrift som både omfatter klima/energi og arealbruk/mobilitet.

c. Begge planretningslinjene legger et u hensiktsmessig stort ansvar på kommunene. Dette omfatter blant annet:

- i. kartlegging og innhenting av kunnskapsgrunnlaget, eksempelvis karbonrike arealer
- ii. overordnet ansvar for koordinering og planlegging av nye anlegg for produksjon av elektrisitet
- iii. ansvar for å løse behovet for hurtigladestasjoner for kjøretøy og fartøy
- iv. ansvar for å vurdere klimaeffekten av rehabilitering av bygg
- v. ansvar for infrastruktur, som må koordineres over et større område

2. Østre Toten kommune har følgende innspill til retningslinjene for arealbruk og mobilitet:

a. Inndelingen i kapittel 4 som gjelder storbyområder, og kapittel 5 som omfatter mindre tettsteder og spredtbebygde strøk, er ikke tilstrekkelig gjennomarbeidet. Dette gjelder både inndeling av kommunene og innholdet i kapittel 5.

b. Det er positivt at retningslinjene er utvidet fra å være begrenset til bolig, handels- og servicefunksjoner, til også å omfatte andre byggeområder.

c. Kravet til bruk av helhetlig ROS som en del av beslutningsgrunnlaget bør tas ut av retningslinjene og i stedet innarbeides i DSBs veileder om risiko og sårbarhet i arealplanleggingen.

3. Østre Toten kommune har følgende innspill til retningslinjene for klima og energi:

a. Planretningslinjene må utvides til også å omfatte statlig og fylkeskommunal virksomhet. Dette må være gjennomgående i retningslinjene.

b. Det er plassert et for stort ansvar på kommunene når det gjelder avklaring av arealer for sol- og vindkraftverk, samt utbygging av strømnettet

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad

Årsrapport for 2024

24/2569	24/13542	Galgerud bru. Ansvarsforhold og bygging av ny bru	Bjørn Eng	13.06.2024	
Vedtakstekst					
Østre Toten kommune tar på seg ansvaret som eier av Galgerud bru. Dette innebærer at kommunen vil bygge en ny bru, forutsatt at det blir gitt skjønnsmidler og nødvendige tillatelser. Østre Toten kommune søker om skjønnsmidler/tilskudd til å etablere ny Galgerud bru i henhold til ordningen etter flommen "Hans". Forprosjekt for ny Galgerud bru fremmes som politisk sak høsten 2024. Hvis kommunen ikke får tildelt skjønnsmidler fremmes investeringen som en del av investeringsbudsjettet i 2025. Påløpte kostnader til planlegging dekkes inntil endelig finansiering er avklart av avsatte midler på prosjekt "20720 Røisedalen. Ny bru". Sak om fremtidig eierskap og vedlikeholdsansvar fremmes i løpet av 2025, og etter en dialog med veglaget i Holstadgutua.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
22/28	24/14392	Østre Toten kommunes regnskap for 2023	Ole Håvard Skogli	13.06.2024	
Vedtakstekst					
Østre Toten kommunes regnskap for 2023 godkjennes.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
19/981	24/14389	Kommunedirektørens statusrapport per 1. tertial 2024	Ole Håvard Skogli	13.06.2024	
Vedtakstekst					
Kommunedirektøren foreslår at driftsbudsjettet justeres for beregnede utgifter og inntekter som kommer i tillegg til allerede vedtatt budsjett for 2024. Budsjettjusteringer på grunn av aktivitetsendringer i sektorene og reduserte betalingssatser: På grunn av Stortingets vedtak om reduksjoner for foreldrebetaling for barnehageplass tilført BOO 1,3 millioner for å dekke de reduserte inntektene. Stortingets vedtak om redusert SFO-betaling i skole medfører at rammen til BOO økes med 1,6 millioner. Økt bosetting har medført økte kostnader for læringscenteret. Ramma til BOO økes med 1,5 millioner. Teknisk flytting av lønnskostnad. Budsjett reduseres med 0,75 millioner på fellesområdet tjenester og økes tilsvarende på økonomiavdelingen. Teknisk justering av driftsbudsjett for avdelingen for digitalisering og innovasjon. Budsjett økes med 4 millioner og reduseres tilsvarende på fellesområdet tjenester. Lån mellomregning Østre Toten eiendomsselskap, rentefritt lån på deler av beløpet og utredning av fremtidens organisering av selskapet. Behov med til sammen 0,75 millioner. Økte kostnader på grunn av ressurskrevende tjenester for tildelingsenheten. Økt ramme 3					

millioner. Høyere aktivitetsnivå i hjemmetjenesten enn forutsatt budsjett. Økt ramme 2 millioner. Betydelig økning antall utrykninger for brannvesenet. Økt ramme 0,35 millioner. Det settes av 0,125 millioner i forbindelse med utredning av felles lønnsenhet i regionen. Budsjettets på Stab- og støtte. Samfunn trenger økt stillingsressurs til arbeid med kommuneplanens arealdel, effekt fra 1.10.2024. beløp 0,2 millioner. Tilskudd til panteordning for piggråd. Økt budsjetttramme for samfunn med 0,2 millioner. Kommunedirektørens foreslåtte organisatoriske endringene legges til grunn for kommunalområdenes budsjetttrammer for 2025.

Budsjettjusteringer på grunn av økte IKT-kostnader for sektorene:

Som en konsekvens av økte IKT-kostnader foreslås det at sektorene kompenseres ved at budsjetttrammene økes. Finansiering hentes fra bruk av disposisjonsfond og ved at budsjetttrammer i sentral IKT-avdeling reduseres. Begrunnelsen for å bruke disposisjonsfond i år er at sektorene ikke har mulighet til å tilpasse driften for å innarbeide så vidt betydelig kostnadsøkning i 2024. HOV, budsjetttramme økes med 10,7 millioner BOO, budsjetttramme økes med 7,2 millioner SAM, budsjetttramme økes med 2,1 millioner

I sum er budsjettendringene like store på utgiftssiden som finansieringssiden, og budsjettbalansen opprettholdes.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
19/981	24/14386	Kommunedirektørens årsrapport 2023	Ole Håvard Skogli	13.06.2024	

Vedtakstekst

Kommunestyret tar kommunedirektørens årsrapport 2023 til orientering.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/2291	24/11995	Interkommunalt samarbeid - Lønn	Liz Merete Tangen	23.05.2024	

Vedtakstekst

Østre Toten kommune gir sin tilslutning til å delta i videre utredning mot et felles interkommunalt lønningskontor. 2. Nordre Land kommune velges som vertskommune. 3. Østre Toten kommune bevilger kr 125.000 til innføringsprosjektet. Bevilgningen finansieres ved disposisjonsfond

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/1668	24/10408	Kommunestruktur Toten/Gjøvik kommuner	Ole Magnus Stensrud	23.05.2024	
Vedtaksstekst					
Kommunestyret i Østre Toten ber kommunedirektøren om å starte en prosess og utredning for å kartlegge hvilke positive og negative konsekvenser en kommunesammenslåing med Gjøvik og Vestre Toten vil ha. Utredningen gjøres i fellesskap med Gjøvik og Vestre Toten kommuner. Denne utredningen skal svare opp på hvilket utfordringsbilde disse kommunene har felles og hver for seg. Aktuelle løsninger på utfordringene skal også beskrives. Det er viktig å belyse løsningene slik de kan se ut ved sammenslåing og uten sammenslåing. Det er også interessant å vurdere mellomløsninger der eventuelle interkommunale samarbeid i framtida får en strategisk planlegging og en reell politisk styring. De viktigste utfordringene er demografi, kompetanse, økonomi og arealbruk. Utredningen skal belyse konsekvensene en eventuell sammenslåing vil ha for rollene kommunen har som tjenesteyter, myndighetsutøver og samfunnsutvikler. Kommunen er en viktig lokaldemokratisk aktør og arena. Det er viktig at utredningen skisserer konsekvenser for lokaldemokratiet ved kommunesammenslåing. Utredningen skal vise mulige løsninger som ivaretar lokaldemokratiet i en eventuell ny og større kommune. Det legges frem en sak for kommunestyret med forslag til innhold i en utredning snarest.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/1659	24/8524	Retningslinjer for tildeling av salgs- skjenke- og tilvirkningsbevillinger i Østre Toten kommune 2024 - 30.09.2026	Inger Cock-Olsen	18.04.2024	
Vedtaksstekst					
1. Bevillinger gitt for faste salgs- og skjenkebevillinger gjelder videre for en ny periode på inntil fire år med opphør senest 30.09.2027. 2. Salgstider for småprodusenter/gårdsprodusenter for alkoholdigdrikk gruppe 2 følger vinmonopolets utsalgstider. Dette innarbeides i retningslinjene. 3. Retningslinjer for tildeling av salgs- skjenke- og tilvirkningsbevilling for Østre Toten kommune gjeldende fra 17.04.2024 til 30.09.2027 vedtas.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
23/4451	23/33694	Eierskapsmelding 2022 Østre Toten	Marte Helstad	21.03.2024	

Årsrapport for 2024

		kommune - revidert 18.12.2023			
Vedtakstekst					
Vedlagte eierskapsmelding for 2022 tas til orientering					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/1060	24/5296	Regionale tildelingskriterier for helse- og omsorgstjenester	Ellen Barlund	21.03.2024	
Vedtakstekst					
Eldrerådet er positive til at det jobbes med felles veiledende retningslinjer for tildeling av tjenester i regionen, og forventer å bli orientert om tjenestemottagernes rettigheter og kommunenes plikter. Vi ser fram til å delta i diskusjoner om avklaring av forventninger og tydeliggjøring av tjenestenivå basert på lovkrav, faglige vurderinger, verdier og kommunale målsettinger og få forslag om reviderte tildelingskriterier forelagt. Vi ønsker spesielt å bli informert om hvilke konsekvenser «digital transformasjon av tjenesten» vil ha for den enkelte tjenestemottager som skal kunne bo trygt hjemme og ikke har forståelse av digital helsekompetanse. Vi minne om at ca. 500 000 nordmenn ikke er digitale brukere.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/102	24/863	Samarbeidsavtale Helseregion Gjøvik - Hadeland	Berit Elisabeth Nygård	15.02.2024	
Vedtakstekst					
Kommunestyret i Østre Toten kommune godkjenner samarbeidsavtale for helseregion Gjøvik- Hadeland. 2.Kommunestyret gir kommunaldirektøren fullmakt til å signere på samarbeidsavtalen. 3.Kommunestyret gir Kommunedirektørens fullmakt til å godkjenne eventuelle endringer, som ikke er av prinsipiell betydning, i samarbeidsavtalen.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
23/3666	24/1267	Bosettingssak 2024	Ann Kristin Enger	15.02.2024	
Vedtakstekst					

Østre Toten kommune vil, i tråd med anmodning fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi), bosette 100 flyktninger i 2024. Familiegjenforente kommer i tillegg. Dersom IMDi i løpet av 2024, sender ut tilleggsanmodning til Østre Toten kommune om å bosette flere flyktninger, kan bosetting i 2024 økes med inntil 5 personer, til totalt 105. Dersom det blir et behov for å bosette mange flere flyktninger eller eventuelt enslige mindreårige flyktninger, kommer saken tilbake til politisk behandling. For å opprettholde høy bosettingskapasitet, vurderer kommunen følgende som særlig viktig: Tilstrekkelig ressurser i de berørte tjenestene Tverrfaglig samhandling om boligkapasitet Tverrfaglig samhandling internt i kommunen og samhandling med næringsliv om praksisplasser og arbeidsmuligheter Bevare og utvikle kompetansen til de ulike fagpersonene som møter flyktningene. Tydelig kommunikasjon om forventninger og rammer fra Staten. IMDi må sende fordelinger slik at kommunen kan forberede og fordele bosettingene jevnt ut over året

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
23/1856	24/2984	Lokal forskrift om fart på Mjøsa for kommunene rundt Mjøsa	Åse Marit Skjølås	15.02.2024	

Vedtakstekst

Ny «Forskrift om fartsgrenser på Mjøsa mm.» godkjennes.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
22/2792	24/1792	Lokalisering av felles ungdomsskole og løsning/lokalisering av svømmehall	Bjørn Eng	15.02.2024	

Vedtakstekst

1. Ny felles ungdomsskole lokaliseres til tomt hvor Lena ungdomsskole er i dag. Planleggingsfase videreføres med mål om forprosjekt i løpet av 2025. Det iverksettes arbeide med reguleringsplan for berørte arealer.
2. Det planlegges videre for én ny svømmehall. Denne lokaliseres på tomteareal inntil Totenhallen. Dednint jobbes videre med innhold/konsepter som legges frem til behandling senere. Svømmehallen samkjøres i nødvendig grad med skoleprosjektet.
3. Som en del av planleggingsfasen for skole gjennomføres det innledningsvis en konseptutreg vedrørende en mulig flerbrukshall. Dette fremmes som en egen sak til politisk behandling senest innen september 2024.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
-------	------	--------	---------------	-------------	---------

Årsrapport for 2024

22/2681	24/672	Tilstandsrapport barneverntjenesten 2023	Marte Wika Langvatn	15.02.2024	
Vedtakstekst					
Tilstandsrapport for barneverntjenesten 2023 tas til orientering.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
21/1770	24/1598	Anleggsplan 2024-2027 Østre Toten kommune	Per Einar Starum	15.02.2024	
Vedtakstekst					
Anleggsplanen for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2024 -2027 godkjennes.Økonomiske virkemidler fra kommunens side for å realisere planen tas opp gjennom de årlige budsjettprosessene i planperioden.Sak om ny skytebane fremmes på nytt for kommunestyret i løpet av 2025.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
18/159	24/1481	Fremtidens legetjeneste	Ola Snoen Tverå Løvstad	15.02.2024	
Vedtakstekst					
Prosjektplan for “Fremtidens legetjeneste- Strategi legetjenesten 2025-2035” tas til orientering.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
23/3666	24/1267	Bosettingssak 2024	Ann Kristin Enger	15.02.2024	
Vedtakstekst					

Østre Toten kommune vil, i tråd med anmodning fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi), bosette 100 flyktninger i 2024. Familiegjenforente kommer i tillegg. Dersom IMDi i løpet av 2024, sender ut tilleggsanmodning til Østre Toten kommune om å bosette flere flyktninger, kan bosetting i 2024 økes med inntil 5 personer, til totalt 105. Dersom det blir et behov for å bosette mange flere flyktninger eller eventuelt enslige mindreårige flyktninger, kommer saken tilbake til politisk behandling. For å opprettholde høy bosettingskapasitet, vurderer kommunen følgende som særlig viktig: Tilstrekkelig ressurser i de berørte tjenestene Tverrfaglig samhandling om boligkapasitet Tverrfaglig samhandling internt i kommunen og samhandling med næringsliv om praksisplasser og arbeidsmuligheter Bevare og utvikle kompetansen til de ulike fagpersonene som møter flyktningene. Tydelig kommunikasjon om forventninger og rammer fra Staten. IMDi må sende fordelinger slik at kommunen kan forberede og fordele bosettingene jevnt ut over året.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
23/3976	24/399	Prosjektplan for rehabilitering- og habiliteringsplan	Hege Fassbender Paulsen	21.03.2024	
Vedtakstekst					
Saken tas til orientering.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
20/2079	24/3471	Reguleringsplan for Landheim - sluttbehandling	Renate Vestbakken	21.03.2024	
Vedtakstekst					
Kommunestyret vedtar reguleringsplanen for Landheim slik den foreligger, jf. plan- og bygningslovens § 12-12.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
19/1290	24/3615	Forslag til forskrift om folkevalgtes godtgjøring i Østre Toten kommune 2023-2027	Liz Merete Tangen	21.03.2024	
Vedtakstekst					

Forskrift til folkevalgtes godtgjøring i Østre Toten kommune 2023 – 2027 vedtas slik den fremkommer etter høringsrunde 06.12.2023 – 25.01.2024, inkludert følgende endring: Valgutvalget har innstilt at leder i takstnemnda skal få 2,5% av stortingspolitikernes lønn i fastgodtgjørelse, samt vanlig møtegodtgjørelse. Siste endring vedrørende leder i takstnemnda endres uten ny høringsrunde.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/376	24/2052	Fremtidig plassering av NAV og oppstart av planleggingsfase for Silogata 20	Linn Cathrine Sørensen	15.02.2024	

Vedtakstekst

NAV-Østre Toten lokaliseres til Silogata 20 i Lena sammen med ny felles helsestasjon Bruken av Silogata 20 videreføres som prosjekt med å starte planleggingsfase. Forprosjekt fremmes til behandling i løpet av 2024. Det vurderes mulighet for sambruk av arealer for helsestasjonen og Nav i planleggingsfasen. Ved oppstart av planleggingsfasen må det også avklares om det er Silogata 20 AS eller Østre Toten kommunen som foretar de nødvendige investeringer. Bruk av resterende deler av arealene i Silogata utredes i planleggingsfasen og tas inn som en del av et forprosjekt

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
22/1384	24/7683	Arbeidsgiverpolitikk for Østre Toten kommune 2024-2026	Liz Merete Tangen	21.03.2024	

Vedtakstekst

Arbeidsgiverpolitikk for Østre Toten kommune 2024 –2026, vedtas.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/191	24/1284	Revidering av folkehelseoversikt kunnskapsgrunnlag 2023-2026	Siri Hvamstad	15.02.2024	

Vedtakstekst

Revidering av kunnskapsgrunnlag for lokalt folkehelsearbeid, folkehelseoversikt 2023-2026 tas til orientering.

Orienteringen tas til etter retning. Det er viktig at det settes fokus på folkehelsearbeidet

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/376	24/2052	Fremtidig plassering av NAV og oppstart av planleggingsfase for Silogata 20	Linn Cathrine Sørensen	15.02.2024	
Vedtakstekst					
NAV-Østre Toten lokaliseres til Silogata 20 i Lena sammen med ny felles helsestasjon Bruken av Silogata 20 videreføres som prosjekt med å starte planleggingsfase. Forprosjekt fremmes til behandling i løpet av 2024. Det vurderes mulighet for sambruk av arealer for helsestasjonen og Nav i planleggingsfasen. Ved oppstart av planleggingsfasen må det også avklares om det er Silogata 20 AS eller Østre Toten kommunen som foretar de nødvendige investeringer. Bruk av resterende deler av arealene i Silogata utredes i planleggingsfasen og tas inn som en del av et forprosjekt					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/192	24/1291	Videreføring av regionalt FACT- team etter vertskommunemodell Gjøvik/Toten/Land	Berit Elisabeth Nygård	15.02.2024	
Vedtakstekst					
1. Østre Toten kommune slutter seg til videreføring av regionalt FACT- team, og avtale om vertskommunesamarbeid for FACT- team mellom Gjøvik, Nordre Land, Vestre Toten og Østre Toten kommuner. 2. Kommunedirektøren gis fullmakt til å signere vertskommuneavtalen på vegne av Østre Toten kommune. 3. Samarbeidsavtalen mellom Sykehuset Innlandet og vertskommunen Gjøvik oppdateres i henhold til vedtak					
Vedtakskode 90 (10 saker)					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
20/1283	24/9625	Kontrollutvalgets årsrapport 2023	Mari Anne Frydenberg	19.04.2024	
Vedtakstekst					

Kontrollutvalgets årsrapport for 2023 tas til orientering.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
19/1290	23/16237	Revidering av forskrift om folkevalgtes godtgjøring i Østre Toten kommune	Mari Anne Frydenberg	18.01.2024	

Vedtakstekst

Forskrift om folkevalgtes godtgjøring i Østre Toten kommune sendes på høring. Administrasjonen får i oppgave å utarbeide retningslinjer for barnepass for Folkevalgte i Østre Toten kommune og kommer tilbake til kommunestyret med en egen sak på dette.

Retningslinjene skal gjelde for alle folkevalgte med barn under 12 år, (12 årsregelen kan fravikes dersom barnet er funksjonshemmet) som har behov for barnepass ved deltakelse på møter og kurs den folkevalgte trenger for å utøve sitt verv, herunder opplæring, kommunestremøter, utvalgsmøter, gruppemøter og annet nødvendig arbeid. De andre innspillene fra utvalget anbefales inn i Håndbok for folkevalgte ved neste revidering.

Det anbefales også at det nye kommunestyret setter ned et arbeidsutvalg for å revidere håndboka.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
23/1531	23/22498	Politisk organisering i Østre Toten kommune	Mari Anne Frydenberg	18.01.2024	

Vedtakstekst

Utvalg for barn, oppvekst og opplæring (BOO)/Helse-, omsorg og velferd (HOV)

ALTERNATIV 1

Tjenesteutvalg - slå sammen utvalg for barn, oppvekst og opplæring (BOO) og utvalg for helse-, omsorg og velferd (HOV). 9 politikere

Formannskap og utvalg for samfunnsutvikling

ALTERNATIV 2

FSK

Formannskapet får overordnet ansvar for boligutvikling og næringsutvikling. Ansvar for økonomi. Klageorgan. Partssammensatt utvalg. Valgstyre. Eierutvalg. 7 politikere

SAM

Utvalg for samfunnsutvikling med ansvar for reguleringsplaner, og og får plan- og byggesaksbehandling, vann- avløp og renovasjon, miljø og naturvern, Fiske- og viltforvaltning, Landbruk og skogbruk, Kommunal forurensningsmyndighet, Folkehelse. Kultur. Eiendom. Konesjonssaker. Klageorgan for PBL saker. Drive frem saker vedrørende boligutvikling og næring til FSK. 7 politikere

De andre innspillene fra utvalget anbefales inn i Håndbok for folkevalgte ved neste revidering.

Det anbefales også at det nye kommunestyret setter ned et arbeidsutvalg for å revidere håndboka.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
16/3586	23/24031	Rapport Oppfølging av fosterhjem	Mari Anne Frydenberg	18.01.2024	Går ut fra at saksbehandler har sendt saken til de som skal ha den.

Vedtakstekst

Kommunestyret tar rapporten til orientering og har merket seg rapportens hovedfunn:

- Fosterhjemmene i Østre Toten er mer fornøyd med oppfølgingen og samarbeidet med oppdragsgiver enn landet som helhet.
- Fosterhjemmene mener i hovedsak at barnet/ungdommen får god oppfølging fra barnevernstjenesten.
- Flere fosterhjem i Østre Toten mener at de får den veiledningen som trengs fra barnevernet for å ivareta omsorgen for barnet/ungdommen og forholdet til foreldre og slekt, sammenlignet med den nasjonale fosterhjemsundersøkelsen.
- Fosterhjemmene i Østre Toten i større grad enige i at barnet/ungdommen får de tilretteleggingstiltak det er behov for, enn landet som helhet.

Selv om fosterhjemmene i hovedsak vurderer oppfølgingen fra Østre Toten kommune som bedre enn landet som helhet, er det likevel noen spørsmål der fosterhjemmene har

Årsrapport for 2024

mer delte meninger og/eller gitt en lavere score enn på spørsmålene for øvrig. Dette gjelder innenfor følgende tema:

- Samvær.
- Avlastning.
- Tilgang til tilstrekkelig opplæring og kompetansopåyll.
- Oppfølgingsbesøk.
- Bytte av kontaktperson i løpet av plasseringen.

Kommunedirektøren bes om å benytte dette, herunder konkrete ønsker fra fosterhjemmene (se rapporten s.17), som innspill til det løpende forbedringsarbeidet innenfor barnverntjenesten.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
16/4352	24/9685	Delegeringsreglement 2023-2027	Mari Anne Frydenberg	18.06.2024	
Vedtakstekst					
Kommunestyret vedtar delegeringsreglement for valgperioden 2023 - 2027					

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/566	24/30277	Kontorjustering eiendomsskattetakst - fastsettelse av faktor som skal brukes	Per Andre Rjaanes	11.12.2024	
Vedtakstekst					
Kontorjusteringen av eiendomsskattetakst settes til 7%.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
23/4262	24/30472	Styringsdokument 2025 - Handlingsprogram og	Mari Anne Frydenberg	11.12.2024	

		økonomiplan 2025-2028 med årsbudsjett 2025			
Vedtakstekst					
1. Styringsdokument 2025 med handlingsprogram og økonomiplan for 2025 – 2028 og årsbudsjett 2025, oppdatert med kommunedirektørens notat av 15.11.2024, vedtas. 2. Handlingsprogram og økonomiplan for 2025 – 2028: Målene i handlingsprogrammet og økonomiplanen skal være styrende i perioden. 3. Driftsbudsjettet for 2025: Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utliknes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter. Driftsbudsjettet vedtas i henhold til framlagte dokumenter, inklusiv budsjettskjemaene, vist i kapittel Budsjettvedtak i kommunedirektørens framlegg. Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele lønnsreservene i henhold til resultat i sentralt og eventuelt lokalt lønnsoppgjør og innenfor vedtatt ramme. Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele prisreservene i henhold til forventet prisvekst og innenfor vedtatt ramme. Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele pensjonsutgiftene i henhold til estimater gitt av Kommunal Landspensjonskasse og Statens Pensjonskasse. Fullmakten omfatter også eventuell avsetning til eller for bruk av disposisjonsfondet Pensjon. Budsjetttrammene for 2025 fastsettes som bindende for virksomheten og skal ikke overskrides uten at det skjer etter samtykke fra kommunestyret og i henhold til vedtatt budsjettfullmakt i Økonomireglementet for Østre Toten kommune. 4. Satser for gebyrer, betalingssatser og egenandeler vedtas slik de er foreslått i dokumentet Gebyrregulativet 2025. 5. Eiendomsskatt skrives ut slik for 2025: I samsvar med eiendomsskattelovens §§ 2 og 3 skal følgende utskrivingsalternativ benyttes for skatteåret 2025: g) faste eiendommer i hele kommunen, unntatt næringseiendom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum. Utskriving av eiendomsskatt for boligeiendommer skal gjennomføres ved bruk av formues grunnlag. For alle andre eiendommer skrives eiendomsskatt ut på grunnlag av fastsatt takst. Eiendomsskattesatsen settes til 3,27‰. Det innføres ikke bunnfradrag for boligdelen av eiendommer og fritidseiendommer. Eiendomsskatten betales fordelt over minst to terminer. Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benyttes de til enhver tid gjeldende eiendomsskattevedtekter. Fritak for utskrivning av eiendomsskatt gis i overensstemmelse med vedlegget, Fritak for eiendomsskatt 2024 6. Investeringsbudsjettet for 2025: Investeringsbudsjettet vedtas i henhold til framlagte dokumenter, inklusiv Budsjettskjemaer. Kommunedirektøren bes forberede investeringer for 2025, teknisk, juridisk og finansielt, slik at tiltakene etter nødvendig godkjenning, bevilgning og prosess i henhold til økonomireglementet og investeringsreglementet kan iverksettes som forutsatt. Investeringsprosjekter som måtte bli aktuelle for behandling gjennom året, fremmes som egne saker for kommunestyret. Kommunestyret vedtar opptak av nye lån 2025 slik: Nytt Startlån i Husbanken for videre utlån med en øvre ramme på 100 millioner kroner. Kommunestyret vedtar opptak av nye investeringslån med en øvre grense på 189					

millioner kroner. Kommunedirektøren gis fullmakt til å gjennomføre lånopptak, inklusive å godkjenne lånevilkårene og å undertegne lånedokumentene.

7. Det vedtas endringsforslag i henhold til vedlagt budsjettforslag fra kommunestyret.

Eiendomsskatt

Vi kontorjusterer nå eiendomsskatten med 7% for de som ikke bruker formuesgrunnlag. Kommunestyret ønsker at eiendomsskatten ikke skal øke nominelt for budsjettåret. Derfor senker vi den generelle eiendomsskattesatsen til 3,27 promille. For næring er det ikke eiendomsskatt.

Kommunen bruker formuesgrunnlaget til Skatteetaten for boliger, mens andre eiendommer ble taksert i 2014. Disse eiendommene har dermed betalt eiendomsskatt på verdien fra 2014, mens boligene har endret verdi hvert år, avhengig av blant annet boligmarkedet og rentene.

Det er beregnet at disse eiendommene har en verdi som har økt med ca. 45 prosent på de siste 10 årene. Det foretas dermed en kontorjustering for 2025, hvor man øker takstene med 7 prosent. Samtidig vil vi senke eiendomsskattesatsen for alle fra 3,3 promille til 3,27 promille. Det betyr lavere eiendomsskatt på boliger, mens eiendommene som har sluppet 10 år med prisvekst nå får en litt høyere skatt.

Gebyrer og avgifter

Regjeringen har besluttet at MVA på vann og avløp reduseres fra 25% til 15%. Dette vil direkte redusere avgiftene til husholdningen med 8% dersom kommunen ikke øker investeringstakten på området. Tidligere har vi utsatt investeringer på vann og avløp for å redusere avgiftsøkningene. Kommunestyret vil vurdere å øke investeringstakten slik at prisløypa for disse avgiftene er stabile slik som angitt før MVA-reduksjonen.

Trevirke blir fra nyttår gratis å levere på Horisont, men noen av gebyrene øker mer enn prisveksten. I 2024 vedtok vi en forventning om at våre representantskapsmedlemmer etterser at Horisont IKS driftes på en god måte, og at gebyrene vil holde seg på lavest mulig nivå i årene fremover. Dette gjelder fortsatt. Vi er kjent med at det har vært dialog med selskapet for å få gebyrene ned, og holde dem så lave som mulig, både gjennom administrasjonen, men også politisk.

Samarbeidspartiene er opptatt av å holde kommunale gebyrer og avgifter på lavest mulig nivå. Vi ønsker å forenkle avgiftene våre, og sette de opp mot Gjøvik kommunes. Det er nyttig å sammenligne seg med naboene, og når vi gjør dette ser vi at vi er lavere innenfor mange områder, blant annet på byggesaker. Våre gebyrer er også innrettet bedre enn Gjøviks på mange områder, men vi vil gjennomgå alle for å se på mulig forbedringspotensial på resten. Dette er vedtatt gjennom flere år, uten nødvendig oppfølging fra kommunedirektøren. Vi har fått første del i 2024, og skal gå gjennom resten i 2025.

Administrasjon

IKT-utgiftene har økt mye siden datainnbruddet. Vi skal vurdere hvordan disse kostnadene kan reduseres. Samarbeidet med Ikomm AS skal vurderes opp mot egenproduksjonen på området.

Inkludering

Inkludering til fellesskap i arbeid og fritid er blitt utfordrende i samfunnet vårt. Særlig ungdom opplever at dette er vanskelig. Kommunen skal jobbe for å lette overgangene mellom NAV, skole og arbeidsliv slik at overgangene blir raske og sømløse. Vi må få en bedre oversikt over de ca. 100 unge som ikke er registrert hos noen av disse. «Ung i jobb»-prosjektet videreføres og individuell jobbstøtte bør prioriteres.

Heltid, vikar- og konsulentbruk

Heltid skal alltid være førstevalget ved ansettelser. De store variable lønnskostnadene, særlig i helsesektoren, bør reduseres ved å styrke grunnbemanningen og heltidsandelen.

Konsulenter er ofte mer effektive å bruke enn å ha all mulig kompetanse i kommunal regi. Konsulentbruk bør vurderes nøye i hvert enkelt tilfelle.

Sykefravær:

Kommunestyret forventer at nærværet på jobb øker i 2025. Nærværet på jobb er et uttrykk for trivsel og arbeidsglede, og i tillegg er det økonomisk svært mye å hente for kommunen ved å øke nærværet. Målsetningen er ett prosentpoeng økning i nærværet i budsjettperioden. Dette krever en økt innsats fra ledere og NAV med flere. Den økte innsatsen på området vil være en lønnsom innsats.

Bonusordning for ansatte under ferieavvikling.

Kommunestyret ønsker å opprettholde bonusordningen for ansatte under ferieavvikling i sin helhet. Dette er en ordning som styrker de ansatte sin økonomi. Ordningen vil også redusere kommunens behov for innleie av vikarer som ofte er dyrt. Bonusordninger utbetales bare når bonusvakta faktisk utføres.

Kostnad: 1,2 M NOK

Inndekning: Overskuddet reduseres tilsvarende

Samfunnsutvikling

Næringsutvikling har vært på agendaen i 2024. Østre Toten næringsforum har etablert seg, og skaper fotfeste i kommunen, og i samarbeid med dem forventer vi at næringsstrategien blir omsatt til mer handling i 2025. Vi er på god vei til å være en næringsvennlig kommune.

Planstrategien kommunestyret nylig har vedtatt forteller oss om de mange utviklingsprosjektene vi skal ha i kommunen vår i årene fremover, fra Badekvartalet til en ny kommuneplan som åpner opp for større friheter for innbyggerne og mer utvikling i kommunen vår.

Boliger med fellesfunksjoner - det manglende trinnet i innsatstrappa

Dette er høyeste prioritet. Salget av Kapp Bo- og servicesenter til Sulland har resultert i deres prosjekt Skrivertunet. Der vil det etableres boenheter hvor man rimelig kan leie seg inn, samtidig som det også etableres tjenester som kafé med mer.

Balke BSS vil vi nå gjøre om fem leiligheter til omsorgsboliger, og dagsentertilbudet blir fra 2025 delt mellom Labo og Balke. Kommunen arbeider med å transformere resten av Balke til boliger med fellesfunksjoner, i tråd med kommunestyrets vedtak.

Badekvartalet har vi endelig fått et mulighetsstudie som viser hvordan det kan bli, og det ser ut til å bli det gode prosjektet vi tenkte. Der skal vi legge til rette for boliger med fellesfunksjoner, og der skal vi også ha deler til heldøgns omsorg når Labo blir for lite.

Flerbrukshall og liv i kommunesenteret

Ny ungdomsskole skal bygges, og sammen med den planlegger vi en flerbrukshall, som kan brukes av idretten og frivilligheten. Kommunen har satt minimumsnivået, som dekker skolens bruk, og vi vil SAMMEN med idretten og frivilligheten utforske muligheter for å utvide dette.

Vi ønsker å få mer liv i Lena sentrum, og skal flytte både NAV og helsestasjonen dit om noen år. Vi vil fylle det gamle vinmonopolet og etasjen over med et nytt Ungdomshus, som vi håper blir et naturlig møtested for ungdommen mandag til torsdag.

BygdeLab handler om å skape en arena på tvers av fag, aktører, ansvar og interesser for bygdeutviklingen. En slik type lavterskeltilbud når det kommer til planprosesser, politikk, ideer og innspill er viktig og noe som vil bidra til at folk får mulighet til å engasjere seg og delta på en ny måte. Dette er et konsept vi vil satse på, og som vi også vil få til på Lena.

Kollektivtransport og bredbånd

Kollektivtransporttilbudet til kommunen har vi jobbet godt med, og vi har avsatt penger som vi bruker til å øke avgangene til flybussen gjennom Skreia. Vi arbeider også med innspill mot Innlandet Fylkeskommune, og vil arbeide for at vi kan få et kollektivtilbud som kan brukes både til arbeidspendling, men særskilt til våre ungdommer på kveldstid slik at man kan bruke det nye Ungdommens hus når det blir ferdig.

Bredbåndsutbyggingen nærmer seg slutten, og de aller fleste av innbyggerne våre vil få tilbud om høyhastighets bredbånd i løpet av 2025.

Oppvekst og velferd

Det er viktig at vi som kommune holder fast ved ambisjonen som er lagt i vår overordnede oppvekststrategi, Oppvekst 2040. Der står det blant annet at «Langsiktig arbeid på oppvekstfeltet skal bidra til at barn og unge i Østre Toten fullfører videregående opplæring, får utdanning og jobb etter utdanning, har ei god helse, er robuste og mestrer sine liv.» Det legges også stor vekt på tidlig innsats og helhet. Som verktøy bruker kommunen den helhetlige innsatstrappa. Denne vektlegger også viktigheten av tidlig innsats gjennom en dreining av ressurser til de nederste, forebyggende trinnene.

Prioritering av barn og familier

For samarbeidspartiene er derfor det viktigste trinnet i den helhetlige omsorgstrappa, trinn 1. I dette trinnet legges grunnlaget for en god oppvekst og et godt liv. Gjør vi som kommune en tilstrekkelig innsats på første trinn, i barnehagene og skolene og i de øvrige tilbudene rettet mot barn og unge, vil vi på sikt redusere behovene og ressursbruken i de neste trinnene. Derfor har vi også valgt å prioritere barna og barnefamiliene. Dette er en langsiktig prioritering som vi vil fortsette med.

Barnehage og SFO er viktige universelle arenaer som bidrar til sosial utjevning, sosialisering og inkludering. Det er viktig at disse tilbudene i størst mulig grad fanger opp tidligst mulig. Derfor har samarbeidspartiene prioritert to barnehageopptak og en fleksibel og gunstig SFO-ordning. Disse prioriteringene står vi fast ved i kommende budsjettperiode. Vi mener at det også vil øke Østre Toten sin attraktivitet som bostedskommune for barnefamilier og nyetablerere. Det vil kunne være en viktig motvekt til demografiutviklingen som går i retning av en eldre befolkning.

Skolestruktur og kvalitet i skolen

Vi merker nå at antallet barn er på vei ned, mens det blir flere eldre. For at vi skal kunne fortsette å prioritere de yngste, og levere en minst like god kvalitet i framtida, krever det at vi investerer i nye fasiliteter og strukturer. Vi er godt i gang med planleggingen av en samlet ungdomsskole for hele kommunen. Dette åpner også mulighetene for andre viktige arenaer for barn og unge, slik som flerbrukshall og svømmehall. I det langsiktige perspektivet er vi nødt til å fortsette arbeidet med planene for flere endringer i skolestruktur. Det er også fortsatt viktig at vi har fokus på å jobbe tverrfaglig slik som det blir lagt vekt på i handlingsprogrammet.

Møteplasser for ungdom

Trivselsskapende fritidsaktiviteter og møteplasser for ungdom er et viktig og forebyggende bidrag til folkehelsen. Både organiserte og uorganiserte møteplasser er viktig. I tillegg til arbeidet med nytt ungdomshus i Silogata, må det fortsatt arbeides for flere og bedre møteplasser og uorganiserte tilbud for ungdom, spesielt i Lena og på Skreia. Eksempler på dette kan være flere utendørsområder med benker og fasiliteter for aktivitet, som bordtennisbord, skate- og sykkelparker. Ungdommenes muligheter til å møtes, avhenger også av et bedre transporttilbud enn det som eksisterer i dag. Kulturrenheten og ungdomsrådet fortsetter arbeidet med å styrke og øke antallet møteplasser og aktivitetstilbud for ungdom i kommunen.

En attraktiv SFO-ordning

Østre Toten ønsker å være en god oppvekstkommune som prioriterer gode vilkår for barnefamilier og en trygg og god oppvekst. SFO er en viktig arena for tidlig innsats og inkludering. Det er et mål at ordningen med SFO er så fleksibel og tilgjengelig som mulig, slik at alle de som ønsker og har behov for det, har mulighet til å benytte tilbudet. Gunstige ordninger innenfor oppvekstområdet vil gjøre kommunen mer attraktiv bostedskommune for barnefamilier og

innbyggere i etableringsfasen. De siste årene har en prisgunstig og fleksibel SFO-ordning ført til at flere benytter seg av tilbudet. Dette mener vi er positivt. Det er derfor viktig at satsene for SFO fortsatt stimulerer til at mange benytter seg av tilbudet. For å ivareta våre ambisjoner om å være en god bo- og oppvekstkommune, ønsker vi også å ligge lavere i brukerbetaling enn kommunene rundt oss. Brukerbetaling i SFO endres slik at kjernetid på 12 timer defineres som 70% plass i SFO. Det vil si at 100% plass vil koste 1131 i stedet for 1886 etter at gratis kjernetid er trukket ifra. Øvrige gebyrer for SFO justeres i henhold til dette. Dette er en endring som fortsatt vil være i tråd med kommunens ambisjoner for barnefamilier, barn og unge.

Kostnad: 2,1 Mnok

Inndekning: Reduksjon av overskudd

Helse og mestring

Det nye navnet på sektoren, Helse og Mestring, representerer en viktig dreining innenfor dette tjenesteområdet. Navnet er nå mer i tråd med den overordnede målsettingen for Ny velferd 2040. Der er mestringsspektivet helt sentralt og alle tjenesteområdene skal ifølge planen dreies mot et mestringsfokus. Fordi vi stadig blir flere eldre og færre hender til å betjene de kommunale sektorene, er det et mål å bidra til størst mulig egenmestring og selvstendighet. Dette skal ifølge Ny Velferd 2040 blant annet skje gjennom forebyggende folkehelseiltak, samarbeid med lokalsamfunnet og frivilligheten, boligpolitikk, ny teknologi og organisasjonsutvikling.

På de fleste områder er man godt i gang med tiltak eller planlegging av tiltak i tråd med planen. Det er et uttalt fokus på tverrfaglig arbeid, forebygging, samarbeid med frivillighet, rehabilitering og habilitering, samt mange andre planer og tiltak som er en del av den dreiningen vi ønsker. Men det gjenstår fortsatt å omsette mye av dette i praksis.

Den lenge varslede demografiutviklingen som vi har planlagt for i Ny Velferd 2040 har blitt særlig tydelig de siste årene. Fremlagt handlingsprogram beskriver et økende behov for tjenester og en mangel på arbeidskraft. Og det beskrives store utfordringer for å holde seg innenfor budsjetterte rammer. Det pekes på et behov for strukturelle endringer, omorganisering, innsparingstiltak og bedre effektivitet.

OU-prosjektet som man har jobbet med i 2024 er viktig i så måte. Vi har store forventninger til at en ny organisasjonsstruktur også skal føre til en tettere og bedre oppfølging av de ulike tjenestene, mer effektiv bruk av ressursene og en bedre budsjett disiplin innenfor tjenestene i sektoren.

Det er også avgjørende at det blir bygget flere boliger med fellesfunksjoner. Det private initiativet, Skrivertunet, på Kapp er derfor svært positivt. Det er viktig at kommunens planer for ytterligere boliger på tidligere Balko Bo- og servicesenter, også realiseres så raskt som mulig. Videre planlegging av Badekvartalet på Lena blir også viktig i denne sammenhengen.

BYGGE TOTEN-IDENTITET

Det er viktig å bygge opp under Totenidentiteten allerede fra ung alder, gjennom økt lokalkunnskap, forståelse for hva som skjer i lokalsamfunnet vårt. Vi ønsker å skape mer stolthet og positivitet for vår lokale Toten-identitet og jobbe aktivt med holdningsskapende arbeid som fremmer inkludering, toleranse og respekt. Ved å fremsnakke og markedsføre Østre Toten og regionen innad og utad på en offensiv måte, vil vi kunne skape mer stolthet og en mer positiv identitetsfølelse for våre innbyggere. Hovedmålsetning med prosjektet er å få flere innflyttere og tilbakeflyttere. Det utredes en Markedsføringsplan for Toten Identitet.

Formålet er å markedsføre og fremsnakke Østre Toten og regionen innad i kommunen og utad på en offensiv måte. Toten identiteten skal brukes aktivt for å skape mer stolthet og positivitet. Hovedmålsetning med prosjektet er å få flere innflyttere og tilbakeflyttere.

NÆRINGSUTVIKLING OG INNOVASJON:

Østre Toten er del av et regionalt arbeidsmarked, og har underskudd på arbeidsplasser. Likevel er det viktig å videreutvikle og støtte opp under vårt lokale næringsliv. Kommunen må støtte opp under et nært samarbeid med næringen selv og anvende et sett av målrettede virkemidler. Et slikt samarbeid må skje i et nært og løpende tillitsforhold mellom kommunen og næringslivet, og konkretiseres etter de behov som opptrer. Dette gjelder også felles arbeid mot eksterne virkemiddelaktører og beslutningsmiljøer. Kommunens næringsstrategi er her et sentralt hjelpemiddel. For å konkretisere og målrette arbeidet med næringsutvikling, utarbeides det i løpet av første kvartal 2025 en handlingsplan for kommunens næringsstrategi for perioden 2025-2028.

KLIMA OG MILJØ

I kommuneplanens samfunnsdel er det et eget kapittel (6.6) som heter Klima- og miljøvennlig utvikling. Her er det et hovedmål som sier at: "Østre Toten skal bli et klimarobust lavutslippssamfunn der hensynet til klima og miljø veier tungt i alle kommunale beslutninger, og der det er naturlig for alle i kommunesamfunnet å velge miljøvennlig". Videre er det i kapittelets 5 delmål og tilhørende strategier lagt inn klare ambisjoner om en klar klimapolitikk.

I forslaget til handlingsplan og budsjett ser vi dessverre svært lite av disse ambisjonene. Når vi har sagt at vi skal ta vår del av å oppfylle de nasjonale klimamålene, holder det ikke at vi ikke har en langt mer aktiv tilnærming til denne ambisjonen. De uttrykte strategiene i kommuneplanen må materialiseres i handlingsprogram/budsjett, slik at vi synliggjør at vi mener noe med disse målene og strategiene. Klimamål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel må konkretiseres i tiltak og føringer for kommunens drift og forvaltning. Dette må gjelde i alle sektorområder og tas

inn som hensyn i all relevant saksbehandling og beslutninger. Både en ny klimaplan og den forestående revisjon av arealdelen må fange opp de nedfelte klimamål og strategier.

MILJØ, NATURVERN OG BIOLOGISK MANGFOLD

I dag er naturmangfoldet mer enn noen gang truet av menneskelig aktivitet. Menneskelig påvirkning forårsaker tap natur, biologisk mangfold og fører til økosystemer som ødelegges (FN-sambandet, 2023). Dette gjelder i mange ulike naturområder, som f.eks ferskvann, åpent lavland, skog og våtmark. Norge har ratifisert FNs konvensjonen om biologisk mangfold og forplikter seg til å arbeide for bevaring av biologisk mangfold, å sikre bærekraftig bruk av biologiske ressurser (Miljødirektoratet, 2023). Det er viktig at kommunen som beslutningstaker er bevisst sitt ansvar i dette internasjonale samarbeidet. I samfunnsdelen av kommuneplanen kap. (6.6) s. 32, står det følgende:

Østre Toten skal ta en aktiv rolle i arbeidet med å nå de nasjonale klima- og miljømålene ved å jobbe med konkrete tiltak i egen drift, og gjennom å bruke tilgjengelige virkemidler for å være pådriver og legge til rette for nødvendige tiltak i andre sektorer og hos innbyggerne. Retningslinjer i kommuneplanens arealdel er et sentralt virkemiddel for kommunen når det gjelder å legge til rette for at Østre Toten-samfunnet kan nå disse målene.

I samfunnsplanen er det tydelig at kommunen har en målsetning om å ta en aktiv rolle i arbeidet med klima og miljøspørsmål. I praksis kan vi som kommune bli bedre på dette og vi er nødt til å ta mer hensyn til disse feltene Østre Toten kommune må i framtidige prosjekter være bevisst sitt ansvar og prioritere miljø, naturvern og biologisk mangfold når en avgjørelse skal tas.

KULTUR OG FRIVILLIGHET

Samfunnet er avhengig av frivilligheten. Det må derfor være et godt samarbeid i hele kommunen mellom de frivillige, administrasjonen og politikerne. Det må legges til rette for at frivilligheten har gode rammevilkår for alle sine aktiviteter. Det er derfor viktig å opprettholde tilgang på gode og tilpassede lokasjoner som gjør det mulig å skape samhandling for de som ønsker dette. Samtidig må frivilligheten settes i sammenheng med helseområdet og synliggjøres som en svært viktig forebyggende arena. Forankringen mot de nederste trinnene i innsatstrappa må tydeliggjøres. Kommunen må videreutvikle samarbeidet med frivilligheten og Frivilligsentralen, der vi sikrer gode rammevilkår og betingelser. Frivillighetens innsats må synliggjøres, både ut fra sin egenverdi og som den betydelige forebyggende helseeffekt frivilligheten har.

BOLIGPOLITIKK

Det er i kommuneplanens samfunnsdel definert en bevisst boligpolitikk ut mot mangfoldet i markedet og denne må gi klare føringer inn i den forestående revisjonen av arealdelen. Det er flere årsaker til den relativt lave omsetningstakten på det åpne boligmarkedet i Østre Toten, men det er bekymringsfullt at etterspørselen ser ut til å ha stagnert. Den sosiale boligpolitikken, som kommunen har et primært ansvar for, må det legges et økt trykk på, gjennom en rask og effektiv gjennomføring av de konkrete prosjekter som er definert og satt på dagsorden. Dette gjelder

Badetkvartalet, Balke BSS, Nersettunet, Labo sør, Vallejordet II, m.v. Framdriften i denne type prosjekter har ikke vært god nok og har bl.a. ført til at vi har en klar underdekning på boliger både på trinn 8 og 10 i innsatstrappa. Med utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel, må det utarbeides en boligstrategi som rydder i, og prioriterer de boligprosjekter som er kjente og de som senere kommer opp som følge av kommuneplanens arealdel.

IKT DRIFT

Østre Toten kommune har betydelig økt kostnadene til IKT drift og utvikling siden dataangrepet. Kommunedirektøren anslår en økt kostnad på ca 30 millioner kroner årlig innenfor dette området. Ikomm er leverandør av IKT drift, samtidig som vi har egne ansatte som også jobber med lokale tiltak i vår utvikling og drift av IKT systemer. Lisenser sies å være en stor kostnadsdrivende faktor, som er vanskelig å få kontroll på. Det foretas en gjennomgang av kommunens IKT drift og utvikling av denne sektoren.

Målsetning med gjennomgangen er å redusere kostnader. Samtidig må en ivareta nødvendig drift og ha en tilfredstillende sikkerhet.

ARBEIDSGIVERPOLITIKK

Når kommunestyret i mars 2024 vedtok en oppdatert arbeidsgiverpolitikk var dette et viktig dokument for å nå målene om at Østre Toten kommune skal være en attraktiv arbeidsgiver og løse de oppgaver kommunen til enhver tid står overfor. Det handler om at vi må rekruttere relevant og kompetent arbeidskraft. Det handler om å se og bruke de ansatte best mulig. God ledelse er avgjørende for å lykkes med dette. Arbeidsgiverpolitikken må settes sterkere på dagsorden og følges tettere opp i alle sektorer.

PARTSSAMARBEID

Godt samarbeid mellom ledelsen og de tillitsvalgte er avgjørende for å få gode resultater i den daglige driften, men også når det gjelder utvikling og omstilling innen kommunal sektor. Hovedavtalen legger overordnede føringer for partssamarbeidet, derfor er det viktig at det etableres gode strukturer for inkludering av de tillitsvalgte i alle aktuelle saker. Partssamarbeidet prioriteres høyt i alle sektorer i 2025.

SYKEFRAVÆR

Enkelte sektorer har hatt et høyt sykefravær over tid. Det er viktig å sette inn målrettede tiltak i disse sektorene og enhetene, herunder å jobbe forebyggende, for å få ned sykefraværet og bryte den onde sirkelen disse sektorene er inne i. Høyt sykefravær gir belastning på de gjenværende

ansatte som igjen medfører fare for enda høyere fravær. I tillegg har det store sykefraværet en betydelig kostnadsside. Det igangsettes egne prosjektstyrte sykefraværprosjekter i sektorer som har høyt sykefravær. Prosjektene skal kartlegge grundig årsaksforholdet til fraværet og ha fokus på tiltak som virker forebyggende. Foreløpig statusrapport for prosjektet legges frem i juni 2025.

GRUNNSKOLE

Kommuneplanens samfunnsdel sier at barn og unge i Østre Toten skal ha en trygg og god oppvekst, med gode rammer for læring og utvikling og et bredt aktivitets- og fritidstilbud. Dette betyr at det må tenkes langsiktig, og tidlig innsats fra de første årene i barns liv er viktig for at man lykkes senere i livet.

Vi leser om utfordringer i grunnskolen i Norge, der skolen må håndtere mye mer enn bare opplæring. Psykisk uhelse og vold og trusler er et økende problem, og dette utfordrer skolene i daglig drift. Det er viktig å sikre riktig kompetanse i skolen, for å kunne håndtere disse nye utfordringene.

Grunnskole vil få reduserte budsjettammer i økonomiplanen i perioden. Det er da viktig at dette gjennomføres uten at det går utover den enkelte elevs muligheter til å motta tilpasset opplæring. Sikre kompetanse og bemanning i skolene, slik at det er tilstrekkelig lærerkapasitet og andre sosialfaglig ansatte til å møte hver enkelt elev sine behov.

UNGT UTENFORSKAP

Utenforskap og unge som mottar sosialhjelp pekes på som utfordring i budsjettdokumentet. Vi trenger et helhetlig system som gjør at vi fanger opp disse unge tidsnok, der vi jobber tverrfaglig og at vi får til reell tidlig innsats. Utover BTI- modellen bør dette være en tydelig satsning. Vi foreslår at Silogatas lokale som skal brukes til ungdomsklubb på kveldstid også brukes på dagtid til et senter for ungdom som sliter med hverdagen og skolen. Her kan vi ha både pedagoger, miljøveiledere og eventuelt nav-ansatte slik at det kan fungere som alternativ opplæringsarena og ha et samarbeid med ungdomsskoler og videregående skole. Et slikt tilbud skal kunne bidra til mestring og være en vei inn i mestring av egen hverdag og inngang i et fremtidig arbeidsliv. Det utredes mulighet for å opprette veiledningstilbud på dagtid for unge mellom 13 – 29 år, som er uten jobb- og opplæringstilbud.

LIVSGLEDEHJEM

Metodikken og systematikken i Livsglede videreføres uten sertifisering.

Det bes om en orientering til kommunestyret om dette arbeidet i løpet av våren 2025.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
22/2792	24/27598	Felles ungdomsskole. Alternative løsninger for	Bjørn Eng	11.12.2024	

		arealer til kroppsøving og tilrettelegging for flerbruk			
Vedtakstekst					
1. Det etableres et areal for kroppsøving på felles ungdomsskole som er tilrettelagt for flerbruk med: 3 spilleflater og 3 sett med garderober for elever og ansatte Aktivitetsrom og en buldrevegg Nødvendig lager for skole og for frivillighet/idrett/kultur 2. Totalt areal skal være i størrelsesorden ca. 1700 m². Endelig areal må vurderes mer detaljert og sees i sammenheng med den helhetlige planleggingen. 3. Areal for kroppsøving skal bygges i tilknytning til skolen. 4. Det søkes spillemidler til den anbefalte løsningen. 5. Løsningen og de økonomiske konsekvensene innarbeides i den videre planlegging og i forprosjektet					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
21/739	24/29650	Viljeserklæring for interkommunalt samarbeid i Gjøvikregionen	Ole Magnus Stensrud	11.12.2024	
Vedtakstekst					
Viljeserklæringen for interkommunalt samarbeid i Gjøvikregionen vedtas.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
21/739	24/28902	Revidering av Håndbok for interkommunalt samarbeid i Gjøvikregionen	Mari Anne Frydenberg	11.12.2024	
Vedtakstekst					
Saken foreslått utsatt, da det har kommet innspill i drøftingene som må koordineres med de andre kommunene.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
19/981	24/30389	Rebudsjettering av investeringsprosjekter 2024 og startlån	Ole Håvard Skogli	11.12.2024	

Vedtakstekst

Kommunestyret vedtar rebudsjettering av investeringsprosjekter 2024 som vist i vedlegget.

Finansieringsplanen for investeringene endres i tråd med vedtaket og i overensstemmelse med oversikt i tabell 1, lenger ned i saken.

Rebudsjettering inn i 2025: 121 343 000 kroner.

Lånes opp i tillegg: 122 536 000 kroner.

Budsjett totalt for rebudsjetterte prosjekter: 243 879 000 kroner.

Kommunestyret vedtar at udekkede lånemidler Startlån fra 2022 (9 479 470) og 2023 (12 599 224) med til sammen 22 495 502 kroner dekkes av Startlån for 2024.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
18/2596	24/30213	Søknad om tilleggsbevilgning husleieøkning Gjøvik Kriesenter IKS	Ole Håvard Skogli	11.12.2024	

Vedtakstekst

Østre Toten Kommune dekker økningen i husleie for sin andel i Gjøvik Kriesenter IKS med kr. 80.300 (for 2024) og kr. 148.460 (for 2025), i sum kr. 228.760.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/5420	24/30417	Kremasjonsavgift for innbygger i Østre Toten kommune	Mari Anne Frydenberg	11.12.2024	

Vedtakstekst

Østre Toten kommune dekker ikke kremasjonsavgiften for innbyggerne.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
-------	------	--------	---------------	-------------	---------

Årsrapport for 2024

24/4995	24/28277	Konseptvalg for disponibelt areal i Silogata 20	Linn Cathrine Sørensen	11.12.2024	
Vedtakstekst					
Disponibelt areal i Silogata 20 prosjekteres med Ungdomshus i både 1. og 2. etg. Planlegging og etablering av Ungdomshus utarbeides med bred involvering av ungdom. Arealer til Familiens Hus, Bygdelab, Friskliv og Rask Psykisk Helse arbeides det videre med i sammenheng med Prosjekt Fremtidens rådhus. Kommunedirektøren får i oppdrag å finne en løsning i sentrum for Bygdelab					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/4892	24/27689	Behov for å ta i bruk Balke bo og servicesenter midlertidig	Gry-Hege Strandbakke	11.12.2024	
Vedtakstekst					
Fem leiligheter på Balke Bo og servicesenter tas i bruk. Leilighetene knyttes til allerede eksisterende boligtilbud på Balke. Behov for aktivitetstilbud plasseres midlertidig på Balke Bo og servicesenter. fra 1.1.2025.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/1601	24/28227	Felles barneverntjeneste for Vestre Toten kommune og Østre Toten kommune	Anne Grethe Hole-Stenerud	11.12.2024	
Vedtakstekst					
Kommunestyret vedtar at Østre Toten kommune skal delta i en felles barneverntjeneste sammen med Vestre Toten kommune i et vertskommunesamarbeid jf. kommunelovens § 20-1 Østre Toten kommune utpekes som vertskommune for samarbeidet. Kommunestyret ber kommunedirektøren utarbeide forslag til samarbeidsavtale i samsvar med bestemmelsene i kommunelovens § 20-4. Avtalen omfatter også kostnadsfordeling. Avtalen fremmes for godkjenning i kommunestyret våren 2025. Kommunestyret gir kommunedirektør fullmakt til å jobbe fram en hensiktsmessig implementeringsplan med mål om oppstart av felles barneverntjeneste fra og med 1. januar 2026. Kommunedirektør vurderer ressursbehovet i implementeringsfasen. Det gis fullmakt til å innhente ekstern bistand for å sikre kvalitet og fremdrift fram til oppstart og inn i første faste av nyetablert tjeneste. Kommunestyret forutsetter at sammenslåingen sikrer gevinster både når det gjelder kvalitet og økonomi for Østre Toten kommune.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/4503	24/27709	Strategiplan legetjeneste i Østre Toten kommune for perioden 2025-2035	Ola Snoen Tverå Løvstad	11.12.2024	

Vedtakstekst					
Saken utsettes og avventes inntil stortingsmelding om fremtidens allmennlegetjeneste foreligger,.Kommunestyret ønsker informasjon om investeringskostnadene ved de forskjellige alternativene for videre drift av legetjenesten. Gjeldende strategiplan videreføres.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
17/1650	24/29265	Kollektivtransport Østre Toten	Ørjan Gangnes	11.12.2024	
Vedtakstekst					
1. Orienteringen tas til orientering 2. Det avsettes 500 000 kroner fra utviklingsfondet, uten tidsbegrensning, med formål om å støtte etablering og drift av bussrute via Østre Toten til Oslo lufthavn. 3. Kommunedirektøren for fullmakt til å utbetale støtte til JVB, innenfor avsatt ramme, når JVB søker om støtte og fremlegger nødvendig dokumentasjon. 4. Kommunedirektøren utarbeider forslag til innspill 5. Ordfører får fullmakt til å godkjenne innspillet og sende dette til Innlandet fylkeskommune					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/3842	24/21775	Innspill til handlingsprogram for fylkesveger 2026-2029	Erlend Fikse	03.10.2024	
Vedtakstekst					
Østre Toten kommune sine prioriteringer til innspill til handlingsprogram for fylkesveger 2026-2029 er som følger: 1. Fv. 33 Bilitt – Skreia 2. Fv. 33 Mjøsvegen krysset - Nordli krysset 3. Fv. 2352 Borglund – Ensrud 4. Fv. 2346 Kolbukrysset - Kolbu idrettsplass 5. Det påpekes at Østre Toten, i motsetning til mange andre kommuner i Innlandet, ikke har riksveg gjennom kommunen. Da er det en utfordring å skulle løfte fram vår viktigste hovedveg - fv33 - mens flere andre og nødvendige lokale tiltak på våre fylkesveger må prioriteres ned.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/2736	24/14442	Læringer i private barnehager	Bernt Løvstad	03.10.2024	
Vedtakstekst					

1. Saken utsettes.

2. Man ønsker å likebehandle private og kommunale barnehager. Kommunedirektøren bes om å få klarhet i hvilket handlingsrom man har innenfor gjeldende

lover og forskrifter når det gjelder tildeling av tilskuddsmidler, samt hvordan dagens praksis gjennomføres.

- Formålet må være at lærlinger vil kunne tilbys praksisplass i private barnehager.

- Lærlinger innenfor barnehage kan ikke telles som grunnbemanning, og dermed kan verdiskapning og bruk av lærlinger ikke sammenlignes med andre

grupper.

- Private barnehager som ønsker å være praksisplass for kommunens lærlinger må stille med faglig ansvarlig som kan følge lærlingen når den er i praksis

hos dem.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/566	24/17349	Prinsippvedtak - nytaksering og bruk av kontorjustering for eiendomsskatten fra og med 2025	Per Andre Rjaanes	03.10.2024	

Vedtakstekst

1. Eiendomsskattekontoret og takstnemnda starter forberedelser for nytaksering og bruker kontorjustering i en periode på 4-5 år for å holde døren åpen for bruk av formuesgrunnlag på fritidseiendommer.
2. Eiendomsskattekontoret og takstnemnda gjør analyser ved bruk av Eiendomsverdi, og kommer med forslag til størrelsen på kontorjustering for eiendomsatteåret 2025. Forslaget behandles i kommunestyremøtet der budsjett og eiendomsskatt behandles. Samme prosess brukes de påfølgende årene.
3. Kommunestyret holdes løpende orientert om det åpnes for å bruke formuesgrunnlag for fritidsboliger. Status rapporteres minst én gang årlig i forbindelse med behandling av budsjett og eiendomsskatt.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
23/3229	24/22874	Dokumentasjon av brannvesenet	Bård Henriksen	03.10.2024	
Vedtakstekst					
1. Dokumentasjon av brannvesenet godkjennes med de endringer som er foreslått. 2. Kommunedirektøren innarbeider forslag til hvordan de økte kostnadene skal dekkes i budsjett for 2025 og økonomiplanen for perioden 2025-2028 3. Brannvesenet endrer navn fra Østre Toten Brannvesen til Østre Toten Brann- Og Redning					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
17/2619	24/23835	Samarbeidsavtale for IKA Opplandene (KO) - Revidering av samarbeidsavtalen	Ågot Marie Larsstuen	03.10.2024	
Vedtakstekst					
Revidert samarbeidsavtale vedtas med de endringer som framkommer av saksutredningen.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/3549	24/19521	Høring - videregående skole og tilbudsstruktur	Lene Slettum	05.09.2024	
Vedtakstekst					
Vurdering av konsekvenser og konklusjon oversendes Innlandet fylkeskommune som høringsuttalelse. 1. Det må legges vesentlig vekt på framtidsperspektivet, det vil si vurderinger av fremtidens behov i arbeidsmarkedet. I denne sammenheng har Lena-Valle videregående skole svært gode forutsetninger for å ivareta en viktig rolle i utdanning av arbeidskraft innen naturbruk og matproduksjon. Kommunens betydelige jordbruksproduksjon og nærheten til forskningen av NIBIO er med på å styrke denne rollen 2. Østre Toten kommune ønsker at hver enkelt videregående skole har kompetanse på hvordan man jobber for å forebygge utenforskap, og har stort fokus på inkludering i utdanning og arbeidsliv. Dette må skje i samarbeid med kommunene og foreldrene. Det er viktig at eventuelle struktur- og tilbudsendringer bidrar til at vi bedrer inkludering av de unge i utdanning og arbeid. 3. Tre kulepunktene limes inn under kulepunktet: Muligheten til å øke kapasiteten til Lena- Valle videregående skole vurderes dersom et annet skolested blir lagt ned.					

- Lena- Valle videregående skole har lang erfaring med internat ved naturbruksfag på Valle. Skolen har internat med plass til inntil 80 elever fordelt på ulike boenheter. De tre kulepunktene er som følger:
 - I Gjøvikregionen har Lena- Valle VGS lang erfaring med internat ved naturbruksfag på Valle. Skolen har internat med plass til inntil 80 elever fordelt på ulike boenheter.
 - Kommunen har lang erfaring fra rollen som vertskommune for elever ved internatet. Internatet er velfungerende og ble sist bygget ut i 2020.
 - Det vurderes som aktuelt å kunne utvide kapasiteten for internat ved Lena-Valle VGS dersom endringer innen naturbruk gjør dette naturlig.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
19/3557	24/14774	Endring av vedtekter Utviklingsfondet	Ørjan Gangnes	05.09.2024	

Vedtakstekst

Forslag til nye vedtekter for utviklingsfondet godkjennes.

§1 - Setningen "Ikke benyttet brukskapital skal ved årets slutt tilføres fondskapitalen." fjernes.

§2 - Setningen "Utviklingsfondet skal primært benyttes til kommunale og private tiltak som fremmer bosetting, næringsutvikling og sysselsetting." endres til "Utviklingsfondet skal primært benyttes til kommunale og private tiltak som fremmer bosetting, næringsutvikling, sysselsetting og stedsutvikling"

§3 - Setningen "Fondet kan benyttes til kommunale investeringer i varige driftsmidler." fjernes.

§4 - Setningen "Samlet finansiering fra fondet til tiltak og/eller investeringer i kommunal regi kan finansieres med 100% støtte." fjernes.

Det skal utarbeides retningslinjer for disponering av fondet.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/4110	24/22761	Fastsettelse av nye lokale forskrifter, skolerute, hovedmål, SFO skoleregler og permisjon.	Gunn Helen Skogen Rebne	03.10.2024	

Vedtakstekst					
1. Fastsatte skolerute for 2024-25, og de foreslåtte skolerutene for 2025-26 og 2026-27 forskriftsfestes. 2. Bokmål forskriftsfestes som hovedmålet ved alle skolene. 3. Nye SFO-vedtekter forskriftsfestes. 4. Nye skoleregler forskriftsfestes. 5. Permisjonsreglement fra grunnskoleopplæringen forskriftsfestes.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
16/4452	24/26503	Samarbeidsavtale Digi innlandet	Hans Petter Olsby Hoff	14.11.2024	
Vedtakstekst					
1. Østre Toten kommune inngår samarbeidsavtale om samarbeid i Digi innlandet 2. Avtalen inngås med virkning fra 1. januar 2025 3. Kostnader for deltakelse innarbeides i kommunens budsjett- og økonomiplan					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/4646	24/26298	Opptak av startlån i Husbanken 2024	Mari Anne Frydenberg	03.10.2024	
Vedtakstekst					
Østre Toten kommune tar opp startlån i Husbanken for videre utlån med en øvre ramme på 60 millioner kroner. Kommunedirektøren gis fullmakt til å gjennomføre lånoptak, inklusive å godkjenne lånevilkårene og å undertegne lånedokumentene.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/1668	24/28236	Prosess for å vurdere kommunesammenslåing i kommunene Gjøvik, Vestre Toten og Østre Toten	Ole Magnus Stensrud	14.11.2024	
Vedtakstekst					

1. Kommunestyret vedtar at det startes en utredning om sammenslåing mellom Østre Toten, Vestre Toten og Gjøvik kommuner.
2. Vedtaket er gjort under forutsetning at de tre kommunene gir sin tilslutning til å delta i utredningsarbeidet.
3. Utredningen skal synliggjøre utfordringsbildet og mulighetsrommet for kommunene, sammen og hver for seg, og hvordan dette kan håndteres med og uten sammenslåing.
4. Prosessen gjennomføres som beskrevet i saksframlegget når det gjelder organisering, medvirkning, framdriftsplan og med de ressurser som stilles til rådighet fra statsforvalteren og Kommunal- og distrikts departementet.
5. Kommunestyrene fatter beslutninger om videreføring av arbeidet ved sentrale milepeler i henhold til framdriftsplanen.
6. Innbyggerhøring gjennomføres i form av rådgivende folkeavstemming i Østre Toten kommune, før beslutningen tas.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
-------	------	--------	---------------	-------------	---------

23/4451	24/24236	Eierskapsmelding 2023 Østre Toten kommune	Ole Magnus Stensrud	14.11.2024	
---------	----------	---	---------------------	------------	--

Vedtakstekst

Eierskapsmelding for 2023 tas til orientering.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
-------	------	--------	---------------	-------------	---------

23/4072	24/28491	Sluttbehandling kommunal planstrategi Østre Toten kommune 2024-2027	Ørjan Gangnes	14.11.2024	
---------	----------	---	---------------	------------	--

Vedtakstekst

Kommunal planstrategi 2024-2027 vedtas.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
-------	------	--------	---------------	-------------	---------

21/55	24/28741	Vedtak av detaljreguleringsplan for Mjøsvegen 1139	Kirsten Andersen	14.11.2024	
-------	----------	--	------------------	------------	--

Vedtakstekst

Årsrapport for 2024

1. Kommunestyret vedtar detaljreguleringsplan for Mjøsvegen 1139 med plankart, bestemmelser og planbeskrivelse datert 28.10.24. Vedtaket er gjort med hjemmel i plan- og bygningslovens §§ 12-12 og 12-14.
2. Reguleringsplanen erstatter del av reguleringsplan for Fv.92 Bilitt – Kapp, med planid 20000001.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
19/981	24/27583	Kommunedirektørens statusrapport 2. tertial 2024	Ole Håvard Skogli	14.11.2024	

Vedtakstekst

1. Merforbruk i sektorene pr. 2. tertial på 21,6 millioner kroner. Motpost er bruk av disposisjonsfond.
2. Kommunedirektørens statusrapport 2. tertial 2024 tas til orientering.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
18/1158	24/27049	Sluttrapport Helt på jordet 2024	Ørjan Gangnes	14.11.2024	

Vedtakstekst

1. Sluttrapporten tas til orientering
2. I samarbeid med dagens arrangører, utreder kommunedirektøren videre organisasjonsform for arrangementet.
3. Helt på jordet 2025 støttes med 300 000 kroner, som dekkes av utviklingsfondet etter at organisasjonsformen er satt.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
20/1283	24/28896	Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2027	Mari Anne Frydenberg	03.12.2024	Sendt e-post til kontrollutvalget

Vedtakstekst

1. Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for perioden 2024-2027 godkjennes.
2. Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta omprioriteringer, og igangsette undersøkelser på eget initiativ, dersom det i planperioden oppstår behov for kontroll på andre områder enn det som går frem av planen. Kontrollutvalgets arbeid med forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll rapporteres til kommunestyret.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
-------	------	--------	---------------	-------------	---------

Årsrapport for 2024

24/1736	24/28597	Fastsettelse av en eller to valgdager under Stortings- og sametingsvalg 2025	Mari Anne Frydenberg	03.12.2024	Tatt til orientering
Vedtakstekst					
Valgdager: Kommunestyret vedtar at det avholdes stortings- og sametingsvalg søndag 7. september og mandag 8. september 2025.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
19/3681	24/22957	Forvaltningsrevisjonsrapport: Oppfølging av bekymringsfullt skolefravær i Østre Toten kommune	Mari Anne Frydenberg	03.12.2024	
Vedtakstekst					
1. I kommunestyret tar revisjonsrapporten til orientering og har merket seg rapportens hovedkonklusjoner:Skolene i Østre Toten har et system for å føre fravær og at systemet til en viss grad er egnet til å identifisere bekymringsfullt fravær.Skolene i Østre Toten har mye god praksis for å fange opp, kartlegge og følge opp elever med bekymringsfullt fravær. Det er imidlertid i liten grad rutiner og systemer so bidrar til at skolene har en felles forståelse og praksis i dette arbeide3t. Revisjonens undersøkelser viser at oppfølging eleven får vil avhenge av den enkelte lærers holdning og erfaring med problematikken. 2. Kommunestyret ber kommunedirektøren om å benytte revisjonsrapporten i det pågående arbeidet med videreutvikling av kommunens systemer for oppfølging av elever med bekymringsfullt fravær. Med bakgrunn i revisjonsrapportens anbefalinger bes kommunedirektøren om Bruke tilgjengelig fraværssstatistikk til å danne seg et helhetsbilde over situasjonen i kommunen, variasjoner mellom skoler og trinn, og utvikling over tid.Undersøke om kommunens praksis er i tråd med regelverket når det gjelder vurdering av fritak fra opplæringsplikten overfor elever med langvarig fravær fra opplæringen i skolen (jf. opplæringsloven § 2-2).Utarbeide rutiner for føring av fravær slik at alle skoler og ansatte har lik praksis for føring av fravær og fraværssaker.Utarbeide retningslinjer for hvordan skolene dokumenterer elevoppfølging i fraværssaker.Utarbeide en veileder for håndteringen av elever med høyt skolefravær. Denne bør ha som mål å bistå og trygge lærere og ledere i skolene, og deres samarbeidspartnere, i deres arbeid. Dette inkluderer også opplæringen av de ansatte. 3. Kommunestyret ber kontrollutvalget om å gjennomføre en oppfølgingskontroll i løpet av første halvår 2025.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad

Årsrapport for 2024

24/1517	24/21674	Forslag til ny samarbeidsavtale Gjøvikregionen interkommunale politiske råd (IPR)	Mari Anne Frydenberg	03.12.2024	
Vedtakstekst					
1. Forslag til samarbeidsavtale for Gjøvikregionen Interkommunale Politisk Råd (IPR) vedtas. 2. Avtalens punkt 8 om økonomiske forhold, fordeling av kostnader, behandles som egen sak. 3. Det utarbeides forslag til samarbeidsavtale for Gjøvikregionen utvikling, som behandles som egen sak.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/1771	24/9116	NOK - Gjøvik IKS - Endring av selskapsavtale	Mari Anne Frydenberg	03.12.2024	
Vedtakstekst					
Kommunestyret godkjenner vedlagte reviderte selskapsavtale for Nok. Gjøvik. IKS.					
SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
24/2597	24/13796	Høringsuttalelse til forslag til nye statlige planretningslinjer for arealbruk/mobilitet og klima/energi	Kirsten Andersen	23.08.2024	
Vedtakstekst					
1. Østre Toten kommune har følgende innspill til de nye statlige planretningslinjene: 1. Forslaget til nye retningslinjer gir økte kostnader for kommunene, både i arealplanlegging, saksbehandling og drift. Dette må synliggjøres, og tilstrekkelig med midler må tilføres kommunene. 2. Retningslinjene bør primært slås sammen til én forskrift som både omfatter klima/energi og arealbruk/mobilitet. 3. Begge planretningslinjene legger et uhensiktsmessig stort ansvar på kommunene. Dette omfatter blant annet: 1. kartlegging og innhenting av kunnskapsgrunnlaget, eksempelvis karbonrike arealer 2. overordnet ansvar for koordinering og planlegging av nye anlegg for produksjon av elektrisitet 3. ansvar for å løse behovet for hurtigløstasjoner for kjøretøy og fartøy					

4. ansvar for å vurdere klimaeffekten av rehabilitering av bygg
5. ansvar for infrastruktur, som må koordineres over et større område
2. Østre Toten kommune har følgende innspill til retningslinjene for arealbruk og mobilitet:
 1. Inndelingen i kapittel 4 som gjelder storbyområder, og kapittel 5 som omfatter mindre tettsteder og spredtbebygde strøk, er ikke tilstrekkelig gjennomarbeidet. Dette gjelder både inndeling av kommunene og innholdet i kapittel 5.
 2. Det er positivt at retningslinjene er utvidet fra å være begrenset til bolig, handels- og servicefunksjoner, til også å omfatte andre byggeområder.
 3. Kravet til bruk av helhetlig ROS som en del av beslutningsgrunnlaget bør tas ut av retningslinjene og i stedet innarbeides i DSBs veileder om risiko og sårbarhet i arealplanleggingen
3. Østre Toten kommune har følgende innspill til retningslinjene for klima og energi:
 1. Planretningslinjene må utvides til også å omfatte statlig og fylkeskommunal virksomhet. Dette må være gjennomgående i retningslinjene.
 2. Det er plassert et for stort ansvar på kommunene når det gjelder avklaring av arealer for sol- og vindkraftverk, samt utbygging av strømnettet.

SAKID	JPID	Tittel	Saksbehandler	Vedtaksdato	Merknad
22/3362	24/24406	Nye interkommunale retningslinjer for tildeling av ledsagerbevis	Jo-Terje Sagrusten Høyvesveen	16.12.2024	

Vedtakstekst

Nye interkommunale retningslinjer for ledsagerbevis vedtas som fremlagt. Dette har ingen økonomisk konsekvens for kommunen.

Rapportering oppdrag 2024

Rapport oppdrag 2024

Org.navn	Oppdrag	Statusbeskrivelse	Status
Sektor for administrasjon og forvaltning	1. Styrke og synliggjøre trepartssamarbeidet, for å ivareta og utvikle ansatte og kommunen som arbeidsgiver. 2. Samarbeidet bør konkretiseres gjennom en lokal særavtale.	Kommunestyret har bestilt etablering av arena for trepartssamarbeid i ØTK. Kommunedirektøren kommer med forslag til arena med formannskapet partssammensatt høsten 2024.	Iht. plan
Sektor for administrasjon og forvaltning	Administrasjonen må hele tiden vurdere å øke grunnbemanningen sett opp mot overtid, sykefravær og vikarbruk. Det bør rekrutteres til vakante stillinger, eller fordele den ledige stillingsprosenten på deltidsansatte som ønsker større stilling.	Dette er del av heltidsprosjektet, samt når HR sammen med sektorene ser på rekrutteringsstrategi fremover. Dette går direkte inn i fremtidsbildet hvor vi er helt avhengig av å utnytte ressursene våre best mulig, sørge for mest mulig optimal oppgavefordeling for å benytte ressursene vi har tilgjengelig best mulig. Vi blir avhengig av å se på nye måter å tenke bemanning og ressursfordeling på.	Iht. plan
Sektor for administrasjon og forvaltning	Gebyrregulativet kommer opp igjen til revisjon juni 2024 hvor format og tekst er gjort tilsvarende Gjøvik kommune. Forskjeller i gebyrer forklares i egen sak til kommunestyret.	Første del av saken var oppe i kommunestyret juni 2024. Der ble det vedtatt at oppdraget skulle endres og sendes tilbake for gjennomgang i 2025. Det nye fokuset er å se på hvordan kommunens gebyrer er innrettet. Ny sak kommer i løpet av 2025.	Iht. plan
Sektor for administrasjon og forvaltning	Kommunestyret forventer at våre representantskapsmedlemmer etterser at Horisont IKS driftes på en rimelig og god måte, at kommunikasjonen fra selskapet bedres og at gebyrene vil holde seg på lavest mulig nivå i årene fremover.		Ikke startet
Sektor for administrasjon og forvaltning	Konsulentbruk Kommunedirektøren tar en kritisk gjennomgang i bruk av konsulenttjenester i Østre Toten kommune, der dette kartlegges, systematiseres og synliggjøres innenfor alle kommunens sektorer. Målet er å redusere kostnader, og ta i bruk egen kompetanse i utviklings / utredningsarbeid der det er mulig. ?	Uttrekk og oppsett over konsulentbruk 2021-2024. Saken ligger til politisk behandling mars 2025.	Ferdig
		Saken skrives, men blir ikke mulig å behandle politisk før til høsten 2025. Dette er avklart med kommunedirektøren.	
		Det er gjort et politisk vedtak i 2023 uten at midler er tilført ordningen.	
Sektor for administrasjon og forvaltning	Læringsatsing Kommunens målsetning for læringer økes, og det skal være minimum 3 læringer per 1000 innbyggere i egen organisasjon.	Vi hadde 42 læringer første halvår 2024. På grunn av budsjettoverskridelser i h.h.t. krav om 39 læringer ble det gjort et nedtak av antallet høsten 2024.	Iht. plan
		For 2025 og 2026 er det problemer med å fylle opp plassene. Dette har sammenheng med utfordringer p.g.a. skolestrukturen og nedgang i elev-antallet i Innlandet. Sykehus, forsvaret, industri og transport har også høyere prioritet ved søking av plasser.	

Årsrapport for 2024

Org.navn	Oppdrag	Statusbeskrivelse	Status
Sektor for administrasjon og forvaltning	Oppsett av disposisjonsfond Kommunestyret vil ha et mer detaljert oppsett av disposisjonsfondene våre som vist i budsjettforslaget fra posisjonen.	Dette er vist frem i presentasjonen av regnskapet for 2022 og 2023.	Ferdig
Sektor for administrasjon og forvaltning	Rentesikringsfond	Ikke påbegynt da vi gjør rente sikringer løpende innenfor vår låneportefølje. Det hensyntas ved låneopptak og bindingstider for vår gjelds portefølje. Denne forvaltes ut i fra nøyaktige og detaljerte forvaltningsregler.	Ikke startet
Sektor for administrasjon og forvaltning	Samarbeid og medlemskap Kommunedirektøren skal lage oversikt over medlemskap og samarbeid kommunen har, med beskrivelse av engasjementet og kostnader. Kommunestyret får tilbake sak der man får oversikt og kan gjøre vurderinger om kost/nytte av ulike samarbeid. Det regionale eierskapssekretariatet forventes å bistå for felles eierstruktur, organisatoriske og økonomiske prinsipper for kommunene. Samarbeidspartiene forventer at sykefraværet reduseres med ett prosentpoeng pr 31.12.23 til 31.12.24. Ledere med personalansvar får i oppdrag å intensivere oppfølgingen og gjøre tiltak i tett samarbeid med kontaktperson i NAV, Arbeidslivssenteret, bedriftshelsetjenesten og HR. Trepertssamarbeidet (AMU) på den enkelte enhet skal også medvirke i forslag og utarbeidelse av tiltak. Kostnader for økt oppfølging og tiltak dekkes inn ved at vi får et lavere sykefravær. Dette vil redusere variable lønnsutgifter for overtid og vikar over tid.	Uttrekk og oppsett over kostnader ved samarbeid og medlemskap for kommunen 2021-2024. Saken ligger til politisk behandling mars 2025.	Ferdig
Sektor for administrasjon og forvaltning	Sykefraværsoppfølging Sykefraværs prosjektene skal kartlegge grundig årsaksforhold til fravær og ha fokus på tiltak som virker forebyggende. Tillitsvalgte og hovedverneombud skal ha en sentral deltakelse i prosessen. ? Tilskudd og fordeling integrering Kommunestyret ønsker mer detaljert informasjon om hvordan kommunen fordeler tilskuddene kommunen får for integrering og bosetting av flyktninger. Kommunestyret ønsker å se sammenhengen mellom tilskudd mottatt, og penger brukt særskilt innenfor oppvekstsektoren. Rapporten bør inneholde oversikt over hvor mange flyktninger vi har i systemet, og hvordan midlene blir fordelt årlig i det femårige forløpet. Dette er en oversikt som skal fremkomme i fremtidige budsjettframlegg som tilleggsinformasjon for å sikre at pengene blir brukt etter formålet.	HR jobber med dette, men det konkrete oppdraget må formaliseres mer og konkretiseres mer inn i arbeidet. HR er i gang med det.	Forsinket
Sektor for administrasjon og forvaltning	Sykefraværsoppfølging Sykefraværs prosjektene skal kartlegge grundig årsaksforhold til fravær og ha fokus på tiltak som virker forebyggende. Tillitsvalgte og hovedverneombud skal ha en sentral deltakelse i prosessen. ? Tilskudd og fordeling integrering Kommunestyret ønsker mer detaljert informasjon om hvordan kommunen fordeler tilskuddene kommunen får for integrering og bosetting av flyktninger. Kommunestyret ønsker å se sammenhengen mellom tilskudd mottatt, og penger brukt særskilt innenfor oppvekstsektoren. Rapporten bør inneholde oversikt over hvor mange flyktninger vi har i systemet, og hvordan midlene blir fordelt årlig i det femårige forløpet. Dette er en oversikt som skal fremkomme i fremtidige budsjettframlegg som tilleggsinformasjon for å sikre at pengene blir brukt etter formålet.	HR må konkretisere kartleggingen og formalisere oppdraget ytterligere. Dette arbeidet er i gang.	Forsinket
Sektor for administrasjon og forvaltning	Sykefraværsoppfølging Sykefraværs prosjektene skal kartlegge grundig årsaksforhold til fravær og ha fokus på tiltak som virker forebyggende. Tillitsvalgte og hovedverneombud skal ha en sentral deltakelse i prosessen. ? Tilskudd og fordeling integrering Kommunestyret ønsker mer detaljert informasjon om hvordan kommunen fordeler tilskuddene kommunen får for integrering og bosetting av flyktninger. Kommunestyret ønsker å se sammenhengen mellom tilskudd mottatt, og penger brukt særskilt innenfor oppvekstsektoren. Rapporten bør inneholde oversikt over hvor mange flyktninger vi har i systemet, og hvordan midlene blir fordelt årlig i det femårige forløpet. Dette er en oversikt som skal fremkomme i fremtidige budsjettframlegg som tilleggsinformasjon for å sikre at pengene blir brukt etter formålet.	Her er det utfordrende å finne alle opplysninger om inntekter tilhørende bestemte personer eller grupper. I tillegg er det detaljert bruk av innsats. Ofte fordeles inntekten mot de største innsatsfaktorene hos oss. Utfordrende å finne rett detaljnivå, og dermed klare å dele opp dette på en rett og nøyaktig måte.	Forsinket
Sektor for barn, oppvekst og opplæring	1. Det utredes muligheten for "Familiens hus" i samråd med prosjektet Fremtidens Rådhus hvor Silogata er et mulig alternativ.	Vedtak om Familiens hus ses i sammenheng med utvikling av tverrfaglig arbeid inkludert arbeid med Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI), etablering av	Iht. plan

Årsrapport for 2024

Org.navn	Oppdrag	Statusbeskrivelse	Status
Sektor for barn, oppvekst og opplæring	2. Målet er å fremme helse til barn, unge og foreldre ut fra en helhetlig livssituasjon og styrke barn og ungdoms oppvekstvilkår. 3. I Familiens hus samles flere tjenester til barn, unge og familie på et sted.	helsestasjonstjensten i Silogata, arbeidet med Fremtidens rådhus og arbeidet med konseptet Bygdelab. Arbeidet pågår fortsatt.	
		Det er etablert ei prosjektgruppe i arbeidet med bekymringsfullt fravær, som utarbeider en rutine for oppfølging av fravær. Gruppen er tverrfaglig sammensatt med deltakere fra skole, barnehage, PPT, helsestasjon og tilrettelagte tjenester.	
	Forebygge frafall i skolen	Innlandet revisjon har gjennomført en forvaltningsrevisjon på oppdrag fra kontrollutvalget om oppfølging av elever med bekymringsfullt skolefravær. Rapporten fra dette arbeidet ble ferdigstilt 12. august. Grunnskole bruker rapporten til å videreutvikle rutiner og systemer for oppfølging av fravær, sett i sammenheng med det interne arbeidet i fraværprosjektet. Grunnskole vil informere politisk ledelse om arbeidet.	Iht. plan
Sektor for barn, oppvekst og opplæring		Opplæringslovens kapittel 4, § 4-4 om leksehjelp sier følgende : "Kommunen skal ha tilbud om gratis leksehjelp til elever i grunnskolen. Departementet kan gi forskrift om leksehjelptilbudet."	
	Leksehjelp	Vår kommune tilbyr ikke leksehjelp til elever på 1.-4. trinn. Det er både en faglig og en ressursmessig årsak til dette. Tidligere var det obligatorisk leksehjelp på 1.-4. trinn, da dette ble innført i 2010 og senere evaluert av flere forskere i 2013. Både skoleledere og skoleeiere vurderer i denne evalueringen at elever på 1. trinn har liten eller begrenset nytte av leksehjelp. Samtidig viser evalueringen at elevene gjør seg bedre nytte av ordningen fra 4. trinn og oppover. Det er derfor funnet hensiktsmessig at eldre elever har fått dette tilbudet. Et utvidet tilbud vil kreve økte ressurser og det er ikke funnet rom for dette.	Ferdig
		SFO-tilbudet til elever i aldersgruppen er styrket de senere årene, gjennom gratis kjernetid (12 t) for elever fra 1. til 3. trinn.	

Årsrapport for 2024

Org.navn	Oppdrag	Statusbeskrivelse	Status
		Barnehagene	
		Sykefraværet i barnehage har gått noe ned i forhold til forrige tertial. Styrer i de to barnehagene med størst fravær har sammen med barnehagesjef og HR jobbet sammen for å få ned sykefraværet. Alle styrere har også hatt oppfølgingssamtaler med de som har over 8% sykefravær.	
		Styrerne har jevnlig kontakt med de som er langtidssykmeldte. Det jobbes godt med sykefraværsoppfølging i barnehagene , også ved hjelp fra deltakelse i bransjeprogrammet. Det oppleves likevel som vanskelig å få ned sykefraværet. I høst skal barnehagestyrer sammen med HR og NAV gå gjennom sykefraværet og se hva man kan gjør sammen med den enkelte sykmeldte.	
		Grunnskole	
	Samarbeidspartiene forventer at sykefraværet reduseres med ett prosentpoeng pr 31.12.23 til 31.12.24. Ledere med personalansvar får i oppdrag å intensivere oppfølgingen og gjøre tiltak i tett samarbeid med kontaktperson i NAV, Arbeidslivssenteret, bedriftshelsetjenesten og HR. Trepertssamarbeidet (AMU) på den enkelte enhet skal også medvirke i forslag og utarbeidelse av tiltak. Kostnader for økt oppfølging og tiltak dekkes inn ved at vi får et lavere sykefravær. Dette vil redusere variable lønnsutgifter for overtid og vikar over tid.	Sykefraværet i skole er 7,42% sett samlet for 2024. Sykefraværet i skole ser derfor ut til å få en nedgang i fht 2023. Fraværet følges opp i tråd med rutiner.	
Sektor for barn, oppvekst og opplæring		Læringssenteret	Iht. plan
		Senteret har et velfungerende lokalt AMU. Det jobbes med sykefraværet iht til rutiner og regelverk. Senteret har stått i en sammenslåingsprosess siden 2019. Det jobbes med å stå i endring, sosialt samhold og et inkluderende arbeidsmiljø.	
		Helsestasjonstjenesten	
		Oppfølging av sykemeldte gjennom dialog med den ansatte, i samarbeid med HR. Det er kontinuerlig fokus på arbeidsmiljøet	
		Barneverntjenesten	
		Det gis mulighet for hjemmekontor og individuell tilrettelegging ut fra muligheter for å forebygge sykefravær. Det jobbes også kontinuerlig med trivsel og å opprettholde et godt arbeidsmiljø. Det legges vekt på sosiale tiltak. Tjenesten har ekstern veiledning for alle ansatte for å jobbe med stressmestring og hvordan stå i en belastende jobb. Fravær følges opp i tråd med rutiner.	
		Pedagogisk psykologisk tjeneste	
		Sykefravær følges opp etter rutiner og i samarbeid med HR. AMU og	

Årsrapport for 2024

Org.navn	Oppdrag	Statusbeskrivelse	Status
	Medbestemmelsesmøter brukes for å løse HMS-utfordringer og ta beslutninger for drift i PPT		
		Kultur har utarbeidet et hefte som viser oversikt over tilbud som finnes. Det er også opprettet en digital oversikt i foreningsportal.no, som gir oversikt over frivillige lag og organisasjoner og deres aktiviteter.	
Sektor for barn, oppvekst og opplæring	Videreføre et fysisk og digitalt hefte som viser oversikten over de tilbudene som finnes.	Det kan også nevnes at det jobbes med flere digitale verktøy som vil gi oversikt over tjenestene. En ny og forbedret digital versjon av Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI)-modellen er i bruk. Det blir også utviklet en digital oversikt over alle tiltak kommunen har, som supplement til BTI handlingsveilederen. Denne skal være ferdigstilt i 2025.	Ferdig
Sektor for helse, omsorg og velferd	1. Det fremmes en politisk sak om muligheter for å opprette ressursteam på Labo, hjemmetjenesten og tilrettelagte tjenester.	Dette må sees i sammenheng med oppstart av TØRN med oppgaveforskyvning. Dette er arbeidsprosesser hvor personalet vil bli involvert i med å fine gode arbeidsmetoder i tråd med "rusta for fremtida". Det er planlagt informasjon og orientering om TØRN prosjektet i Tjenesteutvalget i november 2024	Ikke startet
Sektor for helse, omsorg og velferd	1. Det utredes muligheten for "Familiens hus" i samråd med prosjektet Fremtidens Rådhus hvor Silogata er et mulig alternativ. 2. Målet er å fremme helse til barn, unge og foreldre ut fra en helhetlig livssituasjon og styrke barn og ungdoms oppvekstvilkår. 3. I Familiens hus samles flere tjenester til barn, unge og familie på et sted.		Iht. plan
		AAP-mottakere har aktivitetskrav i henhold til folketrykdeloven, § 11-7. medlemmets aktivitetsplikt:	
		<i>Det er et vilkår for rett til arbeidsavklaringspenger at medlemmet bidrar aktivt i prosessen med å komme i arbeid. NAV Østre Toten følger opp alle AAP-mottakere i tråd med §11-7, dette inkluderer også AAP-mottakere under 30.</i>	
Sektor for helse, omsorg og velferd	Aktivitetsreform	Oppfølging av unge innbyggere under 30 er en prioritert oppgave for NAV Østre Toten. Målet med oppfølgingen er å forebygge utenforskap og bidra til at flest mulig kommer ut i arbeid og utdanning, og blir selvhjulpne.	Ferdig
		NAV har siden sommeren 2023 jobbet med å realisere <i>ungdomsgarantien</i> . Ungdomsgarantien ble innført av Regjeringen i 2023 og er en forskriftsfestet styrking av ungdomsarbeidet i NAV. Målet er å redusere ungt utenforskap og hjelpe flere unge med å fullføre utdanning og komme i arbeid. Ungdomsgarantien gjelder personer mellom 16 og 30 år, som trenger hjelp fra NAV til å komme i jobb, eller fullføre	

Årsrapport for 2024

Org.navn	Oppdrag	Statusbeskrivelse	Status
	utdanning. Ungdomsgarantien inneholder følgende:	- Ungdomsgarantien er en oppfølgingsgaranti, og skal sikre at unge som trenger det får rask hjelp og tilpasset oppfølging så lenge det er nødvendig. - personer som er i målgruppen for ungdomsgarantien, får tilbud om en fast kontaktperson i NAV. Denne kontaktpersonen gir regelmessig oppfølging og veiledning om utdanningsmuligheter og muligheter i arbeidsmarkedet ved behov. - Kontaktpersonen kan også koordinere bistand fra ulike aktører og hjelpeinstanser for unge med sammensatte behov. Tiltakene som LePro har tilbud om (FROG-kurset, individuell oppfølging av brukere) er en del av verktøykassa som NAV-veiledere benytter seg av i oppfølging av brukere under 30. Unge sosialhjelpsmottakere med aktivitetsplikt er av målgruppene for de tiltakene som LePro leverer til NAV. Det er avsatt midler i NAVs budsjett til å utbetale kommunale tiltakspenger til unge arbeidssøkere med aktivitetsplikt som følges opp av LePro. NAV Østre Toten har i tillegg flere tiltak for unge arbeidssøkere der kommunen er en aktiv aktør/bidragster, blant annet: <i>IPS ung</i>: målet med tjenesten Individuell jobbstøtte (IPS) er å hjelpe personer med moderate til alvorlige psykiske lidelser og personer med rusmiddelproblemer, som ønsker å delta i arbeidslivet, ut i ordinært, lønnet arbeid. Metodikken bygger på et forpliktende samarbeid mellom helsetjenestene og NAV. Arbeidsdeltakelse integreres som en del av behandlingen. Psykisk helsetjeneste i kommunen eller DPS/BUP er innsøkende instans. - samarbeid med Fontenehuset: Østre Toten kommune har en samarbeidsavtale med Fontenehuset Gjøvik, og bidrar med årlig tilskudd med kr 200 000,- Fontenehuset er en aktør for rehabilitering av mennesker med psykiske helseutfordringer. Tilbudet til Fontenehuset er arbeidsrettet rehabilitering, der målet er å hjelpe brukere tilbake til arbeidslivet eller	

Årsrapport for 2024

Org.navn	Oppdrag	Statusbeskrivelse	Status
		studier. Per dags dato er det få innbyggere i kommunen som benytter seg av tjenester til Fontenehuset - så potensiale for å få større utbytte av tilbudet er til stedet. Vi ser på Fontenehuset som en aktuell aktør ved å aktivisere unge innbyggere som er uføre.	
		Tjenesteutvalg fikk høsten 2024 orientering om Nav arbeid med oppfølging av unge innbyggere i aldergruppen 16-29.	
Sektor for helse, omsorg og velferd	Ansatte, oppgaveglidning og TØRN Det skal tas et initiativ fra kommunen i å bli med på TØRN-prosjektet for å jobbe med bærekraftige helsetjenester, oppgaveglidning og arbeidstidsordninger som tar utgangspunkt i de ansattes forslag til løsninger. ?	Alle avdelingene på Labo er deltagende i TØRN prosjektet. Det ble orientert i partssammensatt formannskap og tjenesteutvalget høsten 2024.	Iht. plan
Sektor for helse, omsorg og velferd	Boformer for eldre I løpet av 2023 skal behovet for boformer for eldre med ulike tilbud om assistanse kartlegges og dimensjoneres, og plassering av slike boformer skal vedtas. Østre Toten Eiendomsselskap inviteres tidlig inn i prosessen for å utvikle dette sammen med kommunen. Prosessene for å utvikle botilbud for seniorer på Kapp og Balke må prioriteres, og det forventes fremgang på dette i 2023. Planer for botilbud for seniorer på Lena og Fjellvoll må også få progresjon fremover.	Det er startet opp en mulighetsstudie for utbygging av omsorgsboliger med mulighet for heldøgns bemanning på Badekvartalet. Rambøll er leid inn for prosjektledelse. Mulighetsstudiet skal være ferdig september 2024. Kartlegging av behov er gjort.	Forsinket
Sektor for helse, omsorg og velferd	Boligrådgivning for eldre Ergoterapeuters kompetanse og mulighet for å tilby rådgivning med tanke på å klare å bo hjemme lengst mulig, skal være godt synlig i kommunen. Kompetansen skal være tilgjengelig og det skal være enkelt å oppnå kontakt. Dette kan gjerne ses i sammenheng med utvikling av Bygdelab.	Det er etablert styringsgruppe og arbeidsgruppe for Bygdelab. Innholdet i Bygdelab er under utvikling. Det er utarbeidet et mandat for boliggruppe i Østre Toten som må ses i sammenheng med dette arbeidet. Tildelingsenheten gir boligrådgivning i forbindelse med husbankens virkemidler.	Iht. plan
Sektor for helse, omsorg og velferd	Brukermedvirkning		Iht. plan
Sektor for helse, omsorg og velferd	For husholdninger med inntekt under 3 G, samt enslige og husholdninger med barn med samlet inntekt under 4 G, gis det tilskudd til VA-gebyrer med en samlet pott på 330.000 kroner. Pengene tas fra disposisjonsfond.	Oppgaven med å behandle søknader om VA-gebyrer og innvilge økonomisk støtte til målgruppen har blitt delegert til Nav - til og med 31.12.2024. Det ble ansatt en medarbeider i midlertidig deltidsstilling (frem til 31.12.2024) som hadde ansvar for å behandle søknader.	Ferdig
Sektor for helse, omsorg og velferd	FROG Det bevilges 250 000 ekstra til FROG prosjektet slik at man får gjennomført to	Det ble i 2024 gjennomført 2 FROG kurs- et kurs våren 2024, og et kurs høsten 2024. Det var til	Ferdig

Årsrapport for 2024

Org.navn	Oppdrag	Statusbeskrivelse	Status
	kurs. Inndekning: Vi mener at kurset i seg selv vil øke skatteinntektene på sikt og minske utgifter hos NAV. Utover dette dekkes utgiftene fra disposisjonsfond for 2023.	sammen 8 ungdommer som deltok på kursene, 4 deltakere pr kurs. Av de 8 ungdommene som gjennomførte FROG-kurset var 7 ungdommer fortsatt under oppfølging i Nav pr 31.12.2024.	
		<u>Evaluerings av kursene:</u> - Både LePro som kursarrangør og ungdomsveiledere ved Nav Østre Toten er enige om at FROG-kurset er et viktig verktøy i arbeidet med helhetlig oppfølging av ungdommer. - Flere av deltakere på kursene i 2024 har vært kategorisert som isolert, men har gjennom de 7 ukene kurset varer skapt gode rutiner og struktur. - FROG-kurs har blitt en viktig del av S 44 og ungdomsarbeidet i kommunen. - Tilbakemeldinger fra LePro AS er at 4 deltakere per kurs gir ikke optimal kursutbytte verken for arrangør eller for deltakeren. Det bør være minimum 6 deltakere pr kurs, og det optimale antallet er 8 deltakere pr kurs. Nav Østre Toten betalte kr 280 000,- til LePro AS for gjennomførte FROG-kurs i 2024. Nav Østre Toten har satt av midler i budsjett 2025 til gjennomføring av ett FROG-kurs i løpet av året, med inntil 8 deltakere.	
Sektor for helse, omsorg og velferd	Innsatsteam Sektoren må se på organisering av et tverrfaglig team som kan rette innsatsen mot å forebygge overleggere på sykehus og få pasienter raskere ut fra sykehjem. Det forventes at man oppretter en slik ordning tuftet på erfaringer fra tidligere, derav begrenser det store omorganiseringer, og som har fokus på arbeidsmetodikk og gode erfaringer.	Kommunale tjenester med den driftsorganiseringen vi har skal ivareta vurderinger og kartlegging av brukernes behov for tjenester. Det er vurdert å ikke starte tverrfaglig innsatsteam fordi det må sees i sammenheng med samarbeidsavtalen med Sykehuset Innlandet, pasientforløpet og de nye veiledende regionale tildelingskriterier.	Ferdig
Sektor for helse, omsorg og velferd	Kommunedirektøren gis i oppdrag å bruke resultatene fra undersøkelsen om heltidskultur, og innhente informasjon fra de tillitsvalgte og et utvalg av ansatte i de ulike sektorene om hvordan det fungerer for de ansatte i tjenesten å planlegge sin arbeidstid gjennom ordningen med årsturnus innenfor HOV-sektoren. Resultatene fra dette skal brukes aktivt i organisering av bemanning.	Ivaretas i heltidsprosjektet. Kartleggingen er gjennomført via HR.	Ferdig
Sektor for helse, omsorg og velferd	Kommunestyret vil ha tilbake en sak om hvilke nye konkrete tiltak som vil være mest treffsikre for å nå ungdom mellom 16-29 år som i dag står utenfor arbeidslivet, slik at vi kan hente ut den arbeidskapasiteten som er	Tjenesteutvalg fikk muntlig orientering om Navs arbeid med oppfølging av unge innbyggere under 30 år, se protokoll fra møtet i TU 28.11.2024. Utvalget fikk også presentert evaluering av tiltaket FROG som Nav Østre Toten samarbeider med LePro AS om. Som en del av	Iht. plan

Årsrapport for 2024

Org.navn	Oppdrag	Statusbeskrivelse	Status
	tilgjengelig hos den arbeidsføre delen av denne aldersgruppen.	evalueringen fikk tjenesteutvalget presentasjon av Nav sine arbeidsrettede tiltak som gir god effekt på å få unge innbyggere ut av utenforskap, og i arbeid og utdanning. Formannskapet fikk orientering om FROG-tiltaket og andre tiltak som Nav bruker i arbeidsrettet oppfølging av ungdom på møtet den 22. januar 2025.	
Sektor for helse, omsorg og velferd	Lærings og mestringstilbud	Nav Østre Toten vil i 2025 fortsette arbeidet med oppfølging av ungdom som står utenfor arbeidslivet. Kommunestyret vil i løpet av 2025 få informasjon om tiltak som Nav har brukt og deres effekt på overgang til arbeid og utdanning, samt Nav-kontorets vurdering av hvilke tiltak gir best utbytte for å bekjempe utenforskap. Pårørendestøtte er lovpålagt i helselovgivningen. Demens og kreftkoordinator samt koordinator for individuell plan samt barnekoordinator ivaretar pårørende og pasientstøtte, i tillegg til de ordinære tjenestene.	Ferdig
Sektor for helse, omsorg og velferd	Samarbeidspartiene forventer at sykefraværet reduseres med ett prosentpoeng pr 31.12.23 til 31.12.24. Ledere med personalansvar får i oppdrag å intensivere oppfølgingen og gjøre tiltak i tett samarbeid med kontaktperson i NAV, Arbeidslivssenteret, bedriftshelsetjenesten og HR. Trepertssamarbeidet (AMU) på den enkelte enhet skal også medvirke i forslag og utarbeidelse av tiltak. Kostnader for økt oppfølging og tiltak dekkes inn ved at vi får et lavere sykefravær. Dette vil redusere variable lønnsutgifter for overtid og vikar over tid.		Ikke startet
Sektor for helse, omsorg og velferd	Tilskudd til Fontenehuset Fontenehuset bevilges 10 kroner per innbygger (ca. 150.000 kr) til støtte for driftsåret 2023. Inndekning for 2023 tas fra disposisjonsfondet. Det forventes at det opprettes klare rutiner for samarbeid med Fontenehuset slik at flere av kommunens innbyggere kan benytte seg av tilbudet. Kommunestyret får en orienteringssak om tilbudet og rutiner for samarbeid.?	Fontenehuset orienterte om sin drift i kommunestyremøtet i november 2023.	Ferdig
Sektor for helse, omsorg og velferd	Tilskudd til gebyrer For husholdninger med inntekt under 2,5 G, samt enslige og husholdninger med barn med samlet inntekt under 3,5 G, gis det tilskudd til VA-gebyrer med en samlet pott på 500.000 kroner. NAV og VA samordner hvem dette gjelder, og kommunestyret får tilbake sak om dette over nyttår. Dette erstatter lokal ordning for energisparetiltak.	Ordningen er lyst ut og gjennomføres som planlagt 2024.	Ferdig
Sektor for helse, omsorg og velferd	Østre Toten kommune etablerer en ny frivilligsentral på Labo, som skal drives i samarbeid med Østre Toten Frivilligsentral. Merinntekt (tilskudd fra staten) skal brukes på Frivilligsentralens personell og aktiviteter.	Daglig leder er ansatt, og begynner 1. oktober 2024	Ferdig
Sektor for samfunnsutvikling	1. Arbeidet med ny klimaplan for kommunen, med forslag til organisering,	Arbeidet med klimaplanen er forsinket/utsatt da ressursen til å utarbeide klimaplanen (klima- og	Forsinket

Årsrapport for 2024

Org.navn	Oppdrag	Statusbeskrivelse	Status
	finansiering og målsettinger igangsettes i løpet av første kvartal 2024	miljørådgiveren) er blitt prioritert til å følge opp etterarbeidet etter uværet "Hans". Planbehovet vil bli fulgt opp i forbindelse med arbeidet med kommunal planstrategi.	
Sektor for samfunnsutvikling	1. Det fremmes en politisk sak til kommunestyret med status for offentlig kollektivtilbud i Østre Toten kommune. 2. Saken skal belyse muligheter til oppgradering av kollektivtilbudet. 3. Kommunestyret vedtar et innspill som oversendes Innlandet fylkeskommune, og/eller som presenteres for andre tilbydere 4. Dette sees i sammenheng og utfyller forslag SAM 4	Det er sendt henvendelse til Innlandet fylkeskommune, som skal danne grunnlaget for saken. Legges frem for politisk behandling i ØTK november/desember 2024.	Ferdig
Sektor for samfunnsutvikling	1. Legge til rette for etablering av seniorboliger i flere deler av kommunen, i samlokalisering med vanlige boenheter, som skaper fellesskap mellom generasjoner	Dette er et kontinuerlig og langsiktig arbeid hvor det arbeides både direkte (hvor kommunen helt eller delvis også innehar rollen som eier og/eller utbygger) og indirekte ovenfor private utbyggere. Eksempler på prosjekter/prosesser som det arbeides med i kommunal regi er bl.a. utvikling av L1-området (Labo nord), omr. Balke bo- og servicesenter og Badekvartalet. Utviklingen av Lenatunet i Lena sentrum er et privat utbyggingsprosjekt hvor kommunen forsøker å påvirke mer indirekte.	Ferdig
Sektor for samfunnsutvikling	2. Utvikle kommunale boligtomter der førstegangsetablerere og andre kan skaffe seg sin første bolig, ut fra et leie- til eie-prinsipp.	Oppgaven har vært hos eiendomsselskapet, som nå tas inn i drift. Her er Fossen 3 og Nersethtunet eksempler på det som kan utvikles. Boligstiftelsen forsøkte for 3-4 år siden å legge til rette for leie før eie i de nyetablerte boenhetene i Skolegata på Lena. Det var svært dårlig respons på dette i vår kommune. Det er ikke tatt videre initiativ når det gjelder denne ordningen etter dette.	Ferdig
Sektor for samfunnsutvikling	3. Tilrettelegge for flere utleieenheter for de som ønsker å leie framfor å eie.	På Lena ble det i 2023 bygd og omsatt 5 minihus (GOBB-hus). Målgruppen her er bl.a førstegangsetablerere. Alle disse er solgt og innflyttet. Kjøperne representerer et bredt spekter av kjøpere. Det ligger også ute for salg 4 minihus i Smørvika på Kapp. Her har imidlertid responsen vært dårlig. Så vidt administrasjonen erfarer er det ikke solgt noen av disse enda. Ellers er det verdt å nevne at gjennom bygging av boliger for seniorsegmentet i sentrale områder blir eneboliger frigjort til salg for førstegangsetablerere. Disse eneboligene har differensiert prisklasse. Eksempler på slik boligbygging for seniorsegmentet det siste året er f.eks Smørvika (Kapp) Kiwi (Kapp), Mjølkerampa (Lena), Vallejordet (Lena)	Ferdig
		Følges nå opp i drift på de ulike boligprosjektene som kommunen helt eller delvis er involvert i.	

Årsrapport for 2024

Org.navn	Oppdrag	Statusbeskrivelse	Status
Sektor for samfunnsutvikling	4. Det utarbeides en boligpolitisk handlingsplan for kommunen innen utgangen av 2025.	Arbeidet startes opp etter vedtatt planstrategi.	Iht. plan
Sektor for samfunnsutvikling	Bredbånd Kommunen må fortsette å legge til rette for bredbåndsutbygging, og legge inn mer innsats i dugnadsfiberprosjekter. Bredbåndsstrategien som er vedtatt 16.06.2021 skal ligge til grunn for videre satsing mot full bredbåndsdekning innen utgangen av 2025.	Egen sak fremmet for KST (sak 48/24) og søknad om tilskudd til videre utbygging av bredbånd er sendt til Innlandet fylkeskommune innen fristen 07.04.2024. Gjeldende avtaler om å støtte utbygging er fulgt opp og nye avtaler er inngått basert på tildelte tilskuddsmidler.	Ferdig
Sektor for samfunnsutvikling	Digitalt utenforskap Digitalisering gir muligheter og nye måter å delta i samfunnet på. Samtidig skaper det utfordringer når noen av våre innbyggere ikke klarer eller har ressurser til å henge med i utviklingen. Dette gjelder særlig eldre og sårbare grupper som står utenfor arbeidsliv og utdanning. Digitalt utenforskap må forebygges og reduseres og vil være en viktig del av de nederste trinnene i innsatstrappen og intensjonen i fellesskapskommunen. Det utarbeides et program for å tilby digital assistanse hvor "digital hjemmehjelp" er en del av ordningen.		Ferdig
Sektor for samfunnsutvikling	ENØK-tiltak og gebyrer til lavtlønnede Hovedmålet med 500.000 kroner til ENØK-tiltak var å hjelpe lavtlønnede til å spare på strømregningen ved å investere i varmepumper. Når vi undersøker dette videre ser vi at den sosiale treffsikkerheten på dette tiltaket ikke er godt nok. Vi mener det er bedre å innføre et sosialt tilskudd til gebyrer.		Ferdig
Sektor for samfunnsutvikling	Ferietilbud for barn og unge Det foreslås å opprette et eget hefte, både fysisk og digitalt, som viser oversikten over de tilbudene som finnes, tilsvarende heftene som eksisterer i Gjøvik og Vestre Toten.	Aktivitetshefte med informasjon om sommeraktiviteter i Østre Toten kommune for barn og unge ble produsert og delt ut til alle grunnskoleelever før sommeren 2024. Det vil for fremtiden også være ønskelig å se på muligheten for en felles brosjyre med Vestre Toten kommune.	Ferdig
Sektor for samfunnsutvikling	For husholdninger med inntekt under 3 G, samt enslige og husholdninger med barn med samlet inntekt under 4 G, gis det tilskudd til VA-gebyrer med en samlet pott på 330.000 kroner. Pengene tas fra disposisjonsfond.		Ferdig
Sektor for samfunnsutvikling	Gebyrregulativet kommer opp igjen til revisjon juni 2024 hvor format og tekst er gjort tilsvarende Gjøvik kommune. Forskjeller i gebyrer forklares i egen sak til kommunestyret.	Gjøvik og Østre Totens gebyrer ble sammenlignet og forskjeller i gebyrer ble forklart. Nytt vedtak om at gebyrene gjennomgås på nytt. Der kommunen ser at avviket fra Gjøvik kommune er mer/mindre enn 10% skal dette forklares og begrunnes.	Iht. plan
Sektor for samfunnsutvikling	Kommunen må fortsette å legge til rette for bredbåndsutbygging, og legge inn mer innsats i dugnadsfiberprosjekter. Bredbåndsstrategien som er vedtatt 16.06.2021 skal ligge til grunn for videre satsing mot full bredbåndsdekning innen utgangen av 2025.		Ikke startet

Årsrapport for 2024

Org.navn	Oppdrag	Statusbeskrivelse	Status
Sektor for samfunnsutvikling	Kommunen stopper overføringene til GIPRs næringsprogram i 2024. Motpost er mindreforbruk fra disposisjonsfond		Ferdig
Sektor for samfunnsutvikling	Kommunen stopper overføringene til GIPRs næringsprogram i 2024. Motpost er mindreforbruk fra disposisjonsfond. Kommunestyret ber fylkeskommunen sikre en mer dynamisk kollektivtransport som sørger for enklere mobilitet for innbyggerne i distriktene. Østre Toten kommune tar initiativ inn mot Innlandet fylkeskommune /		Ikke startet
Sektor for samfunnsutvikling	Mjøsbyen om å bli pilotkommune for en utprøving av lokalt kollektivt transporttilbud for kommunes innbyggere. Kommunestyret ber om at det gjøres vurderinger over hvordan kommunens bilpark kan brukes for å fremme aktivitet i samarbeid med frivillige.	Dette ivaretas gjennom annen sak som går på kollektivtilbudet.	Ferdig
Sektor for samfunnsutvikling	Kommunestyret forventer at våre representantskapsmedlemmer etterser at Horisont IKS driftes på en rimelig og god måte, at kommunikasjonen fra selskapet bedres og at gebyrene vil holde seg på lavest mulig nivå i årene fremover.	I 2024 har representanter fra kommunen hatt flere møter med Horisont IKS. Det har vært informasjon fra deres leder i utvalg og kommunestyret. Det er etablert en gruppe med medlemmer fra alle eierkommunene som to ganger i året gjennomgår økonomien til Horisont IKS sammen med deres økonomiansvarlig. Dette har fungert godt og kommer til å fortsette fremover.	Iht. plan
Sektor for samfunnsutvikling	Kommunestyret skal vedta en eierstrategi vedrørende Østre Toten Eiendomsselskap AS i 2024. Eierstrategien skal deles i to, og inneholde en del til næring, og en del til boligutvikling. Eierstrategien skal beskrive tenkt samarbeid mellom administrasjon, selskap, politiske utvalg og andre samarbeidspartnere som for eksempel Østre Toten Boligstiftelse.		Ikke startet
Sektor for samfunnsutvikling	Kommunestyret vil at kommunen bidrar med administrativ tid og ressurser som er mulig. Dersom det kommer en ny søknad må det være med en beskrivelse av tenkt aktivitet, liste over samarbeidspartnere og budsjett som viser inntekter og utgifter der man ser at næringslivet og andre aktører er med på laget.	Prosjektet gikk etter planen. Godt utført arbeid av prosjektleder, arrangement ble veldig bra. Adm. i kommunen deltar i møter og er sekretariat for arrangementet Helt på Jordet. Evaluering av arr. vil avgjøre videre driftsform.	Ferdig
Sektor for samfunnsutvikling	Leie før eie og boliger for unge Prisutviklingen de siste tiåra har gjort det stadig vanskeligere for unge å komme seg inn på boligmarkedet, og dette medvirker til økte sosiale forskjeller. Vi vil derfor fortsatt arbeide for å gjøre det lettere for førstegangsetablerere å skaffe seg egen bolig. Vi skal legge til rette for leie før eie, eller andre typer finansieringsløsninger, som gjør det enklere å imøtekomme krav om egenkapital. Vi skal også legge til rette for at Østre Toten Eiendomsselskap eller private aktører kan bygge rimelige boliger til unge. ?	Boligstiftelsen forsøkte for 3-4 år siden å legge til rette for leie før eie i de nyetablerte boenhetene i Skolegata på Lena. Det var svært dårlig respons på dette i vår kommune. Det er ikke tatt videre initiativ når det gjelder denne ordningen etter dette. På Lena ble det i 2023 bygd og omsatt 5 minihus (GOBB-hus). Målgruppen her er bl.a førstegangsetablerere. Alle disse er solgt og innflyttet. Kjøperne representerer et bredt spekter av kjøpere. Det ligger også ute for salg 4 minihus i Smørvika på Kapp. Her har imidlertid responsen vært dårlig.	Ferdig

Årsrapport for 2024

Org.navn	Oppdrag	Statusbeskrivelse	Status
		Så vidt administrasjonen erfarer er det ikke solgt noen av disse enda.	
		Ellers er det verdt å nevne at gjennom bygging av boliger for seniorsegmentet i sentrale områder blir eneboliger frigjort til salg for førstegangsetablerere. Disse eneboligene har differensiert prisklasse. Eksempler på slik boligbygging for seniorsegmentet det siste året er f.eks Smørvika (Kapp) Kiwi (Kapp), Mjølkerampa (Lena), Vallejordet (Lena)	
		«Nerset-tunet» i Kolbu er en ferdig regulert kommunal tomt som er klar for utbygging. Utfordringen her er å avklare hvordan en utbygging skal skje.	
		• Er det mulig her å få til en utbygging gjennom en kommersiell boligutbygger? • Skal kommunen eller eiedomsselskapet ta en aktiv rolle som utbygger? • Andre løsninger?	
		Dersom en ønsker en leie-før eie løsning må det lyses ut et slikt konsept etter nærmere regler fra Husbanken. Nasjonalt har det vist seg at det er liten respons på slike utlysninger de siste 3-4 årene, da det er vanskelig å få til nybygging på et slikt prisnivå at det kan møte de disse gruppenes økonomiske muligheter.	
Sektor for samfunnsutvikling	Lokale transportløsninger i distriktskommune Kommunestyret ber fylkeskommunen sikre en mer dynamisk kollektivtransport som sørger for enklere mobilitet for innbyggerne i distriktene. Østre Toten kommune tar initiativ inn mot Innlandet fylkeskommune / Mjøsa om å bli pilotkommune for en utprøving av lokalt kollektivt transporttilbud for kommunes innbyggere.	Ivaretas i annen sak om kollektivtilbud.	Ferdig
Sektor for samfunnsutvikling	Mjøsa De siste årene har vi vedtatt å starte interkommunalt samarbeid med Mjøskommunene for å redusere utslipp av plast, avfall og andre skadelige stoffer i Mjøsa. Oppdrag Mjøsa er et svært interessant prosjekt i regi av NTNU og Innlandet Fylkeskommune. Det øker interessen for historien i og ved Mjøsa, og det gir også en bedre generell bevissthet om alle Mjøsas kvaliteter. Vi er spesielt opptatt av Mjøsa som resipient av avløpsvann og regnvann som kan bli forurenset i vårt område. Dessuten er vi opptatt av Mjøsa som kilde til vårt viktigste næringsmiddel. Fortsatt god kvalitet i Mjøsa og nedstrøms krever stor innsats framover. Oppdrag Mjøsa er en viktig liten del av den satsinga og vi vil ta opp bidrag til dette i budsjettjustering i 2023. Men det aller viktigste med vårt vannområde er å spille		Ferdig

Årsrapport for 2024

Org.navn	Oppdrag	Statusbeskrivelse	Status
	på lag med nasjonale krefter for å ta vare på Mjøsa.	Ungdomsrådet har organisert seg i egne arbeidsgrupper for å arbeide med utviklingen av møteplasser og tilbud for ungdom. Disse arbeidsgruppene arbeider nå med flere tiltak og aktiviteter for ungdom i kommunen, som mulig etablering av skateanlegg på Skreia evt. Kapp, markedsføring av ungdomsrådet og for nytt ungdomshus i Lena.	
		Plassering av nye lokaler for ungdomshus i Silogata 20 ble bestemt i desember 2024.	
Sektor for samfunnsutvikling	Møteplasser for ungdom Kulturenheten, i samarbeid med ungdomsrådet, får i oppdrag å kartlegge behov, samt å se på muligheter for å opprette og styrke møteplasser for ungdom.	Ungdomsrådet har hatt fellesmøter med tjenesteutvalget og utvalg for samfunnsutvikling i kommunen. Målet med dette er å skape god dialog mellom unge og voksne politikere for å finne gode løsninger for ungdommenes ønsker og utfordringer.	Ferdig
		Et at utfallene fra disse møtene er at ungdommen nå har en egen representant/kontaktperson i idrettsrådet, musikkrådet og i styret til Østre Toten Frivilligsentral.	
		- Sørge for å ha byggeklare og attraktive næringstomter som kan tilbys nye og eksisterende bedrifter - Ta vare på eksisterende bedrifter og legge tilrette for at de blir værende i vår kommune - bistå og tilrettelegge for vekst der de er i dag, evt tilby nye tomteområder - Benytte handlingsrommet - Implementering av ØT Næringsstrategi internt. Prezo i KLG 14/5, og dette arbeidet må fortsette. - I praksis jobbe for å bli sett på som en næringsvennlig kommune (ref. strategien)	Ferdig
Sektor for samfunnsutvikling	Næringsutvikling Sikre en systematisk oppfølging og samarbeid med det lokale næringslivet Øke innsatsen for å tiltrekke oss nye næringslivsaktører		
	Samarbeidspartiene forventer at sykefraværet reduseres med ett prosentpoeng pr 31.12.23 til 31.12.24. Ledere med personalansvar får i oppdrag å intensivere oppfølgingen og gjøre tiltak i tett samarbeid med kontaktperson i NAV, Arbeidslivssenteret, bedriftshelsetjenesten og HR. Trepertssamarbeidet (AMU) på den enkelte enhet skal også medvirke i forslag og utarbeidelse av tiltak. Kostnader for økt oppfølging og tiltak dekkes inn ved at vi får et lavere sykefravær. Dette vil redusere variable lønnsutgifter for overtid og vikar over tid.		Ikke startet
Sektor for samfunnsutvikling	Vedlikeholdspakke vei	Østre Toten kommune inngikk i 2023 ny kontrakter for vintervedlikehold som gjelder i	Ferdig

Årsrapport for 2024

Org.navn	Oppdrag	Statusbeskrivelse	Status
		minimum 5 år. Dette innebærer at det ikke er aktuelt at dette vedlikeholdet inngår i noen form på nye avtaler de kommende årene. Når det gjelder annet vedlikehold og oppgraderinger så kunne dette være aktuelt å vurdere inne en ny form for avtale. Men en helt klar forutsetning for dette må jo være at det er økonomi til å endre til å i større grad kunne planlegge vedlikehold og drift litt mer langsiktig. Med et vedlikeholdsbudsjett i 2024 på i overkant av kr. 1,0 mill eller kr. 10.000 pr km. så er dette ikke aktuelt. Prioriteringer må skje forløpende (akuttmetode). Når det gjelder investeringer så er situasjonen noe bedre. Men siden dette består av såvidt mange typer oppgaver (asfaltering, bruer, oppbygging av veg, overvann, gatelys mm) er det utfordrende og neppe økonomisk å samle disse i en pott. Pr. i dag løses de fleste jobbene gjennom inngåtte rammeavtaler. I første omgang bør SAM-utvalget utfordres på budsjettrammen for vegområdet. Uten et langt større økonomisk handlingsrom så er neppe vedlikeholdspakker noen aktuell løsning.	
Sektor for samfunnsutvikling	Østre Toten kommune søker Innlandet fylkeskommune om støtte til å etablere bussforbindelse fra Gjøvik til Gardermoen over Østre Toten. Det avsettes 500 000 kroner i budsjettet for 2024 for kommunal støtte til en slik privat etablering. Pengene tas fra Utviklingsfondet.	Det er igangsatt et tilbud med bussruter på fv. 33, men dette er på eget initiativ fra et lokalt busselskap. Det jobbes fortsatt med en bedre og permanent løsning.	Ferdig
Sektor for samfunnsutvikling	Østre Toten Næringsforum får 100.000 kroner i støtte fra kommunen i perioden august 2024 til juli 2025. Pengene tas fra Utviklingsfondet.	Overføring på 50.000 kr er overført for 2024. Næringsforum sender faktura for 2025 over nyttår.	Ferdig